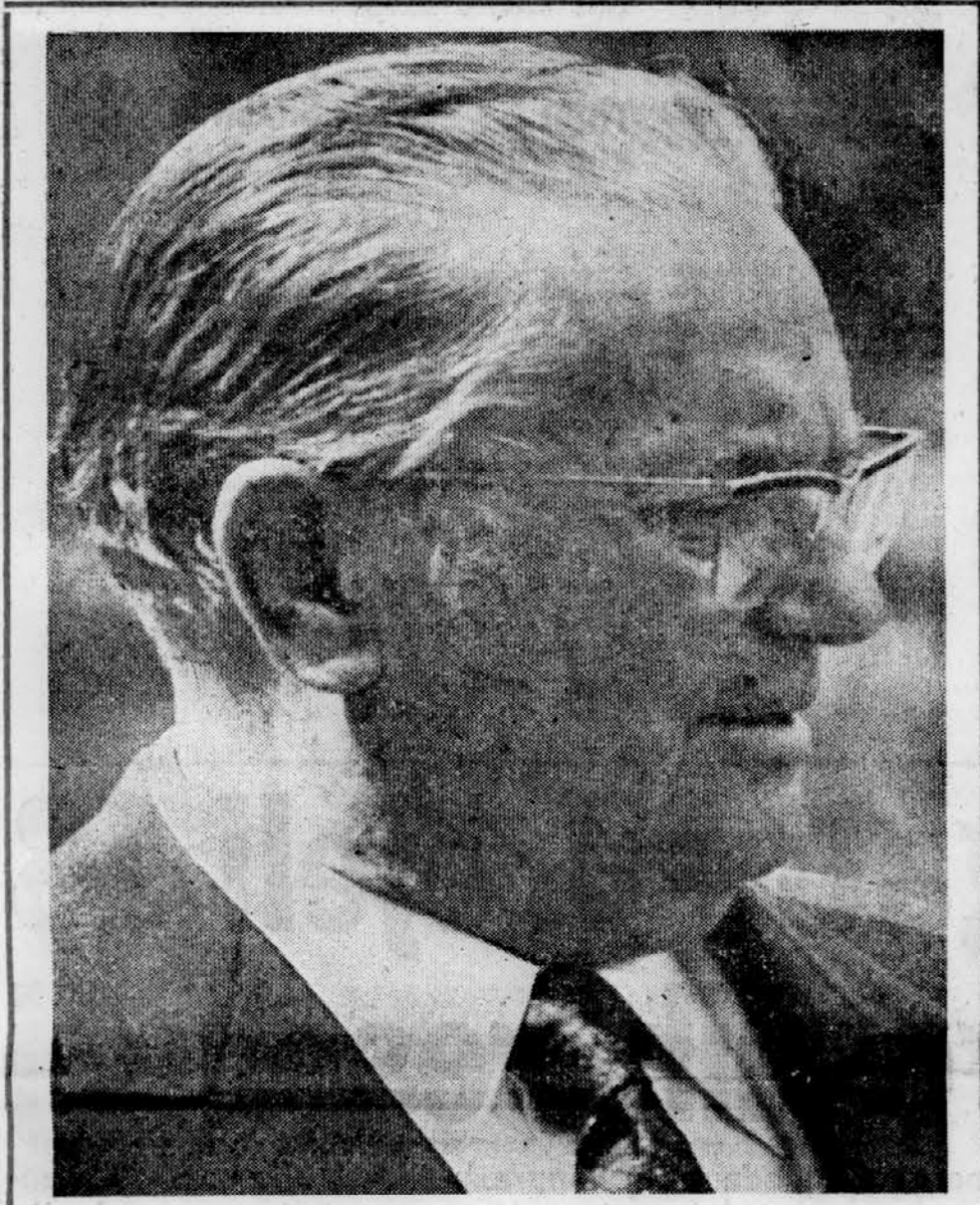

TITO - PREDSEDNIK ZKJ BREZ OMEJITVE MANDATA

X. kongres ZKJ končan - Nova telesa centralnega komiteja - Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZK Jugoslavije Stane Dolanc

OD NASEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

BEOGRAD, 30. maja - Ob dolgotrajnem navdušenem ploskanju delegatov X. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije so danes ob 17.45 soglasno izvolili Josipa Broza Tita za predsednika ZKJ brez časovne omejitve mandata. Prvi mu je čestital dr. Vladimir Bakarić, ki je vodil zadnji kongresno sejo. Predsednik Tito se je zahvalil za zaupanje in v svojem sklepnem govoru poudaril, da je kongres opravil svoje delo tako, kakor so od njega pričakovali delovni ljudje Jugoslavije. Na zadnji seji so tudi izvolili člane novega centralnega komiteja, ki šteje 165 članov, komisijo za statutarna vprašanja in nadzorno komisijo. Deseti kongres ZKJ se je končal ob šestih zvečer. Nato je bila prva seja novega centralnega komiteja, ki ji je predsedoval predsednik ZKJ Tito.

Na zadnji seji, ki se je začela ob petih popoldne, so najprej izvolili centralni komitej, ki šteje skupaj s predsedniki republikanskih centralnih komitejev in pokrajinskih konferenc 165 članov, komisijo za statutarna vprašanja. Nato je Lazar Koliševski predlagal, naj bi Josipa Broza Tita izvolili za predsednika ZKJ brez časovne omejitve mandata. (Njegovo obrazložitev objavljamo na 2. strani).

Delegati desetega kongresa so z velikim navdušenjem in dolgotrajnimi ovacijami pospremili enoglasno izvolitev tovariša Tita za predsednika ZKJ. Vsa dvorana je stotež zvikala Titi in partiji, skandirala »Tito, partija!« in med delegati je odmevala pesem »Tovariš Tito, prisegamo ti, da ne bomo stekli s tvoje poti«.

Predsedujoči Vladimir Bakarić je v imenu kongresa, komunistov in delovnih ljudi Jugoslavije predsedniku Titu čestital in mu zaželel še mnogo delovnih uspehov. (Njegova izjava objavljamo na 2. strani).

Nato je spregovoril tovariš Tito. Dejal je: »Tovarišice in tovariši, globoko sem ganjen spričo velikega, brezmejnega zaupanja, ki ste mi ga danes tukaj izrazili, ko ste me izvolili za predsednika ZKJ s neomejenim mandatom.«

Dovolite mi, da se v imenu novo izvoljenega centralnega komiteja ZKJ in v svojem osebnem imenu najgloblje zahvalim za zaupanje, ki nam je bilo na tem kongresu enodušno izkazano. To zaupanje je za nas tudi velika obveznost, da bomo uresničili tisto, kar smo tukaj sklenili. Zato se bomo potrudili z vsemi močmi in sposobnostmi, da bomo dosledno in z vso odgovornostjo uresničili naloge, ki so bile določene tako na tem kongresu kot v naši ustavi.

Mislim, da je X. kongres ZKJ končal delo tako, kakor so naši delovni ljudje tudi pričakovali. Oprav smo ta kongres pripravljali dalj časa in ob udeležbi mnogih ljudi - komunistov in ne samo komunistov, je bilo v razpravi izraženi veliko novih misli in predlogov, ki so bili upoštevani in ki so prispevali k izboljšanju resolucije in drugih dokumentov. Pomen tega kongresa je v tem, da je enodušno podprl našo revolucionarno usmeritev v boju za odločilni položaj delavskega razreda in samoupravno združenega dela, za nadaljnjo krepitve enakopravnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, za še večjo uveljavitev naše neuvrščene zunanje politike, za okrepitev vodilne družbene vloge zveze komunistov. Z eno besedo, za enotnost, trdnost in za nadaljnji vsestranski razvoj SFRJ na temeljih samoupravljanja.

Rad bi povedal še nekaj svojih vtisov. Na kongresu je močno prišla do zraza kritika, a tudi samokritika. Mislim pa, da je bilo več kritike kot samokritike. Kaj hočete, to je v človeški naravi. Kljub vsemu pa bi pripomnil, da bi bilo v delu komunistov odslej več samokritike. To deluje konstruktivno in zmanjšuje potrebo po kritiki in kritiziranju. Kajti kadar kje preveč kritizirajo, ni nujno, da bi bilo to zmeraj konstruktivno.

Po mojem mnenju so bili na tem kongresu premalo poudarjeni doseženi uspehi. Pravi je, da so delegati tukaj temeljito in vsestransko omenjali razne stvari, da so omenjali več negativnega kot pozitivnega. Vendar mislim, da bi bilo na tem kongresu zares mogoče marsikaj povedati o ustvarjalnih uspehih naših delovnih ljudi. Tudi o tem je bilo slišati, vendar ne toliko, kolikor bi naši delovni ljudje zaslužili. Morda so o tem več govorili na sejah komisij. Moram se oprostiti, da nisem ves čas spremljal njihovega dela. Bral sem govore posameznih delegatov, vendar to ni dovolj. V nekaterih govorih, a tudi v mojem referatu, je nekaj teh reči naštetih s številkami, toda premalo in presluho, da bi prikazali vse tisto velikansko ustvarjalno delo, ki je bilo opravljeno in ki danes predstavljajo Jugoslavijo kot novo, razvito državo z zavednimi državljani, razrušeno med vojno in rojeno tako rekoč iz pepela. Vse to, kar danes vidimo - to je delo naših delovnih ljudi.

Deseti kongres bo imel velik pomen za še močnejšo uveljavitev vloge zveze komunistov v nadaljnem vsestranskem razvoju države, v krepitvi njene monolitnosti in enotnosti, v uveljavljanju socialističnega samoupravljanja. Zveza komunistov Jugoslavije kot povezovalna sila mo-

ra budno varovati pridobitve naše revolucije, predvsem bratstvo in enotnost naših narodov, ki je porok tako naših dosežanj kot prihodnjih zmag. Zveza komunistov se je na tem kongresu močno oborožila z jasnimi sklepi in obveznostmi in prepričan sem, da bo uspešno opravljala svojo vlogo idejnega in političnega dejavnika v nadaljnji graditvi socialistične Jugoslavije.

Vseh teh številnih nalog Zveza komunistov seveda ne bi mogla uspešno izpolnjevati, če bi se odpravljala svojih idejnih in organizatorskih vlog v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije. V njej mora delovati, saj je to mnogomilijonska organizacija, ki se drži programa Zveze komunistov in ki lahko v polni meri pripomore k iz-

polnjevanju vseh sklepov, katere smo sprejeli. Socialistična zveza naj ima v prihodnje še večjo vlogo pri uresničevanju vsega tistega, kar vsebuje naša ustava in kar smo sprejeli na X. kongresu.

Isto velja tudi za delo komunistov med mladino, delo za njeno idejno izpopolnjevanje, za krepitve socialističnega patriotizma pri mladih itd. Izobraževanje mladine mora potemtakem imeti prednost in dolžnost Zveze komunistov je, da dela za to.

Na koncu bi se rad še enkrat zahvalil vsem tujak navzočim delegacijam. Mislim, da je sila pomembno, da je na ta kongres prišlo toliko predstavnikov partij in gibanj z vsega sveta. Zelo drago nam je, da so tukaj med nami kot naši gostje in da lahko vidijo našo delo in rezultate, ki jih je dosegel naš delavski razred.

Tovarišice in tovariši delegati! Prenesite v svoje organizacije, med članstvo, ki vas je izvolilo, tega revolucionarnega duha, ki je prevajal delo kongresa, duha enotnosti in trdne odločnosti, da se bolj stanovito vztrajamo na naši revolucionarni poti. Hvala lepala!

O dopoldanskem seji in o kongresnih resolucijah poročamo na straneh 2-8. BORIS DOLNICA

SEKRETAR IZVRŠNEGA KOMITEJA PREDSEDSTVA CK ZKJ IN SEKRETARJI V IZVRŠNEM KOMITEJU

STANE DOLANC - sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ

JURE BILIC, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ

MIRKO POPOVIC, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ

MIRKO POPOVIC, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ

VOJVO SRZENTIC, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ

ALEKSANDAR GRLIC, sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ

Sporočila in soočanja

»Na tem kongresu smo izoblikovali strategijo in smeri nadaljnjih bojev. Toda ustavna določila, po katerih je delavec gospodar nad presežkom dela, se ne bodo uresničila sama po sebi: potrebna je še večja, vztrajna, organizirana in inteligentna akcija ZK ter vseh drugih socialističnih sil, s katero bomo dosegli, da bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela odločali o investicijah, združevanju dela in sredstev, skupnih vlaganjih, kreditih, osebnih dohodkih, rezervah, sredstvih solidarnosti...«

»Med pridobitvami, s katerimi smo prišli na X. kongres ZKJ, je ena največjih ta, da naš delavski razred in napredna inteligentna danes veliko več vesta o samoupravljanju, kot sta vedela pred petimi leti. Samoupravljanje je marsikdaj tisti magnet, ki privlačuje ne samo dobre, napredne impulze, temveč tudi vse težave in ovire, v katere se zaletamo.«

»Neizživeta provincialna miselnost nas žene, da hlevimo po konfekcijskih čudežih potrošniške družbe in smo ponizni pred domnevno vzvišenim, civiliziranim prebivalcem evropskega Zahoda, ki bi ga prebivalec z Balkana, kot je videti, moral doseči. Zakaj se marsikdo še zmeraj ni otrese pristika tega starega občutka?«

Poleg tega je bilo v govorih delegatov med štiriindvajsetim jubilejnim kongresom ZKJ slišati še veliko drugih sporočil. Ko so se delegati sinoči razhajali izpred dvorane Pionir, so nesli s sabo aktovke polne kongresnih dokumentov, ki so jih bili pomagali sooblikovati. Vsi delegati in milijonsko članstvo ZKJ, kakor tudi vsi naši delovni ljudje so pod vtisom teh kongresnih sporočil bogatejši za novo skupno spoznanje o jasnejši poti socialističnega samoupravljanja razvoja, nadaljevanja in plemenitja naše revolucije pod Titovim vodstvom.

Hkrati bodo že danes in jutri, konec tedna in vse naslednje dni na vrsti običajna, vsakodnevna soočanja v življenju, v tej novi etapi našega boja za socializem. Ta soočanja (s prehodom od besed k dejanjem) bodo nekoliko lažja, ker je bilo na X. kongresu razločno povedano marsikaj ne samo o tem, kaj je treba, temveč tudi o tem, kako je treba delati, toda hkrati bodo soočanja z življenjsko prakso in z izzivi časa v marsičem celo še težavnejša. Ni mogoče reči: imeli smo X. kongres in zdaj se bosta cedila med in mleko! Vendar smo lahko bolj ponosni in zadovoljni, da imamo danes več vere in zaupanja v lastne sile in zmogljivosti, zlasti zaradi tega, ker je vse, kar smo že doslej ustvarili v samoupravnem socialističnem razvoju, izraz našega dela, dela vseh delovnih ljudi in občanov, vseh narodov in narodnosti.

Ceprav so sklepi in dokumenti X. kongresa jasni, ker nakazujejo bistvene odgovore na vprašanja o nadaljnjem razvoju in socialistični perspektivi, bo praksa - tako kot se je dogajalo tudi doslej - iskala nove in nove odgovore in rešitve. Nekateri ljudje bodo tudi nezadovoljni. (Zapomni si to konstatcijo s tribune X. kongresa: »Nezadovoljnost je lahko gibalo napredka. Toda kdor ni z ničimer zadovoljen in kdor zanika vse, kar obstoji - je šarlatan!«) Ustvarjalna nezadovoljnost je vsakega bolj potrebna od dogmatične, lagodne zadovoljnosti in sprizajznosti z obstoječim.

Tudi v pokongresnem času se bomo soočili s tem, ker se bo na površje bolj prebil naš (in ne samo naš!) stari in novi problem: inflacija. O tem je na X. kongresu dalj časa govoril predsednik ZIS. Povedal je tisto, na kar je velikokrat opozarjal že prej: boj za stabilizacijo in za preprečevanje inflacije ni samo dolgoročno, temveč tudi trenutna, neodložljiva naloga družbe, naloga dneva, in to ne glede na splošne pozitivne tokove našega gospodarskega razvoja. O tem je govorilo veliko delegatov in poudarjalo doslej premalokrat omenjeno značilnost našega novega ustavnega sistema: da samoupravljanje ni samo sistem pravic, marveč tudi sistem odgovornosti.

V poglaviti kongresni resoluciji - o boju za nadaljnjo graditev socialističnega samoupravnega sistema - je zapisano, da se mora ZKJ kot enotna revolucionarna organizacija in sila delavskega razreda nenehno (torej tako pred kongresom, med njim in po njem) usposabljati za to, da bo svoja stališča in politiko v duhu in na načelih demokratičnega centralizma učinkovito uresničevala v praksi. S tem se uresničuje tudi program ZKJ, sprejet že pred poltrajnim desetletjem na VII. kongresu ZKJ v Ljubljani, živ in aktualen še danes, vendar obogaten z novimi spoznanji in kvalitativni jubilejnega kongresa od 27. do 30. maja 1974, na katerem je bilo med drugim izrečeno tudi tole dragoceno sporočilo:

»Otresli smo se kompleksa, da ne znamo in ne moremo uspešno delati in ustvarjati. Po tej poti gredo tudi mlade generacije. Naj mlade generacije vneso novega duha na to pot, ki jo je Tito začrtal že tedaj, ko je prišel na čelo partije.«

ZDRAVKO ILIC

50 let zloma Orjune

Slovesnosti po Zasavju - Govoril bo Stane Dolanc

TRBOVLJE, 30. maja - Zasavje je pripravljeno, da sprejme številne udeležence in goste jubilejnega praznovanja slovenskih delavcev ob 50-letnici zloma fašistične Orjune. Osrednja proslava bo v soboto ob 10.30 pred delavskim domom v Trbovljah. Govoril bo sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc.

Pred sobotnim slavljem bo v Zasavju in še posebej v Trbovljah več slovesnosti. V delavskem domu bo jutri ob 10. uri slovesnostna seja občinske skupščine, posvečena 1. juniju, prazniku občine Trbovlje in 50. obletnici zloma Orjune. Skupščina bo podelila spominske nagrade, priznanja zaslužnim občanom in udeležencem spopada z Orjuno. Predstavnik občine Lazarevac in Trbovlje bodo podpisali listino o pobratenju. Ob prisotnosti španskih borcev in delegacije KP Španije bodo zasavske občinske skupščine podelile domičil slovenskim protivojsem španske državljanske vojne.

V soboto pričakujejo v Trbovljah blizu 30.000 gostov iz vseh krajev domovine. Med njimi bodo tudi delegacije Zagreba, Splita in Hvara, kjer so se delavci prav tako odločno kot v Trbovljah uprli Orjuni. Po govoru Staneta Dolanca bo v kulturnem programu nastopilo 780 pevcev, godbenikov in recitatorjev iz Zasavja, predsednik CK ZKS France Popit pa bo pred revirskim muzejem odkril spomenik spopadu z Orjuno. Pogovore s pričami zloma Orjune objavljamo na 13. strani. PAVLE BURKELEJC

Danes podpisani

Besedilo sporazuma o ločitvi sil na Golanu objavljeno - Ocena Kurzta Waldheima - Sestanek Kissinger-Sadat

DAMASK, 30. maja (Reuter). Tu so danes uradno objavili besedilo sporazuma, na podlagi katerega se bosta Sirija in Izrael vzdržala medsebojnih oboroženih sovražnosti. Besedilo je v skladu z včeraj objavljenim sporazumom o ločitvi oboroženih sil na Golanem višjavu.

Obi strani eta se sporazumeli, da prenehata z vojnimi dejanji druga proti drugi na kopnem, na morju in v zraku. Sporazum stopi v veljavo jutri, po podpisu ustreznih dokumentov v Ženevi.

Vendar pa je sirska poveljstvo danes sporočilo, da je danes ponovno prišlo do bojev na več odsekih golanske fronte. Izraelske vojaške oblasti tega niso potrdile.

Sporazum z vsemi prilogi in zemljevidov bodo jutri v Ženevi podpisali vojaški predstavniki obeh držav, Sirije in Izraela, pod pokroviteljstvom Združenih narodov in v navzočnosti predstavnikov Združenih držav in Sovjetske zveze. Sestanek v Ženevi se bo vršil v okviru egiptovsko-izraelske delovne skupine, kateri se bo pridružila še sirska delegacija. Delovna skupina sama pa se bo sestala 24 ur po formalnem podpisu sporazuma, ločevanje čet pa se bo začelo dan potem, ko bo skupina kompletirala aranzmaje o ločevanju. To bo storila najpozneje v petih dneh. Ločevanje mora biti končano v dvajsetih dneh. Nadzorstvo nad tem območjem bo poverjeno osebi Združenih narodov, ki bo sestavilo ekipo opazovalcev. Zamenjava vojnih ujetnikov in sirska vojakov, padlih v vojni bodo vrnili v desetih dneh pod podpisu sporazuma. »Ta sporazum ni mirovna pogodba, temveč korak v smeri pravičnega in trajnega miru«, je rečeno v sklepnem stavku dokumenta.

Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim, ki ga je Henry Kissinger seznanil s sirsko-izraelskim sporazumom o ločitvi čet na Golanu, je ta sporazum ocenil kot »iz-

jemo koristen korak napreje.«

»To je nov tehten prispevek k miru na Bliznjem vzhodu, podobno kot že prej egiptovsko-izraelski sporazum o ločitvi čet.« je izjavil predstavnik OZN, Waldheim bo v kratkem, verjetno že v petek, seznanil varnostni svet z vlogo svetovne organizacije pri nadziranju sirsko-izraelskega sporazuma o ločitvi čet na golanski fronti.

Ameriški državni sekretar Henry Kissinger, ki je danes dopoldne prispel v Kairo, se je sestel z egiptovskim predsednikom Sadatom.

Egiptovski predstavnik Sadat je nocoj izjavil, da je sporazum med Sirijo in Izraelom važen korak k dosegu arabskih ciljev, četudi je sporazum v glavnem vojaškega značaja za konsolidacijo prekinitve ognja. Sadat je to izjavil na tiskovni konferen-

ci, kamor je prišel skupaj s Henryjem Kissingerjem po končanih pogovorih.

Egiptovski predstavnik Sadat je nocoj izjavil, da je sporazum med Sirijo in Izraelom važen korak k dosegu arabskih ciljev, četudi je sporazum v glavnem vojaškega značaja za konsolidacijo prekinitve ognja. Sadat je to izjavil na tiskovni konferen-

Predsednikova čestitka Sergeju Kraigherju

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) - Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal predsedniku predsedstva socialistične republike Slovenije Sergeju Kraigherju naslednjo čestitko: »Ob tvojem jubilejnem rojstnem dnevu ti Jovanika in jaz pošiljava prisrčne čestitke in najboljše želje. Svojo dolgoletno revolucionarno dejavnost si posvetil zgodovinskemu boju delavskega razreda za nastanek nove socialistične družbe. Revolucionarne izkušnje, ki si si jih pridobil že v težkih ilegalnih pogojih, si uspešno uporabil med oboroženo vsta-

jo, ko si opravljal odgovorne naloge, ki so ti jih zastavili partije in naši narodi. »Prav tako pomembno je tudi tvoje vsestransko so-dejovanje v boju za socialistični samoupravni razvoj naše skupnosti, posebno velik prispevek pa je tvoj teoretični delež pri razvijanju novega političnega sistema uresničevanju delegatskega načela v novi skupščini in uresničevanju pravic delavskega razreda. Želiva ti veliko zdravja, osebne sreče in mnogo uspehov pri tvojem nadaljnjem delu.«

Slovesna seja Zvez ZKJK Izvoljeno je tudi predsedstvo

Predsedstvo — politično izvršni organ centralnega komiteja — šteje 38 članov — Izvoljeni so člani izvršnega komiteja, njegov sekretar in 5 članov v izvršnem komiteju — Za sekretarja izvršnega komiteja je bil izvoljen S. Dolanc

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — V slovesnem vzdušju je bila neposredno po zaključku X. kongresa ZKJK seja novega centralnega komiteja ZKJK. Predsedoval ji je predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito.

Na predlog predsednika ZKJK je centralni komitej sprejel sklep o številu in načinu volitve predsedstva centralnega komiteja ZKJK. Po sprejetem sklepu centralni komitej ZKJK

izvolil iz lastnega sestava predsedstvo centralnega z 38 članov kot svoj politično izvršni organ. Na podlagi sklepa, ki so ga sprejeli, in po statutu ZKJK

je predsednik Tito predlagal za člane predsedstva ZKJK naslednje tovariše: Romana Albrehta, Vladimira Bakariča, Imra Balinta, Džemala Bijediča, Jureta Bilica, Stane-

ta Dolanca, Stevana Doronjskega, Rata Dugonjiča, Kira Giligorova, Aleksandra Grličkova, Fadila Hoxha, Edvarda Kardelja, Lazarja Koliševskega, Tode Kurtoviča, Nikoleta Ljubiciča, Krsto Markovskega, Cvjetina Mijatoviča, Miloša Minića, Dušana Petroviča, Mirka Popoviča, Dušana Ristića, Jožeta Smoleta, Voja-

Zrntiča, Petra Stambolića, Mika Spiljaka, Veljka Vlahovića, Josipa Vrhovca, Jovana Vujadinovića in Vidjo Zarkovića. V skladu s členom 54 in 66 statuta ZKJK so predsedniki centralnih komitejev Zveze komunistov republik, predsedniki pokrajinskih komitejev in sekretar komiteja konfe-

rence organizacije ZKJK v JLA po funkciji člani predsedstva centralnega komiteja ZKJK. To so: Dušan Alimpić, Mahmud Bakali, Angel Čemerski, Veselin Djuranović, Branko Mikić, Mlika Planinc, France Popit in Džemil Sarac in Timohir Vlaškić. Predlog predsednika ZKJK tovariša Tita je centralni komitej soglasno sprejel.

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJK in sekretarji v izvršnem komiteju

STANE DOLANC

Rodil se je leta 1925 v Hrastniku v Sloveniji. Po narodnosti je Slovenec. Končal je pravno fakulteto.

Od leta 1941 je aktivno deloval v Osvobodilni fronti Slovenije, zaradi česar ga je istega leta aretirali gestapo. Od leta 1944 je sodeloval v narodnoosvobodilni vojni, istega leta je bil sprejet v KPJ.

Po letu 1960 je opravljal vojaško-politične dolžnosti v JLA. Nato je imel odgovorne funkcije v ZK Slovenije. Bil je direktor visoke šole za politične vede, sekretar univerzitetnega komiteja ZK, član predsedstva in izvršnega komiteja CK ZK Slovenije. Leta 1969 je bil izvoljen za člana izvršnega biroja, februarja 1972 pa za sekretarja izvršnega biroja predsedstva ZKJK.

MIRKO POPOVIČ

Rodil se je leta 1923 v Borikah. Po narodnosti je Srb, iz SR Srbije. Leta 1941 je bil sprejet v KPJ. Sodeloval je v NOB, je nosilec spartizanske spomenice 1941. Končal je ekonomsko fakulteto. Sodeloval je v NOB od leta 1941. Med drugim je bil tudi podpredsednik ZIS. Zdaj je glavni urednik revije »Socializem«, teoretičnega glasila ZKJK.

JURE BILIĆ

Rodil se je leta 1922 v Makarski. Po narodnosti

je Hrvat, iz SR Hrvaške. Član KPJ je postal leta 1941. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo »Djuro Džuranić« in je predsednik republiškega sveta skupščine Srbije prejšnjega sklica in član 7. kongresa ZK Srbije član sekretariata CK ZK Srbije.

VOJO SRZENTIĆ

Rodil se je leta 1934 v Sotoncih. Po narodnosti je Crnogorec, iz SR Crne gore. Član ZKJK je od leta 1952. Končal je ekonomsko fakulteto. Do 6. kongresa ZK Crne gore je bil sekretar sekretariata CK ZK Crne gore.

ALEKSANDAR GRLIČKOV

Rodil se je leta 1923 v Štipu. Po narodnosti je Makedonec, iz SR Makedonije. V KPJ je bil sprejet leta 1943. Končal je ekonomsko fakulteto. Sodeloval je v NOB od leta 1941. Med drugim je bil tudi podpredsednik ZIS. Zdaj je glavni urednik revije »Socializem«, teoretičnega glasila ZKJK.

ZKJK je sad tvoje delo

X. kongresu ZKJK je v imenu vseh članov ZK predlagal Josipa Broza Tita za predsednika ZKJK brez omejitve mandata Lazar Koliševski — Govor člana predsedstva ZKJK Vladimirja Bakariča

Lazar Koliševski je predlog, naj tovariš Tito ponovno prevzame vodstvo naše partije, izrazil z naslednjimi besedami:

»Na podlagi enodušne volje delavskega razreda ter narodov in narodnosti Jugoslavije, izražajoč enotno željo in sporočila vseh članov, organizacij in vodstev zveze komunistov ter vseh vas, delegatov X. kongresa, ki ste pooblašeni, da tudi na X. kongresu potrdite sklepe kongresov ter konferenc ZK republik in pokrajinskih organizacij ZK v JLA, mi je bila zapušana izredna čast, da v imenu komiteja predlagam, da bi za predsednika ZKJK ponovno izvolili, in to z neomejenim mandatom, tovariša Josipa Broza Tita.

V vsakem revolucionarnem, prelomnem obdobju, so imeli razredi in narodi, ki so se bojevali za nove revolucionarne cilje, osebnosti, ki so najpopolnejše in najdoslednejše izražale njihove resnične interese in prizadevanja. Delavski razred, narodi in narodnosti Jugoslavije so v najusodnejših trenutkih svoje sodobne zgodovine imeli in imajo tovariša Tita kot krmarja na poti svoje revolucionarne preobrazbe. Takšne osebnosti postanejo sprično razredne doslednosti in poguma v revolucionarnem boju in praksi, sprično svoje vizionarske moči in smelega utiranja novih poti, kakršne terja njihov čas — zgodovinsko priznani voditelji revolucij in narodov. S tem dajejo nezbrisen pečat svojnemu obdobju in izjemni prispevek mednarodnemu delavskemu gibanju, boju za socializem v svetu. Tovariš Tita je takšna zgodovinska osebnost našega revolucionarnega gibanja ter

vseh naših narodov in narodnosti.

Zato predlog, naj X. kongres — kongres enotnosti ZKJK — ponovno izvoli za predsednika ZKJK tovariša Tita kot zgodovinsko zrelo in revolucionarno boju delavskega razreda in ustvarjalnemu marksizmu, ni navadno statutarno dejanje. To je izraz odločenosti naše ZKJK, da bo še naprej neomajno zvesta revoluciji in da bo zagotavljala njeno kontinuiteto. S to ponovno izvolitvijo izražamo mi vsi, vsa naša skupnost, hkrati tudi priznanje tovariš Titi in njegovemu velikemu delu.

Ko tovariša Tita za predsednika naše ZKJK, potrjujemo trdno voljo ZKJK, da bo še odločneje nadaljeval brezkompromisni boj za vsestranski razvoj samoupravljanja kot celovitega družbenega sistema, za uresničitev zgodovinske vloge in prizadevanj delavskega razreda na poti k ustvarjanju slobodnih družbenih odnosov in čim bolj humanih odnosov med ljudmi.

Ko tovariša Tita ponovno izvolimo za predsednika ZKJK, izražamo trdno voljo, da bomo nenehno krepili revolucionarno delavski razred, ki je neomajno zvesta revoluciji in boju za socializem v svetu. Tovariš Tita je takšna zgodovinska osebnost našega revolucionarnega gibanja ter vseh naših narodov in narodnosti. Zato predlog, naj X. kongres — kongres enotnosti ZKJK — ponovno izvoli za predsednika ZKJK tovariša Tita kot zgodovinsko zrelo in revolucionarno boju delavskega razreda in ustvarjalnemu marksizmu, ni navadno statutarno dejanje. To je izraz odločenosti naše ZKJK, da bo še naprej neomajno zvesta revoluciji in da bo zagotavljala njeno kontinuiteto. S to ponovno izvolitvijo izražamo mi vsi, vsa naša skupnost, hkrati tudi priznanje tovariš Titi in njegovemu velikemu delu.

volimo na najvišjo in najodgovornejšo funkcijo v ZKJK, razredovno pripravljenost, da bomo nadaljevali vsestranski razvoj naše socialistične skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti Jugoslavije, da bomo krepili bratstvo in enotnost na podlagi istovetnosti zgodovinskih interesov razreda in naših narodov in narodnosti ter na tem temelju nenehno utrjevali neodvisnost, obrambno moč in varnost naše države, kar je pogoj za miren in neoviran razvoj socialistične Jugoslavije.

Ko tovariša Tita volimo na čelo ZKJK, ponovno potrjujemo našo voljo, da se bomo zavzemali za še popolnejše uveljavljanje politične neoviranosti v boju za temeljito spravo obstoječih neenakopravnih odnosov v svetu, za popolno politično in gospodarsko neodvisnost narodov in držav ter za enakopravno mednarodno sodelovanje — s tem pa tudi za nenehno krepitev mednarodnega položaja, ugleda in vpliva socialistične in neovirane Jugoslavije v mednarodnih odnosih. To je obnem potrdilo naše trdne odločenosti, da bomo še naprej sodelovali z vsemi antimperialističnimi in osvobodilnimi gibanji ter vsemi naprednimi silami, ki se bojujejo za mir in družbeni napredek v svetu, proti agresiji in vsiljevanju tuje volje narodom in državam.

To je tudi izraz naše opredeljitve za široko sodelovanje komunističnih in delavskih partij na podlagi enakopravnosti, nevmešavanja in spoštovanja izbire lastne poti v socializmu ter skupnega prispevka v boju za mir in socializem v svetu.

Trdne stvaritve in opredeljitve ZKJK so neločljivo povezane z osebnostjo in prispevkom tovariša Tita. Njegovo delo je tudi naše delo. Vse, kar smo ustvarili skupaj s Titom in pod njegovim vodstvom, smo ustvarili z bžjem in žrtvami.

Ko tovariša Tita ponovno volimo za predsednika ZKJK z neomejenim mandatom, izražamo X. kongres odločno zahtev delavskega razreda, narodov in narodnosti Jugoslavije, da ZKJK ne glede na težave, ki nas še zmeraj čakajo na naši poti, ostane nenehno zvesta razrednim in ljudskim interesom, da se bo trudila za uveljavitev svoje socialistične revolucije in njene kontinuitete, ki se vsak dan znova pokaže v bogati in samoupravljajski ustvarjalnosti delavskega razreda in delovnih ljudi, v boju za uveljavitev in uresničitev Marxove vizije družbe osvobodjenega dela.

pa splošno nerazvitimi državami in narodnostmi, ustvarjalno novega programa razmerij, ki bodo vsem narodom in državam omogočila hiter in svobodnejši razvoj. Bil si pobudnik naše nove etape v razvoju samoupravljanja. Na tvojih plečih je sileno reševanje največjih težav in tavanj med Scllo in Karibdo našega socialističnega razvoja.

Naši ljudje upoštevajo vse to in zato menijo, da je partija — zveza komunistov — tvoje delo. Da brez tebe ne bi bili tisto, kar so bili in kar so, in zato tudi menijo, da bo zveza komunistov zmeraj povezana s tvojim imenom in da bo na to ponosna je dejal ob koncu dr. Vladimir Bakarič.

Na naslov X. kongresa ZKJK tudi danes nenehno prihajajo pozdravne brozjavke in pisma, tako da se jih je došle, nabralo že več kot 4000. V pozdravnih brozjavkah in pismih komunisti in delovni ljudje odločno podpirajo stališča, izražena na X. kongresu, zlasti v referatu predsednika Tita in v resolucijah.

restosti ter ozemeljske neokrnjivosti. Razvijanje teh stikov je v obobjetranskem interesu, kakor tudi v interesu miru in varnosti v Evropi.

Josip Deželjin, ki je poročal o delu komiteja za vprašanja izobraževanja in vzgoje, znanosti in kulture, je dejal, da je bila najpomembnejša tema razprav nadljudnje samoupravno socialistično preobrazbo in te področji na podlagi nove ustave in neposrednega povezovanja z družbenim delom. Pomembna naloga zveze komunistov na tem področju je, da dobi delo v teh ustanovah resnično razredno in marksistično vsebino.

Mihailo Zveizer je povedal, da je med IX. in X. kongresom ZKJK prispele 932 predlogov, prošelj in srižob, od katerih se jih največ nanašajo na vprašanja borov in invalidov (62) ter odnose v zvezi z komunistov (21). Od teh 932 predlogov, prošelj in srižob jih je iz BIIH 128, Crne gore 60, Hrvaške 141, Makedonije 47, Slovenije 20, Srbije 530, Vojvodine 109 in Kosova 59, iz tujine pa 6.

Zatem sta Mirko Popovič in Tode Kurtovič obrazložila bistvene značilnosti sprememb in dopolnitve statuta ZKJK oziroma 18 kongresnih resolucij z naslednjimi naslovi: Boj za nadaljnjo graditev socialističnega samoupravljanja in naloga ZKJK. Naloga ZKJK na področju idejni, organizacijski in kadrovski krepitvi ZKJK. Aktualne idejnopolične naloge ZKJK pri uresničevanju ustave SFRJ. Naloga ZKJK v ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozasčiti. Neposredne naloge ZKJK pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije. Socialistično samoupravno organiziranje kmetijstva in naloga ZKJK. Naloga ZKJK v socialni politiki. Naloga ZKJK na področju zaposlovanja, zaposlenosti in razvoja družbenoekonomskih odnosov na stanovarskem področju in v stanovarski politiki. Naloga ZKJK v socialistični samoupravni preobrazbi, vzgoje in izobraževanja. Naloga ZKJK v razvoju kulture. Naloga ZKJK v razvoju znanosti, ZKJK v boju za mir, enakopravno sodelovanje in socializem. Resolucija o bližnjem vzvodu. Resolucija o Vietnamu, Kambodži in Laosu. Resolucija o Čilu. Resolucija o osvoboditvi gibanjih in Resolucija ob osebnostih pretenzijah nasproti SFRJ, izraženi in v notah italijanske BORIS DOLNARIC

Statutarna komisija CK ZKJK

Člani komisije za statutarna vprašanja ZKJK: Čazim Krđžalić, Gojko Škrlbić, Uroš Anđelić, Ramadan Djombalić, Mišo Zorić, Veljko Milonjić, Stanko Bajšić, Rade Zrinjanin, Jelica Radončević, Cvetan Avramovski, dr. Gore Pečariški, Kata Lantova, Angelica Vidic, Jože Vidic, Vladimir Zupančić, Danica Milosavljević, Konstantin Popović, Predrag-Dragan Gilgorić, Milija Kovačević, Musa Balačić, Silvester Feješ, Arsa Kovačević, Ljubomir Ignjatović in Mladen Marin.

Nadzorna komisija CK ZKJK

Člani nadzorne komisije ZKJK: Milan Keča, Mehmed Nurkanović, Vladimir Sekulić, Damjan Sečković, Radoljka Katić, Stjepan Jureković, Anđele Božinovski, Nikola Popovski, Franc Bukovinski, Ljoljka Stropnik, Djordje Katić, Srećko Nedeljković, Deso Djordjević, Maniša Vojvodić, Zivko Jovanovski.

Novi CK Zveze komunistov Jugoslavije

Novi člani centralnega komiteja ZKJK iz Bosne in Hercegovine so: Ljubo Babić, Hamid Begovac, Džemal Bijedić, Mirodrag Bogičević, Rato Dugonjić, Franjo Herljević, Esad Horozović, Marko Jokić, Hatidža Karabeg, Kemal Karadžić, Rudi Kolak, Sead Kreso, Tode Kurtovič, Evica Let, Munir Mesihović, Cvjetin Mijatović, Hakija Ponderać, Boško Siljegović, Stanko Tomić, Branko Mikulić.

Novi člani CK ZKJK iz Crne gore so: Dobroslav Čulafić, Hamidija Fetahović, Stanka Glomazić-Leković, Dragiša Jakovljević, Slobodan Kalezić, Radoje Kantić, Vuksan Mrvačević, dr. Branko Pavličević, Krsto Popovića, Biserka Prija-Kečević, Vojo Račević, Vojislav Srzentić, Radivoje Škečić, Veljko Vlahović, Bogić Vučinić, Jovan Vujadinović, Ljubomir Vučković, Semsumir Zejnilović, Vidoje Zarković, Veselin Djuranović.

Novi člani CK ZKJK iz Hrvaške so: dr. Tomislav Badovinac, dr. Vladimir Bakarič, Milutin Batić, Jure Bilić, Karlo Bilić, Franjo Čorđašić, Djoko Jovančić, Ante-Baja Jurjević, Nenad Krepić, Ljubomir Krišković, dr. Mirjana Peček-Matić, Mavro Popijać, Milan Rakas, Melita Singer, Slavko Sajber, Mika Spiljak, Franjo Varga, Josip Vrhovec, Dušan Vučković, Mlika Planinc.

Novi člani CK ZKJK iz Makedonije so: Mustafa Amirović, Dimče Belovski, Stevan Dimski, Vaska Duganova, Kiro Giligorov, dr. Aleksandar Grličkov, Kiro Hadži-Vasiljev, Trpe Jakovlevski, Predrag Jakonovski, Fana Kočovska-Cvetković, Lazar Koliševski, Krsto Markovski, Panče Martinovski, Slobodan Milevski, Lazar Mojsov, Hisen Ramadani, Sadik Sadiku, Ivan Siljanovski, Dragoljub Stavrev, Angel Čemerski.

Novi člani CK ZKJK iz Slovenije so: Roman Albreht, inž. Marko Bulc, Stane Dolanc, Zvone Dragan, Ljilj Jakomin, Silva Jereb, Danica Jurković, Edvard Kardelj, Ludvik Kejžar, Stanko Lepej, Vladimir Logar, Miha Ravnik, Jože Smole, Janes Sterniša, Vera Škofič, Vida Tomšič, Ivanka Vrhovčak, Iztok Vinkler, Boris Zihner, France Popit.

Novi člani CK ZKJK iz Srbije so: Nedeljko Bošković, Miroslav Cangalović, dr. Slavka Dimitrijević, Dragoljub Dragošan, Zavorad Ivanović, Božin Jovanović, dr. Miladin Korać, Hristivoje Kostić, Dragutin Marković, Moma Marković, Nikola Miličević, Milutin Milošević, Miloš Minić, Dušan Šane Petrović, Mirko Popović, Sava Savatić, Petar Stambolić, Milanka Stanković, Dobrovoje Vidić in Timohir Vlaškić.

Novi člani CK ZKJK iz Kosova so: Rabije Bajrami, Vojislav Božović, Veli Deva, Radoljka Džuranić, Zejnhal Gruda, Fadil Hoxha, Daut Jorhanica, Medžid Kasumi, Filip Mihaljević, Dušan Ristić, Sinao Sahiti, Ali Šukrija, Borišev Zivgarević, Redžep Zogaj in Mahmud Bakali.

Novi člani CK ZKJK iz Vojvodine so: Imre Balint, Stevan Doronjski, Todor Nohan, Kostja Nadj, Karolj Peho, Kalman Petković, Stanko Ponočič, Dušan Popović, Djordje Radosavljević, Milenko Stanić, Jan Turan, Jovan Veselinov, Mirko Vidaković, Marija Zvekić-Mišković in Dušan Alimpić.

Novi člani CK ZKJK iz organizacije ZK v JLA so: Milan Ašić, Josip Gregorić, Mirko Jovanović, Ivan Kukoč, Vujo Lukić, Nikola Ljubčić, Ismail Maljić, Milivoje Oreb, Ilija Perišić, Dane Petkovski, Stane Potočar, Ivo Purišić, Franc Tavčar, Radovan Vojvodić, Džemal Sarac.

Potem ko sta si prisrčno stisnila roke in se objela, je dr. Vladimir Bakarič dejal predsedniku ZKJK Josipu Brozu Titu:

»Mislim, da bom prav rekel je dejal dr. Vladimir Bakarič, rečem, da smo zdaj storili tisto, kar so od nas zahtevali komunisti, ki so nas delovali na ta kongres. V imenu vse Zveze komunistov in ne samo nje, pač pa v imenu delovnih ljudi in občanov Jugoslavije, mi je v veliko čast, da ti lahko prvi čestitam k izvolitvi. Čestitam ti v imenu kongresa vseh tukaj navzočih delegatov pa tudi vseh tistih, ki so zahtevali, naj te ponovno izvolimo.

To je četrto desetletje, kar te komunistična partija, zveza komunistov, voli za svoje voditelja, za svojega prvega slovenskega voditelja, ki je bila priložnost za to, da partija ali zveza komunistov potrdi boj za tisto usmeritev, ki si jo ti v tistem trenutku zagovarjal, kar nam je vsem dalo možnosti, da pri svojem delu vrstimo uspehe. Tokrat so se naši ljudje odločili, da ni treba posebej potrjevati tvoje linije in tvoje vloge v njenem ustvarjanju, upoštevali smo, da si ti onemogočil frakcije v partiji, da si v partiji ustvaril sodeloben delavski razred, ki je delavski razred usposobljal in usposobil, da je prevzel vodilno vlogo v družbi. Ti si položil temelje trajnega bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi, pripravil partijo, da je bojevala osvobodilni boj in si dal pravilna navodila, ki so nam omogočila, da smo v tej vojni zmagali. Pravilno si ocenil osvobodilne elemente in možnosti v drugi svetovni vojni in postal si simbol osvobodilnega boja v svetu.

Ti si, je rekel Bakarič, izpeljal boj za boljše odnose med socialističnimi državami in gibanji in tudi tu je tvoje ime postalo simbol novih odnosov.

Ti si pobudnik samoupravljanja, pobudnik novega gibanja neuvršenih, in pri tem si upošteval nove težnje v svetu, v boju za osvoboditev in neodvisnost novih narodov in držav za ohranjanje miru in za miroljubno reševanje odprtih vprašanj. Bil si med ustvarjalci novega programa razmerij med razvitimi in manj razvitimi ali

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju X. kongresa ZKJK so bila na vrsti poročila o delu komisij, nato pa so delegati soglasno sprejeli vse resolucije

BEOGRAD, 30. maja. Zadnji dan X. kongresa ZKJK so na dopoldanski plenarni seji delegati in gostje najprej poslušali poročila o delu petih kongresnih komisij. Sejo je začel predsednik CK ZK Slovenije France Popit.

V dvodnevni razpravi je sodelovalo okrog 500 delegatov in gostov, od teh 320 z ustnimi in 120 s pisnimi predlogi, iz katerih se je izoblikovalo več kot 150 amandmajev k 18 kongresnim resolucijam, ki so jih nato ob navcušenem pioskjanju soglasno sprejeli. Isto velja tudi za predložena poročila o delu organov ZKJK med dnevne kongresne, ter za spremenjen in dopolnjen statut ZKJK.

Na naslov X. kongresa ZKJK tudi danes nenehno prihajajo pozdravne brozjavke in pisma, tako da se jih je došle, nabralo že več kot 4000. V pozdravnih brozjavkah in pismih komunisti in delovni ljudje odločno podpirajo stališča, izražena na X. kongresu, zlasti v referatu predsednika Tita in v resolucijah.

Veliko pozdravnih pism je bilo naslovljenih osebno na predsednika Tita. Komunisti iz vse Jugoslavije izražajo pripravljenost, da odločno nadaljujejo za usmeritvijo, ki je predsednik ZKJK začrtal v svojem uvodnem referatu. Poudarjajo tudi velik pomen idejnih številnih predstavnikov komunističnih partij in socialističnih strank ter osvobodilnih gibanj, kar je nedvoumen izraz naše solidarnosti, s cilji njihovega boja.

Ko je Vojo Srzentić poročal o delu komisije za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov ter problemih ekonomskega in družbenega razvoja, je poudaril, da je treba nenehno kritično analizirati dosežane delo pri oblikovanju temeljnih organizacij združenega dela, saj se v praksi čisto srečujemo

ČESTITKE OB IZVOLITVI — Na zadnji seji X. kongresa ZKJK so ob izvolitvi Josipa Broza Tita za predsednika ZKJK brez omejitve mandata predsedniku prvi čestitali njegovi najbližji sodelavci. Na sliki: dr. Vladimir Bakarič čestita predsedniku Titu ob izvolitvi. Telefoto: Tanjug

Slovesna seja novega CK ZKJ Izvoljeno je tudi predsedstvo

Predsedstvo — politično izvršni organ centralnega komiteja — šteje 38 članov — Izvoljeni so člani izvršnega komiteja, njegov sekretar in 5 članov v izvršnem komiteju — Za sekretarja izvršnega komiteja je bil izvoljen S. Dolanc

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — V slovesnem vzdušju je bila neposredno po zaključku X. kongresa ZKJ seja novega centralnega komiteja ZKJ. Predsedoval ji je predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito.

Na predlog predsednika ZKJ je centralni komitej sprejel sklep o številu in načinu volitev predsedstva centralnega komiteja ZKJ. Po sprejetem sklepu centralni komitej ZKJ izvolil iz lastnega sestava predsedstva centralnega z 38 člani kot svoj politično izvršni organ. Na podlagi sklepa, ki so ga sprejeli, in po statutu ZKJ je predsednik Tito predlagal za člane predsedstva CK ZKJ naslednje tovariške: Romana Albrehta, Vladimira Bakarića, Imra Balinta, Džemala Bijedića, Jureta Bilića, Stane-

Strentića, Petra Stambolića, Miki Špiljaka, Veljka Vlahovića, Josipa Vrhovca, Jovana Vujadinovića in Vidjo Zarkovića. V skladu s členom 54 in 66 statuta ZKJ so predsedniki centralnih komitejev Zveze komunistov republik, predsedniki pokrajinskih komitejev in sekretar komiteja konfe-

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ in sekretarji v izvršnem komiteju

STANE DOLANC

Rodil se je leta 1925 v Hraštniku v Sloveniji. Po narodnosti je Slovenec. Končal je pravno fakulteto. Od leta 1941 je aktivno deloval v Osvobodilni fronti Slovenije, zaradi česar ga je istega leta aretiral gestapo. Od leta 1944 je sodeloval v narodnoosvobodilni vojni, istega leta je bil sprejet v KPJ.

Je Hrvat, iz SR Hrvaške. Član KPJ je postal leta 1941. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo Djuro Džakovića. Dostoj je bil član izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

TODO KURTOVIĆ

Rodil se je leta 1919 v Trebinju. Po narodnosti je Srb, iz SR BiH. Leta 1941 je postal član KPJ. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo Djuro Džakovića. Dostoj je bil član izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

MIRKO POPOVIĆ

Rodil se je leta 1923 v Borikah. Po narodnosti je Srb, iz SR Srbije. Leta 1941 je bil sprejet v KPJ. Sodeloval je v NOB, je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je

JURE BILIĆ

Rodil se je leta 1922 v Makarski. Po narodnosti

VOJO SRZENTIĆ

Rodil se je leta 1894 v Sotoniću. Po narodnosti je Crnogorec, iz SR Crne Gore. Član ZKJ je od leta 1952. Končal je ekonomsko fakulteto. Do 6. kongresa ZK Crne Gore je bil sekretar sekretariata CK ZK Crne Gore.

ALEKSANDAR GRLIČKOV

Rodil se je leta 1923 v Stipu. Po narodnosti je Makedonec, iz SR Makedonije. V KPJ je bil sprejet leta 1943. Končal je ekonomsko fakulteto. Sodeloval je v NOB od leta 1941. Med drugim je bil tudi podpredsednik ZIS. Zdaj je glavni urednik revije »Socializam«, teoretičnega glasila ZKJ.

ZKJ je sad svojega dela

X. kongresu ZKJ je v imenu vseh članov ZK predlagal Josipa Broza Tita za predsednika ZKJ brez omejitve mandata Lazar Koliševski — Govor člana predsedstva ZKJ Vladimirja Bakarića

Lazar Koliševski je predlog, naj tovariš Tito ponovno prevzame vodstvo naše partije, izrazil z naslednjimi besedami:

»Na podlagi enotne volje delavskega razreda ter narodov in narodnosti Jugoslavije, izražajo enotne želje in sporočila vseh članov, organizacij in voditeljev komunistov ter vseh vseh delegatov X. kongresa, ki ste pooblaščen, da tudi na X. kongresu potrdite sklepe kongresov ter konferenc ZK republik in pokrajinskih organizacij je ZK v JLA, mi je bila za nas izredna čast, da v imenu komisije predlagam, da bi za predsednika ZKJ ponovno izvolili, in to z neomejenim mandatom, tovariša Josipa Broza Tita.

V vsakem revolucionarnem, prelomnem obdobju, so imeli razredi in narodi, ki so se bojevali za nove revolucionarne cilje, osebnosti, ki so najpopolneje in najdoslednejše iz-

ražale njihove resnične interese in prizadevanja. Delavski razred, narodi in narodnosti Jugoslavije so v najusodnejših trenutkih svoje sodobne zgodovine imeli in imajo tovariša Tita kot krmarja na poti svoje revolucionarne preobrazbe. Takšne osebnosti postajajo spričo razredne doslednosti in poguma v revolucionarnem boju in praksi, spričo svoje vizionarske moči in smelega upiranja novih poti, kakršne terja naš čas — zgodovinsko priznani voditelji revolucij in narodov. S tem dajejo neizbrisni pečat svojemu obdobju in izjemni prispevek mednarodnemu delavskemu gibanju, boju za socializem v svetu. Tovariš Tito je takšna zgodovinska osebnost našega revolucionarnega gibanja ter

vseh naših narodov in narodnosti.

Zato predlog, naj X. kongres — kongres enotnosti ZKJ — ponovno izvoli za predsednika ZKJ tovariša Tita kot zgled izjemne zvestobe revolucionarnemu boju delavskega razreda in ustvarjalnega marksizma, ni navadno statutarno dejanje. To je izraz odločnosti naše ZKJ, da bo še naprej neomajno zvesta revoluciji in da bo zagotavljala njeno kontinuiteto. S to ponovno izvolitvijo izražamo mi vsi, vsa naša skupnost, hkrati tudi priznanje tovarišu Titu in njegovemu velikemu delu.

Ko volimo tovariša Tita za predsednika naše ZKJ, potrjujemo trdno voljo ZKJ, da bo še odločno nadaljevala brezkompromisni boj za vsestranski razvoj samoupravljanja kot celovitega družbenega sistema, za uresničitev zgodovinske vloge in prizadevanj delavskega razreda na poti k ustvarjanju svobodnih združenj proizvajalcev in čim bolj humanih odnosov med ljudmi.

Ko tovariša Tita ponovno volimo za predsednika ZKJ, izražamo trdno voljo, da bo nenehno krepili revolucionarno enotnost zveze komunistov kot neodtujljivega dela delavskega razreda in njegove avantgarde in njeno sposobnost, da opravi svojo revolucionarno vlogo, medtem ko se bojuje za takšne razmere in odnose v katerih bodo delavci brez posegovanja drugih utrjevali svoje oblasti ter odločali o vseh družbenih odnosih in zadevah. Hkrati izražamo s tem našo zvestobo marksizmu in leninizmu, na katerih temeljih smo že od nekdaj trdno gradili vse naše akcije, našo pripravljenost, da ustvarjalno razvijamo marksistično teorijo in misel kot izraz in spodbudo socialistični revoluciji in družbeni praksi v sodobnih razmerah.

Ko tovariša Tita ponovno

volimo na najvišjo in najodgovornejšo funkcijo v ZKJ, razodemo pripravljenost, da bomo nadaljevali vsestranski razvoj naše socialistične skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti Jugoslavije, da bomo krepili bratstvo in enotnost na podlagi istovetnosti zgodovinskih interesov razreda in naših narodov in narodnosti ter na tem temelju nenehno utrjevali neodvisnost, obrambno moč in varnost naše države, kar je pogoj za miren in neoviran razvoj socialistične Jugoslavije.

Ko tovariša Tita volimo na čelo ZKJ, ponovno potrjujemo našo voljo, da se bomo zavzemali za še popolnejše uveljavljanje politike neuvrščenosti v boju za temeljito spremembo obstoječih neenakopravnih odnosov v svetu, za popolno politično in gospodarsko neodvisnost narodov in držav ter za enakopravno mednarodno sodelovanje — s tem pa tudi za nenehno zvesto mednarodnega položaja, ugleda in vpliva socialistične in neuvrščene Jugoslavije v mednarodnih odnosih. To je obet, ki ga predlagamo, da bo nenehno krepili revolucionarno enotnost zveze komunistov kot neodtujljivega dela delavskega razreda in njegove avantgarde in njeno sposobnost, da opravi svojo revolucionarno vlogo, medtem ko se bojuje za takšne razmere in odnose v katerih bodo delavci brez posegovanja drugih utrjevali svoje oblasti ter odločali o vseh družbenih odnosih in zadevah. Hkrati izražamo s tem našo zvestobo marksizmu in leninizmu, na katerih temeljih smo že od nekdaj trdno gradili vse naše akcije, našo pripravljenost, da ustvarjalno razvijamo marksistično teorijo in misel kot izraz in spodbudo socialistični revoluciji in družbeni praksi v sodobnih razmerah.

Potem ko sta si prisrčno stisnila roke in se objela, je dr. Vladimir Bakarić dejal predsedniku ZKJ Josipu Brozu Titu:

»Mislim, da bom prav rekel, če dejal dr. Vladimir Bakarić, če rečem, da smo zdaj storili tisto, kar so od nas zahtevali komunisti, ki so nas delegirali na ta kongres. V imenu vse Zveze komunistov in ne samo naše, pač pa v imenu delovnih ljudi in občanov Jugoslavije, mi je v veliko čast, da ti lahko prisrčno izvolim. Čestitam ti v imenu kongresa vseh tujak navzočih delegatov pa tudi vseh tistih, ki so zahtevali, naj te ponovno izvolimo.

To je četrto desetletje, zveze komunistična partija, zveza komunistov, volj za svojega voditelja, za svojega prvega človeka. Vsaka izvolitev je bila priložnost za to, da partija ali zveza komunistov potrdi boj za tisto usmeritev, ki si jo je v tistem trenutku zagotavljal, kar nam je vsem dalo možnost, da pri svojem delu vrstimo uspehe. Tokrat so se naši ljudje odločili, da ni treba posebej potrjevati troje linije in troje vloge v njenem ustvarjanju, upoštevali smo, da si ti onemogočil frakcije v partiji, da si v partiji ustvaril sodoben delavski razred, ki je delavski razred usposabljal in usposobila, da je prevzel vodilno vlogo v družbi. Ti si položil temelje trajnega bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi. Pripravi partijo, da je bojevala osvobodilni boj in si dal pravilna navodila, ki so nam omogočila, da smo v tej vojni zmagali. Pravilno si ocenil osvobodilne elemente in možnosti v drugi svetovni vojni in postal si simbol osvobodilnega boja v svetu.

Ti si, je rekel Bakarić, izpeljal boj za boljše odnose med socialističnimi državami in gibanji in tudi tu je troje ime postalo simbol novih odnosov.

Ti si pobudnik samoupravljanja, pobudnik novega gibanja neuvrščenih, in pri tem si upošteval nove težnje v svetu, v boju za osvoboditev in neodvisnost novih narodov in držav za ohranjanje miru in za mirujočbo reševanje odprtih vprašanj. Bil si mod uspešni voditelj programa razmerij med razvitimi in manj razvitimi ali

za mir in družbeni napredek v svetu, proti agresiji in vsiljevanju tuje volje narodom in državam.

To je tudi izraz naše opredeljenosti za široko sodelovanje komunističnih in delavskih partij na podlagi enakopravnosti, nemešavanja in spoštovanja izbere lastne poti v socializem ter skupnega prispevka v boju za mir in socializem v svetu.

Trajne stvaritve in opredeljene ZKJ so melodijno povezane z osebnostjo in prispevkom tovariša Tita. Njegovo delo je tudi naše delo. Vse, kar smo ustvarili skupaj s Titom in pod njegovim vodstvom, smo ustvarili z bjejem in žrtvami.

Ko tovariša Tita ponovno volimo za predsednika ZKJ z neomejenim mandatom, izražamo X. kongres odločno zahtevo delavskega razreda, narodov in narodnosti Jugoslavije, da ZKJ ne glede na težave, ki nas še zmeraj čakajo na naši poti, ostane nemešajno zvesto razrednim izhodiščem naše socialistične revolucije in njeni kontinuiteti, ki se vsak dan znova potrjuje in bogati v samoupravljalni ustvarjalnosti delavskega razreda in delovnih ljudi, v boju za uveljavitev in uresničitev Marxove vizije družbe osvobodjenega delasa.

pa sploh nerazvitimi državami in narodnostmi, ustvarjalni del novega programa razmerij, ki bodo vsem narodom in državam omogočila hitrejši in svobodnejši razvoj. Bil si pobudnik naše nove etape v razvoju samoupravljanja. Na tvojih plečih je silno težko reševanje največjih težav in tavanj med Scilo in Karibdo našega socialističnega razvoja.

Naši ljudje upoštevali vse to in zato menijo, da je partija — zveza komunistov — tvoje delo. Da brez tebe ne bi bili tisto, kar so bili in kar so, in zato tudi menijo, da bo zveza komunistov zmeraj povezana s tvojim imenom in da bo na to ponosna je dejal ob koncu dr. Vladimir Bakarić.

reke organizacije ZK v JLA po funkciji člani predsedstva centralnega komiteja ZKJ. To so: Dušan Alimpić, Mahmud Bakali, Angel Čemerski, Veselin Džuranović, Branko Mikulić, Milka Planinc, France Popit in Džemal Sarac in Timohir Vlaškić.

Predlog predsednika ZKJ tovariša Tita je centralni komitej soglasno sprejel.

Po seji centralnega komiteja je bila tudi prva seja predsedstva CK ZKJ. Na tej seji so izvolili člane izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ sekretarja izvršnega komiteja ter 5 sekretarjev v izvršnem komiteju.

Za sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ je bil izvoljen Stane Dolanc, za sekretarje v izvršnem komiteju pa Jure Bilić, ki bo odgovarjal za razvoj ZK, organizacijska vprašanja in kadrovska politika; Todo Kurtović, ki bo odgovarjal za ideološko delo in propagando; Mirko Popović, ki bo odgovarjal za družbenopolitični sistem; Vojo Srzentić, ki bo odgovarjal za družbeno-gospodarske odnose; ter Aleksandar Grlićkov, ki bo odgovarjal za mednarodno politiko in mednarodne ekonomske odnose.

Člani izvršnega komiteja so: se tovariši Ivan Kukod, Munir Meshović, Dušan Popović, Dragoljub Stavrev, Ali Šukrija in Dobrivoje Vidić.

V dvodnevni razpravi je sodelovalo okrog 500 delegatov in gostov, od teh 320 z ustnimi in 120 s pisnimi predlogi, iz katerih se je izoblikovalo več kot 150 amandmajev k 18 kongresnim resolucijam, ki so jih nato ob navedenem pioskanju soglasno sprejeli. Isto voljo, da se predložena poročila o delu organov ZKJ med dvema kongresoma, ter za spremljen in dopolnjen statut ZKJ.

Na naslov X. kongresa ZKJ tudi danes nenehoma prihajajo pozdravne brozjavke in pisma, tako da se jih je doslej nabralo že več kot 4000. V pozdravnih brozjavkah in pismih komunisti in delovni ljudje odločno podpirajo stališča, izražena na X. kongresu, zlasti v referatu predsednika Tita in v resolucijah.

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju X. kongresa ZKJ so bila na vrsti poročila o delu komisij, nato pa so delegati soglasno sprejeli vse resolucije

reosti ter ozemeljske neokrnjenosti. Razvijanje teh silov je v obojestranskem interesu, kakor tudi v interesu miru in varnosti v Evropi.

Jošip Deželjin, ki je poročal o delu komisije za vprašanja izobraževanja in vzgoje, znanosti in kulture, je dejal, da je bila najpomembnejša tema razprav nadaljnje samoupravno socialistično preobrazbo teh področij na podlagi nove ustave in neposrednega povezovanja z družbenim delom. Pomembna naloga zveze komunistov na tem področju je, da dobi delo v teh ustanovah resnično razredno in marksistično vsebino.

Mihailo Zveicer je povedal, da je med IX. in X. kongresom ZKJ prispelo 832 predlogov, prošelj in priroč, od katerih se jih največ nanaša na vprašanja borov in invalidov (62) ter odnose zvezi komunistov (211). Od teh 832 predlogov, prošelj in priroč jih je iz BiH 128, Crne Gore 60, Hrvaške 141, Makedonije 47, Slovenije 20, Srbije 530, Vojvodine 109 in Kosova 59, iz tujine pa 8.

Zatem sta Mirko Popović in Todo Kurtović obrazložila bistvene značilnosti sprememb in dopolnitev statuta ZKJ oziroma 18 kongresnih resolucij z naslednjimi naslovi: Boj za nadaljnjo graditev socialističnega samoupravljanja in naloge ZKJ. Naloga v idejni, organizacijski in kadrovske krepitvi ZKJ. Aktualne idejnopolitične naloge ZKJ pri uresničevanju ustave SFRJ. Naloga ZKJ v ljudski obrambi, varnosti in družbeni samozščiti. Neposredne naloge ZKJ pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije, Socialistično samoupravno organiziranje kmetijstva in naloge ZKJ. Naloga ZKJ na področju zaposlenosti in zaposlovanja. Naloga ZKJ v razvoju družbenoekonomskih odnosov na stanovanjskem področju in v stanovanjski politiki. Naloga ZKJ v socialistični samoupravni preobrazbi. Naloga ZKJ v vzgoji in izobraževanju. Naloga ZKJ na področju kulture. Naloga ZKJ v razvoju znanosti, ZKJ v boju za mir, enakopravno sodelovanje in sosednjimi državami in pri tem poudarili, da je to sodelovanje možno samo na načelih enakopravnosti, nemešavanja in spoštovanja suve-

Delegati, ki so sodelovali v delu komisije za mednarodne stike in zunanjo politiko, so po besedah Bogdana Osolinika največ časa odmerili politiki neuvrščenosti in njenemu vplivu na mednarodno dogajanje. Podprli so ocene predsednika Tita, graditve in strategije te politike, pri čemer so poudarili, da privržnost neuvrščenosti izvirja iz neodvisnega položaja Jugoslavije in njene samoupravne socialistične ureditve, hkrati pa neuvrščenosti predstavlja tudi zgodovinski interes vsega človeštva. Veliko pozornosti so posvetili tudi sodelovanju Jugoslavije s socialističnimi državami in pri tem poudarili, da je to sodelovanje možno samo na načelih enakopravnosti, nemešavanja in spoštovanja suve-

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju X. kongresa ZKJ so bila na vrsti poročila o delu komisij, nato pa so delegati soglasno sprejeli vse resolucije

Statutarna komisija CK ZKJ

Člani komisije za statutarna vprašanja ZKJ: Čazim Krđžalić, Gojko Škrbić, Uroš Anđelić, Ramadan Djombalić, Mišo Zorić, Veljko Milonjić, Stanko Bajšić, Rade Zrinjanin, Jelica Radojčević, Cvetan Avramovski, dr. Gore Peđijarski, Kata Lančova, Angelica Vidic, Jože Vidic, Vladimir Zupančić, Danica Milošević, Konstantin Pusić, Predrag-Dragan Gligorić, Milija Kovačević, Musa Balci, Silvester Feješ, Arsa Kovačević, Ljubomir Ignjatović in Mladen Marin.

Nadzorna komisija CK ZKJ

Člani nadzorne komisije ZKJ: Milan Keča, Mehmed Nurkanović, Vladimir Sekulić, Damjan Šeković, Radjoka Katić, Stjepan Jureković, Angele Božinovski, Nikola Popovski, Franc Bukovinski, Ljiljana Stropnik, Djordje Katić, Srećko Nedeljković, Desa Djordjević, Maniša Vojvodić, Zivko Jovanovski.

Novi CK Zveze komunistov Jugoslavije

Novi člani centralnega komiteja ZKJ iz Bosne in Hercegovine so: Ljubo Babić, Hamid Begovac, Džemal Bijedić, Miodrag Bogičević, Rato Dugonjić, Franjo Herljević, Esad Horozović, Marko Jozić, Hatidža Karabeg, Kemal Karačić, Rudi Kolak, Sead Kreso, Todo Kurtović, Evica Let, Munir Meshović, Cvjetin Mijatović, Haskivka Pozderac, Boško Siljegović, Stanko Tomić, Branko Mikulić.

Novi člani CK ZKJ iz Crne Gore so: Dobroslav Čulafić, Hamdija Fetahović, Stanka Glomazić-Leković, Dragiša Jakovljević, Slobodan Kalezić, Radoje Konić, Vukašin Mrvačević, dr. Branko Pavičević, Krsto Popivoda, Biserka Prija-Keoćević, Vojo Raičević, Vojislav Srzentić, Radivoje Šekić, Veljko Vlahović, Bogić Vućinić, Jovan Vujadinović, Ljubomir Vujović, Semsudin Zejnilović, Vidice Zarković, Veselin Džuranović.

Novi člani CK ZKJ iz Hrvatske so: dr. Tomislav Badošević, Veselin Džuranović, Milutin Batić, Jure Bilić, Karlo Bilić, Franjo Čorđašić, Djoko Jovanović, Ante-Baja Jurjević, Nenad Krekić, Ljubomir Kršković, dr. Mirjana Poček-Matić, Mavro Popjić, Milan Rakas, Melita Singer, Slavko Šajber, Mika Špiljak, Franjo Varga, Josip Vrhovec, Dušan Vukotić, Milka Planinc.

Novi člani CK ZKJ iz Makedonije so: Mustafa Amitov, Dimče Belovski, Stevan Dimeski, Vaska Duganova, Kiro Gligorov, dr. Aleksandar Grlićkov, Kiro Hadži-Vasiljević, Trpe Jakovlevski, Predrag Jakonovski, Fana Kočovska-Cvetković, Lazar Koliševski, Krste Markovski, Panče Martinovski, Slobodan Milevski, Lazar Mojsov, Hisen Ramadani, Sadik Sadiku, Ivan Siljanovski, Dragoljub Stavrev, Angel Čemerski.

Novi člani CK ZKJ iz Slovenije so: Roman Albreht, inž. Marko Bule, Stane Dolanc, Zvone Dragan, Ljilj Jakomin, Silva Jereb, Danica Jurković, Edvard Kardač, Ludvik Kežar, Stanko Lepel, Vladimir Logar, Miha Ravnjak, Boris Smole, Janez Sterniša, Vera Škofić, Vida Tomšič, Ivanka Vrhovčak, Iztok Vinkler, Boris Žihari, France Popit.

Novi člani CK ZKJ iz Srbije so: Nedejko Bošković, Miroslav Čangalović, dr. Slavka Dimitrijević, Dragoljub Dragičević, Zvezdica Ivanović, Božin Jovanović, dr. Miladin Korać, Hristivoje Kostić, Dragutin Marković, Moma Marković, Nikola Milčević, Milutin Milošević, Miloš Minić, Dušan-Sane Petrović, Mirko Popović, Sava Savatić, Petar Stambolić, Milanka Stanković, Dobrivoje Vidić in Timohir Vlaškić.

Novi člani CK ZKJ s Kosova so: Rabić Bajrami, Vojislav Božović, Veli Deva, Radonja Džurović, Zejnulah Gruda, Fadil Hoxha, Daut Jaganica, Medžid Kasumi, Filip Mihaljević, Dušan Ristić, Sinan Sahiti, Ali Šukrija, Borivoje Živgarević, Redžep Zogaj in Mahmud Bakali.

Novi člani CK ZKJ iz Vojvodine so: Imre Balint, Stevan Doronjski, Redžep Nohan, Kostja Nadj, Karolj Pehó, Kalman Petković, Stanko Ponočko, Dušan Popović, Djordje Radosavljević, Milenko Stanić, Jan Turan, Jovan Veselinov, Mirko Vidaković, Marija Zvekić-Miškojević in Dušan Alimpić.

Novi člani CK ZKJ iz organizacije ZK v JLA so: Milan Ačić, Jošip Gregorić, Mirko Jovanović, Ivan Kukod, Vujo Lukić, Nikola Ljubčić, Ismailji Maljić, Milivoje Oreb, Ilija Perišić, Dane Petković, Stane Potočar, Ivo Furišić, Franc Tavčar, Radovan Vojvodić, Džemal Sarac.

ČESTITKE OB IZVOLITVI — Na zadnji seji X. kongresa ZKJ so ob izvolitvi Josipa Broza Tita za predsednika ZKJ brez omejitve mandata predsedniku prvi čestitali njegovi najbližji sodelavci. Na sliki: dr. Vladimir Bakarić čestita predsedniku Titu ob izvolitvi. Telefoto: Tanjug

ZK Jugoslavije na čelu delavskega razreda v boju za uveljavitev samoupravnih odnosov

Resolucija Boj za nadaljnjo izgradnjo socialističnega samoupravljanja - Z odločnimi idejnopoličnimi akcijami je ZK uspela okrepiti boj za nezadržan razvoj socialistične samouprave - S političnimi sredstvi so bile poražene vse protisamoupravne idejnopolične smeri

Zveza komunistov Jugoslavije je med IX. in X. kongresom nadaljevala boj za razvoj družbenih proizvodnih sil, za krepitev in nove prodore socialističnega samoupravljanja, za razvijanje enakopravnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti ter za dosego vodilne vloge zveze komunistov v naši socialistični samoupravni družbi — je ugotovljeno med drugim v resoluciji o boju za nadaljnjo izgradnjo socialističnega samoupravljanja in nalogah ZKJ, eni od obeh splošnih resolucij, ki ju je včeraj sprejel X. kongres ZKJ.

Z odločnimi idejnopoličnimi akcijami zveze komunistov Jugoslavije je bilo odstranjenno zadnje zastojevanje v razvoju socialističnega samoupravljanja in močno se je okrepil boj za njegov nadaljnji razvoj.

Naslanjajoč se pri razvijanju svojih revolucionarnih opredelitev na moč in interese delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, se je ZK posrežilo razrešiti konfliktna situacija, odkrito se soočiti z lastnimi pomanjkljivostmi, jih v boju premagati in z demokratskimi političnimi sredstvi odločno poraziti protisocialistične in protisamoupravne idejnopolične smeri, frakcije in skupine. Utrjeni sta idejnopolična in akcijska enotnost zveze komunistov Jugoslavije ter njuna sposobnost, da svojo politiko učinkovitejše uresničijo. Okrepila sta se bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.

S tem je ZKJ med IX. in X. kongresom dosegla revolucionarno kontinuiteto v boju delavskega razreda Jugoslavije za razvoj naše samoupravne socialistične skupnosti, za dosego svobodnega združenja proizvajalcev.

Prelomnica pri premaganju idejne krize in pri krepitevi idejne in akcijske enotnosti v zvezi komunistov Jugoslavije je bila 21. seja predsedstva ZKJ. Pismo predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ je okrepilo razredno-samoupravljalško usmeritev in politično smer ZKJ, izraženo v sklepih njenega IX. kongresa, 21. seje predsedstva in druge konference ZKJ.

Z revolucionarnim bojem zveze komunistov in vseh organiziranih socialističnih sil naše držbe, ob široki podpori in sodelovanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, so bili sprejeti ustava SFRJ ter ustave republik in pokrajin. S tem so delavski razred in delovni ljudje ter vsi narodi in narodnosti dobili v roke močno orodje za nadaljnji boj za revolucionarne spremembe v družbenih odnosih.

V devetih poglavjih resolucije so precizirane prihodnje naloge, za izpolnitev katerih se bo angažirala zveza komunistov Jugoslavije.

Družba svobodnega dela odpravila oblike podrejanja

Deseti kongres ZKJ predvsem nalaga vsem svojim članom organizacijam in vodstvom, da se na čelu delavskega razreda in skupaj z dru-

ginimi organiziranimi socialističnimi silami dosledno in odločno bori za razvijanje socialističnih, samoupravnih proizvodnih, političnih in drugih družbenih odnosov, v katerih bo odpravljena razredna družba ter vse oblike podrejanja in odtujenosti človeka in vzpostavljena družba svobodnega združenja proizvajalcev, družba svobodnega dela.

Trajna dolžnost komunistov je, da se organizirano in vztrajno bori za nadaljnji razvoj socialistične samoupravne Jugoslavije — skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti, v kateri bo delavski razred kot glavni nosilec in gibalo izgradnje socialističnega samoupravljanja čedalje bolj uresničeval svojo prevladujočo in vodilno vlogo v družbeni reprodukciji in v vseh družbi.

V boju za utrjevanje enotnosti in za nadaljnjo oblikovanje jugoslovanske socialistične skupnosti na samoupravnih temeljih se morajo komunisti odločno boriti zoper vse sile in teženje, ki se takšnemu razvoju postavljajo po robu — proti nosilcem etatizma in tehokratske konservativnosti na vseh ravneh in v vseh oblikah, proti nacionalizmu v njegovi unitaristični, separatistični in vsakršni drugi obliki, proti liberalizmu in lažnemu levicizmu, politični in socialni demagogiji ter zoper vse vrste partikularizma in lokalizmov.

Zveza komunistov bo odločno nasprotovala nazorom in praksi, ki teže za tem, da bi zanikovali ali zniževali družbeno vlogo delavskega razreda, in ki se zavzemajo za odnose, v katerih bi bili delavci odtujeni odločanju o razmerah, sredstvih in sadovih svojega dela, s tem pa tudi o odločanju o vseh bistvenih vprašanjih ekonomskega in družbenega razvoja. Zveza komunistov izprizuje in potrjuje svoje delavsko razredno bistvo in revolucionarno naravo z idejnopoličnimi in praktičnim bojem v razrednem samoupravnem združenem delu, v vseh družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Brezkompromisen obračun s frakcionaškim delovanjem

Idejnopolična in znanstvena podlaga revolucionarne družbene vloge zveze komunistov je v marksizmu in leninizmu, v pridobivanju naše socialistične revolucije, v dosežkih pri socialistični izgradnji naše družbe in marksistični misli Jugoslavije, v sadovih ustvarjalne marksistične misli in boja delavskega giba-

na po vsem svetu. Da bi uspešno izpolnjevala svojo družbeno vlogo, mora ZK odločno preseči idejnopolične deformacije in omahovanja, brez kompromisa obračunati z oportunističnim vedenjem in frakcionaškim delovanjem v svojih vrstah in zunanjih, z vsemi konservativnimi in reakcionarnimi ideologijami in njihovimi nosilci. Odločno se je treba tudi postaviti po robu pojavom neskladja med besedami in dejanji, formalizmu in politični demagogiji, ter onemogočiti karieristično in dvojnično vedenje kakor tudi težnje po ideološki koekzistenci s protisocialističnimi nazori.

Nujno potrebno je še vztrajneje iti po določeni smeri, kar zadeva spreminjanje socialne sestave članstva in vodstev zveze komunistov, s ciljem doseči delavsko večino.

Zveza komunistov Jugoslavije kot enotna organizacija in revolucionarna sila delavskega razreda se mora nenehno usposabljati, da v duhu in na načelih demokratskega centralizma in praktično učinkovito uresničuje svoja stališča in politiko. Zboljševanje organizacijskih oblik in razvijanje notranjega življenja v ZKJ, krepitev in usposabljanje vodstev ter razvijanje medsebojnih vplivov med organizacijami in organi ZKJ, so izjemno pomembna idejnopolična vprašanja in bistveni pogoji za uresničevanje vloge in nalog ZKJ.

Člani, organizacije in vodstva ZKJ so dolžni dosledno uresničevati demokratski centralizem kot poglavito načelo dela in življenja ZKJ in kot vzgoj njegove delovna kot enotne revolucionarne organizacije.

Samostojnost zveze komunistov republik in pokrajin pri vodenju politike v okviru njihovih nalog in na podlagi idejnopolične in akcijske smeri ZK, pomeni njihovo povečano odgovornost za socialistični samoupravni razvoj vsake republike in pokrajine, in enak odgovornost za razvoj jugoslovanske samoupravne socialistične skupnosti.

Poglavje resolucije o vlogi in globalnih nalogah ZKJ se končuje z ugotovitvijo, da delavski razred potrebuje enotno, revolucionarno avtoritativno, ki se bori za celoto interesov delavskega razreda, s tem pa tudi za celoto interesov vseh delovnih ljudi, vseh narodov in narodnosti, vseh republik in pokrajin v SFRJ. Takšne vloge ne bi mogla imeti organizacija, ki bi bila »federalna koalicija« republiških in pokrajinskih organizacij ali centralistična »naredniška« organizacija.

Temelj - Titov referat

Resolucija izhaja iz mnenj delegatov, ki so v celoti podprli referat — Boj za samoupravljanje je obveznost vseh članov in organizacij ZK Jugoslavije

Poročilo komisije X. kongresa za izdelavo predloga kongresnih resolucij je prebral Todo Kurtović, poročevalec komisije. V komisiji ni bilo niti v zvezi z enim samim vprašanjem različnih mnenj, je poudaril Kurtović. Kongresni dokumenti so izraz načel izhodišč, kar je bil temelj za izdelavo teh dokumentov.

Bistvena podlaga za dokončno izoblikovanje predlogov resolucij sta bila referat tovariša Tita »Boj za nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja v naši državi in vloga ZKJ« ter poročilo o delu ZK in predsedstva ZKJ med IX. in X. kongresom, ki sta bila na kongresu soglasno sprejeta. Komisija je izhajala iz mnenj in stališč delegatov kongresa, ki so, izražajoč voljo članstva ZKJ, v celoti podprli stališča iz referata, poročila in osnutkov resolucij ter s svojo dejavnostjo in s predlaganimi dopolnili pripomogli k bolj vsebinskemu, jasnejšemu in natančnejšemu formuliranju predlaganih resolucij.

Komisija je upoštevala tudi izkušnje in rezultate vestranskih in plodne dejavnosti v

preparah na X. kongres in enotna stališča članstva, organizacij in vodstev ZK, izražena v razpravah o kongresnih dokumentih, zlasti pa rezultate dela republikanskih kongresov in pokrajinskih konferenc ZKJ.

Komisija je upoštevala tudi izraženo podporo, ki so jo osnutkom resolucij, dal formirani organi zveze sindikatov, socialistične zveze, zveze mladine, ZZB NOV, konference žensk ter drugi samoupravni in družbeni organi in organizacije kakor tudi posamezni člani ZKJ. Vsi ti predlogi so pripomogli k njihovi jasnosti in konkretnosti.

V dosedanjih aktivnostih in v predlaganih resolucijah so prišli do izraza bistvena stališča in cilji programa ZKJ,

posebej orisani v izhodiščih in ustavi, ki so jih široko in vestransko sprejeli in podprli člani, organizacije in vodstva ZKJ, delavski razred, vsi naši narodi in narodnosti.

Komisija je sprejela sklep oziroma predlog odbora in predsedstva ZKJ, da bi politiko, temeljna stališča in naloge, ki jih določa X. kongres, izrazili v dveh splošno-političnih resolucijah in v 16 akcijskih resolucijah.

V predloženih resolucijah so jasno izražena naša programska stališča, da je delavski razred temeljna sila našega družbenega razvoja in da lahko ZKJ svojo avtoritativno idejnopolično vlogo uspešno uresničuje samo kot organizacija revolucionarne akcije, kot idejno, organizacijsko in akcijsko enotna delavska razredna organizacija.

Komunisti so glasniki smeri ZKJ med delovnicami

Ker lahko zveza komunistov svoje programske smotre in naloge ter vodilno idejnopolično vlogo pri izgradnji socialističnega samoupravljanja izpolnjuje samo tržno povezana in dnevno sodelujoča z vsemi organiziranimi socialističnimi silami naše držbe, resolucija nalaga komunistom, da se neposredno angažirajo v družbenopolitičnih organizacijah in da s svojim vztrajnim delom prispevajo, da bodo člani teh organizacij, najširši delovski sloji in občani sprejeli programske smotre, politiko in revolucionarno smer ZKJ. V tem smislu so precizirane dolžnosti in naloge ZKJ pri akcijskem usposabljanju SZZDJ, zveze sindikatov, mladinske, borbevske in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacij.

Deseti kongres poudarja potrebo, da se ZKJ odločno angažira pri nadaljnjem razvoju celotnega sistema socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov, v kateri bodo delavci v združenem delu sami glavni subjekti in nosilci vseh družbenih funkcij in bodo upravljalci celotno družbeno reprodukcijo. Pri tem je kot neposredna in stalna naloga konstituiranje in dosledno razvijanje TOZD kot osnovne celice združenega dela in samoupravnega proizvodnega združenja v delovne in sestavljene organizacije ter delovanje delegatskega sistema.

Z neposredno politično akcijo delavcev in zveze komunistov je potrebno hitreje presegati podjetniško-lastniški koncept organiziranja, ker pomeni ohranjanje meznega položaja delavstva. To zahteva okrepljen idejnopolični boj zoper prakso in pojmovnaja, da bi TOZD in delovne organizacije vnovič konstituirali na skupni-lastniški, tehokratsko-birokratskih konceptih, na monopolističnih odnosih, v katerih je vodilna upravljalška struktura glavni nosilec funkcij v proizvodnji in upravljanju.

Komunisti se bodo zavzemali za to, da delavci v TOZD neposredno odločajo o celotnem dohodku, doseženem v raznih oblikah združenega dela in sredstev, v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi do drugih delavcev v združenem delu in do vse družbene skupnosti, uresničujoč pri tem proces spreminjanja presežnega dela v potrebno delo združenih delavcev.

Finančnim ustanovam odvzeta oblast nad združenim delom

Delavci v združenem delu morajo s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogo-

V PLENUMU ZADNJEGA KONGRESNEGA DNE

voru skupno določati in usklajati osnove in merila delitve dohodka na akumulacijo in vodstva ZKJ, delavskega razreda in vseh socialističnih samoupravnih sil naše držbe je, da se odločno in neomajno bori za razvijanje bratstva in enotnosti, za enakopravnost narodov in narodnosti, za njihov vestranski razvoj, za uveljavljanje neotdijeljne pravice delavskega razreda, da v okviru svobodno razpolaga s presežkom svojega dela in da na podlagi medsebojnih odgovornosti, ki jo nalagata enoten sistem socialističnega samoupravljanja in enoten jugoslovanski trg, razvijajo solidarnost in medsebojno pomoč med narodi in narodnostmi Jugoslavije.

Dolgoročno in neposredna naloga vsakega člana, organizacij in vodstva ZKJ, delavskega razreda in vseh socialističnih samoupravnih sil naše držbe je, da se odločno in neomajno bori za razvijanje bratstva in enotnosti, za enakopravnost narodov in narodnosti, za njihov vestranski razvoj, za uveljavljanje neotdijeljne pravice delavskega razreda, da v okviru svobodno razpolaga s presežkom svojega dela in da na podlagi medsebojnih odgovornosti, ki jo nalagata enoten sistem socialističnega samoupravljanja in enoten jugoslovanski trg, razvijajo solidarnost in medsebojno pomoč med narodi in narodnostmi Jugoslavije.

Začetki boja delavskega razreda in zveze komunistov za preseganje odtujenih centrov finančne moči je treba izpeljati do kraja. To pa pomeni, da bodo banke, zavarovalnice ter druge finančne ustanove ter celotni bančno-kreditni sistem funkcija samoupravno združenega dela, da jim bo vzeta oblast nad družbenimi sredstvi v združenem delu.

Potrebno je, da se osebno delo z delovnimi sredstvi v lasti občanov razvija dosledno po ustalnih določilih.

V poglavju resolucije o nadaljnjem razvoju političnega sistema je rešeno, da je smiselno razvijati idejnopolično dejavnost ZKJ delavskega razreda in vseh delovnih ljudi pri uresnitvi ustave SFRJ — razvijanje takšnih socialističnih samoupravnih odnosov, ki zagotavljajo nadaljnji razvoj Jugoslavije kot enotne socialistične samoupravne skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti.

Naloga komunistov je boriti se za nadaljnji razvoj našega političnega sistema, ki omogoča delavskemu razredu in vsem delovnim ljudem, da uresničujejo oblast in upravljaljo vse družbene zadeve s samoupravnim odločanjem TOZD, krajevni, interesnih in drugih samoupravnih skupnosti ter organizacijah in predstavnikov v samoupravnih organih, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnosti.

Razvoj socialističnega samoupravljanja terjati hkrati tudi boj za nadaljnjo spremembo vloge in značaj države. Z uresničevanjem socialističnih samoupravnih odnosov na temeljih skupnišinskega sistema in z nadaljnjim razvojem socialistične samoupravne demokracije kot posebne oblike diktature proletariata nastajajo možnosti za bolj vestransko podružljiva državni funkciji. S tem država postaja orodje v rokah delavskega razreda za uresničevanje njegovih zgodovinskih in neposrednih interesov, oblika organiziranja delavskega razreda in delovnih ljudi v socialistični samoupravni družbi, za izvajanje družbenih zadev. Nenehna naloga ZKJ je, boriti se za dosledno razvijanje in širjenje samoupravnega značaja vseh družbenopolitičnih skupnosti, s tem pa tudi za neposredni in stalen vpliv delavskega razreda ter vseh delovnih ljudi v okviru delavskega sistema na celotno dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti.

V tem smislu se ZK zavzema za to, da učinkovitejše uresničuje tiste funkcije države, ki so nujno potrebne v sedanjih etapi socialističnega razvoja.

Poudarjena je bila potreba po širšem in bolj organizirano marksističnem izobraževanju in vzgoji komunistov, delovnih ljudi, zlasti pa mlajši generaciji.

Poudarjena je dolžnost komunistov in vseh drugih organiziranih socialističnih sil, da se neomajno bojujejo za dosledno in ustvarjalni razvoj socialističnega samoupravnega razvoja v vseh državah socialistične samoupravnosti.

Poudarjena je dolžnost komunistov in vseh drugih organiziranih socialističnih sil, da se neomajno bojujejo za dosledno in ustvarjalni razvoj socialističnega samoupravnega razvoja v vseh državah socialistične samoupravnosti.

Poudarjena je dolžnost komunistov in vseh drugih organiziranih socialističnih sil, da se neomajno bojujejo za dosledno in ustvarjalni razvoj socialističnega samoupravnega razvoja v vseh državah socialistične samoupravnosti.

V socialistični samoupravi ni prostora za nacionalizem

Zveza komunistov mora odločno nadaljevati boj zoper vse oblike nacionalizma — unitarizem, separatizem, etaristični hegemonizem in partikularizem in brezkompromisno nasprotovati vsem pomislom in interesom, ki so v nasprotju z interesi socialistične samoupravne družbe, z interesi naroda in pokrajine, republike in pokrajine, in z dolgotrajno političnega pritiska, izsiljevanja in drugih nesamoupravnih dejanj. Pri tem je treba zmerom graditi na dejstvi, da so v družbi, ki gradi socialistično samoupravljanje, vse oblike nacionalizma po svojem razrednem bistvu in ideološki antihumane, antikomunistične in kontrarevolucionarne.

Najvažnejša zadolžitvev komunistov — boj za enotnost

Z uresničevanjem ustave je treba zagotoviti nadaljnjo in popolnejšo obdelavo ekonomskega sistema ter razvojne politike. S tem bo zagotovljena gospodarska enakopravnost narodov in narodnosti, republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Zveza komunistov se mora zavzeti za dosledno uresničevanje sprejetih načel o enakopravnosti jezikov, o svobodnem izražanju in prepletanju kultur narodov in narodnosti in o enakopravnosti delovnih ljudi ter občanov vseh narodov in narodnosti vseh republik in pokrajin, dinamičen in skladen razvoj proizvodnih sil v celoti, hkrati pa bodo zmanjšane podedovane razlike v gnetnem, kulturnem in gospodarskem razvoju.

Posebno poglavje v resoluciji je posvečeno družbeni reprodukciji, ZKJ opozarja, da je potrebno vestransko angažiranje vseh samoupravnih, državnih in družbenih delavnikov, da bi v duhu nove ustave spremljali sedanje odnose pri razpolaganju s sredstvi družbene reprodukcije v prid samoupravno združenega dela oziroma proizvajalcev in da bi sprejeli nove ukrepe v družbenoekonomskem sistemu na področju pridobivanja in delitve dohodka, samoupravnega planiranja in razširjene reprodukcije, kreditno-monetarne sistema, enotnega trg, davkov in prispevkov, deviznega sistema in sistema gospodarskih odnosov s tujino, ter v drugih delih ekonomskega sistema.

Uresničevanje stalne in stabilne rasti življenjskega standarda delovnih ljudi je eden najvažnejših ciljev družbenega in materialnega razvoja. Komunisti v organizacijah združenega dela, samoupravnih, interesnih in družbenopolitičnih skupnostih in v drugih organizacijah ter republikah in federacijah, kakor tudi o svetovanjem dogajanju. To terjajo angažiranje komunistov pri krepitevi in širjenju socialističnega samoupravnega vpliva pri hitrejšem in do-

stabilnem razvijanju samoupravnih odnosov na tem področju, pri nadaljnjem zboljševanju in izpolnjevanju politično-propagandne in informativne dejavnosti v celoti in pri oblikovanju enotnega sistema informiranja, slonečega na politiki ZKJ in novi ustavi.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni sistem, da pride do polne veljave pobuda, delo in ustvarjalno osvobodnega dela človeka v združenem delu in v družbi in da na tej podlagi širše iskorišči pomembne možnosti, ki jih ponema naša držba za hiter gospodarski in družbeni razvoj, za hitrejši in bolj vestransko urejanje življenjskih vprašanj delavcev in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti in da upravičeno ugled, ki ga je socialistična samoupravna neustrahovana Jugoslavija deležna v svetu.

Resolucija se končuje s ugotovitvijo, da so s sprejetjem ustave SFRJ, ustav republik in pokrajin ter dokumnetov tega kongresa dani temeljni pogoji, da z akcijo delavskega razreda, ZKJ in drugih organiziranih socialističnih sil naše držbe v prihodnje bolj pridejo do večje prednosti in možnosti, ki jih daje naš socialistični samoupravni

Samostojnost, neodvisnost, nevmešavanje prvi pogoj za strnjeno vseh sil napredka

Zveza komunistov in boj za mir, enakopravno mednarodno sodelovanje in socializem kot razredna revolucionarna vsebina zunanje politike Jugoslavije - Neuvrščenost je politika, ki je naperjena zoper vse oblike imperialističnega in hegemonističnega zatiranja narodov sveta

Delavski razred skupaj z vsemi delovnimi plastmi prebivalstva pomeni temeljno moč neodvisnosti, mira in družbenega napredka. S svojim delovanjem čedalje uspešneje vpliva na spreminjanje preseženih in novih, enakopravnih pravičnih mednarodnih in ekonomskih odnosov, pravi na začetku resolucija vZKJ v boju za mir, enakopravno mednarodno sodelovanje in socializem.

TOVARIS MITJA RIBIČIĆ S ŠEFOM DELEGACIJE KP AVSTRIJE ERWINOM SCHARFOM

Enakomernost ekonomskega, političnega in obče družbe- ga razvoja, mnoge podedovane ali v razvoju porojene protislovnosti interesov med posameznimi državami in narodi in različnost pogojev, v katerih se utrjuje socializem, pogojujejo tudi različnost poti v izgradnji socializma kot zgodovinsko neobhoden ali v mednarodnem delavskem gibanju, ki se pomenijo neodvisnost, samostojnost in nevmešavanje v notranji razvoj in politiko drugih, odgovornost slehernega revolucionarnega gibanja svojemu delavskemu razredu in narodu neizogibno predpostavko za razvijanje enakopravnih odnosov, uspešnega sodelovanja in resnične solidarnosti med socialističnimi državami kakor tudi med komunističnimi in delavskimi partijami, osvobodilnimi in vsemi drugimi progresivnimi gibanji.

skih državah Južno od Sahare, Cilu, razdeljenosti Koreje ter krizi na Bliznjem vzhodu. Opredelitev za pomoč osvobodilnemu boju in boju narodov, ki se potegujejo za neodvisnost je trajna in internacionalistična obveznost ZKJ in socialistične Jugoslavije. Ta obveznost hkrati izraža življenjske interese in skrb naše skupnosti za lastno neodvisnost in varnost, ki nadalje rečeno v resoluciji, ki poudarja jugoslovansko stališče, da popuščanje in pogajanje zahteva enakopravno

risti za vse države, kar je v interesu celotne mednarodne skupnosti.

Neuvrščenost — plod razrednega pristopa k problemom sveta

ZKJ se dosledno bori za razredno revolucionarno vsebino zunanje politike Jugoslavije. Resolucija poudarja, da X. kongres ZKJ izraža pose-

Jugoslavija se je opredelila za politiko neuvrščenosti zaradi značaja in ciljev osvobodilne vojne in socialistične revolucije, zaradi socialistične, samoupravne in federativne ureditve države in njene vloge v mednarodni skupnosti. Ta opredelitev, je rečeno v resoluciji, je izraz demokratične narave družbenih odnosov v naši socialistični skupnosti, samoupravnih in mednarodnih odnosov, ki temeljijo na enakopravnosti. Neuvrščenost politika Jugoslavije se potrjuje kot naša, enotna in celovita politika na vseh relacijah — v odnosih s sosedji, v Evropi, v sodelovanju s socialističnimi državami, v skupnem delovanju z neuvrščenimi državami Afrike, Azije in Latinske Amerike, v odnosih z velikimi silami in z vsemi drugimi državami sveta po načelih aktivne in miroljubne koeksistence.

ZKJ se bo še naprej vztrajno borila proti tendencam, ki nasprotujejo jugoslovanskim opredelitvam in angažiranosti pri akcijah neuvrščenih držav, proti omalovaževanju političnega in ekonomskega sodelovanja z neuvrščenimi državami in nasploh z državami v razvoju kot tudi proti podcenjevanju progresivne in socialistične orientacije gibanj v teh državah.

Ko resolucija govori o varnosti SFRJ, med drugim pravi, da sleherni podcenjevanje nevarnosti za mir v svetu, podcenjevanje sedanjih žarišč in krepitve vojaških sil v južni Evropi in na Sredozemlju ogroža tudi vojaško politični položaj ter varnost Jugoslavije. Protijugoslovanska dejavnost, organizirana v reakcionarnih krogih v tujini, je prav tako usmerjena proti varnosti naše države. Vse to nam mora zbužati nenehno skrb, pripravljenost in nadaljnje prizadevanje vseh subjektov naše države za krepitve obrambnih sposobnosti države. Odločnost delavskih razreda in vseh delovnih ljudi, narodov in narodnosti Jugoslavije, da bi se uprle sleherni morebitni agresiji in sovražni dejavnosti proti naši državi, ter stalna krepitve obrambnih sil in samozaslužni prizadevanje in skupnosti — naše družbe in skupnosti — so bistveni pogoji za to, da se odpravijo vseh zunanjih pritiskov in vmešavanja v naše notranje zadeve, kar je tudi načelo splošne ljudske obrambe.

Aktivnost Jugoslavije je v Evropi usmerjena h krepitvi procesov, ki bi pripeljali do izgraditve sedanje blokvske razdeljenosti in razvoju novih demokratičnih odnosov. Resolucija s tem v zvezi meni, da so vsestransko sodelovanje in prijateljski odnosi s sosednjimi državami življenjsko pomembni za našo državo in da pomenijo eno od bistvenih komponent naše zunanje politike. Vsem državam na tem območju je v korist in potrebno, da se stalno prizadevajo za utrjevanje bilateralnih odnosov in multilateralnega sodelovanja.

Manjšinam pravice, ki jim gredo!

Jugoslavija pripisuje poseben pomen položaju narodnostnih manjšin, bodisi da gre za narodnosti v naši državi ali za naše manjšine v drugih državah. Socialistična Jugoslavija meni, da ni mogoče vprašati narodnostnih manjšin reševati z ozemeljskimi zahtevami, marveč z izpolnjevanjem njihovih pravic do nacionalne individualnosti in svobodnega vsestranskega razvoja. Dosledno uresničevanje politike, enakopravnosti in zagotavljanje svobodnega, vsestranskega in enakopravnega položaja vseh narodnosti v naši državi imata ZKJ in SFRJ za svojo obveznost in pravico, da s tem pokažeta zainteresiranost, da se tudi tisti deli ljudstva v Jugoslaviji, ki kot narodnostne manjšine živijo v sosednjih državah, poslužujejo pravic, ki jim pripadajo tudi na podlagi listine OZN.

Vsi smo odgovorni za zunanjo politiko SFRJ

ZKJ se pri razvijanju odnosov in sodelovanja z drugimi

TOVARIS EDVARD KARDELJ JE SPREJEL DELEGACIJO SRI LANKE

mi partijami in gibanji sklicuje na načela neodvisnosti in enakopravnosti, vzajemnega spoštovanja interesov, nevmešavanja, odgovornosti revolucionarnih partij in gibanj pred njihovimi delavskimi razredi in ljudstvom. Na tej podlagi bo ZKJ še naprej krepila svojo internacionalno solidarnost in razvijala vsestransko in vzajemno sodelovanje s komunističnimi, socialističnimi in drugimi delavskimi in progresivnimi partijami ter osvobodilnimi gibanji. Na tem področju si bo še posebej prizadevala za čim širše in vsestransko sodelovanje s političnimi stran-

kami in gibanji v neuvrščenih državah. Za enotno zunanjo politiko Jugoslavije so enakomerno odgovorni delovni ljudje, narodi in narodnosti. Ta politika temelji na nenehnem usklajevanju interesov po poti dogovarjanja, kar terja odločen boj proti tendencam in pojavom nacionalizma, separatizma in partikularizma, dalje monopolizma, centralizma in unitarizma kakor tudi liberalizma na področju zunanje politike. Ob tem je v resoluciji še poudarek na tem, da enotna zunanja politika Jugoslavije temelji na pravični in dolžnosti delavnega človeka — samoupravljavca ter njegovih organizacij, da so seznanjeni z vsemi pomembnejšimi vprašanji te politike in da sodelujejo pri njenem oblikovanju in uresničevanju. Na koncu resolucija se poudarja, da morajo vsi člani ZKJ sodelovati z nenehno zavzetostjo pri pojasnjevanju zgodovinske in družbenopolitične pogojenosti naše mednarodne opredelitve, interesov in ciljev neuvrščene politike SFRJ in v političnem boju pojasnjevati stališča ZKJ na področju mednarodnega sodelovanja.

Brezpogojna podpora boju junaškega ljudstva

Resolucija X. kongresa ZKJ o Vietnamu, Kambodži in Laosu

V resoluciji X. kongresa o Vietnamu, Kambodži in Laosu je rečeno, da ZKJ pošilja borbene tovariške pozdrave in potrjuje svojo brezpogojno podporo boju junaškega ljudstva Vietnamske republike, začasni revolucionarni vladi republike Južni Vietnam ter nacionalni fronti osvoboditve te države za uresničitev ciljev narodnoosvobodilnega boja, boja za svobodo in narodno neodvisnost.

ZKJ se zavzema za najširše mednarodno priznanje začasne revolucionarne vlade republike Južni Vietnam in podpira njeno pravico do predstavnosti v OZN, hkrati pa opozarja, da morajo neuvrščene države delovati v tej smeri. V tem dokumentu je nadalje rečeno, da ZKJ v celoti podpira osvobodilni boj prijateljskega naroda Kambodže in fronte narodne združitve za neodvisnost, suverenost in ozemeljsko nedotakljivost Kambodže ter zahteva, da je treba vrniti pravice zakoniti vladi narodne enotnosti v OZN. Deseti kongres podpira sporazum o uveljavitvi miru in narodne sprave v Laosu in zahteva popolno spoštovanje suverenosti in neodvisnosti te države. ZKJ obojuje vsako tujno vmešavanje v notranje zadeve indokitskega ljudstva in zahteva popolno uničenje celotnega vojaškega osebja in orožja ZDA iz Indokine.

Nadnacionalne družbe — krepitev gospodstva najmočnejših držav

V tej resoluciji je nadalje poudarjeno, da nadnacionalne družbe kot nova oblika izražanja imperialistične in neokolonialistične narave sodobnega kapitalizma krepijo dominacijo gospodarsko najmočnejših držav, vmešavanje se v družbeni in ekonomski razvoj drugih držav in nastopajo kot dejavniki, ki poglobljajo prepad med razvitimi in nerazvitimi svetom.

Neuvrščenost se je porodila iz boja narodov za osvoboditev in samoopredelitev, iz nasprotstva proti imperializmu in sleherni obliki izkoriščanja in dominacije, blokvske razdelitvi sveta in politiki sile nasploh, je rečeno v resoluciji, ko je govor o neuvrščenosti kot protimperialistični in protihegemonistični politiki, ki je lahko instrument ali rezerva za nekatere druge interese.

O vojaški sili je v resoluciji rečeno, da razpolaga z zelo različnimi sredstvi pritiska in razdiranja, ki dosegajo neslutena razmerja. Takšna politika zadeva vse države, predvsem pamajhne in neuvrščene in nenehoma grozi z eskalacijo in širšimi svetovnimi spopadi. Z opozorili, da so mnogi narodi in države danes izpostavljeni grobnemu vmešavanju ali napadom, resolucija posebej govori o Kambodži, Vietnamu, afri-

Nikomur ne dopustimo, da bi segal po našem ozemlju Resolucija ob ozemeljskih pretenzijah zoper SFRJ Jugoslavijo

V resoluciji je rečeno, da so bili odločnost delavskega razreda, delovnih ljudi in vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, jasna in enotna stališča državnih organov, političnih, družbenih in delovnih organizacij, ki nikomur ne dopuščajo, da bi posegal po našem ozemlju, jasno izpričani tudi s soglasnim reaganiranjem, z osobdo in zavračanjem ozemeljskih pretenzij zoper SFRJ, izraženih v notah italijanske vlade. Resolucija dodaja, da zaslužijo pretenzije italijanske vlade toliko odločnojsko osobdo, ker v bistvu ogrožajo celotno evropsko ureditev po drugi svetovni vojni, ureditev, katere del je tudi rešitev tržaškega vprašanja.

Potem ko poudarja, da kar zadeva Jugoslavijo, ni odprtih mejnih vprašanj z Italijo, resolucija naglašja, da deseti kongres ZKJ obojuje in zavrača posege italijanske vlade po delih SFRJ v prepričanju, da takšni posegi ne ogrožajo samo dobrososedskih odnosov v celoti, marveč so tudi v nasprotju z neposrednimi in trajnimi interesi narodov obeh držav.

Resolucija potrjuje odločnost in pripravljenost enotne jugoslovanske socialistične skupnosti, da prepreči vse poskuse ogrožanja njene suverenosti in ozemeljske celovitosti. Deseti kongres potrjuje pripravljenost SFRJ še naprej razvijati vsestranske in uspešne dobrososedske odnose in sodelovanje med obema državama na temelju vzajemnega spoštovanja suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti.

udeležbo vseh držav pri reševanju najpomembnejših mednarodnih vprašanj. Resolucija tudi pravi, da so Združeni narodi neovrgljiv instrument združenih naporov za mednarodno sporazumevanje in za demokratično urejanje svetovnih problemov.

Resolucija posveča posebno pozornost gospodarskemu razvoju držav v razvoju, ki čedalje bolj zaostaja in tako postaja resna ovira pri emancipiranju narodov in držav ter otežuje njihov samostojen nacionalni razvoj. ZKJ ne vidi izhoda iz nastalega politično ekonomskega položaja v svetu v konfrontaciji razvitih držav z državami v razvoju, marveč v skupnem iskanju rešitev na podlagi popolne enakopravnosti in enakih ko-

no priznanje predsedniku Titu za njegovo ustvarjalno in vizionarsko vlogo pri utrjevanju in uresničevanju zunanje politike ter afirmaciji neodvisne in neuvrščene Jugoslavije v svetu, za ploden prispevek pri nenehni krepitvi politike neuvrščenosti, razumevanja in sodelovanja med narodi, boju za mir, neodvisnost in socializem v svetu.

Podpora demokratičnim silam Čila

Udar vojaške hunte, za katero sta stala domača reakcija in mednarodni imperializem, je zadal hud udar suverenim nacionalnim in državnim interesom, delavskemu razredu, kmetom in napredni inteligenci Čila. To je stališče resolucije desetega kongresa ZKJ o Čilu. V tem dokumentu je tudi rečeno, da je vojaška fašistična diktatura, opirajoča se na surove ukrepe za likvidacijo vseh pridobitev, doseženih v času demokratičnega razvoja Čila, izpostavila nasilju stotisoče rodoljubov, zagrevala množične zločine in pokole, odpravila temeljne pravice človeka in s tem brezobzirno kršila ustanovno listino OZN.

Nasilni prevrat v Čilu, je nadalje rečeno v resoluciji, je udarec po demokratičnih dosežkih čilskega ljudstva in predstavlja poskus združenih sil imperializma in reakcije, da preprečijo neizogiben proces nacionalne in gospodarske osamosvojitve ljudstva Latinske Amerike. Ta prevrat je hkrati tudi premočljiva akcija zoper politiko neuvrščanja, ki jo je aktivno in vztrajno podpiral Čile pod vlado narodne enotnosti.

Deseti kongres odločno obojuje fašistično nasilje vojaške hunte v Čilu ter terja, da to nasilje brezpogojno preneha; terja osvoboditev čilskih domoljubov in spustitev vseh političnih pripornikov na prostost. Deseti kongres ZKJ tudi v celoti podpira domoljubne in demokratične sile Čila in njihov boj za obnovitev demokratičnih svobod in institucij v deželi. Jugoslovanski komunisti izrekajo trdno prepričanje, da se bo — kljub militarističnemu udaru v Čilu — nadaljeval proces osamosvojitve Latinske Amerike in da bodo demokratične sile izbojevale končno zmago, je rečeno na koncu resolucije, ki so jo delegati desetega kongresa sprejeli z burnim ploskanjem.

Neodvisni položaj nam omogoča neuvrščenost

Poročilo komisije za mednarodne stike in zunanjo politiko ugotavlja pravilnost in tvornost naše politike

Bogdan Osoinik je obvestil kongres, da se je dela komisije udeležilo 160 delegatov in da jih je 27 sodelovalo v razpravi. V komisiji so izrekli vso podporo idejnim, političnim in akcijskim stališčem ter ocenam o sedanjem stanju na svetu in o mednarodnem položaju in vlogi socialistične in neuvrščene Jugoslavije, vsebovanim v referatu predsednika Tita, kongresnem poročilu in predlaganih resolucijah.

V razpravi je prevladala enotna ocena, da se je v obdobju med dvema kongresoma potrdila pravilnost in tvornost neuvrščene politike Jugoslavije, ki je okrepila njen mednarodni položaj in pomembno prispevala k miru in napredku na svetu. Delegati v komisiji so tudi ocenili, da je sodelovanje s komunističnimi in delavskimi partijami, z narodnoosvobodilnimi in drugimi naprednimi gibanji po načelih internacionalistične solidarnosti v tem obdobju rodilo pomembne rezultate.

Komisija je s celotnim svojim delom potrdila enotnost ZKJ v oceni poglavitnih problemov sodobnega sveta in mednarodne vloge ZKJ, enotnost v razrednem in revolucionarnem obravnavanju problemov mednarodnih stikov in zunanje politike Jugoslavije.

Kot je poudaril Osoinik, so v razpravi posvetili največ pozornosti politiki neuvrščanja in njenemu vplivu na mednarodni razvoj. Delegati so poudarili, da naša privrženost politiki neuvrščenosti izhaja iz neodvisnega položaja Jugoslavije in njene samoupravne socialistične bistva ter da hkrati izraža zgodovinski interes človeštva.

Posebej so opozorili na razmerje med socializmom in politiko neuvrščenosti. Delegati so, sklicujoč se tudi na izbrano razlago te teme v govoru tovariša Kardelja, opozorili na protimperialistično bistvo neuvrščenosti in njeno zgodovinsko vlogo v boju za spreminjanje sodobnega sveta, za politično in ekonomsko osvoboditev vseh narodov in njihovih družbenih napredkov.

Delegati so se zavzeli za nadaljnje razvijanje enakopravnega sodelovanja med socialističnimi državami in njihovimi komunističnimi partijami kakor tudi vsemi socialističnimi, delavskimi in drugimi naprednimi gibanji. Poudarili so, da je to sodelovanje lahko uspešno samo ob spoštovanju načel samostojnosti in odgovornosti sleherne partije pred svojim delavskim razredom in svojim ljudstvom.

V komisiji so se razgovarjali tudi o naših odnosih s sosedji in načelih, po katerih naj bi se sodelovanje z njimi razvijalo, o vojaško-strateških vprašanjih, pritiskih na našo državo ter našim usposabljanju za obrambo. Govorili so tudi o mestu in vlogi OZN, o naši solidarnosti in podpori narodnoosvobodil-

nim gibanjem na svetu, o jugoslovanskem nastopu na tujih tržiških področjih in zaščiti naših delavcev v tujini in o drugih vprašanjih.

Delegati so posebej obojevali pretenzije na naše ozemlje, ki jih je pokazala italijanska vlada v svojih nedavnih notah. Enotno in odločno so podprli stališče iz referata predsednika Tita, da ni več mogoče še kaj razpravljati o statusu teh naših ozemelj, ker je to vprašanje rešeno enkrat za vselej.

Delegati so enotno popri stališče, da X. kongres potrjuje neodvisno in neuvrščeno mednarodno politiko politiko Jugoslavije, ki je izraz našega dostojnega boja za neodvisnost, za mir in za socializem na svetu. Po njihovem enotnem prepričanju je politika neuvrščenosti kot trajna opredelitev in trajno delovanje Jugoslavije v svetovnih odnosih izšla in izhaja iz našega notranjega socialističnega razvoja. Neuvrščena mednarodna politika Jugoslavije, je na koncu poudaril Osoinik, postaja pomemben faktor krepitve naše države, kohezivski dejavnik jugoslovanskega življenja in krepitve bratstva in enotnosti narodov in narodnosti SFRJ.

Bliznji vzhod: za trajen in pravičen mir

Resolucija poudarja, da je razvoj dogodkov na Bliznjem vzhodu zaradi nadaljevanja izraelske zasedbe arabskih ozemelj in zaradi neuspeha v iskanju pravične in trajne politične rešitve, potrdil upravičenost nenehnih opozoril neuvrščenih držav, da takšna politika Izraela predstavlja grožnjo miru in varnosti v svetu. ZKJ v celoti podpira pravični boj palestinskega ljudstva za osvoboditev zasedenih ozemelj in pravični boj arabskih narodov v zvezi s tem. ZKJ bo še nadalje terjala popoln umik Izraela z vseh zasedenih arabskih ozemelj in priznanje ter uresničitev zakonitih nacionalnih pravic arabskega palestinskega ljudstva do samoodločbe, vključno s pravico do lastne suverene in neodvisne države. V resoluciji je poudarjeno, da bo samo tako, s spoštovanjem suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti vseh držav in narodov na tem območju, mogoče ustvariti pogoje za celovito in trajno rešitev ter pravičen mir na Bliznjem vzhodu.

TOVARIS LAZAR KOLISEVSKI S ČLANI ČILSKE DELEGACIJE

Ob delavskem jedru ZK - vse napredne sile

Resolucija o nalogah pri idejni, organizacijski, akcijski in kadrovski krepljivosti Zveze komunistov Jugoslavije

Za krepitev idejne in akcijske enotnosti ZKJ imajo poseben pomen izkušnje, pridobljene med dvema kongresoma, posebej pa po 21. seji predsedstva ZKJ in pismu, ko so zveza komunistov, delavski razred, delovni ljudje ter narodi in narodnosti Jugoslavije enotno potrdili potrebo, da mora ZKJ še bolj odločno, bolj organizirano in bolj učinkovito delovati v boju za socialistični samoupravni razvoj države, za krepitev svoje strnjjenosti in za uresničitev interesov delavskega razreda, je rečeno v uvodu te kongresne resolucije.

Ko poudarja, da se akcijska in idejna enotnost ZKJ kot nujen pogoj za uspešen razvoj njene avangardne vloge nemožno gradi in stalno krepi v akciji, za uresničevanje nalog, ki stoje pred ZKJ in delavskim razredom pri nadaljnji socialistični samoupravni izgradnji, resolucija pravi, da se mora ta boj odražati tudi v krepljivosti idejne in politične sposobnosti in vpliva ZKJ ter v njenem notranjem demokratičnem razvoju in delovanju na temelju doslednega spoštovanja načel demokratičnega centralizma.

Resolucija poudarja, da morajo postati sodelovanje članstva, osnovnih organizacij in vodstev ZKJ pri oblikovanju politike zveze komunistov ter njihova odgovornost, doslednost in učinkovitost pri njenem uresničevanju merilo doslednega uresničevanja demokratičnega centralizma v ZKJ. Zveza komunistov Jugoslavije se mora odločno in enotno postaviti po vseh vsem tendencam in poskušanjem sprejemanja in vsiljevanja sklepov brez poprejšnjih demokratičnih razprav v organizacijah, organi in vodstvih zveze komunistov, pa tudi razvidi, da se morajo, ko si sklep demokratično sprejeti, obnavljajo razprave o njih.

Samostojnost republik in republikov ZK v okviru enotne ZKJ

X. kongres ZKJ poudarja, da se morajo še naprej uveljavljati zveze komunistov pokrajin in republik kot subjektivne enotnosti uresničevanja enotne politike ZKJ. Samostojnost ZKJ republik in pokrajin v okviru enotne ZKJ Jugoslavije terja njihovo večjo odgovornost za socialistični in samoupravni razvoj republik in pokrajin in enako odgovornost vseh za enotno politiko in za socialistični in samoupravni gibanja v vseh jugoslovanskih skupnostih. Komunisti in vodstva ZKJ se morajo odločno postaviti po robu sleherni tendenci zapiranja republik in pokrajin v središnji organizaciji vseh in spreminjanja ZKJ v koalicio republikov zveze ali v centralistično nadrepubliško organizacijo. Takšne tendence so v naprotju z vlogo ZKJ v družbi, jo objektivno slabijo in pomenijo zanikanje demokratičnega centralizma ter integrativne in avangardne vloge ZKJ.

Odločno proti malomeščanski in birokratski navadam

Zveza komunistov si mora v svojih odnosih prizadevati za takšne odnose in takšno prakso, za katero bodo značilni: načelnost, vzajemno spoštovanje mnenj, konstruktivnost, resničnost argumentov, dobrosamostnost, odprtost, kritičnost in samokritičnost. Idejna navadnost in usmeritev ZKJ in učinkovitost pri oblikovanju skupnih stališč. Zveza komunistov se mora odločno boriti proti malomeščanski in birokratski navadam v boju mnenj, ki se izražajo kot osebna nestrpnost in ekskluzivnost, kot zagovarjanje polresnic, kot vsiljevanje stališč s pritiskom, kot demagogija in manipuliranje s članstvom in organizacijami.

Uresničitev nalog pri idejni, organizacijski, akcijski in kadrovski krepljivosti Zveze komunistov Jugoslavije

Resolucija poudarja, da morajo postati sodelovanje članstva, osnovnih organizacij in vodstev ZKJ pri oblikovanju politike zveze komunistov ter njihova odgovornost, doslednost in učinkovitost pri njenem uresničevanju merilo doslednega uresničevanja demokratičnega centralizma v ZKJ. Zveza komunistov Jugoslavije se mora odločno in enotno postaviti po vseh vsem tendencam in poskušanjem sprejemanja in vsiljevanja sklepov brez poprejšnjih demokratičnih razprav v organizacijah, organi in vodstvih zveze komunistov, pa tudi razvidi, da se morajo, ko si sklep demokratično sprejeti, obnavljajo razprave o njih.

Naloga komunistov bo usmerjena v uresničevanje možnosti, da delavci v temeljnih organizacijah združenega dela nadzorujejo ves ustvarjeni dohodek

Naloga komunistov je, da začeto dejavnost v zvezi s konstituiranjem in razvojem temeljnih organizacij združenega dela še naprej spodbujajo in usmerjajo, v iskanju stvarnih rešitev za poglobljanja samoupravne vsebine proizvodnih odnosov na temeljih ustave. Tako je rečeno v resoluciji o aktualnih idejnopolitičnih nalogah ZKJ pri uresničevanju ustave ZKJ.

MARIJA MISKOLOCI-ZVEKIĆ, IDA SZABO IN SPASENIJA BABOVIĆ

Uresničenje ustave težišče dejavnosti

Naloga komunistov bo usmerjena v uresničevanje možnosti, da delavci v temeljnih organizacijah združenega dela nadzorujejo ves ustvarjeni dohodek

Komunisti se morajo odločno upreti vsem pojavom in tendencam formalnega prilaganja TOZD ustavnim določilom, pri tem pa ohraniti tehnokratsko-centralistični monopol pri odločanju o dohodku in sredstvih razširjene reprodukcije. V resoluciji je rečeno, da se morajo komunisti boriti za to, da bo združevanje temeljnih organizacij združenega dela v delovne in sestavljene organizacije potekalo dosledno z načeli ustave in da bodo te organizacije ustanovljali kot družbeno-gospodarske skupnosti proizvajalcev, ki v interesu delavcev spodbujajo proizvodnjo, družbeno pro-

duktivnost in dohodek, ki združujejo delo in sredstva na temeljih samoupravljanja. Kot je rečeno v resoluciji, se je treba v vsej družbi še naprej idejnopolitično bojevat za to, da bi združeni delavci in delovni ljudje na vseh pridobitvah družbe odločili o pogojih in rezultatih svojega dela, za vrednotenje in materialno in moralno spodbudo vsakega posameznika in kolektiva do rezultatov dela in do deleža k razvoju samoupravnih družbenih odnosov in socialistične zavesti, za vzajemno solidarnost pri delu in življenju, za socialistično delitev po delu.

Deseti kongres ZKJ je po sebi posebej opozarjal na zgodovinski pomen uveljavljanja delegatskega sistema kot oblike in instrumenta samoupravljanja, političnega odločanja in oblasti delavskega razreda — kot temelja za izoblikovanje skupščinskega sistema in vseh samoupravnih in političnih institucij za upravljanje z družbenimi zadevami ter nenehnega in stvarnega boja za dosledno uresničitev tega sistema.

V resoluciji je rečeno, da je posebnega pomena za delegatski sistem, da socialistična zveza in zveza sindikatov opravljata v njem integracijsko politično vlogo, da ustvarjata pogoje delegacijam in delegatom za bolj popoln in celovit pregled ter določitev skupnih in obče-družbenih interesov in da s tem prispevata k pravilni obsepolitični usmeritvi delovnih ljudi in občanov in zlasti njihovih delegatov v razvoju družbe in odločanju.

Oživel je dejavnost za razredno obnovo ZK

Delegati v komisiji za razvoj ZK so posebej poudarili pomen Titove osebne zavzetosti za zmago revolucije

Poročevalec komisije X. kongresa ZKJ za razvoj Zveze komunistov, za njeno idejnopolitično, organizacijsko, kadrovsko in akcijsko usposabljanje in statutarna vprašanja Dragoljub Stavrev je obvestil kongres, da je v delu komisije sodelovalo okrog 400 delegatov, v razpravi se jih je priključilo k besedi 94, pismene razprave pa je priložilo 27 delegatov. V komisiji so predložili 22 amandmajev k osnutkom resolucij.

Delo komisije je v bistvu pomenilo nadaljevanje zelo plodne javne razprave, ki se je razvila v osnovnih in obinskih organizacijah ZK po objavi izhodišč za sestavo dokumentov X. kongresa, je rekel Stavrev.

Poudaril je, da so delegati v tej komisiji v celoti podprli referat tovariša Tita, poročila organov ZKJ in osnutke kongresnih dokumentov. Komisija je ugotovila, da so v socialistični Jugoslaviji v obdobju med IX. in X. kongresom nastale globoke spremembe v materialni proizvodnji in družbenogospodarskih odnosih, v političnem sistemu in na vseh področjih družbenega življenja.

Zveza komunistov se v praksi potrjuje kot vodilna idejnopolitična moč našega celotnega družbenega razvoja, kot kohezivski dejavnik naše socialistične skupnosti. Potrdile so se vrednote in pomen demokratičnega centralizma kot oblike demokratičnega in učinkovitega organiziranja ZK v boju za izgradnjo socializma, zoper razne oportunistične, grupalske in frakcijske tendence in sile. V ZK, v njenih vodstvih in na drugih vodilnih mestih je vedno več delavcev in mladih ljudi.

Veliki rezultati so bili dosegeni, zlasti po 21. seji predsedstva ZKJ, tudi v delovanju Zveze komunistov same. Povečala se je akcijska sposobnost in učinkovitost dela organizacij in vodstev, kar so jasno potrdili tudi republikanski kongresi in pokrajinski konferenci ZK. Naša zveza, je rekel Stavrev, se čedalje bolj krepi kot avangardna organizacija delavskega razreda, kot organizacija revolucionarne socialistične akcije.

Udeleženci v razpravi so si bili soglasni v ocenah, da je bila za zmago revolucionarne smeri ZK neprecenljiva pomena tudi tokrat osebna zavzetost in revolucionarna dejavnost tovariša Tita. Delegati so tudi ocenili, da je po 21. seji nastal pravi prehod ZK povsod, v vseh družbenih skupinah, in da so se organizacije in organi ZK že doslej idejno, akcijsko in kadrovsko tako usposobili, da to zagotavljajo, da bomo lahko uspešno zastavili delo za izpolnitev nalog X. kongresa.

Revolutionarna enotnost ZKJ se je okrepila in utrdila. Povečala se je politična mobilnost organizacij, oživel je dejavnost za razredno obnovo.

V poročilu je nadalje rečeno, da je komisija postavila težišče svoje razprave na očitnejši nalog ZK. Poudarila je, da lahko ZK zagotavlja vedno in na vseh področjih delo v družbenih akcijah, jih spodbuja in vodi, če se v njih potrjuje za dejanji.

Nujno potrebno je posebej si prizadevati, da se bodo osnovne organizacije ZK vsestransko usposabljale, je nadaljeval Stavrev. To je ena poglavitnih nalog v naslednjem obdobju. V tem smislu revolucionarno-kritični odnos do stanja in problemov v družbeni praksi narekuje ZK kritičen odnos do lastne dejavnosti ter nenehno in objektivno preverjanje svoje politike in praktičnih ukrepov.

Po oceni komisije je ena izmed bistvenih nalog ZK v naslednjem obdobju boj za dosledno uresničitev ustavnih sprememb kakor tudi angažiranje komunistov na vsej fronti socialističnih organiziranih sil in v socialistični zvezi, sindikatih, mladini, zvezi borcev in drugih družbenih organizacijah. Komunisti morajo v njih delati kot usmerjevalci, gonilna in kohezivna sila.

Nadsej potrebno je, da nadalje delaj Stavrev, da ZK deluje kot demokratična organizacija, v kateri se bo celotno članstvo neposredno vključevalo v politične akcije. Zato je nadaljnji razvoj živga demokratičnega komuniciranja med članstvom, osnovnimi organizacijami in organi ZK zelo važna naloga v boju za akcijsko usposabljanje ZK.

V potrditev revolucije uresničiti novo ustavo

V komisiji za razvoj političnega sistema, mednarodnih in medrepubliških odnosov sodelovalo 360 delegatov

V delu komisije za razvoj političnega sistema, mednarodnih in medrepubliških odnosov je sodelovalo okrog 360 delegatov in gostov, je povedal poročevalec komisije Ali Šukrija. V razpravi je sodelovalo 43 delegatov in gostov, vstevši tudi tiste, ki so priložili svoje pismene obrazložitve. Delegati so predložili šest amandmajev, ki so jih proučili in dostavili komisiji za sestavo resolucij X. kongresa.

Delegati v komisiji so enotno podprli oceno iz referata tovariša Tita, poročila predsedstva ZKJ in osnutke kongresnih resolucij o aktualnih vprašanjih političnega sistema, mednarodnih in medrepubliških odnosov, ljudske obrambe, varnosti in družbene samcaščite. Udeleženci v razpravi, je rekel Šukrija, so si bili edini tudi v oceni, da so v ustavi dane rešitve zgodovinskega pomena in da predstavljajo novo revolucionarno korak v osvobodjanju dela in podružbljanju funkcije političnega odločanja.

V razpravi so posvetili veliko pozornost nadaljnjemu razvoju samoupravljanja delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in občinah. Komunisti in vse organizirane socialistične sile se morajo bojevat zato, da ustvarimo še ugodnejše pogoje za razvoj organizacij in njihovih interesov.

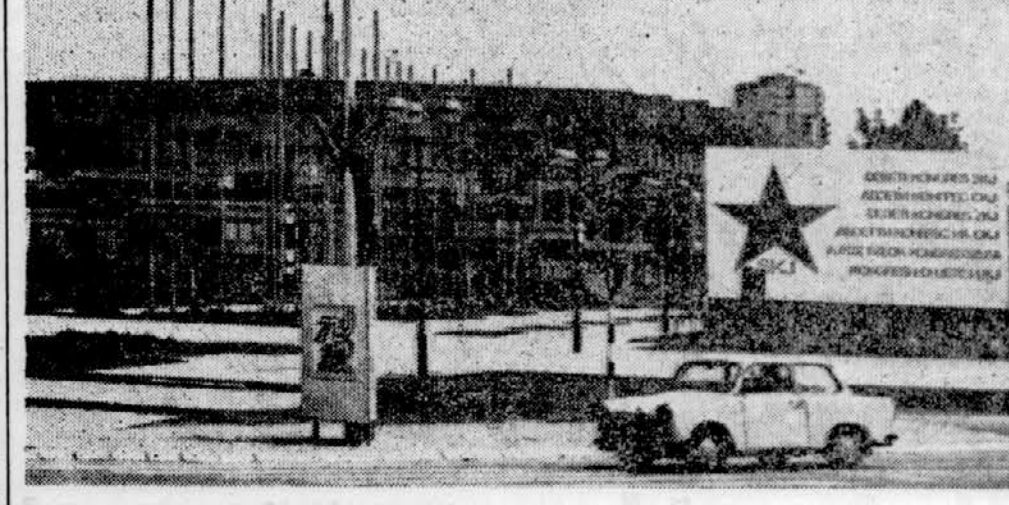
Delegati so izrekli vso podporo stališčem, vsebovanim v kongresnih dokumentih, o nadaljnjem razvoju republik in pokrajin kot samoupravnih družbenopolitičnih skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti, temelječih na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in delovnih ljudi, je dejal Šukrija. To terja tudi njihovo povečano odgovornost za učinkovito funkcioniranje organov federacije. Posebej so poudarili potrebo po razvijanju najširšega sodelovanja, sporazumevanja in dogovarjanja med republikami, pokrajinami in 7 Jugoslaviji kot celoti na načelih enakopravnosti, solidarnosti in vzajemnosti.

Kot poudarja poročilo o dvojnem delu komisije, je afirmacija narodov in narodnosti, republik in pokrajin, njihovih ekonomskih, socialnih, kulturnih in drugih družbenih interesov možna samo z doslednim razvijanjem socialističnega samoupravljanja, v katerem se perspektive vsakega naroda in narodnosti najtežje povezujejo z uresničevanjem enotnih interesov delavskega razreda Jugoslavije in z razvojem socialistične samoupravne skupnosti.

Delegati so med drugim poudarili, da je neposredna naloga ZKJ, delavskega razreda in vseh socialističnih sil v družbenopolitičnih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah — boj za uresničitev ustavnih rešitev o enakopravnosti narodov in narodnosti, uveljavljanje samoupravnega sporazumevanja.

Delegati so med drugim poudarili, da je neposredna naloga ZKJ, delavskega razreda in vseh socialističnih sil v družbenopolitičnih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah — boj za uresničitev ustavnih rešitev o enakopravnosti narodov in narodnosti, uveljavljanje samoupravnega sporazumevanja.

Delegati so med drugim poudarili, da je neposredna naloga ZKJ, delavskega razreda in vseh socialističnih sil v družbenopolitičnih in drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah — boj za uresničitev ustavnih rešitev o enakopravnosti narodov in narodnosti, uveljavljanje samoupravnega sporazumevanja.

KONGRESNA DVORANA »PIONIR«

Edina pot za nas vse je samoupravni socializem

X. kongres ZKJ je za nami — Beograd si nadeva vsakdanji obraz, ostala bo entnost naših narodov in odločnosti, da naprej grade socializem

BEOGRAD, 30. maja — Danes je X. kongres ZKJ končal delo prav tako slovesno, kot se je začel pred štirimi dnevi, ko se je na plenarni seji zbralo 1600 komunistov — delegatov, da bi poslušali referat Josipa Brozeta Tita o poti, ki smo jo prehodili. Po o nalogah, ki nas čakajo v nadaljnji graditvi naše socialistične družbe, bratstva in enotnosti ter naše nevrščene politike. Vsi delegati, ki so govorili na X. kongresu ZKJ, so to usmeritev enotno in odločno podprli kot svojo oziroma našo edino pot.

Deseti kongres jugoslovanskih komunistov je bil velik, za vsakega, ki je hotel priti do besede, odprti govorilski orodje. Okoli 500 ljudi, od katerih jih je 380 stopilo pred mikrofon, 120 pa je izročilo svoje pismene prispevke k razpravi, je govorilo o problemih in uspehih v svojem kraju, delovni organizaciji, gospodarski panogi, v naši družbi, skratka o vsem, s čimer se kot komunisti srečujemo pri svojem delu.

Danes, ko so za nami štirje delovni dnevi, bi lahko za vse, kar je bilo povedano in kar smo slišali, postavili skupni imenovalec: da je bil X. kongres ZKJ pomembna prelomnica, a ne zato, ker bi na njem začrtali kolo svoje nove smer, nasprotno, pomemben je bil zato, ker smo na njem še odločneje pritrjeli, da je naša edina pot, pot samoupravnega socializma. Pomemben je tudi zaradi tega, ker so udeleženci izrazili trdno pričevanje nas vseh, da bomo kot komunisti in delovni ljudje uresničili vse kongresne dokumente, da se ne bo, kot se je včasih dogajalo, praksa odmikala od izrečenih besed in da bo zveza komunistov vedno tako enotna, monolitna in močna, kakor je danes.

Glavno težišče celotne dejavnosti je bilo v Beogradu, v kongresni dvorani »Pionir«, gost na X. kongresu, menim da je kongres izpolnil vsa pričakovanja komunistov, in še več kot to. Zdaj je na nas, da delamo in brezkompromisno izpolnjujemo zastavljene in sprejete naloge.

Temu mnenju se pridružuje tudi Jožica Ciglić, delegatka iz Metlike, ki priznava, da je od kongresa resda veliko pričakovala, da pa pričakuje še več od tega, kar bodo morali komunisti storiti po kongresu.

Z dolгим, prisrčnim ploskanjem so delegati stali za predsednika republike in ZKJ tovariša Tita, njegovo ženo in najbližje sodelavce ob prihodu na dopoldansko plenarno sejo. S ploskanjem kot izrazom naše enotne volje in hotenja so pozdravili tudi poročilo s kongresnih komisij in kongresne dokumente, zlasti resolucije o ozemeljskih predravnih nasprotjih SFRRJ, izraženih v notah italijanske vlade, s čimer so ponovno izpričali trdno odločnost naših narodov, da branijo sleherni ped socialistične Jugoslavije.

Skratka, enotnost je bila značilnost tega zborovanja jugoslovanskih komunistov. Izražala se je na vsakem koraku, v majhnih rečeh in drobnih dogodkih v kongresni dvorani in zunaj nje, na pogovori, srečanjih, seznanjanju z izkušnjami in izmenjavanju izkušenj med delegati, ki so prisostvovali kongresu naše države, prav tako pa tudi v bistvenih, pomembnih rečeh — v enotnem gledanju na našo socialistično pot in razvoj, ki so ga v svojih razpravah potrdili vsi delegati, pri čemer so zlasti podprli besede tovariša Tita.

Deseti kongres je torej končan, dvorana »Pionir« bo počasi spreminjala svojo podobo in postala spet športna dvorana. Z beogradskega fasada in ulice bodo izginele zastave in transparenti, ki jih zdaj krasi, mesto bo spet dobilo svoj običajni videz. Gneča v hotelih, na avtobusnih postajah, letališčih in ulicah glavnega mesta, ki se je potrudilo, da bi kar najbolj gostoljubno sprejelo delegate, se bo umesila. Nič več ne bo slišati toliko tujih govoric kot je dan, ko so delo X. kongresa ZKJ spremljali številni gostje in tuji novinarji. Izgledni bodo rdeče kongresne značke, oznake na vozilih delegatov in znamenja na cestah. Beograd si bo počasi spet nadel svoj vsakdanji obraz.

Zato pa bo ostalo nekaj veliko važnejšega, tisto, zaradi česar je X. kongres ZKJ velik in pomemben, ker je to tako jasno izrazil. To je enotnost naših narodov in njihova neomajna odločnost, da pod vodstvom zveze komunistov naprej gradijo našo socialistično družbo. Ostali bodo dnevi, ki so pred nami in v katerih zremo, zaupajoč vase in v svoje moči, in ostalo bo skupno delo, ki nas čaka.

BOJANA JAGER

Osvobojeno delo pogoji za svobodo ustvarjanja

V resoluciji o nalogah ZKJ na področju kulture so jasno opredeljeni cilji in pota naših kulturnih prizadevanj

V skladu s programom ZKJ in drugimi partijskimi dokumenti se Zveza komunistov Jugoslavije bori za dosledno razvijanje socialističnih samoupravnih odnosov na področju kulture, za vsestranski razvoj kulturnega življenja in ustvarjalnih sposobnosti delovnih ljudi, za svoboden razvoj kultur narodov in narodnosti ter za zmanjševanje razlik med fizičnim in umskim delom.

Izhajajoč iz teh načel se je kongres v resoluciji o nalogah ZKJ na področju kulture zavezal za pojava, ki prispeva k razvijanju ustvarjalnosti v vseh območjih družbenega dela, k oblikovanju kulture dela kakor tudi kulture v medčloveških odnosih in družbenem vedenju, k temu, da bi se kulturne in estetske dimenzije razprostrle na celoto človeškega dela.

V nasprotju s koncepcijo o ustvarjanju neke posebne proletarske kulture se Zveza komunistov zaveza za to, da vse kulturne vrednosti postanejo last delavskega razreda in vsega ljudstva. »Trebalo se je odločno zoperstaviti vsakemu poskusu, da bi se z zagovarjanjem sektarskih in dogmatičnih pojmovanj in prakse na področju kulturnega ustvarjanja izkrijavljala po-

litika Zveze komunistov Jugoslavije.«
Ko ugotovlja, da smela in kritična raziskovanja resnice ustrezajo najglobljemu, dolgoročnemu interesu delavskega razreda, resolucija poudarja, da brez osvoboditve dela svoboda ustvarjanja ostaja samo privilegij elite. Zveza komunistov se bo dosledno zavezala za nadaljnje ureditve družbenih in idejnopolitičnih pogojev svobode ustvarjanja in se hkrati bori proti tendencam teokratskega manipuliranja s kulturo, proti pojavom nacionalizma in buržoaznega liberalizma, ki so ogrozili delavsko svobodo ustvarjanja, proti pragmatičnemu reduciranju kulture na geologijo ter podrejanju ustvarjalnosti potrebam dnevnih politik, proti administrativnim metodam vodenja na tem področju, ka-

kor tudi proti vsem monopolom in privatizacijam — je rečeno v resoluciji X. kongresa ZKJ.

Neogibno potrebno je, je poudarjeno v dokumentu, premagati resne zaostanke v razvoju marksistično usmerjene umetniške kritike in se zoperstaviti tendencam pomirlivega odnosa do izdelkov, ki vsebujejo protisocialistična sporočila.

Izvajanje nove ustave ustvarja družbeno ekonomske pogoje za revolucio onareh v urejanju neposrednega povezovanja delavskega razreda in njegovih interesov s kulturo, samoupravne kontrole nad porabljenim sredstvom za razvoj kulturnih dejavnosti in nadaljnega pospeševanja samoupravnih odnosov v kulturi.

»Zveza komunistov«, je rečeno na koncu resolucije, »izraža prepričanje, da ta stališča predstavljajo osnovo za združevanje delavskega razreda in vseh progresivnih kulturnih privržencev ter njihovih ustvarjalnih prizadevanj za razvoj in dosežkov in vrednot socialistične samoupravne družbe.«

DELEGATI GLASUJEJO

Pomenek z delegatko

„Sleherna naloga je zame kot ukaz“

V tem, da upokojenko Marijo Šavli več ljudi — tudi mladih — pozna kot Tatjano kakor pa po njenem pravem imenu in priimku, je svojevrstna simbolika. Po njenih besedah bi jo na kratko opisali takole: revolucija gre naprej!

Tatjana je Marijino partizansko ime. Z njim jo najpogosteje ogovarjajo še danes. V Novi Gorici in na Tolminskem, od koder je doma.

»Kaj vendar čakamo, ta je zrela za partijo,« je leta 1942 na skritem kraju nad vasico Zolimir dejal komisar pred skupno partizansko, ki jim je Tatjana pripovedovala, kaj je zvedela in doživela v fašističnem zaporu, kamor so jo vtačniki po tem, ko je moč usel sovražnikovi policiji in zbežal v partizane. Pozneje je bila še doživetja zaprtja v Fraschetti in Ravensbrücku.

Tatjana je med tistimi delegatki desetelega kongresa jugoslovanskih komunistov, ki štejejo partijsko staz z desetletji. Članica zveze komunistov je dvaindeset let.

Razlika med ključnim in sedanjim delom v tej družbenopolitični organizaciji? »Takrat smo imeli predvsem dosti boljši odnos do izpolnjevanja nalog, ki jih je pred člane postavljala partija. Sleherna naloga je bila za nas ukaz. Disiplinarna je bila popolna. Prav zaradi tega se mi zdi zelo pomembno, da je v predlogu novega statuta znova poudareno dosledno in odgovorno izpolnjevanje dolžnosti.« Misel konča s tole ugotovitvijo: »Le tako, se pravi, če domo res izpolniti vsako obljubo, ki jo zapišemo v delovne načrte se lahko nadajamo, da nam bodo ljudje še močnejše zavpali in se še v večjem številu vključevali v naše vrste. Ne besede, edino je prizadevanje delo je javstvo za ugled zveze komunistov, ki se je, to je treba priznati, zadnja leta krepko popravilo.«

Na Tatjaninem licu ni opaziti niti senca zadrževanja, čeprav se pogovor začne k temi, ob kateri samokritično prizna, da so včasih resnično predvsem starejši člani zveze komunistov krivi, da se mladi zavzete ne vključijo v razreševanje raznih družbenih problemov. »Zgodi se, da komunisti svojih let trmasto odtrajajo pri svojih pogledih in stališčih, ne-

nežno poudarjajoč velike izkušnje, in se ne zmenijo za argumente in mnenja mlajših članov, čeprav to bi slednja bistveno spreminila njihovih trditve. Taki primerov ni malo, in to mlade od- bija.«

Vsak komunist, pravi Tatjana, se mora od ti-

stega trenutka. Ko se odloči, da postane član zveze komunistov, zavežati, da ni zadosti pokazati pripravljenosti, marveč tudi mora delati in se včasih resnično žrtvovati. Ne sme biti brezbržen do kakršnegakoli pojava, s katerim se sreča v službi, doma, v krajevni skupnosti... Navsezadnje bo on, kot član zveze komunistov, med prvimi, na katerega bodo strelali puščice odgovornosti.

Veliko napornih obdobje je bilo v teh dvintridesetih letih, vendar se tegale najčesteje spominja: »Kot komunistki so mi štrinštridesetega zapuati skupino sedmih žensk — žena in mater — ki sem jih morala prek okupirane ozemlja pripeljati na pokrajinsko konferenco protifašistične šenske zveze za Slovensko Primorje in Trst v Stjark na Vipavskem. Šest dni smo hodile.«

Nova Gorica sodi v šopek najmlajših jugoslovanskih mest. Problemi, ki jo pestijo, pa, žal, niso več tako mladi: pomani- kane vrvice, vse tesnejše osmovoškole, tesnejše (tretja izena?) majhne zmogljivosti zdravstvenih ustanov. Ta vprašanja so del Tatjaninih razmišljanj. Se zmeraj, kljub dvaindesetletnosti.

»Komunist oziroma družbenopolitični delavec se nikoli ne upokoji!« šalji- vo pojasi svoj ustvarjalni nemir.

BORIS DOLNICAR

Razredna vsebina in marksistična vzgoja

Komisija za izobraževanje, vzgojo, kulturo in znanost poudarja vpliv, ki ga mora tu dobiti delavski razred, da bi obveljala delavsko-razredna smer

Komisija za izobraževanje in vzgojo je v celoti podprla stališča iz referata predsednika ZKJ tovariša Tita in soglasno sprejela kongresna poročila. V poročilu komisije, ki ga je na plenarni seji imel Josip Deželin, je poudarjeno, da je razprava potekala v znamenju podpore in ustvarjalnega deleža k programu o politiki ZKJ v razvoju znanosti in kulture.

Ta razprava je imela značaj sinteze pomembnih opredelitev in akcij, ki jih je ZKJ, zlasti po 21. seji predsedstva zavezala in vodila z namenom, da bi dosledno uresničevali delavsko-razredno orieniacijo na teh zelo pomembnih področjih družbenega dela. To so omogočila tudi stališča, ki so jih zavzeli na kongresih ZKJ v republikah in na konferencah zveze komunistov v avtonomnih pokrajinah.

Ugotovili so, da je pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja močno spodbudilo dejavnost komunistov in vseh delovnih ljudi; cilj te dejavnosti je bil kritično prenesti celotne družbeno-gospodarske odnose v izobraževanju, znanosti in kulturi in delovanje subjektivnih sil, zlasti ZKJ. Opaziti je bilo, da je javna razprava o predkongresnih dokumentih, ki se nanašajo na ta področja, potrdila pripravljenost članstva in organizacij ZKJ, da se dosledno bojujejo za razredno bistvo in politiko ZKJ, pri tem pa so bila podprta tudi osnovna stališča in smeri preobrazbe teh področij.

Srž razprave v tej komisiji so bile: nadaljnja samoupravna socialistična preobrazba izobraževanja, vzgoje, znanosti in kulture na temelju ustave in neposredno povezovanje ter integracija z družbenim delom, razredna zbiranja in marksistična usmerjenost vsebine njihovega

delatstva in protisamoupravnih ideologijam.

Vrsta zahtev, ki jih je bilo slišati med razpravo o izobraževanju in vzgoji, pravzaprav pomeni še večji poudarek na stališča in opredelitve ZKJ v predkongresnih dokumentih, kot so na primer zahteve po celovito marksistično zasnovanem izobraževalnem in vzgojnem procesu, po povezovanju izobraževanja in dela itd. Hkrati s podporo glavnim opredelitvam, navedenim v osnutku resolucije o izobraževanju, je bilo na tem področju največje amandmaje: 22.

Delegati so podprli programske cilje, načela in stališča ZKJ v kulturi ter opozorili, da se mora idejnopolitična vloga ZKJ v kulturni politiki in praksi povečati.

Prevladovalo je stališče, navedeno tudi v programu za oblikovanje stališč in sklepe X. kongresa ZKJ, da se mora kultura razvijati kot razredno osvobodilna dejavnost združenega dela. Opozorili so na večje obveznosti ZKJ pri spodbujanju odkritega teoretičnega ter idejnega boja z izhodiščnega marksizma, revolucije in samoupravnega socializma. Posebej so poudarili, da razredno bistvo politike ZKJ ne omejuje, temveč spodbuja in razvija obsežno in osvobodilno vlogo ter pomen kulture.

Veliko pozornostjo so med razpravo o znanosti posvetili analizi njene vloge, tako za razvoj samoupravnih socialističnih odnosov kot tudi za uresničevanje živahnega gospodarskega razvoja, večjo produktivnost in boljšo organizacijo dela.

Zahtevali so med drugim, naj bi se znanost in gospodarstvo tesneje povežala, znanost naj bi se povezovala

z izobraževanjem in združili naj bi se ustvarjalna prizadevanja gospodarskih, tehnološko-tehniških ter družbenih znanosti pri bolj temeljitem proučevanju prioritarnih problemov razvoja naše družbe.

Kritizirali so pojmovanja in prakso, po katerih je znanost neodvisna družbena sila, odčujena od delavskega razreda. Zahtevali so, da se mora tak odnos posteno spreminjati. Vsa bistvena vprašanja o položaju in vlogi znanosti v družbi, o politiki in načrtovanju njene razvoja, naj bi bila predmet razprave, pogovorov in idejnopolitične akcije ZKJ. Kritizirali so pojave zlorabljanja družbenih znanosti v ideološke in politične namene. Še zlasti pa prikrivanje anarhističnih pojmovanj in klasnega stalinističnega dogmatizma za avtoritarni marksizem in družbenih ved.

O sredstvih javnega obveščanja so opozorili, da se mora združeno delo pri informacijah uveljaviti in enakih nmer kot pri akumulaciji in družbeni reprodukciji.

V amandmajih delegati zahtevajo, naj bi stališča iz osnutka resolucije bolje pojasnili in bolj konkretno povedali, da bi bila tudi prihodnja dejavnost ZKJ bolj stvarna in odgovorna. Na koncu so poudarili, da sta za oblikovanje novih odnosov med izobraževanjem in vzgojo, znanostjo in kulturo in drugim področjem družbenega dela potrebna pogum in načelnost, da bi premostili stare odnose in srili odpre. Zato so posebej zahtevali, da se ZKJ v nenehni akciji usposablja, idejnopolitično in organizacijsko, da bi lahko pritegnila vse napredne sile k reševanju problemov, ki se bodo pokazali ob nadaljnjem razvoju naše družbe.

Znanost naj pospešuje razvoj samoupravljanja

Resolucija o nalogah ZKJ pri razvijanju znanosti poudarja tudi pomen teorije za nadaljnjo družbeno prakso

V resoluciji o nalogah ZKJ pri razvijanju znanosti je posebej poudarjeno, da morajo komunisti, izhajajoč iz nove ustave, doseči, da bo znanstvena dejavnost z neposrednim povezovanjem ter integriranjem z gospodarskimi in drugimi družbenimi dejavnostmi postala sestavni del samoupravno združenega dela.

Samoupravno delo mora biti prav tako osnovni dejavnik pri določanju ciljev in programov razvoja znanstveno raziskovalnega dela in pri zagotavljanju materialne osnove in sredstev za njegov razvoj.

S pobudami in idejnopolitičnimi akcijami se bo Zveza komunistov zavezala za koncentriranje ustvarjalnih potencialov in sredstev za raziskovanje neodločitljivih ter odprtih vprašanj, ki zadevajo razvoj tehnike in tehnologije, družbeno gospodarski razvoj in izgradnjo socialističnih samoupravnih odnosov.

V resoluciji je nato rečeno, da je pri izdelavi skupne dolgoročne politike razvoja Jugoslavije neogibno potrebno formulirati strategijo in dolgoročni program znanstvenih raziskovanj. Začeto

delo na tem področju je treba torej intenzivirati in dokončati tako v republikah in pokrajinah kot v federaciji.

V programih fundamentalnih in aplikativnih raziskovanj morajo dobiti posebno mesto, kot je poudarjeno v resoluciji, raziskovanja, ki bodo razvijala teorijo in prakso socialističnega samoupravljanja.

V resoluciji je rečeno, da morajo komunisti mnogo bolj organizirano in neposredno vplivati na programsko orieniacijo in dejno usmerjenost družbenih ved ter teoretičnih raziskovanj. Komunisti se morajo stalno boriti za to, da bo marksistična teorija teoretično in metodološko izhodišče pri slehernem raziskovanju in okviru družbenih ved. Z dejnim bojem in marksistično analizo je neogibno potrebno

premagati pojave manipuliranja z znanostjo, ki se izražajo v nezamislivem in popačenem razlaganju socialističnega družbenega procesa, kar je med drugim posledica napačne in nekritično prevzete metodologije ter parcialnega pristopa pri razlaganju celote družbenih gibanj.

V resoluciji je v tej zvezi poudarjeno, da je nujno potrebno odpraviti resne zaostanke v razvoju marksistično usmerjene družbene misli in znanstvene kritike.

Resolucija zavezuje predsedstvo ZKJ in vodstva republik in pokrajinskih zvez komunistov, da tudi vnašajo bolj organizirane povezovanja z marksistično orieniacijo ustvarjalci na področju družbenih ved in teorije. Zagotoviti je treba, da bodo vodstvena telesa neprestano na tekočem glede najvažnejših problemov znanstvenih in teoretične ustvarjalnosti in da bodo rezultate raziskovanj in teorije uporabljala pri svojih razpravah in odločitvah.

Vednost in osveščenost pravica delovnih ljudi

Bistveni poudarki resolucije o nalogah ZKJ v socialistični preobrazbi vzgojnega in izobraževalnega sistema

Zveza komunistov Jugoslavije se odločno zaveza za temeljito spremembo družbenega položaja izobraževanja in vzgoje na podlagi samoupravnega združevanja z drugimi dejavnostmi v enoten sistem združenega dela. To je bistveni poudarek resolucije o nalogah ZKJ v socialistični samoupravni preobrazbi izobraževanja in vzgoje, ki jo je X. kongres ZKJ sprejel na podlagi predkongresnih izhodišč, javne diskusije in razprave na kongresu.

Ordje dokumenta je odločitev, da morajo delavci v združenem delu načrtno obvladati tudi celotno, reproduktivno kadrov kot eno od najpomembnejših dolgoročnih komponent lastnega razvoja in da mora združeno delo kot celota prevzeti odgovornost za politiko vzgoje in izobraževanja. Izobraževalno-zgodnja dejavnost, za katero gre do družbenega sredstva, dobiva tudi odgovornost vseh njenih dejavnikov v združenem delu.

Sredstva za predšolsko in osnovnošolsko izobraževanje in vzgojo, morajo zagotoviti solidarno vsi delovni ljudje in njihovi interesi v samoupravnih združenih skupnostih. Sredstva, ki so potrebna za razvoj vzgoje in izobraževanja po osnovnem izobraževanju, pa morajo zagotoviti delavci v temeljnih organizacijah združenega dela iz dohodka, drugi delovni ljudje pa iz skupnega dohodka.

Zveza komunistov si bo prizadevala, da bodo sredstva za to dejavnost zagotovljena iz dela dohodka, id bo zagotovljen s samoupravnim sporazumom oziroma družbenim dogovorom. Hkrati pa resolucija poudarja prizadevanje ZKJ,

humanistične vsebine teh dveh področij. Seveda sem sodi tudi boj za dosledno odklanjanje vseh nazadnjaških idejnih orienacij in učnih načrtih, programih, učbenikih in v izobraževalno-zgodnjem delu samem.

Nadaljnja zahteva resolucije je popolnejše uresničevanje demokratičnih pravic do izobraževanja in hitrejša realizacija načel iz programa ZKJ, po katerem ima vsak človek, se zlasti pa delavci in ženske v svojem delovnem obdobju enake možnosti za opredeljevanje in usposabljanje v okviru življenjskega cikla.

Komunisti imajo nalogo, da za krepitve solidarnosti upoštevajo socialne in druge ukrepe, kot so brezplačen prevoz učencev, brezplačni učbeniki, šolske kuhinje, ustanavljanje predšolskih vzgojnih ustanov, izboljšanje štipendiranja in kreditiranje ipd.

Izkoreninjenje neplemenosti je največja in neodložljiva naloga družbe, za kar morajo organizacije združenega dela, vzgojnoizobraževalne ustanove, interesne skupnosti v izobraževanju in drugi, zlasti pa družbenopolitične organizacije pripraviti akcijske programe in se pri tem združevati.

Resolucija zahteva, da se je treba takoj lotiti sistematičnega usposabljanja kadrov, ki naj bi uresničili spremembe, določene z resolucijo. Se zlasti pa se mora izboljšati marksistično izobraževanje in

V KOMISIJI ZA POLITIČNI SISTEM

V trajnem interesu delavskega razreda

Resolucija X. kongresa o stabilizaciji — Potrebujemo sklادن razvoj proizvodnih sil ter produktivnosti

Deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije nalaga članom, organizacijam in vodstvom ZKJ, da se vsestransko zavzemajo za uresničevanje ciljev politike ekonomske stabilizacije. Odnos komunistov do stabilizacije pomeni pomemben del celotnega odnosa do politike in strategije Zveze komunistov Jugoslavije.

Naloga organizacij in vodstev zveze komunistov socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin je, da pripomorejo k učinkovitemu delu organov federacije tudi, ko gre za stabilizacijske napore. Komunisti, delegati v organih federacije, imajo še posebno nalogo, da z odgovornim delom in delovanjem, kakor ga opredeljujejo trajni in skupni interesi delavskega razreda, prispevajo svoj delež. Še zlasti so odgovorni za medrepubliške dogovore in uresničevanje letih.

To so bistvene postavke kongresne resolucije o neposrednih nalogah ZKJ pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije.

Ker je večja ekonomska stabilnost ena od bistvenih postavk pri razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov, X. kongres ZKJ poudarja, da slone pogolji za večjo stopnjo ekonomske stabilizacije na trajnih osnovah.

Pomemben pogoj za realizacijo stabilizacije je takšen družbeni sistem, ki bi omogočilo skladen in hiter razvoj proizvodnih sil, višjo produktivnost in na tej podlagi višji dohodek ter življenjski standard.

Delitev po delu

Uspešno razporedjanje z dohodkom oziroma akumulacijo naj bo eden od ključnih priznanih kriterijev za učinkovito delitev dohodka po delu. Hkrati s tem je treba spremljati sistem cen, davkov in dohodkov, sistem dohodka, znanstvenotekniški in devizni režim, in to tako, da bodo sedanje rešitve, ki temelje na čezmernih arbitrarjih državnih organov, zamenjane rešitve, ki bodo omogočile razvoj ustvarjalnih pobud delavcev.

V resoluciji je s posebnim poudarkom omenjen pomen družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

sredstva za kreditiranje prodaje opreme doma in v tujini kot tudi trajnih proizvodnih dobrin na domačem trgu. Hkrati s tem je treba okrečiti konkurenčno sposobnost na tujem trgu in zagotoviti ugodne pogoje za rentabilen izvoz in za rast neblagovnih deviznih dohodkov.

Manj dajatev

Deseti kongres ZKJ nalaga komunistom odgovornost za akcijo varčevanja, ki sta jo spodbudili zveza komunistov Jugoslavije in zveza sindikatov Jugoslavije. Ta akcija naj doli obče družbeni obseg, postane naj del vsakdanje prakse v delovnih organizacijah in drugod.

V vseh družbenopolitičnih skupnostih je obvezno treba proučiti in, če je mogoče, zmanjšati obveznosti gospodarstva iz naslednjih postavk: prispevek na dohodek, obresti, prispevek za uporabo mestnega zemljišča, vodni prispevek, prispevek za skupne rezerve, članarine in prispevek poslovnim združenjem in gospodarskim zbornicam.

Boj za ekonomsko stabilizacijo je treba neposredno povezati z bojem za stabilno naraščanje življenjskega standarda delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. ZKJ si prizadeva, da bi osebni dohodki realno naraščali sorazmerno z delovnim prispevkom posameznikov in skupnim rezultatom organizacije združenega dela. Za vračati je treba uravnilovsko tendenco in prakso, da se višina osebnih dohodkov vključno povezuje s formalno kvalifikacijo, hierarhijo delovnih mest, delovnim stažem ipd.

Končno Zveza komunistov Jugoslavije poudarja, da je za uresničitev ekonomske stabilizacije bistveno pomembno učinkovitejšo vključevanje v mednarodne delitve dela. Velike spremembe v svetovnem gospodarstvu terjajo precej večjo stopnjo organiziranosti in zaščitenosti domače proizvodnje pred neugodnimi tendencami na svetovnih blagovnih in denarnih trgih.

Pravica do dela vseh - eden glavnih ciljev

Resolucija ZKJ o zaposlenosti in zaposlovanju — Zoper vsako protekcijo in privatizacijo pri zaposlovanju

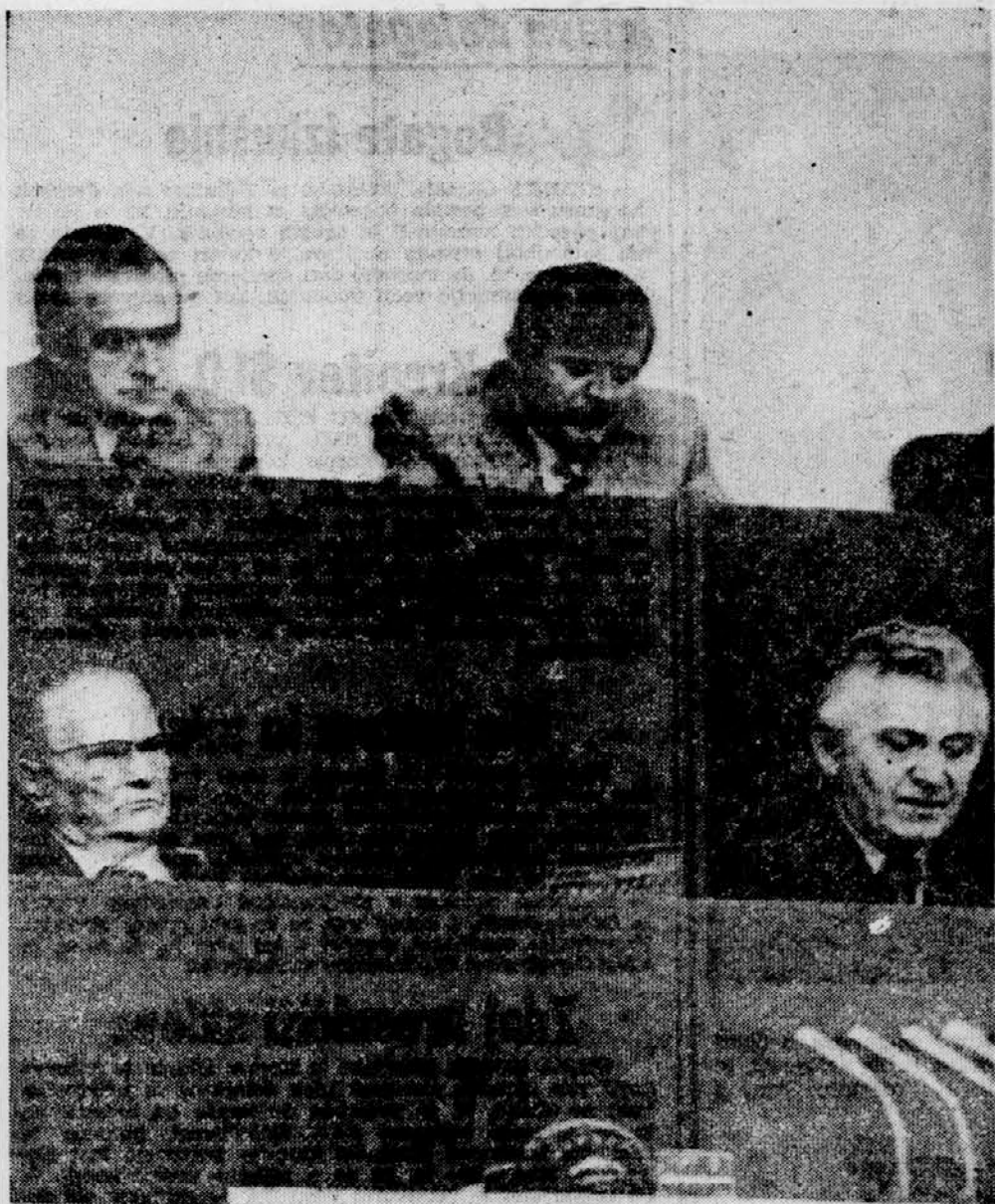
Resolucija poudarja, da je zagotavljanje vedno širših možnosti za uresničevanje pravic do dela vseh državljanov eden od osnovnih ciljev našega družbenoekonomskega razvoja.

Poudarja se obveznost komunistov, da se povsod odločno zavzemajo za odstranitev vseh neenakosti in nepravilnosti v uresničevanju pravic do dela, ki se kažejo v protekciji, privatizaciji zaposlovanja, zapiranju v lokalne okvire in v zanemarjanju ekonomskih, strokovnih in socialnih meril pri zaposlovanju.

Resolucija poudarja potrebo po zagotavljanju možnosti, da bi tako zmanjšali število oseb, ki iščejo zaposlitev. Prav tako morajo biti komunisti pobudniki usklajene aktivnosti vseh družbenih činitelj pri ustvarjanju ciljev dolgoročne razvojne politike na področju zaposlovanja in zaposlenosti. Ti cilji so: da se v združenem delu zaposluje ves pripravljen in prebravilstva, predvsem mladi socialistični kadri, da se zmanjša sedanje število začasnih zaposlenih v državi, da se na podlagi povečanja zaposlenosti in življenjskega standarda ustvarjajo pogoji, da bi osnov-

STANE DOLANC IN EDVARD KARDELJ

PREDSEDSTVO KONGRESA: PREDSEDNIK TITO IN TIHOMIR VLASKALIČ

Zveza družbenega in zasebnega kmetijstva

Resolucija o kmetijstvu poudarja pomen politike cen, ki naj ustrezno spodbuja proizvodnjo in storilnost

Zveza komunistov Jugoslavije se bo odločno bojevala za uresničevanje idejnopolitičnega koncepta o razvoju in socialistični preobrazbi kmetijstva in podeželja, za razvoj socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov in proizvajalnih sil v kmetijstvu z njegovim samoupravnim podružljanjem ter za okrepitev povezave delavcev in kmetov z združenim delom. To je temeljno stališče v resoluciji o socialističnem samoupravnem organiziranju in razvoju kmetijstva ter o nalogah ZKJ.

S hitrejšim razvojem velike socialistične kmetijske proizvodnje na podlagi sodobnega industrijskega načina proizvodnje in predelave proizvodov kakor tudi s hitrejšim podružljanjem skupnega kmetijstva je nujno treba zagotoviti tak napredek v socialistični preobrazbi kmetijstva in podeželja, da bosta družbeno posestva in socialistična proizvajalna kooperacija z različnimi oblikami sodelovanja z zasebnimi proizvajalci odločilno vplivali na blagovno proizvodnjo ter na trg s kmetijskimi pridelki.

Zveza komunistov se bojuje za samoupravno podružljanje kmetijstva, vendar je treba upoštevati, da bistvo samoupravnega podružljanja kmetijske proizvodnje ni likvidiranje kmetijskega posestva, kajti v naših razmerah ne more priti do ponovnega uveljavljanja kapitalističnih odnosov v kmetijstvu na podlagi osebne dela z lastnimi sredstvi kmetovalcev.

Učinkovito delovanje enotnega jugoslovanskega tržišča in enotnega področja dela zahteva dosledno uresničevanje načel, da bo vsakemu državljanu, ki išče zaposlitev, pod istimi pogoji dostopno vsako potrebno delovno mesto na območju vse države.

Hitrejše in učinkovitejše reševanje problemske nezaposlenosti med drugim zahteva, da imajo prednost pri zaposlitvi iste osebe, ki iščejo delo in nimajo drugačnih možnosti, da bi se vključile v delo.

Komunisti se bodo zavzemali za hitrejšo preseganje odnosov in pojmovanja, ki postavljajo ženske pri zaposlovanju, delovni in strokovni afirmaciji v slabši položaj glede na moške.

V resoluciji je poudarjeno, da se bo zveza komunistov zavzemala, da se delavcem na sezonskih delih zagotovijo samoupravne pravice iz dela in na osnovi dela, posebej pri reševanju stanovanjskih pogojev in njihove socialne varnosti.

ZKJ se zavzema za oblikovanje in uveljavljanje socialne politike, ki bo dosledno izražala naravo naših socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov oziroma temeljnega na odločilni vlogi delavskega razreda in samoupravnega združenega dela v družbeni reprodukciji in v družbi. Trajna naloga komunistov v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih in organizacijah je boriti se za to, da bodo delovni ljudje z večanjem storilnosti in dohodka zagotavljali svojo gospodarsko in socialno varnost ter ustvarjali vse ugodnejše možnosti za splošni družbeni napredek in za vsestranski razvoj osebnosti.

mi na trgu. Nadomestila za zmanjšani dohodek temeljne organizacije združenega dela so element politike cen. Če se z administrativnim odlikom o cenah zmanjša dohodek, je v temeljni organizaciji združenega dela treba avtomatično uporabiti kompenzacije.

Pomembno mesto v resoluciji imajo stališča do razširjene reprodukcije v kmetijstvu. S celotnostjo družbeno-gospodarskih odnosov je treba zagotoviti potrebno stopnjo samofinanciranja razširjene reprodukcije s strani združenega dela. Obseg potrebnih sredstev nad tistim, ki ga bo TOZD ustvarila s primarno delitvijo, se bo zagotavljalo s kompenzacijami v obliki premij za razvoj in iz dodatnih virov. Sredstva premij za razvoj je treba vlagati za povečanje proizvodnje določenih proizvodov v TOZD in socialistični kooperaciji. Sredstva za kompenzacije v obliki razvojnih premij je treba zagotoviti z družbenim dogovorom v skladu z razvojno politiko v kmetijstvu.

Kreditno-monetarna in emisijska politika mora spodbudno delovati na razvoj kmetijske proizvodnje in ustrezne strukture v skladu s povpraševanjem. Izločkovati bo treba tudi politiko in sistem znanstvenotekniške izmenjave ter zaščite kmetijske proizvodnje pred nelicjalno tujno konkurenco.

Socialna politika izraz samoupravnih odnosov

Resolucija o nalogah v socialni politiki — Večja storilnost naj zagotovi socialno varnost delovnim ljudem

V resoluciji o nalogah ZKJ v socialni politiki je X. kongres določil konkretne naloge na tem področju.

ZKJ se zavzema za oblikovanje in uveljavljanje socialne politike, ki bo dosledno izražala naravo naših socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov oziroma temeljnega na odločilni vlogi delavskega razreda in samoupravnega združenega dela v družbeni reprodukciji in v družbi. Trajna naloga komunistov v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih in organizacijah je boriti se za to, da bodo delovni ljudje z večanjem storilnosti in dohodka zagotavljali svojo gospodarsko in socialno varnost ter ustvarjali vse ugodnejše možnosti za splošni družbeni napredek in za vsestranski razvoj osebnosti.

Komunisti se morajo zavzemati za uveljavitev in razvijanje načela socialistične solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma. Solidarnost in vzajemnost nista v nasprotju z načelom delitve po delu, temveč ga dopolnjujeta, razvijata in pomagata, da je njegovo uveljavljanje v praksi učinkovitejše. To se mora pokazati zlasti v razvoju izobraževanja in vzgoje, v kulturi, zaposlovanju, na stanovanjskem področju, v komunalnih dejavnosti.

Komunisti v oboroženih silah in vseh drugih strukturah splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite se morajo nenehno zavzemati za dosledno uresničevanje narodne enakopravnosti, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti na naših, ki jih določata ustava SFRJ in program ZKJ.

Nadaljnja modernizacija celotnega sistema splošnega ljudskega odpora zahteva, da se v skladu z gospodarskim razvojem in možnostmi države vlagajo ustrezna materialna sredstva.

Zaradi večjega osamosvajanja se morajo države in ljudstvo v razvoju konkretnih nalog za posamezna področja družbenega življenja.

Natančneje ter jasneje o vlogi ZK Jugoslavije

Mirko Popović: Pomen statutarne spremembe — zagotoviti krepitev idejnopolitične enotnosti komunistov

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug). Mirko Popović je dejal, da je z vsemi spremembami statuta ZKJ natančneje in jasneje poudarjena vloga Zveze komunistov Jugoslavije pri krepitev družbene vloge delavskega razreda, v razvoju socialističnih samoupravnih odnosov pri krepitev bratstva in enotnosti, pri uresničevanju popolne gospodarske in politične enakopravnosti narodov in narodnosti in nadaljnji krepitev neodvisnosti ter samostojnosti socialistične Jugoslavije.

Pomen statutarne spremembe je v tem, da zagotovi krepitev idejnopolitične enotnosti komunistov — od temeljnih organizacij do najvišjih organov ZK — krepitev revolucionarne vloge ZKJ kot avangarde delavskega razreda ter organizacijske in akcijske usposabljanje ZK. Spremembe in dopolnila so izraz izkušenj ZKJ med kongresoma, posebno po 21. seji predsedstva in pisma.

Predlagane spremembe zmanjšujejo možnost različnih razlag in ravnanja posameznih članov v organizacijah ali vodstvih in zavračajo tisto, kar je oviralo in upočasnjevalo dejavnost ZK.

Statut ZKJ je izraz enotnosti revolucionarne avangarde kot celote, saj so vsa pomembna načela in opredelitve, dolžila in organizacijska načela sprejeti na enotnem način za celotno ZKJ. To pa ne pomeni uniformiranosti in enotnosti za vsako ceno, še manj pa oviranje samostojnosti in samoiniciative posameznih delov in organizacij ZK.

V tem dokumentu je določeno, da se temeljna organizacija ZK ustanovi v vsaki temeljni organizaciji združenega dela, v vseh samoupravnih in krajevnih skupnostih, posebno pa v enotah in ustanovah JLA. V temeljni organizaciji ZK morajo uresničevati pravice in dolžnosti, ki so skupne za vse člane Zveze komunistov Jugoslavije. Dopolnjeni in jasneje formulirani pa so tisti deli statuta, ki določajo pravice in dolžnosti članstva, organizacij, organov in foruma ZKJ.

Politika sprejemanja v ZK in uresničevanje delavske večine sta posebej poudarjena, poleg tega pa tudi način medsebojnega informiranja, obveznosti s lastnim ideološkim usposabljanjem in marksističnim izobraževanjem. Posebej je poudarjena naloga članov ZK boriti se proti vsem oblikam tehnokracije, anarholiberalizmu in frakcionizmu, vsem izkrivljenjem politike in odstopanju od nje. Poudarjena je tudi odgovornost v odnosih med organi in forumi ter organizacijami, pa tudi osebna in kolektivna odgovornost znotraj ZK.

Politična sprejemanja v ZK in uresničevanje delavske večine sta posebej poudarjena, poleg tega pa tudi način medsebojnega informiranja, obveznosti s lastnim ideološkim usposabljanjem in marksističnim izobraževanjem.

Posebej je poudarjena naloga članov ZK boriti se proti vsem oblikam tehnokracije, anarholiberalizmu in frakcionizmu, vsem izkrivljenjem politike in odstopanju od nje. Poudarjena je tudi odgovornost v odnosih med organi in forumi ter organizacijami, pa tudi osebna in kolektivna odgovornost znotraj ZK.

Za uspešno obrambo - močne oborožene sile

Odprtost naše države in nasprotja v svetu terjajo od nas stalno krepitev sistema splošnega ljudskega odpora

Na začetku resolucije X. kongresa o nalogah ZKJ v splošnem ljudskem odporu, varnosti in družbeni samozastiti, je rečeno, da je obramba Jugoslavije in zaščita z ustavo določenega reda edinstven interes delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov, vseh naših narodov in narodnosti, republik in pokrajin. Napad na katerikoli del SFRJ pomeni napad na njeno ozemelsko nedotakljivost, socialistični samoupravni sistem, svobodo in neodvisnost.

Kot pravica in obveznost vseh subjektov naše družbe morata splošni ljudski odpor in družbeno samozastito v vseh merah postaviti integralni del samoupravnih odnosov in nenehna naloga družbenega in političnega sistema.

X. kongres nalaga članom, organizacijam in vodstvom ZK, da trajno in odgovorno sodelujejo pri nadaljnji gradnji in krepitev enotnega sistema splošnega ljudskega odpora, varnosti in družbene samozastite. V ta namen so določene tudi konkretne naloge.

Potrebno je nadaljnje podružljanje poslov obrambe in varnosti, ker je to revolucionarni proces in trajen interes delavskega razreda, narodov in narodnosti Jugoslavije.

Komunisti v oboroženih silah in vseh drugih strukturah splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite se morajo nenehno zavzemati za dosledno uresničevanje narodne enakopravnosti, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti na naših, ki jih določata ustava SFRJ in program ZKJ.

Nadaljnja modernizacija celotnega sistema splošnega ljudskega odpora zahteva, da se v skladu z gospodarskim razvojem in možnostmi države vlagajo ustrezna materialna sredstva.

Nov način organiziranja članstva ZK v družbeni bazi in njihove pravice ter obveznosti naj bi povečali akcijsko sposobnost in učinkovitost pri delu ZK v celoti, hkrati pa naj bi tudi močna obramba pred protisocialističnimi in protisamoupravnimi pojavi.

V statutu je ugotovljeno, da je demokratični centralizem temeljno načelo notranjega življenja, organiziranja in delovanja ZKJ. Vse dosedanje izkušnje ZKJ so pokazale, da samo uresničevanje tega načela zagotavlja gradnjo politike ZK na najširši demokratični podlagi, in odgovorno disciplinirano ter enotno angažiranost komunistov, organizacij in njihovih organov pri uresničevanju tako zahtevne politike. Zato je v statutu posebej poudarjeno, da se načelo demokratičnega centralizma enotno nanaša na vse člane organizacije, forume in organe ter ZKJ v celoti. Na podlagi tega načela se razvijajo odnosi znotraj ZKJ, obveznosti in odgovornosti njenih organov in forumov in ZK socialističnih republik in pokrajin pri usklajevanju politike ZK poleg tega pa je poudarjena enaka odgovornost za dosledno in učinkovito izvajanje sprejetih sklepov, samostojnost ZK republik in pokrajin v enotni ZK je izražena v njihovem aktivnem in enakopravnem delu pri izvajanju politike, dajanju pobud, predlogov, stališč in sklepov. Zveza komunistov republik in pokrajin niso odgovorne le organizacijam in članom v svojih okoliših, temveč tudi ZKJ in njenim organom ter forumom. Organi in forumi ZKJ so odgovorni celotnemu članstvu in delavskemu razredu za dosledno in enotno uresničevanje zahtevne politike.

Z določili o demokratičnem centralizmu je odstranjeno vse tisto, ki je težilo k federalizaciji, ali pa je s pomočjo različnih razlag odpiralo možnost federacije ZKJ.

Enotna idejnopolitična usmerjenost ZKJ, ki izhaja iz enakopravnosti in skupno zahtevne politike v jugoslovanskem partijskem centru mora biti povezovalna sila družbe in delavskega razreda Jugoslavije, ki bo — poleg

enotnih temeljev družbeno-gospodarskega in političnega sistema, popolne enakopravnosti narodov in narodnosti in njihovih skupnih interesov, ki jih določa največji ustavni sistem — vodila k uresničevanju ciljev in vzorov, določenih s programom ZKJ.

Ko je govoril o spremembah v organizaciji, je Popović privedel, da je ukinjena konferenca ZKJ, ustanovljena pa je centralni komitej kot najvišji organ ZK med kongresoma. Predsedstvo CK ZKJ je sestavljeno kot politično izvršilni organ, ki deluje na podlagi političnih smernic in nalog kongresa, stališč politične platforme in nalog, ki jih sprejemajo centralni komitej predsedstva in svoje sestave in sestave centralnega komiteja, ki organizira delo pri izvajanju sprejete politike in stališč ZKJ. S temi sklepi se združuje organiziranje vodstva ZK v republikah in pokrajinah in vodstva ZKJ na enotnih načelih. Tako organizacija in razdelitev pravic in obveznosti med posameznimi organi v jugoslovanskem partijskem središču bosta pripomogla k akcijski sposobnosti, operativnosti in enotnosti ZKJ.

Ob koncu je Popović poudaril pomen dosledne uporabe statuta ZKJ. Organizacije in vodstva ZKJ morajo biti pri tem dosledni, aktivni in morajo vplivati s svojim zgledom. ZKJ, edini in edini tovariš Tito, nikdar ni delala samo po utešjenih normah, temveč je vedno kazala sposobnost lastnega spreminjanja v skladu s pogoji in cilji boja revolucionarne avangarde pri gradnji socializma in komunizma. Tudi te statutarne spremembe so posledice dinamičnega razvoja naše družbe ni potrebe, da ZKJ svojo organiziranost v akciji uskladi z zahtevami in pogoji na sedanji stopnji boja za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za enotnost jugoslovanske socialistične skupnosti, enakopravnih narodov in narodnosti. Zvezi komunistov Jugoslavije morajo omogočiti, da uspešno uresničijo svojo odgovorno zgodovinsko vlogo in revolucionarne naloge v razvoju naše samoupravne socialistične družbe, je zaključil Popović.

Samo prikorak

Svetovni tisk ocenjuje sporazum o ločitvi čet na Golan-skem višavju samo kot prvi korak k trajnemu miru

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug). Dosedanji odmevi na večerj doseženi sporazum o ločitvi sirjskih in izraelskih čet na Golanu imajo rdečo nit v tem, da gre za prvi korak k resničnemu miru na Bliznjem vzhodu, da po pred njihovi prizadevanja in akcije. Te naj rdečo končno rešitev bliznjevzhodnih vprašanj, ki so v minulosti pripeljala do nekaterih vojn. Skupno vsem odmevom je tudi zadovoljstvo, da je storjen tudi ta korak in da bodo — kakor pričakujejo — ogenj in orožje na fronti zamenjali dialogi za pogajalskimi mizami.

OZN: veliko vreden korak

ZDRUŽENI NARODI — Sirjsko-izraelski sporazum o ločitvi sil na Golanem višavju je naletel na dober odziv pri sedežu svetovne organizacije. Generalni sekretar OZN dr. Kurt Waldheim prav tako meni, da je ta sporazum najvrednejši vredni korak v prizadevanjih, pravičnega in trajno rešitev bliznjevzhodnega vprašanja. Vendar tudi Waldheim svira, da je treba biti previden. Treba se je zavedati dejstva, da so pred nami še glavna vprašanja, namreč celotna rešitev bliznjevzhodnega vprašanja.

KAIRO: do pravice za vsako cenno

KAIRO — AFP poroča, da ločitve čet na obeh frontah ni sama sebi namen, temveč procedura, ki je povezana z prekinitvijo ognja ter prvi korak k dokončni in pravični rešitvi bliznjevzhodnega vprašanja. Tako piše v današnjem egiptovskem »Al Ahbarju«. Časnik tudi ugotavlja, da so izkušnje iz let po junjski vojni pokazale, da na Bliznjem vzhodu ne bo miru, dokler bodo obstajale ekspanzionistične težnje in dokler Izrael ne prizna pravic palestinskega ljudstva. Izrael ne more izpolniti zahtev arabskih ljudstev ter jim vsiliti svoje pogoje. Zato morajo vse te upoštevati na ženevski konferenci, saj morajo Arabci uresničiti svoje pravične težnje za vsako cenno.

ALŽIR: skeptično

ALŽIR — Reuter poroča, da je alžirska časopisna agencija v prvem odmevu na sporazum izrazila dvom, ali je ta sporazum korak k trajnemu miru na Bliznjem vzhodu. Agencija namreč z nezuparnim postavlja vprašanje, ali bo sporazum o ločitvi sirjskih in izraelskih čet pripeljal k zadostitvi glavnih zahtev — popolnemu umiku izraelskih čet z vseh zasedenih arabskih ozemelj ter vzpostavitvi pravic palestinskega ljudstva.

BEJRUT: rešitev je možna

BEJRUT — Vsi libanonski časniki objavljajo na prvih straneh novico o tem, da je dosežen sporazum o ločitvi sirjskih in izraelskih čet na Golanu. Glasilo libanonske KP »Al Nidaa« piše: »Po sporočilu, da je dosežen sporazum, sta Damask in Moskva sporočila, da je sporazum prava rešitev bo dosežena samo s popolnim umikom čet ter zagotovitvi pravic palestinskega ljudstva.« »Al Nahara« je zapisal, da se je prevrnilo na stran optimizma, ki verjamejo, da globalna rešitev konflikta na Bliznjem vzhodu ni več nemogoča.

AMAN: tudi drugi korak?

AMAN — AFP sporoča, da jordanski tisk izraža zadovoljstvo nad doseženim sporazumom, obenem pa izraža, da je potrebno, naj se »mlinovna prizadevanja« nadaljuje, da bi zagotovili popolno umik izraelskih čet z vseh zasedenih arabskih ozemelj.

»Al Rai« opominja, da je glavno vprašanje še ni rešeno, to pa je umik izraelskih čet, čeprav to predvidevajo revolucije varnostnega sveta OZN. »Al Destur« pa poudarja, da je sporazum »samo prvi korak na dolgi poti do miru, pravičnega miru, ki je konec izraelske okupacije.«

VAŽNO OBVESTILO TELEFONSKIM NAROČNIKOM

Zaradi vključitve nove avtomatske centralne Ljubljana-MOSTE, bodo na področju MOST SPREJEMLENE VSE NAROČNIŠKE TELEFONSKE ŠTEVILKE. Preključevanje telefonskih števil bo trajalo od 30. maja do vključno 9. junija tega leta.

Seznam spremenjenih telefonskih števil bo naročnikom v Ljubljani na razpolago pri poštah Ljubljana 10 — Moste in Ljubljana-Center, Cigletova 15.

Prosimo, da v tem času, v kolikor se k'cani naročnik ne oglasi več na staro telefonsko številko, kličete novo telefonsko številko. — VSE POKLICKE O SPREMENJENIH TELEFONSKIH ŠTEVILKAH DOBITE TUDI PRI INFORMACIJSKI SLUŽBI NA ŠTEV. 988. V času preključitvenih del bo prišlo do posameznih motenj in prekinitvij telefonskega prometa, zato vladno prosimo za razumevanje.

PODJETJE ZA PTT PROMET LJUBLJANA 4885

Sporazum za jutri

Težko pričakovani sporazum o ločitvi sirjskih in izraelskih sil na Golanški planoti, ki je bil sklenjen po enomesečnih diplomatskih naporih v sredo kasno popoldne, podpisujejo pa ga danes v ženevski Palaci Narodov, sega s svojim pomembnim predvsem v jutrišnji, prihodnji čas bliznjevzhodnega razpletja. Nedvomno ima svoj pomen tudi za današnji položaj na Bliznjem vzhodu, a vendar bo njegov pravi pomen izmerila šele prihodnost: pomemben bo namreč samo toliko, kolikor bo dejansko pripomogel k nadaljnemu bliznjevzhodnemu utrivanju poti do dokončne pravične in trajne rešitve šestdesetletnega spora — ki bo morala vsebovati popolno umik izraelskih sil z vseh zasedenih arabskih ozemelj, in pa priznanje zakonitih nacionalnih pravic palestinskega naroda.

Sporazum je v prvi vrsti zaključil 80-dnevno nepretrgano vojno izčrpanja na 2000 km. veliki Golanški planoti. Sporazum o ločitvi sil, ki je nekakšna kopija sinajskega sporazuma, ločuje obe vojski z nekaj kilometrov širokim pasom OZN, kjer bo blizu poldrugi tisoč avstrijskih, nepalških in perujskih pripadnikov mirovnih sil OZN. Uradni naziv teh enot bo »sila OZN za opazovanje dezangarjanja«, Undof, torej drugače kot na Sinaju, kjer so vizredne sile OZN, Unef. S tem so ustregli Sirijem, ki so terjali v pasu OZN je opazovalce, ne pa vojaške enote.

Sirija je vsekar s tem sporazumom slavila diplomatski uspeh. Dosegla je, da so sporazum o ločitvi sil uradno in javno označili zgolj kot prvi korak k dokončni rešitvi spora na podlagi nadaljnje izraelskega umika. Dosegla je, da se je Izrael umaknil tudi z dela ozemlja, zasedenega v vojni 1967 — iz Kuneitre in bližnjih naselij, ki bodo sicer vključena v pas OZN, a kjer bo v celoti vključena sirska civilna oblast. Sirski begunci se bodo lahko vrnilo na svoji domovine.

Obenem je Sirija dosegla, da bo lahko še v naprej udarila branila svoje nacionalno ozemlje. Čona omejenih vojaških sil takoj za pasom OZN bo ožja, kot je terjala Izrael, za to čono pa bodo lahko v celoti ohranjali sirski obrambni okopi pred Damaskom. Zlasti za letalske sile, ki so tako, zelo pomembne, ni v sporazumu nobenih omejitev. Ni manjši ni uspeh Sirije v tem, da je preprečila izraelske manevre glede palestinskih komandosov ali glede vojnih ujetnikov: vprašanje prvih sporazumov ne obravnava, vprašanje drugih pa je vanj vključeno, vendar ne kot predpogoj, kar je hotel Izrael. V Siriji je 65 izraelskih ujetnikov, v Izraelu pa 387 sirjskih ter 16 iraških in maroških, ki so bili oktobra na sirski fronti.

Izrael je sicer po dolgem zavlačevanju le moral privoliti v sporazum in izraelska javnost je morala trpko spoznati, da jih tudi edini njihovi zavezniki v svetu, Američani, ne morejo v celoti podpirati zaradi lastnih sirjskih interesov. Stara anekdotična garda okrog Golde Meir se je po sklenitvi sporazuma poslovila, vendar je moral tudi novi premier Rabin priznati, da mu ni uspelo spraviti v vlado mladih, svežih sil, tako da ostaja v Izraelu še naprej ujetnikovo vprašanje, vprašanje drugih pa je vanj vključeno, vendar ne kot predpogoj, kar je hotel Izrael. V Siriji je 65 izraelskih ujetnikov, v Izraelu pa 387 sirjskih ter 16 iraških in maroških, ki so bili oktobra na sirski fronti.

Spet v škripcih

Zaradi napetega stanja v Ulstru je premier Wilson sklical oba domova britanskega parlamenta - Konec stavke

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 30. maja. Severni Irski spet vlada neposredno London. Zaradi dva tedna trajajoče stavke militantnih protestantov — stavka je povzročila za kakih sto milijonov funtov škode — je oni dan odstopila Faulknerjeva protestantsko-katoliška koalicijska, večerj pa je britanska vlada suspendirala za štiri mesece še severnoirsko skupščino.

Protestantski ekstremisti pastora Ian Paisleya, vanguardove Craig in drugi so za beležili popolno zmago. »Bele knjige« o Ulstru, ki jo je London tako dolgo in marljivo pisal za razrešitev severnoirskega oreha, je dokončno zletela v koš »protestantskih urešitev«.

Britanski ministri za Severno Irsko, Merlyn Rees, bo sedaj postopno neaktivni, ker se odloča, da mu bodo pri tem spet najbolj nagajali protestantski ekstremisti, ki so proti delitvi oblasti s katoliško manjšino.

»Zmagovite« protestantske politike bo minister Rees danes sprejel v poslopju severnoirskega parlamenta (Stormont). Poleg osnovne zahteve — oklic novih splošnih volitev — bodo protestante od tanskega parlamenta in tako prikradaj poslance za »binokostne politične«. Novi ulsterški agnoverer Rees pa bo moral začeti pogovore z voditelji severnoirskih strank in z njimi poiskati možnost za sestavo nove ulstrske eksekutive. Za zdaj je mogoče pričakovati, da mu bodo pri tem spet najbolj nagajali protestantski ekstremisti, ki so proti delitvi oblasti s katoliško manjšino.

»Zmagovite« protestantske politike bo minister Rees danes sprejel v poslopju severnoirskega parlamenta (Stormont). Poleg osnovne zahteve — oklic novih splošnih volitev — bodo protestante od tanskega parlamenta in tako prikradaj poslance za »binokostne politične«. Novi ulsterški agnoverer Rees pa bo moral začeti pogovore z voditelji severnoirskih strank in z njimi poiskati možnost za sestavo nove ulstrske eksekutive. Za zdaj je mogoče pričakovati, da mu bodo pri tem spet najbolj nagajali protestantski ekstremisti, ki so proti delitvi oblasti s katoliško manjšino.

Obsojeni za umor Karumea

Nairobi: 41 ljudem dokazana krivda za umor prvega moza Zanzibarja

NAIROBI, 30. maja (Tanjug) — Po letu dni so končali sojenje zoper ljudi, ki so jih obtožili, da so aprila 1972 umorili prvega moza Zanzibarja, šejka Karumea. Po sklepu vodstva vladažejoče afro-sirazi stranke bodo vse ljudi, katerih krivdo bodo ugotovili, tudi obsodili na smrt. Ni znano, ali bo te sklepe upoštevalo tudi sodišče, ki bo kmalu izreklo obsojbe. Prav tako ni znano, ali bodo vse tiste, ki so jim sodili v odsotnosti, zročili zanzibarskim oblastem. Dar es Salaam, kamor so se zaradi omejenih ljudje, je vse doslej zavračal njihovo izročitev in se pri tem skliceval na razlike v pravnih sistemih vseh članov v Zanzibaru.

Ob skupno 41 obtožnih so dokazali krivdo 41, od teh jih je 14 pobegnilo.

Obrnjeno rezilo

Močan položaj, ki ga je predsednik republike dobil pod de Gaullo, se v d'Estaingovih rokah vrtil zoper goliste

OD NASEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, maja — Ali se politične institucije, ki jih je postavil na noge de Gaulle, zdaj spreminjajo v orožje, ki se bo obrnilo proti golistom samim? To vprašanje si gotovo postavljajo mnogi golisti, ki opazujejo prve poteze novega predsednika republike.

De Gaulle je s političnim sistemom, ki ga je uveljavil v letih po prihodu na oblast, zatrl strankarske zdrahe in spredel koronarne politične nestabilnosti, ki je bila tako značilna za četrto republiko, a na drugi strani je dobil en sam človek, predsednik republike, veliko večjo moč kot dotlej. Parlament ne more odstaviti predsednika republike, ta pa lahko ne samo odstavi predsednika vlade, ampak tudi razpusti parlament in razpiše nove volitve.

To, kar je bilo močno orožje v rokah generala de Gaulle in preko njega v rokah golistov, je zdaj nič manj močno orožje v rokah Giscard d'Estainga. Samo da si ta politične prihodnosti Francije ne predstavlja tako kot njegova predhodnika, se pravi, z golisti na odločilnih položajih.

Valery Giscard d'Estaing tako rekoč od rane mladosti trdi, da si Francija želi centralistično vlado, oziroma, kot sam pravi »Francija želi, da ji vlada center. Njegov prvi pribojnik Michel Poniatowski, ki je zdaj postal siva eminenca Chiracove vlade, že več let pripravlja teren za tako imenovano »federacijo« centrov, ki je seveda ni bilo mogoče ustvariti, dokler je bil v Elizejski palači golistični predsednik republike.

Zdaj je seveda položaj drugačen. Giscard in njegovi so Naša razstava

MOSKVA, 30. maja (Tanjug) — V Moskvi so danes odprli fotografsko razstavo »Revolucionarna pot delavskega razreda Jugoslavije«. Ob otvoritvi razstave sta govorila direktor muzeja revolucije ZSSR Pjotr Krotov in namestnik ministra za kulturo Sovjetske zveze Vladimir Popov, kot tudi direktorica muzeja revolucije iz Beograda Danica Abramović.

Poljska zunanja politika

Stefan Olszowski v Sejmu spregovoril tudi o stikih s SFRJ

VARŠAVA, 30. maja (Tanjug) — Poljska in SFRJ vežejo vse močnejše vezi sodelovanja na vseh področjih. K temu prispevajo polještanski obiski in srečanja voditeljev obeh držav, kakor tudi sodelovanje na mednarodnem področju. Tako je zapisano v informaciji poljskega zunanjega ministra Stefana Olszowskega, ki so jo danes v celoti objavili po večerjanih seji poljskega sejnanca, na katerem so razpravljali o sedanjem zasedanju varšavskega sporazuma ter o aktualnih smernicah zunanje politike LR Poljske. V tej informaciji poljskega ministra je poudarjena odlična vloga socialističnih držav pri krepitevi miru, pozitivno je ocenjen dialog med vzhodom in zahodom.

Še pol leta na Cipru

VS OZN podaljšal mandat mirovnim silam OZN na Cipru

ZDRUŽENI NARODI, 30. maja (Tanjug) — Varnostni svet OZN je podaljšal mandat mirovnim silam OZN na Cipru za še šest mesecev, vendar je polemika, v kateri sta se na sinočnji seji spustila turški in grški predstavniki, opozorila, da se skrajna stališča grške in turške skupnosti na otoku ne bodo tako kmalu zblizala.

V sporočilu, ki ga je imel generalni sekretar, je bilo ugotovljeno, da je bil deseter letni mandat za razrešitev konflikta na otoku podaljšal za štiri leta, vendar je razpisano za leto 1975, da se bodo izvedle splošne volitve.

Kot pozitivno dejstvo pa je ocenil, da se bodo interkomunalni pogovori na otoku nadaljevali še 4. junija.

„Senca“ iz mladih let

Na dan je prišlo, da je bil avstrijski predsedniški kandidat dr. Rudolf Kirchschläger v mladih letih član »domovinske fronte«, kasneje pa član ÖVP

OD DOISNIKA RTV LJUBLJANA

CELOVEC, 30. maja. Avstrijski zunanji minister dr. Rudolf Kirchschläger, ki ga socialistična stranka Avstrije kandidira kot svojega kandidata za predsednika avstrijske republike in ki, kot je znano, ni član nobene stranke, je bil svoj čas član konservativne ljudske stranke. To je najnovejša senca pred volitvami avstrijskega predsednika, ki je socialistično stranko gotovo precej neprijetno presenetila.

Dr. Kreisky, ki se trenutno mudri na državnem obisku v Moskvi, je na novico dojel s precejšnjo nezaupljivostjo. Izjavil je, da sicer ni vedel za bivše Kirchschlägerjevo članstvo v avstrijski ljudski stranki, da pa to ne more povzročiti ničesar, ker je Kirchschläger v tistem času bil član podobne avstrijske stranke, ki je predstojnik dr. Kirchschlägerja kot neoporečnega kandidata.

Kmalu pa je dr. Kreisky doživel nasprotni udarec, ko se je izvedelo, da je bil tudi dr. Kirchschläger v mladih letih član podobne avstrijske stranke, ki je predstojnik dr. Kirchschlägerja kot neoporečnega kandidata.

Najprej je prišlo na dan, da je bil dr. Luger pred vojno član tako imenovanega Heimwehra. To je dr. Kreisky spretno izkoristil, ko je na tiskovni konferenci izjavil, da sicer nikomur ni mogoče očitati anapačnih poli-

proti vladi, se bo njihova parlamentarna skupina zelo verjetno razcepila, na drugi strani pa jim kot Damoklejev meč visi nad glavo grožnja, da bo predsednik razpustil parlament in razpisal nove volitve, na katerih bi seveda poleg golistov povsod nastopili tudi centralistični in liberalni kandidati, kar bi se znalo slabo končati za kandidate UDR.

Ta je torej tvegana reč, toda mnogi opazovalci so prepričani, da se mora operacija prerazporeditve političnih sil, ki se je začela z Giscardovim zmagom, tako ali tako končati čez leto ali dve s predčasnimi volitvami, ki naj bi zagotovile predsedniku republike zvesto poslansko večino. Če je tako, potem se lahko golisti obržejo na površju le, če se bodo distancirali od predsednikove politike in poskušali mobilizirati javnost z lastnimi idejami.

Toda v sistemu, ki so ga sami ustvarili v zadnjih petnajstih letih, utegne to biti veliko težje, kot kaže številni razmerje. Zadnji dve leti dajejo misliti, da je v takem polpredsedniškem sistemu namočnejša stranka tista, ki uživa zaupanje predsednika republike, ne pa čista, ki ima največ poslancev.

Protest proti oporiščem

MELBOURNE, 30. maja (Tanjug) — V Perthu, glavnem mestu zahodne Avstralije, je policija prišla do demonstrantov, ki so protestirali proti ameriškim vojnim oporiščem v Avstraliji. Več kot 200 demonstrantov iz Sidneya, Melbournu in celo z Nove Zelandije je prišlo v Perth, da bi z demonstracijo izrazil svoje nezadovoljstvo na največjo ameriško oporišče North West Cape.

Volitve burijo duhove

NAIROBI, 30. maja — (Tanjug). Volitve v Keniji, ki naj bi bile končne jeseni, so že zdaj močno razburkale politično vodo v Keniji.

Predvolilno razburjenje je še bolj podžgalo vladno sporočilo, po katerem je bivšim članom prepovedane kenijske ljudske unije (KPU) praktično prepovedano, da bi bili izvoljeni. Vlada seveda dopušča možnost, da bi bili tudi bivši člani KPU na volilnih imenikih, seveda pa pod pogojem, da so od dneva izpostavitve iz zapora še najmanj tri leta včlanjeni v vladajočo stranko KANU. Od kandidata prav tako zahtevajo, da svoje poglede na življenje in ravnanje popolnoma identificira z vladnim programom in namena Pogodi, ki jih je predpisala vlada, so bili razlog za ostro razpravljanje v parlamentu, v katerem je več poslancev od vlade zahtevalo, naj poslani, na katerih zakonih temelji njen sklep.

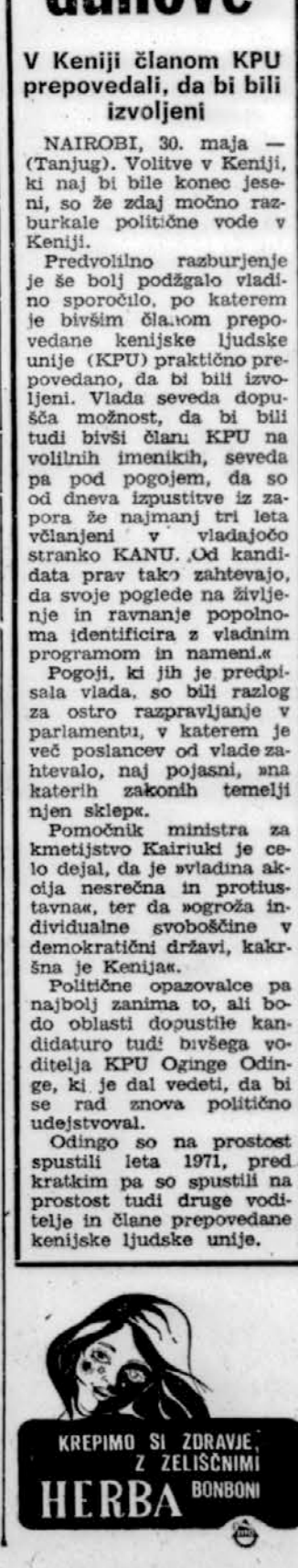
Pomočnik ministra za kmetijstvo Kairuki je celo dejal, da je svadina akcija nesrečna in protusladna, ter da ogroža individualne svobodine in demokratični državi, kakršna je Kenija.

Politične opazovalce pa najbolj zanima to, ali bodo oblasti dopustile kandidaturu tudi bivšega voditelja KPU Oginge Odinga, ki je bil vedeti, da bi se rad znova politično udeleževal.

Odingo so na prostost spustili leta 1971, pred kratkim pa so spustili na prostost tudi druge voditelje in članske prepovedane kenijske ljudske unije.

HERBA BONBON

KREPIMO SI ZDRAVJE Z ZELIŠČINAMI

Trdi oreh strt

Če bo mestna skupščina sprejela predlog svojega izvršnega sveta, bo tarifa v mestnem prometu 1,20 dinarja

LJUBLJANA, 30. maja. S predlogom za spremembo tarif v ljubljanskem mestnem potniškem prometu so se danes opoldne spoprijeli člani mestnega izvršnega sveta, da bi izboljšali dokončni predlog, ki ga bo sprejela ali zavrnila mestna skupščina na prvem zasedanju konec prihodnjega meseca.

Kmalu po uvodnih obrazložitvah se je izoblikovalo več mnenj oziroma možnosti. Kljub soglasju štiri od petih izvršnih svetov ljubljanskih občin (nekateri so svoje soglasje za novo ceno 1,50 dinarja dali le pogojno) odločitev mestnega izvršnega sveta ni bila lahka. Kot reče član izvršnega sveta, ki je pred to delovno organizacijo postavila skupščina mesta v prejšnji sestavi. Zadnji predlog, ki je bil tudi pogojen z uresničitvijo sklepov mestne skupščine, pa je bil dvig tarife na 1,50 dinarja, da pa Viator čim hitreje izdela program razširjene reprodukcije, kateri naj bi namenili 0,30 dinarja.

Člani izvršnega sveta so ob poslušanju Zavoda za analize in cene ugotovili, da TOZD mestni potniški promet ob tarifi 1,20 dinarja ne bo materialno ogrožena in da ji mora to povzročiti zagotoviti tudi vsaj delno razširjeno reprodukcijo. Zato so sklenili mestni potniški predlagati v potrditev enotno tarifo 1,20 dinarja, da pa ob tem ta delovna skupnost uresniči zahteve mestne skupščine iz minulega obdobja in da takoj pospeši izdelavo ustreznega razvojnega in programa razširjene reprodukcije. Člani izvršnega sveta pa so se obvezali, da bodo v vsakem primeru delo te organizacije obravnavali še enkrat v letošnjem letu.

Predlog in mnenje sta torej znana, dokončno pa bo o tem sklopala mestna skupščina na prvi seji, ki bo predvidoma 28. junija.

VLADO SMOLJE

ZBRANJE RABLJENIH OBLACIL, OBUTVE IN POSTELJNINE — Slovenski Rdeči križ že vstopno leto uspešno organizira to akcijo in lani je bilo tako razdeljenih ljudem v manj razvitih krajih kar 120 ton tega blaga. Akcija je, kot kaže posnetek, tudi letos uspešna. Foto: Joco Znidaršič

Jubilejni zlet

N. mesto: 8. in 9. jun. bo podkroviteljstvo S. Dolanca zaključna prireditev XII. zleta »Bratstva in enotnosti«

NOVO MESTO, 30. maja. Pisali smo že, da bo v Novem mestu 8. in 9. junija, zaključna manifestacija XII. zleta »Bratstva in enotnosti«, na kateri bo nastopilo blizu 6.000 udeležencev iz Karlova, Gospiča, Siska, Banjaluke, Bihaca, Prijedora in Novega mesta. Na tej športno-politični manifestaciji, ki se je bodo udeležili mladi iz treh bratskih republik, bodo počastili 30. obletnico prvega takega zleta, ki je bil leta 1944 v vasi Trnovci pri Glini na Hrvaškem. Čeprav so tedaj še po naši deželi divjali boji, se je že v tem vojnem letu zbrala mladina in borci ter na svojstven način manifestirali bratstvo in enotnost.

Pokroviteljstvo nad to drugo največjo športno manifestacijo prireditev pri nas, največja je vsakakor »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, je prevzel sekretar Izvršnega biroja predsedstva CK ZK Jugoslavije Stane Dolanc. V soboto, 8. junija, bo na stadionu »Bratstva in enotnosti« v Novem mestu slavnostna akademija, na kateri bodo nastopali z najbolj izbranimi točkami zastopniki vsakega zletnega območja, poleg njih pa še gostje iz Bratslave in vrsta najboljših slovenskih telovadnikov in telovadec. Priprave na jubilejni XII. zlet »Bratstva in enotnosti« se praktično začele že lani, saj je tedaj bila organizirana vrsta prireditev, med katerimi velja omeniti: Pohod na Triglav, srečanje članov Ljudske tehnike, gasilcev, radioamaterjev, letalskih modelarjev, koleksarjev in drugih. Na pobudo zletnega sekretariata je bil jeseni leta 1973 v Novem mestu I. zbor samoupravljajcev z zletnega območja. Lani, 22. julija, so na vrhu Triglava razvili tudi zletni prapor, ki v tem času potuje po celotnem zletnem območju, v Novo mesto pa se bo vrnil na zletni dan, 9. junija, ki ga bodo na stadionu predali pokrovitelji zleta — tovarišu Stanetu Dolancu. SLAVKO DOKL

Zaključna slovesnost

LJUBLJANA, 30. maja — V petek, 31. maja, ob zaključku praznovanja meseca mladosti, bo v ljubljanski Operi zaključna slovesnost, ki jo bodo za vse ljubljanske pionirje pripravili učenci osnovne šole Vič. Na prireditvi bo sodelovalo okoli 300 pionirjev s folklornimi in baletnimi nastopi, z recitacijami in petjem. Pokrovitelj prireditve je mestna zveza prijateljev mladine, predstavi pa bosta ob treh in petih popoldne. D. B.

Tekmec bo zbil cene

Vožnja z Viatorjevimi taksi bo precej cenejša kot z zasebniki

LJUBLJANA, 30. maja — Zdi se, da se končno bližajo ljubljani glede avtotaksi storitev boljšji časi. Delovni kolektiv Viatorja namerava namreč že približno čez mesec dni uvesti svoje avtotaksi službo. Zavodu za analize in cene je poslal v presoji že tudi predlog cenika teh storitev, o tem predlogu pa so razpravljali tudi člani izvršnega sveta mestne skupščine na današnji seji.

Iz poročila Zavoda za analize in cene povzmanno, da v primerjavi predlagane cene za tekoci kilometri z cenika podjetja Viator in gornje limitirane višine, izračunane po formuli Avtomoto zveze Slovenije, pokaže, da je cena podjetja Viator ugodnejša za potniške ter predstavja bistveno pocenitvo taksni storitev na območju Ljubljane v primerjavi s cenami, ki jih sedaj zaračunavajo lastniki avtotaksi vozil v Ljubljani.

Kljub ugodnejši ponudbi Viatorja od ustanjnih pa so člani mestnega izvršnega sveta sklenili, da o tem preko republikanske gospodarske zbornice obvestijo 140 ljubljanskih taksistov, saj se bo moral le-ti apokortiti nž-jem cenam, ki naj bi jih na Viatorjev predlog s spremenenim od okom potrdila ljubljanska mestna skupščina verjetno že prihodnji mesec. V. S.

Učna pot po gozdu

Odprli jo bodo v gozdovih nad tehničkim muzejem v Bistri

VRHNIKA, 30. maja — Tehniški muzej v Bistri pri Vrhniki so prizadevni gozdarji in lesarji v letošnjem tednu gozdov obogatili še za eno privlačno trajno pridobitev — gozdno učno pot.

V petek dopoldne bodo predstavniki zveze Inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva, ki je pokrovitelj tega načrta, odprli 3.000 metrov dolgo pot v gozdovih nad gradom-muzejem Bistra. Na tej poti, ki jo bodo v okviru pouka s pridom obiskovali tudi osnovnošolci in dijaki, bodo obiskovalci v dveh urah in pol prijetne hoje lahko na neposreden in nevsljiv način spoznali marsikaj o gozdu: od vrst gozdov, različnih dreves, podrtosti do gozdnega dela. Krožna pot je dobro označena s smerokazi in označbami za stojna mesta. Na teh mestih bodo sprehajalci lahko iz vodnika prebrali, kaj jim želijo gozdarji pokazati v določenem okolju. Zaenkrat so na voljo le začetni okoliščinski vodniki, vodstvi tehniškega muzeja in gozdnega obrata Vrhnika pa si prizadevata, da bi čimprej založili popolnejši in lepši tiskani vodnik po novi »gozdni šoli narave«. JANEZ ODAR

Res ni denarja?

Javna tribuna o odločitvi IO počitniške zveze Slovenije, da se začasno ukinja regresiranje skupinskih potovanj

LJUBLJANA, 30. maja. Sklepi izvršnega odbora počitniške zveze Slovenije, sprejeti na razširjeni seji 18. maja, da se začasno ukinja regresiranje skupinskih potovanj otrok in mladine, je doživel širok odmev med mladimi po vsej Sloveniji.

Za ta korak se je moral IO PZS odločiti zaradi pomanjkanja sredstev. V prejšnjih letih so proračunska sredstva v glavnem zadoščala, v zadnjih treh letih pa se je zaradi povečanja dejavnosti mladinskih organizacij in dviga prevornih cen položaj izredno zaostrial. PZS ima sprično janske izgube letos na voljo le dobrih 100.000 dinarjev, kar bi zadoščalo za uresničitev osmine janskega programa. Ta sredstva pa so bila že v prvih mesecih letošnjega leta porabljena.

Na današnji javni tribuni, ki so jo organizirali ljubljanski počitničarji, so si bili predstavniki mladinskih organizacij iz različnih krajev Slovenije edini, naj se čimprej zagotovijo dodatna sredstva za regresiranje potovanj, saj osnovni namen teh ni zabava.

Predstavnica počitniške zveze občine Maribor je udeležence seznanila, da se mlada v Mariboru nikakor ne morejo strinjati s sklepom IO PZS. Zato pozivajo izvršni odbor PZS, naj s dogovorom v okviru republiške konference SZDL in ZMS ter skupaj z ostalimi mladinskimi organizacijami čimprej reši vprašanje regresiranja. Dijaki ljubljanske gimnazije je pedagogična smer, med 624 dijaki je kar 451 članov počitniške zveze, so poudarili, da so imeli doslej na račun regresiranja števila izlete, ki so zanje, bodoče vzgojitelje, nujno potrebni. Kako pa naj svoje bodoče učence vzgajajo, če pa sami nimajo domovino, da bi jo spoznali, so se ogroženo spraševali. Predstavniki mestne konference ZMS je med drugim dejal, da bi morali s položajem počitniške zveze in s pomenom mladinskega turizma seznaniti tudi republiško skupščino in republiški izvršni svet. Znano je, da mladi nima možnosti, da bi organizirano preživljala svoj prosti čas, zato se je toliko bolj čudijo, da ni denarja za »regresiranje potovanj«.

Tudi v nadaljnji razpravi so se vrstila bolj ali manj podobna mnenja, mnogo pa je bilo tudi takšnih, da se naj denar za različne prireditve — največ ostrih besed je bilo izrečenih na račun nedavnega po festivala v dvorani Tivoli — medtem ko za mladinski turizem ni denarja.

Ob koncu javne tribune so predstavniki mladih iz vse Slovenije sklenili, naj vsi družbeni dejavniki, ki so in ki bi morali biti zainteresirani, za razvoj mladinskega turizma čimprej rešijo z dogovorom regresiranje skupinskih potovanj otrok in mladine za letošnje leto. Vsej mladini je treba zagotoviti enake možnosti za koriščenje regresa. To pomeni, da se sredstva za regres ne smejo deliti po posameznih organizacijah, ampak po potrebah. MARIJANA TRILER

Tesnejši stik s kupci

Papirnica Vevče je prikazala kupcem proizvodnjo tapet — 140 vzorcev

LJUBLJANA, 30. maja — V papirnici Vevče je bilo danes posvetovanje predstavnikov večjih trgovin iz ljubljanske regije, na katerem so se proizvajalec (papirnica Vevče) in trgovci dogovorili za bodoče sodelovanje. Pred približno pol leta se je namreč papirnica Vevče odločila izdelovati zidne tapete. Prej so v papirnici izdelovali le papir za tapete. Predstavniki trgovin so si ogledali proizvodni postopek, strokovnjaki tovarne pa so jih seznanili z ravnanjem, skladiščenjem tapet in podobnim. V tovarni si tako prisravedajo priti v čim tesnejši stik s kupci, saj naj bi bili prodajalci tudi dobri svetovalci.

V prvi fazi so spostali na tržišče okoli 140 vzorcev vseh vrst zidnih, tudi stropnih tapet, ki so v glavnem pralne. Kot posebno zanimivost naj pri tem omenimo njihove tako imenovane »vrtne« tapete, zasnovane na »vrt« in »vrt« dveh vzorcev v različnih barvah. S takimi tapetami prav te dni opremiljo svoje poslovne in proizvodne prostore, v prihodnje pa nameravajo zgraditi nov prodajno razstavni prostor. DRAGICA BOŠNJAK

Smučišča na Kaninu spet vabijo

BOVEC, 30. maja — Od nedelje, ko so kaninsko žičnico popravili, so smučišča na tem našem edinem visokogorskem središču spet oživila. Na zgornji postaji žičnice je še 180 cm snega, v Velikem Grabnu (Tiha dolina) pa ga je še 4 in več metrov, kar omogoča odlično smuko, ki bo trajala najmanj do julija.

Danes so imeli še nekaj prostora v boviških hotelih in zasebnih turističnih sobah. P. P.

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Zahah bodo danes svojci pospremili v zadnji dom 72-letnega upokojenca Petra Zelenjaka (ob 13.45); 80-letno upokojenko Joško Liksari (ob 14.30); 67-letnega upokojenca Friderika Kovčiča (ob 17.15) in 83-letno upokojenko Berto Dolenc (ob 18. ur).

Nova pot Aleje

Aleja spominov in tovarištva bo vključevala vrsto rekreacijskih objektov — Prve lopate na Golovcu jeseni

LJUBLJANA, 30. maja. Na svoji zadnji razširjeni seji je sekretariat delovne skupine Aleja spominov in tovarištva pri komisiji za razvijanje revolucionarnih tradicij mestne konference SZDL sprejel novelirani predlog poteka te trase, ki vključuje tudi vrsto rekreacijskih objektov.

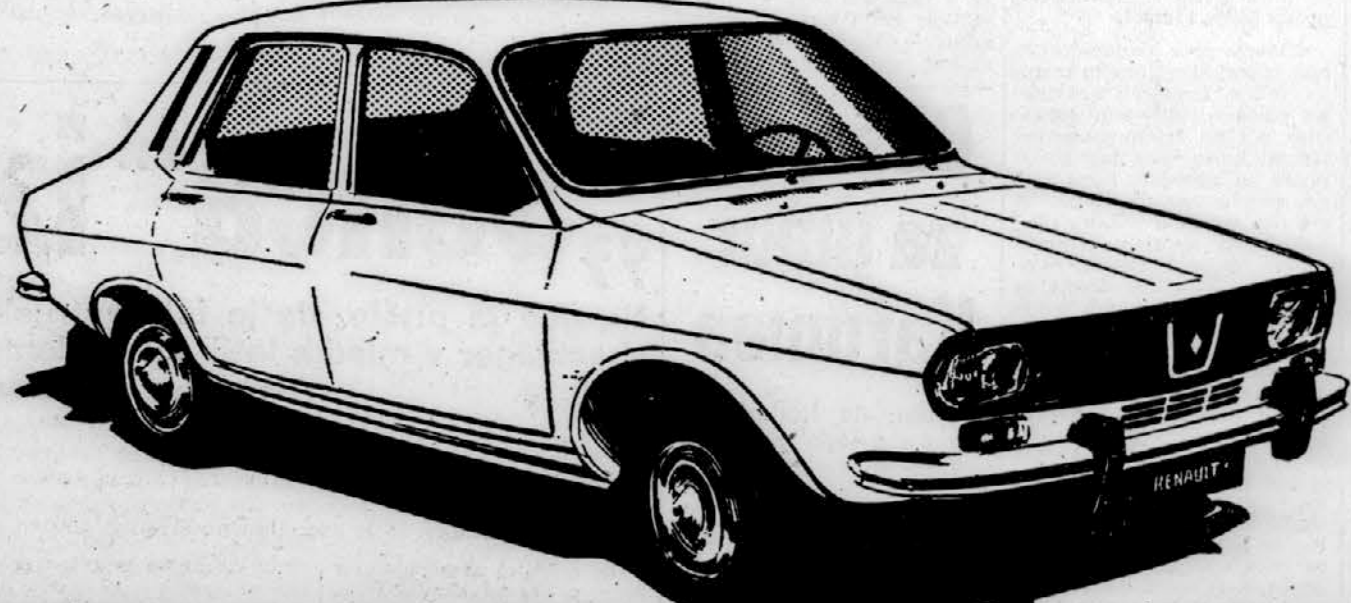

KOSKI ZA SMETI — V okviru akcije »Bela Ljubljana« so danes dopoldne pričeli delavci komunalnega podjetja Ljubljana postavljati poskusno serijo novih kosov za smeti, ki so jih po zamisli inž. arh. Saše Mächtiga izdelali v Elanu. O dvajsetih koskih, ki so jih namestili v središču mesta, bodo svoje mnenje v posebni anketi povedali še ljubljanci, in če jim bodo všeč, bo komunalno podjetje Ljubljana naročilo še 200 takih smetnjakov. Foto: Janez Zrnc

Ob 36 kilometrih 6 metrov širokega drevoreda bo smiselno vključenih v projekt aleje 6 spomenikov NOB, 102 spomenika kamna in vrsta športnih objektov, kot so igrišča za otroke, odbojko in nogomet, prirodna kopalnica ob Ljubljani in Gradaščici, dosežanje in nove steze za trim ter dosežanje sprehajališča in izhodišča za izlete. Na ta način se bo povežala nekdanja zgodovinska trasa žice z živo, tvorno sedanostjo.

Operativni začetek urejanja aleje bo predvidoma septembra na odseku Zgornja Hrušica—Rudnik preko Golovca. Za ta odsek je pripravljena že vsa dokumentacija, tako da bodo ljubljanski mladinci v začetku jeseni lahko začeli delati. Poleg samega drevoreda, ureditve okolice spominskih kamnov in dostopov do njih načrt predvideva ureditev večjega števila počivališč in razgledišč s klopmi in mizami. Ob tem pa lahko celo pričakujemo, da bo ob trasi na najvišji koti Golovca zrasel razgledni stolp v obliki nekdanjega stražnega stolpa.

Ker naj bi se aleja v okviru možnosti držala poteka nekdanjega žičnega obroča herojske Ljubljane, se delovna skupina mestne konference SZDL dogovarja s prizadetimi delovnimi organizacijami, ki so konec aprila ne odgovorno odstranile še zadnji originalni bunker ob nekdanji žici. Tega bodo morali gradbeniki ponovno postaviti tja, kjer je bil, in ga smiselno vključiti v novo seko BS-3. JANEZ ODAR

RENAULT 12

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Dolgoročno poslovno tehnično sodelovanje med firmo RENAULT in tovarno IMV se uspešno razvija.

RENAULT in IMV izdelujeta RENAULT 12 TL, avtomobil iz kategorije vozil, ki so na trgu najbolj iskana.

RENAULT 12 TL je varen in zanesljiv pri vseh pogojih vožnje. Naprej pomaknjen motor zavaruje potnike pri trčenjih.

Notranja oprema in instrumenti so prilagojeni anatomiji telesa in udobnosti gibov.

Bolj kot kdajkoli prej, je ravno danes pomembna ekonomičnost vozila RENAULT 12 TL! Zelo elastičen motor ima dve prednosti: štednja goriva in dolga življenjska doba.

Protikorozijska zaščita karoserije s cink-fosfatiranim, elektroforezo in plastificiranjem podaljša življenjsko dobo RENAULT 12 TL se prilega k hitrejšim vozilom. 1289 ccm, 54 KM, pri normalnih pogojih poraba le 8,5 l goriva na 100 km.

Zraven modernih pastelnih barv vozil, za doplačilo tudi metalizirani odtenki.

Cena z vsemi davki: DIN 63.140 fco tovarna Novo mesto.

Dobava: takoj po prispelem plačilu.

Poslovalnice IMV vas seznanijo o ugodnih pogojih kreditiranja pri poslovnih bankah.

Za vse podrobnejše informacije — Poslovalnici IMV:
Ljubljana, Titova 172 a, tel.: 061 343-495
Novo mesto, Zagrebška 18—20, tel.: 068 21-075
4139

50-letnica spopada z Orjuno

Stali smo v živi barikadi

Štirje stari komunisti pripovedujejo, kako so se v Trbovljah 1. junija 1924 postavili v bran fašistični Orjuni — 13 preživelih bojevnikov — Orjunski pohod se je spremenil v njen pogreb

»Prav tu, na tem mestu, vidite, sem obležal,« je Karel Razboršek pokazal z berglo, zarisal z njo krog čez rob pločnika in nad delom cestišča. »Tokrat je bil ta del Trbovelj čisto drugačen: cesta je bila tu zožena in na drugi strani je bila škarpa, nad škarpo pa živa meja. In čez cesto smo delavci postavili živo steno, pravo živo barikado. Sio je za to, kdo bo koga.«

Danes ni več škarpe, tudi žive meje ni. Zginile so stare delavske hiše in leseni plotovi. Cesta je razširjena in pešcem je na njej nelagodno zaradi drvečih avtomobilov. Na razširjenem delu pločnika so si nekateri izlitali zaslina parkirna črta.

Kdo so bili bojevniki PAC?

Na njegovem vrtu so se že razbohotele poletne rože, na plapolajočih listih v prirodopisnem zvezku njegove vnukinje Natalije, čez katerega je pihal veter, pa je utripal velik rjavo narisani metulj. Kaj pa se je utrlilo v spominu Antona Strumbelj, da se je zamislil o maju leta 1924?

»Bil sem seveda mlad, poln moči, star petindvajset let,« je povedal. »Delal sem v kurilnici na ljubljanski železniški postaji. Bil sem prepričan komunist, kajti v prvi svetovni vojni sem — ob vseh krvavih bojih in ranah, ki sem jih skusil, in ob nesmiselnem klanju za tuje račune, zaradi katerega smo umirali — spoznal, kam godi pošten delavec. Če v kurilnici sem se srečal z orjunski. Eden med njimi, delavec kot jaz, mi je grozil s pištolo, ker je vedel, da sem komunist. In brez skrbi je nosil pištolo za pasom, ker ga je podpirala oblast.«

Neke noči, ko se je vračal z dela, ga je peticerija orju-

javnih delavskih prireditelj, zborovanjih, veseljav, igratih itd. so skrbele za red. Disciplinarnost je bila v njihovih vrstah vzorna. Bojevniki PAC so bili komunisti, komunistični mladinci, člani delavskih društev. Največ jih je bilo v Ljubljani, v revirjih in na Jesenicah.

A kdo so pravzaprav bili ti orjunski rogovileži, ki so strahovali ljudi z orožjem, pri čemer pa se zdela ne šlo za golo rogoviljenje?

Nevarnost jugoslovanskih črnosrajčnikov

Zgodovinska veda v zadnjem času zavzeto raziskuje ta pojav jugoslovanskega fašizma oz. nacionalizma (orjuna) in je skovanka iz besed organizacija jugoslovanskih nacionalistov in ga bo čez dober teden na posebnem simpoziju osvetlila strokovno: s podatki, dokumenti, primerjavami itd.

V najboljših skopih črtah jo lahko orišemo kot organizacijo, ki je — zavzemajoč se za enega kralja, eno državo, en jugoslovanski narod z me-

ko rekoč nihče razen delavcev ni znal oceniti njihove nevarnosti, se pravi nevarnosti jugoslovanskega fašizma; zakaj delavci so ga začeli čutili na svoji koži.

»... ko je prvomajsko praznovanje 1924 pokazalo obnavljajočo se moč delavskega razreda,« pravi France Klopčič, »ki je meščanstvo moreče spominjala na nevarne revolucionarne dni v letih 1919 in 1920, je centralistični režim v svojem ostrem protikomunističnem kursu odobril pohod Orjune v rdeče Trbovelje, oziroma v rdečo komunistično trdnjavo, kakor so jih imenovali. Pohod je bil predrzen izjav tako delavstvu kot nacionalnim opozicijskim silam, v prvi vrsti komunističnemu gibanju.«

Orkaluj, kam pa zdaj?

»Ves mesec maj smo načrtovali obrambo Trbovelj,« pravi Anton Strumbelj, »kajti Trboveljani so nas zaprosili za pomoč. Na prvem ilegalnem sestanku smo najprej sklepali, ali naj vlak z orjunski ustavimo že v Lajah, vendar smo to zamislili zavrgli, ker kaj takega z mednarodnim vlakom, s katerim se je Orjuna najvažljaj, ni bilo moč storiti.«

V pokrajinskem komiteju KPS je tedaj dozorel sklep za obrambo v samih Trbovljah. Strumbelj, zdaj že 29 let upokojen strojvodja, se čilo

peš v Trbovlje in oddala orožje. Obdržal sem dve pištoli. Bavčer tudi.«

Neravnodušni državljan

»A to ni bila vojaška, ampak politična akcija,« je France Klopčič poudaril med pogovorom v njegovem s knjigami obloženem kabinetu, tedni dni pred izidom knjige njegovih študij, razprav, članov in spominskih zapisov, ki nosi zgovoren naslov Neravnodušni državljan. »Vojaško smo bili prešibki proti legalno oboroženi Orjuni, ki jo bo poleg vsega — to smo pričakovali — podpiralo še orožništvo. A imeli smo prednost: dovolj časa za priprave, za politične priprave. In politično prepričanje je bila naša glavna moč.«

Danes je 71-letni Klopčič med drugim eden raziskovalcev in kronistov prvih ilegalnih let slovenske komunistične partije, časov zloglasne Obzname. »Komunist sem že pet let,« je 25. novembra 1924 ta delavski sin iz Zagorja in študent povedal javno na celjskem sodišču, ko so mu skupaj s tovariši sodili zaradi prvonojskih dogodkov v Trbovljah.

Pokrajinski komitej KPS ga je odredil v trojko, ki je bila zadolžena za organizacijo odpora v Trbovljah; poleg njega še Jaka Zorzo, strojvodja iz Ljubljane, in Ivana Baznika, upravnika Delavskega doma v Ljubljani. Največje breme organizacije je vendar padlo na Klopčičeva pleča, tudi zato, ker je bil domačin.

»Ves maj sem bil v revirjih. Partijci in mladinci smo se sestajali malone dnevno, v prostorih delavskih organizacij ali v bližnjih gozdovih. Veliko sil smo posvetili pripravi na zborovanje takrat še legalne Zveze delavcev mladine. Na napovedani dan, 25. maj — se je zbralo veliko revirskih mladine. Odmeval je klic: Boj fašizmu, zob za zob! Teden dni pred prihodom smo torej že ustvarili bojno vzdušje. Spominjam se tudi, da smo ob tej in tudi ob drugih priložnostih radi peli proletarske pesmi kot: Bratje, le k soncu svobodi, Varšavjanko, Bandiero rosso itd.«

Peklenska igra oblasti

»A pohodu se je po sklepu partije bilo treba upreti tudi z orožjem,« je nadaljeval Klopčič. »Zato smo napeto pričakovali. Razumeli smo, da si je oblast izbrala Orjuno za udarno pest posebne vrste. Orjuna se je z izgovorom, da bo v Trbovljah na posebni slavnosti razvila svoj prapor, pripravila velikopoletno operacijo. Zbrala je zanesljive sile iz vse države.«

Načrt obrambe, ki je počasi dozoreval, je bil tak: orjunašci pridejo v Trbovlje z vlakom z dveh strani, iz Ljubljane in iz Zidanega mosta. S postaje krenejo v tričetrt ure oddaljeno mešansko središče Trbovelj, pri čemer morajo skozi delavske naselbine. Tu jim bo treba s PAC zastaviti pot.

A akcijskih čet je kljub moči bojevnikov iz Ljubljane, Zagorja in Hrastnika bilo pre malo. Kolona stoterih oboroženih orjunašev bo lahko zaustavila le večja množica. To so vedeli. A kako jo zbrati?

Z legalnim predvolilnim shodom! Na preneženje komunistov je okrajna oblast shod dovolila.

»Vedelim, da bi oblast v vsakem drugem primeru shod prepovedala, tokrat pa tega po višjem ukazu ni storila,« pravi Klopčič. »Oblast je torej želela spopad, podpirala je izjavljanje fašistov, ker je računala z njihovo zmago. Stvar je postajala vedno bolj resna.«

DVA BOJEVNICA — Karel Razboršek in Jože Bauer na mestu, kjer sta stala z drugimi bojevniki PAC v živi barikadi pred Orjuno.

Kdo bi vzdržal revolversko bitko od blizu?

»Zborovanje smo imeli tu, pred Rudarskim domom,« je pokazal Karel Razboršek, potem ko nam je skušal sredi prezidanih Trbovelj predstaviti njihovo podobo izpred 50 let. »Govoril je študent La-

dislav Klinc, ki je kasneje opravil kar tri doktorate; iz kemije, medicine ter filozofije in je danes upokojen profesor v Beogradu. Imel je nalogo, da tako dolgo govori, dokler ne bo dobil znamenja, da je s postaje krenila orjunaška kolona.«

Ko se je začela njihova godba — vojaška godba dravske divizije, edina godba, ki jim je takrat sploh hotela igrati, kot pravi Razboršek — se je množica okoli 500 ljudi premaknila na bližnjo cesto. Preko zoženega cestišča in za živo mejo so se postavili bojevniki PAC, za to živo barikado zborovalci, še za njimi žandarji.

Odtlej nad dogodki nihče ni več imel oblasti.

A naj še prej zapišemo, da je Razboršek sredi razlaganja čez cesto opazil sivolasega moža, ki je še dolgo z ljubimim mahanjem skušal obrniti nase njegovo pozornost, čez cesto pa si zaradi gostega prometa ni upal. Bil je to upokojenec iz Celja, Jože Bauer, še eden od 13 preživelih bojevnikov PAC. Stara tovariša sta si padla v objem in na hitro zatrla solzo ganotja.

»Pomagaj mi, Joži, in še ti povej, kako je bilo. Saj veš, da je mene šus, ti pa si vse videl do konca.«

Godbo so spustili skozi. Okoli 150 metrov za njimi so korakali orjunaši, trdo in v strmem koraku; z dvignjenimi zastavami. Dočakali so jih protestni klici, a oni so skušali s trdnim korakom moralno uničiti živo barikado. Bilo je očitno, da se bodo vanjo zadrli. Tedaj je — nedogovorjeno in spontano — trboveljski zidar Franc Zupanc (močan in velik fant, z njim sem stal v prvi vrsti,« pravi Razboršek) strgal prvu zastavonož drog in ga silovito prelomil na kolenu. Isto je storil trboveljski rudar Albin Fritz. Kot na rovelje so orjunaši potegnili revolverje in ju prešetali. Od blizu.

Vnela se je revolverska bitka. »Dobil sem šus v glavo in zagrnila me je tema,« je povedal Razboršek.

Strumbelj: »Stal sem v prvi vrsti in izstrelil štiri ali pet šusov.«

Klopčič: »Bil sem v drugi vrsti. Streljanje je bilo gosto in ostro. Obe strani sta se razmikali, kajti kdo bi vzdržal revolversko bitko od blizu. Vsi so iskali kritje ali bežali.«

Bauer: »Stal sem za živo mejo in videl, kako je zidar

Leopold Zerovec vrzel med orjunaše dve bombi. Ko sta eksplodirali, je bilo spopada konec. Vse se je razbežalo. Tekel vse za potok in tam pomagal ranjenemu Ludviku Feinu.«

Kralj izbrise krivdo

Na cesti je obležalo sedem mrtvih. Tisk pa je pozneje poročal še o okoli 20 teže in 40 laže ranjenih. Na delavski strani je obležalo pet žrtv, na orjunski tri; trije viditelji, kar se verjetno ni zgodilo slučajno.

Pod zaščito žandarjev so se orjunaši spet zbrali, odkorakali v meščanski del Trbovelj, razvili tisti svoj prapor takorekoč v prazno, potem pa od besa zažgali Rudarski dom. Še prej so orožnikom izrgali Franca Fakina, ne srečnega rudarja iz Zagorja, edinega, ki so ga orožniki

padel. S požigom in umorom pa so le še bolj izpričali svoje teroristične metode. Javno mnenje se je še bolj odvrnilo od njih. Orjuna se je »zmašila politično in moralno poražena ter v nepopravljivi notranji krizi. V najkrajšem času je doživela zlom, to je politično smrt, in je v nekaj letih zginila s prizorišča slovenskega političnega dogajanja.« (Klopčič)

Bo prišla vsa trinajsterica?

»Tovariši so me pobrali s ceste in me nezavestnega nesli v ambulanco,« pripoveduje Razboršek. »S popoldanskim vlakom sem se v postnem vagonu peljal v Ljubljano, ob ranjenih in mrtvih orjunski. Hoteli so me vreči z vlaka, pa jih je moja mati, ki me je spremljala vsa obupana, preprosila, naj me pustijo.«

Klopčič iz Ljubljane, Franco Lavrač iz Ljubljane, Rudolf Mozetič iz italijanske strani Gorice, Zinka Weinberger iz Ljubljane in Srečko Zore iz Zemuna.

Nekoč liter, zdaj dva deci

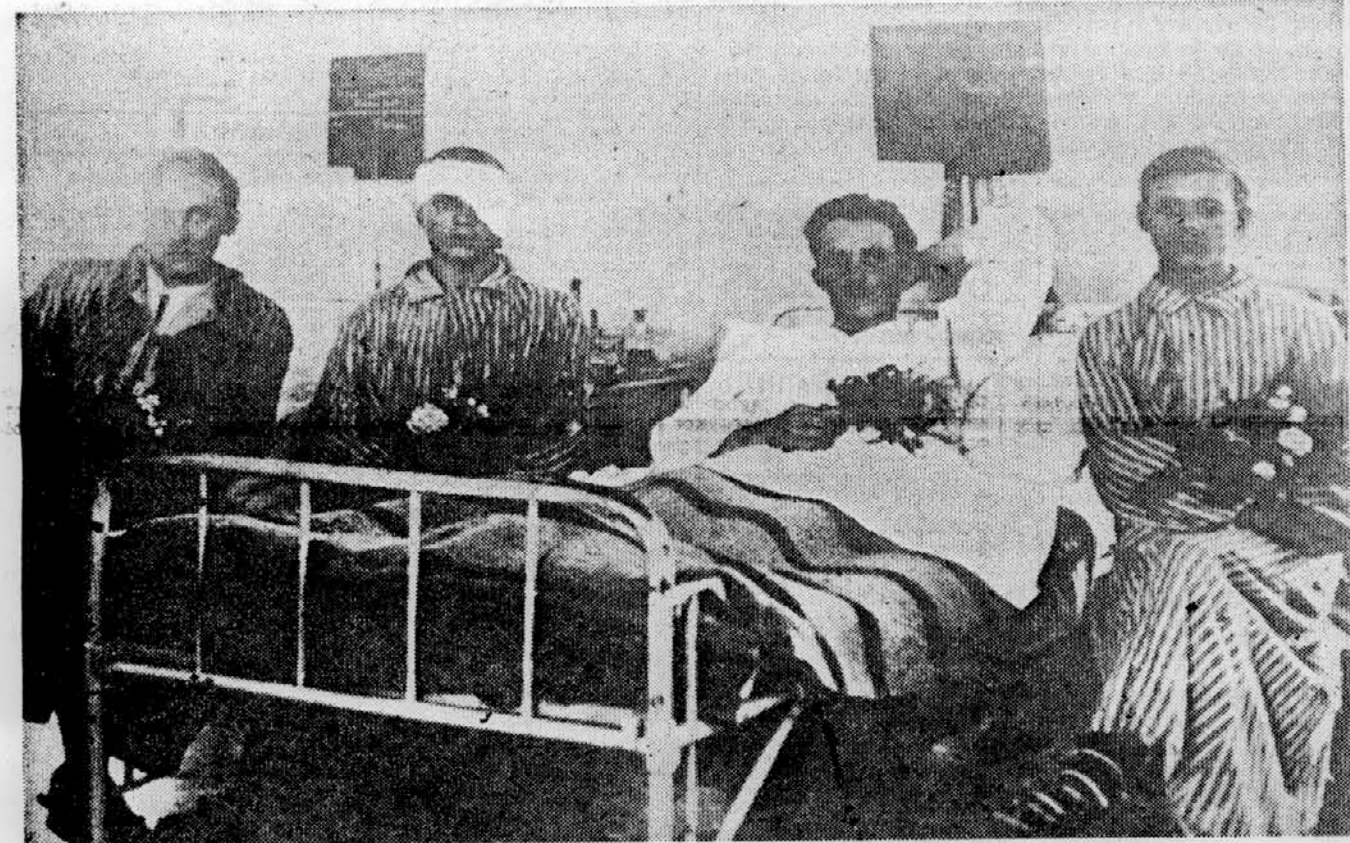
»Rad bi se postaral, pa se ne morem,« se šal 85-letni Bauer. »Noge so popustile, ampak srce je mlado.«

Peljali smo se proti koloni Nežl, kjer se je Razboršek rodil in tudi preživel ves svoj vek.

»Veš, Kori, kar toplo mi je pri srcu, ko grem spet v tvoj kraj,« je rekel Bauer.

»Koliko se je med tem spremenilo na bolje,« je rekel Razboršek. »Joži, si si mislil kdaj, da bova to dočkala?«

»Kaj pa, Kori? A petdeset-

RANJENI BRANILCI — Z leve proti desni: steklar Mirko Weinberger, rudar Karel Razboršek, rudniški delavec Ludvik Fein in steklar Ivan Hlebec v ljubljanski bolnišnici.

do ga je odvrnel na pol pojedena. In ker je bila to zame stvar, ki je vredna le nekaj par, sicer pa obžalovanja vredna, kot vsaka druga nečedno nasmetena reč, sva si prišla navzkriž.

Ne, to je po njegovem sveta stvar, ki se ji pravi kruh. Za to stvar je on preliv kri, in sicer tudi tu, v živi barikadi pred 50 leti. Preživljal je tudi znoj — en cel delovni vek knapa, dokler mu leta 1956 ni v jami strlo noge, da je moral invalidsko v pokoj, čeprav je že prej celih 32 let hodil v jamo kot invalid, saj mu je v bitki orjunaška krogla prebila levo oko in uho. Po čudežu je ostal živ in se še danes ne da — 70 let star, boder in odrezav, edini preživljal bojevniki PAC (proletarskih akcijskih čet) iz Trbovelj, ki je stal v živi barikadi. Eden od 13 preživelih bojevnikov.

našev pričakovala na samem. K sreči so ga pravočasno opozorili na nevarnost, zato jih je obšel po skrivnih poteh čez vrtove in polja, ki so takrat še ležala v Spodnji Šiški. Prikradel se jim je za streljaj za hrbet in začel vpiti: Fuij, orjunaši! Dol s fašizmom!

Ko so začeli streljati, jim je utekel na varno. Bilo je to v dneh, ko je ljubljansko delavstvo pričakovalo orjunaški napad na svoj Delavski dom, zato so ga bojevniki PAC — med njimi Strumbelj — uspešno strahovali noč in dan, nekaj mesecev.

PAC so bile aktivne od aprila 1923 do poletja 1924 in so po besedah Franceta Klopčiča bile prva vojaška organizacija slovenskega delavskega razreda. Imele so svoja poveljstva, svoje enote, se pravi vode in čete. Premoglo so tudi nekaj orožja. Urile so se na skrivaj v gozdovih. Pri

todami golega nasilja — skušala postati udarna sila kapitalistov proti njihovim nasprotnikom, zlasti komunistom. Po drugi strani pa se jim — po besedah Franceta Klopčiča — skušala tako kot italijanski in nemški fašisti posluževati socialne demagogije. Da bi se prebila med delavstvo, je začela ustanavljati tako imenovano delavsko Orjuno. Lotila se je tega zlasti v delavskih revirjih po delavskem porazu v veliki stavki, ki kateremu je precej pri pomogla tudi Orjuna sama s svojimi stavkocaki.

Kljub temu da je ta organizacija kar takoj začela na zunaj kazati svoje karte (njeni časopisi so pisali: krv ima da legne po citavoj Jugoslaviji... orjunaši so se začeli uniformirati, oboroževati iz državnih arzenalov, po zgledu italijanskih fašistov pa ustanavljati enote »akcijone«, napadati delavske ustanove, razbijati opozicijske kmečke prireditve itd.), pa ta

spominja zbiranja orožja, prask, v katerih so orjunašim jemali orožje, in celo sluminijastega boksaarja, ki ga je zmeraj nosil v žepu in ki mu ga je medil železniški livar Tine Rožanec.

»Dan pred pohodom sva se z Ernestom Bavčerjem odpravila v Zagorje. S seboj sva nosila štiri aktove polne pištol in štiri ročne granate. V revirjih sva imela zatakreni dve bučki, kar je bil razpoznavni znak tudi pri dveh delavcih, ki sta naju čakala na postaji. A bučki še nista bili dovolj. Veljalo je še geslo »orkaluj!«

Videl sem torej dva delavca z bučkama in rekel: Orkaluj, Ernest, zdaj sva v Zagorju, kam pa naj jo mahneva? Na to se je hitro odzval eden od njiju: Orkaluj, Ernest, zdaj sva v Zagorju, kam pa naj jo mahneva? Na to se je hitro odzval eden od njiju: Orkaluj, pa vam bova midva pokazala pot. In smo šli. Naslednje jutro sva šla

OB VNUNJINI — Karel Strumbelj.

PADLI DELAVCI — Junaški Franc Zupanc, ki je prvi napadel Orjuno, ni zapustil nobene slike.

KRAJ SPOPAD — Policijski posnetek 1. junija 1924.

dobili v roke — in ga ustrelili v bližnjem kamnolomu.

»Še prej so ga tepli,« nam je povedal Razboršek, ko nas je peljal na kraj njegove smrti. »In ko jih je prosil za vodo, so mu s silo vlivali v usta vrelo juho.«

»Posebna komisija je kasneje raziskovala ves spopad in tudi ta umor in je verjetno tudi ugotovila neposredne krivce,« pravi Klopčič. »Vendar ni njen dokument nikoli prišel v javnost. Kralj Aleksander je na koncu orjunašem zbral krivdo za trboveljske dogodke.«

Bojevniki PAC so od daleč opazovali požig. Bilo jih je pre malo, da bi znova šli nad orjunaše. Ostali so tudi brez municije.

Razen tega so že lahko čutili svojo politično zmago, kajti orjunaši so onemoglo besneli. Njihov pohod je pro-

sej da bom od hude rane tako in tako umrl.«

»In si ostali,« je pribil Bauer. »Presneto, kako smo bili čvrsti. In nismo imeli izdajalcev med seboj. Od enajstdesetih evidentiranih bojevnikov PAC, ki so zasedli ceste, nas je do danes ostalo trinajst. Mnogi smo ostali komunisti več kot petdeset let, čeprav si kot partije bil z eno nogo v grobu, z drugo pa v zaporu. A kako nas je zato razteplo po svetu. Ali bosta prišla na proslavo Alojz Kobilšek iz Francije in France Kokalj iz Moskve? Kako bi ju želel videti!«

Fotograf sedmih, v tem zapisu še omenjenih udeležencev prvonojskega spopada je v začetku letošnjega leta živelo še šest drugih udeležencev: Janko Čič iz Maribora, Mi-

letnico?»

»Ne, ne to. To sva tako in tako vedela. Mislim na penzjon pa na tako velik napredek. Se še spominjaš, kako smo bili revni?«

»Ampak penzjon bi lahko vseno bil višji.«

»Veš, zame ga je kar dovolj. Za take potrebe, kot jih imam danes, kar dovolj. Včasih sem mimogrede popil liter, laže kot zdaj dva deci.«

»Prav imaš.«

»Res si nisem mislil, da bom pričakal tako dobro življenje. Splačalo se je boriti in kaj potrpeti. Ampak tisti kifeljc, ki je poptejan ležal na cesti, pa prav na mestu, ker me je Orjuna počila v okol Ne, svet ne zna več ceniti kruha, si včasih mislim. Kaj ne, da ne, Joži?«

ZELJKO KOZINC

ORJUNASKI POŽIG — Tudi tega so se učili pri italijanskih fašistih.

SLIKE: PO ZBORNIKU RDEČI REVIRJI IN ZELJKO KOZINC

Danes na RTV

TV ob 18.15:

Zvoki iz Krope

Nashe narodne pesni dobro poznamo. Tudi tako imenovane narodnozabavne melodije so nam že dobro prišle v ušesa. Televizija mora za svoje oddaje te vrste najti kaj novega. In tako je v svojem iskanju letos pomladi odkrila Krope, slikoviti gorjenski kraj z železarsko in kovaško tradicijo, ki skrbno neguje in obnavlja svojo staro lepoto. V Kropi sta Marjan Stare in Stane Sumrak posnela nastop mariborskega Plemenskega okteta in marmorskega instrumentalnega ansambla Valterja Skoka. Pred kamerami pa se seveda ni mogla skriti ena najbolj značilnih kropskih znamenitosti, serija umetnih kovaških izdelkov mojstra Joža Bertoncija.

TV ob 20.45:

Cayatte o zakonu

»Zakonsko življenje« je francoski režiser Andre Cayatte posnel v dveh delih, da bi tako še bolj prišla do izraza njegova vsebinska dvojnost, popolna različen pogledov, mnenj, ocen in resničnih ali domnevnih vzrokov za krizo v sodobnem zakonu. Najprej ima besedo on, Jean Marc, ki ga igra Jacques Charrier. Prihodnji teden bo od njegove resnice postavila svoje ona, Francoise, ki jo igra Marie-Jose Nat. Režiser prepriča gledalca, da razsodi, kako in kaj je prava stvar s tema dvema zakonoma, ki sta, vsak po svoje, bolj zavzeto iskala pot

v življenje, uspeh, blagostanje kot pa drug k drugemu.

R I ob 9.05:

Ura pravljic

Naj dandanes v tiskarnah pravljice še tako lepo natisnejo, naj jim slikarji narišejo še tako lepe in pisane

ilustracije, je vendarle še vedno najlepše pravljico poslušati. In zato je tudi radijska šola za mlade poslušalce kar štiri lepe, stare slovenske ljudske pravljice, ki jih bodo v prijazno celoto povežali verzji in glasba.

S. G.

R II ob 16.35: V oddaji »Tehnika za vsakogar« bo prof. Pavel Kunaver govoril o zvezdnem nebu v juniju. Z objavljeno zvezdno karto bomo predavanju lažje sledili. Na karti je prof. Kunaver s puščicami v Ljubodu in Herkulu še posebej opozoril na pojave, o katerih bo govoril.

PREVRNIL SE JE — Takole je izgledal tovornjak ljubljanske registracije, sicer vozilo gradbenega podjetja Tehnika iz Ljubljane. Prevrnil se je v križišču Volkove in Linhartove ceste. Huje ranjen k sreči ni bil nihče.

Morilska električna blazina
LJUBLJANA, 30. maj — Ana Bedencič (89 let), iz vasi Ginek št. 2 pri Skofljici, je umrla zaradi zastrupitve z oglikovim monoksidom. Bedencičeva je bila tri leta priklenjena na posteljo. V hladni sobi se je grela z električno blazino, ki pa je v noči na sredo zatajila. Okvara na blazini je povzročila tlejne posteljnine. Ko se je njen sin vrnil domov in odprl sobo, je bila soba zadimljena, starica je ležala mrtva na postelji. Prostor je bil nasičen z oglikovim monoksidom.

Tat padel v zasedo
KAMNIK, 30. maj — Stiriinajstletni V. M. se je nemalo začudil, kje je blago, ki ga je v noči iz ponedeljka na torek ukradel v Kamniku iz parkiranega kamiona. Kamion je pripeljal iz Zagreba Jože Droč, namenjen pa je bilo skofljakom ukradeno. Tavnino so opazili v Kroju pri iztovarjanju. Tako so obvestili organe javne varnosti, ki je skладиšče blaga kmalu našla blizu šoferskega mesta. Kamion je parkiral šofer Droč. Miličniki so postavili zasedo. Okrog 21. ure je prišlo po blago, vredno 76.000 din mladoletni V. M. Namesto plena bo dobil kazen.

Ureditve prometa v Trbovljah
TRBOVLJE, 30. maja — V soboto, 1. junija, na dan osrednje slovenske proslave Orjuna, bo v Trbovljah posebna ureditev cestnega prometa. Vozniki osebnih avtomobilov in avtobusov bodo morali po prihodu v Trbovlje dosledno upoštevati napotke miličnikov, pionirjev-prometnikov in gasilcev, ki bodo urejali promet v mesu in usmerjali vozila na pripravljene parkirne prostore. Prometna komisija pri operativnem štabu za praznovanje pripravila ureditev cestnega prometa osebnih avtomobilov iz Štajerske, Celja in Savinjske doline, da potujejo na zborovanje v Trbovlje po cesti Prebold—Podmeja—Trbovlje. V Hrastniku, na križišču pri Rikiovem mostu, bodo osebne avtomobile, ki bodo pripeljali iz Celja, Laškega, Šmarjete in Hrastnika ter Zidanega mosta—Rimskih Toplic—Šmarjete—Hrastnika usmerjali v Trbovlje po cesti preko Bobna in Ostenka. Avtobusi iz obeh omenjenih smeri pa bodo lahko nadaljevali vožnjo iz Hrastnika v Trbovlje po zasavski cesti. Za vozila iz tujih smeri in po zasavski cesti preko Zagorja do Trbovelj ne bo sprememb v cestnem prometu. Potrebna bo le previdna vožnja. P. BURKELJC

Za nepazljivost

Adam Alibegović, ki je povzročil prometno nesrečo z dvema smrtnima žrtvama, je obsojen na 1 leto zapor

LJUBLJANA, 30. maja. Prav večera je minilo eno leto od hude prometne nesreče, ki se je zgodila na avtocesti Ljubljana—Zagreb. Takrat, 29. maja lani, sta dve osebi izgubili življenje, šest pa jih je bilo laže ranjenih.

Adam Alibegović (30 let) je ta dan vozil svoj osebni avto iz smeri Zagreba proti Ljubljani. Pri vasi Artize se je nenadoma odločil za prehitvanje tovornjaka, ki je vozil pred njim. Takrat pa sta mu nasproti tudi vozila dva avtobusa, eden za drugim. Prišlo je do trčenja najprej s prvim avtobusom in nato še z drugim. Osební avto je zavrtelo za 360 stopinj in ga po trčenju vrglo s ceste, kjer je obstal. Avtobus, v katerega je trčil po tem, ko ga je zavrtelo, pa je zavozil s ceste in se prevrnil.

V osebem avtomobilu je na kraju nesreče umrl voznik svak Sedjo Bursič, skoraj mesec za tem pa je v bolnišnici podlegel še sopolnica avtoštoparka Milenka Kurmanović.

Zaradi nepravilne vožnje pa se je danes voznik osebnega avtomobila znašel na zatičnem klopi ljubljanskega okrožnega sodišča. Videlo se je, da je še vedno pretresen zaradi nesreče, saj je bil izredno osebno prizadet. Izjavil je, da sploh ne vozi več avtomobila in da vzdržuje vsakovega

otroka prav tako kot svoje-ga.

Kljub temu, da je tudi njegov zagovornik predlagal milo kazen, ki naj bi jo pogojno odložili, ga je sodišče obsodilo na eno leto zapor.

V. V.

Pozabljena granata

LJUBLJANA, 30. maj — Delavci Kanalizacije so pri kopanju kanala za kanalizacijo našli 50 kg težko topovsko granato iz minule vojne. Granata je bila zakopana blizu žage na Skofljici. Nerazstranjeno granato so strokovnjaki prepeljali na varno mesto.

DZS ZGODOVINA V SLIKAH ZGODOVINA SVETA IN KULTUR V 18 KNJIGAH

Zbirka 18 knjig prinaša zgodovinska dognanja od pradavnin do današnjih dni (leta 1972). Avtorje je vodilo spoznanje, da zgodovine ni dovolj iskati le politični dogodki, boji in družbeni prevrti, temveč tudi civilizacijski in duhovni dosežki človeštva, zato so v risanju upoštevali vsa področja človekove dejavnosti, vse kontinente in rase. Celotna zbirka 18 knjig je v izvirniki izšla pri nemški založbi Holle Verlag.

Vsaka posamezna knjiga vsebuje troje temeljnih poglavij:

1. »Pogled v zgodovino« prinaša na približno 30 straneh horizontalni prerez skozi najvažnejše dogodke in gibanja časovnega obdobja, ki ga knjiga obravnava.
2. Osrednji del z naslovom »Kronološki potek zgodovine« (160 strani) vsebuje po kulturnih območjih urejena dejstva in bralca natančno seznanja s političnimi in kulturnimi dogajanja. Vsebinsko orijentacijo in snovno preglednost olajšujejo gesla, zapisana na gornjem robu posamezne strani; bogato slikovno gradivo pa preprečijo ponazirajo posamezne dogodke, medtem ko med tekst vključena časovna razpredelnice učinkovito ponazarjajo medsebojno odvisnost in vzporednost različnih dogodkov v razvoju.
3. »Za dopolnitev znanja« je razdelek, v katerem so pojasnjeni stvarni oz. strokovni pojmi. Katerih obravnava bi v prejšnjih dveh delih s tekočim besedilom zahtevala prevelike skoke stran. Za marsikaterega bralca bo to zlata jama strokovnih opozoril in obrazložitev, brez katerih bi bilo razumevanje zgodovine mnogo težje kot ali sploh nemogoče.

Slovenska izdaja bo prilagojena našemu vrednotenju zgodovine, v skladu s celotnim vsebinskim konceptom bo posebno upoštevala vse bistvene prelomnice naše nacionalne zgodovine in zgodovine jugoslovanskih narodov, zato bodo nekatera (predvsem novejša) obdobja dopolnjena. Skrb za to vsebinsko adaptacijo sta s skupino naših zgodovinarjev prevzela: prof. TOMAZ WEBER in prof. BRANKO BOŽIČ.

Vsaka knjiga bo imela 240 strani velikega formata (22 x 24,5 cm).

V letu 1974/75 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1975/76 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1976/77 izidejo 4 knjige ZGODOVINE V SLIKAH
V letu 1977/78 izide 6 knjig ZGODOVINE V SLIKAH

Založba razpisuje za prvi letnik

subskripcijo

Cena za prve štiri knjige znaša 800 din. Založba nudi možnost plačila v 10 mesečnih obrokih po 80 din.

Naročila sprejemajo knjigarne in zastopniki založbe, izpolnjeno naročilo pa lahko pošljete založbi.

Zahtevajte prospekt za celotno zbirko!

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, 61000 Ljubljana 4651

NAROČILNICA

Nepreklono naročam celotno zbirko

ZGODOVINA V SLIKAH v 18 knjigah

In se obvezujem, da plačam za prve 4 knjige prednaročniško ceno 800 din.

Znesek bom poravnal:

— takoj

— v 10-mesečnih obrokih po 80 din*

Knjige mi pošiljajte na

— moj domači naslov

— kraj zaposlitve*

(*Neustrezno, prosimo, prečrtajte!)

Kraj in datum: Podpisa naročnika:

NASLOV NAROČNIKA:

Ime in priimek: Kraj: Ulica: Zaposlen pri:

V miličnika

Zato, ker je skušal povoziti miličnika, bo M. Žibert sedel osem mesecev

NOVO MESTO, 30. maja. Dvajsetletni Martin Žibert iz Senovega ima posebno strast — vožnjo z avtomobili. Zaradi tega je že večkrat bil pri sodniku za prekrške.

Letošnji pomlad je služil 70jaški rok. Ko je bil drugega februarja letos doma na dopustu, ni mogel kaj, da se ne bi spet usedel za volan, čeprav nima voznškega dovoljenja. Pri sosedu si je izposodil osebni avto — zastavo 750. Čeprav je bil avto brez zavor, je Žibert drvel z njim po okolici. Okoli 16.30 ga je na križišču cest Drnovo—Velika vas pri Krškem hotel ustaviti službojuči miličnik. Žibert, ki je bil v vojaški obleki, brez voznškega dovoljenja in še v tehnično pomanjkljivem avtomobilu, v spominu pa so mu bile gotovo tudi prejšnje kazni za prometne prekrške, ni hotel ustajati. Očrtni javni tožilec v Novem mestu, ko je odkočil, ni ga podrl. Tako pa ga je samo oplazil in odjaval dalje.

Vojaški tožilec je Žiberta obložil potikusa uboja. Očrtni javni tožilec v Novem mestu, ko je odkočil, ni ga podrl. Tako pa ga je samo oplazil in odjaval dalje.

Mala nočna kronika
LJUBLJANA, 30. maja — Anton Č. je pijan obšel pred gostinjo Metka v Kocjuhu. Predno je padel po tleh, je ozmernal sepo izmed miličnikov. Antona so miličniki pridržali do iztečitve.

Janez Kenk se v dopolnidnem času po ulicah vrtnike metal petarde, pred tem pa, pred Mantovo na parkiranem prostoru povozil manjšo prometno nesrečo. Popolne je zopet sprožil po Vrtniki in strahljivi se petardami. Janeza, ki ni našel pametnejšega dela, kot da vzmernija ljudi, obravnava sodnik prekrške.

Pred gostinjo Kovac v Tomnevenem se je prepiral Biško D. Biška so organi javne varnosti pripravili in prijavili sodniku za prekrške.

Pred pošto je pijani Niko B. prosil za cigarete, denar in psovati okoli. Enega od mimoidočih je celo udaril. Niko so miličniki zaprli v prostor za pridržanje, kakaj se pretepa, prosjači in vzmernija ljudi, pa so povedali sodniku za prekrške. F. S.

Kdo ga še pozna?

LJUBLJANA, maja — Poročali smo že o podjetnem goljufu in prevarantu, 38-letnem Milanu Devrnju. Ta si je sposojal denar levo in desno, enkrat je kupoval avtomobil, drugič hišo, parcelo, vedno mu je še ravno neka malenkostna vsotica manjkala.

Prvi trije opeharjeni oškodovanci so se že pojavili, takoj po prvem poročilu, na postaji milice Center in povedali kako jih je Devrnja zavrtel ... Devrnja je bil zaposlen pri podjetju »Objekt« iz Kopa; če ga kdo pozna pod to firmo, naj se oglasi na PM Center v Ljubljani. M. S.

Volan po novem

Prpravimo se na nov zakon o temeljih varnosti cestnega prometa, ki bo začel veljati prvega oktobra letos

Za začetek nekaj, morda uradniških, a potrebnih podatkov: v zveznem uradnem listu, št. 17 z dne 11. aprila 1974, izšel je nekakega četrtka, je tudi Zakon o temeljih varnosti cestnega prometa. Ta zakon je bil, oziroma je, zelo zanimiv. Dvakrat je bil njegov sprejem v zvezni skupščini odložen, ker so poslanci socialno-zdravstvenega zbora zahtevali popolno treznost za voznike motornih vozil, poslanci zveznega zbora pa so temu nasprotovali. In, ko je bil sprejet (zmagal je na bojišči alkohola zvezni zbor), pa ni, kot je običajno pri drugih zakonih, začel veljati osmi dan po objavi v uradnem listu, ampak prične veljati šele 1. oktobra letos.

Zakaj? Enotavno zato, ker je brez breznih pravilnikov, kot je pravilnik o prometnih znakih, pa listi o opremitvi motornih vozil in še nekaterih drugih, praktično neuporabnih. In ti pravilniki, ali kakor se bodo pač ti predpisi imenovali, bodo sprejeti do 1. oktobra 1974.

In kaj je novega v tem predpisu o pravilih varnosti na naših cestah? Prometna pravila so v glavnem ostala prava taka, kot smo jih bili vajeni doslej. Vozili bomo še vedno po desni, prehitovali levo, amaterji bodo lahko imeli 0,5 promile alkohola v krvi, profesionalci pa nič, luči bo treba prižgati, če bo vidljivost na cesti manjša, kot smo je vajeni sicer itd., kaj novi sicer najdemo tudi med prometnimi pravili, sicer pa bo vse po starim.

Cemu potem tak vik in krik okoli tega zakona? Predvsem zato, ker so kazni za posamezne kršitve prometnih pravil bistveno strožje, kot smo jih bili v jugoslovanski zakonodaji vajeni doslej. Cela vrsta kršitev prometnih pravil, katere so miličniki doslej kaznovali z mandatom, kaznjivo kar na kraju prekrška (pogosto je bila denarna vsota take kazni prav simbolična) bodo od prvega oktobra dalje kaznovali sodniki za prekrške. In to s precejšnjo denarno pravo tako, kot smo jih bili vajeni doslej. Vozili bomo še vedno po desni, prehitovali levo, amaterji bodo lahko imeli 0,5 promile alkohola v krvi, profesionalci pa nič, luči bo treba prižgati, če bo vidljivost na cesti manjša, kot smo je vajeni sicer itd., kaj novi sicer najdemo tudi med prometnimi pravili, sicer pa bo vse po starim.

Cemu potem tak vik in krík okoli tega zakona? Predvsem zato, ker so kazni za posamezne kršitve prometnih pravil bistveno strožje, kot smo jih bili v jugoslovanski zakonodaji vajeni doslej. Cela vrsta kršitev prometnih pravil, katere so miličniki doslej kaznovali z mandatom, kaznjivo kar na kraju prekrška (pogosto je bila denarna vsota take kazni prav simbolična) bodo od prvega oktobra dalje kaznovali sodniki za prekrške. In to s precejšnjo denarno pravo tako, kot smo jih bili vajeni doslej. Vozili bomo še vedno po desni, prehitovali levo, amaterji bodo lahko imeli 0,5 promile alkohola v krvi, profesionalci pa nič, luči bo treba prižgati, če bo vidljivost na cesti manjša, kot smo je vajeni sicer itd., kaj novi sicer najdemo tudi med prometnimi pravili, sicer pa bo vse po starim.

Omenimo naj še, da je do

Črne točke: Kranjsko območje (3)

Nadvoz pri Drulovki

Na cesti Ljubljana—Kranj (I/1, E94) je črna točka tudi nadvoz čez železniško progo pri Drulovki. To je pri 31,3 kilometru ceste. Težave povzročajo kockasto vozilce, ki je povrhu vsega, še precej deformirano.

Podrobnih podatkov o številni prometnih nesrečah na tem nadvozu nimamo. Vse prometne nesreče na tem mestu pa so se, na srečo, končale ie z gmotno škodo.

Komisija predlaga, da naj kocke nadomestijo z asfaltom. V. VEST

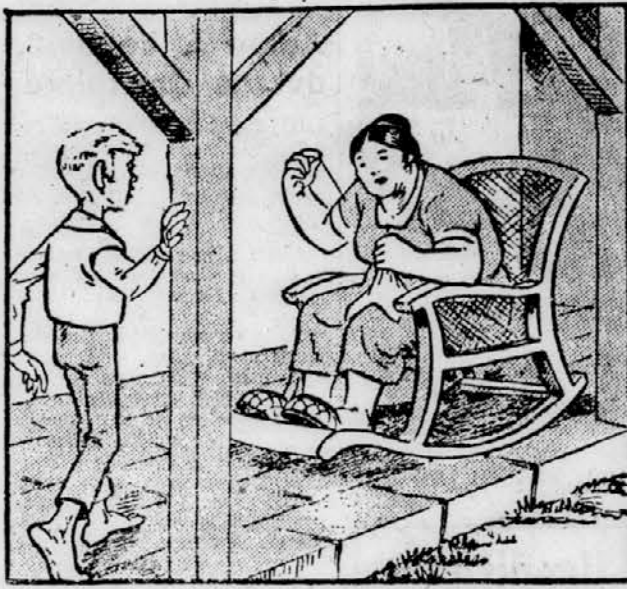
MALIJODY

Po knjigi M. Kinnan Rawlingsove — Riše Miki Muster

130.

»A kaj napraviva, če so jih res dobili Foresterji v roke?« je hotel vedeti Jody. »To se bo že pokazalo, ko bova tako daleč,« je menil oče. »Ali se ne bojiš, da bi se še enkrat spopadli?« — »Ne, ker je pravica na moji strani. Bova pač izbojevala bitko.« — »Kaj pa če bi jim rajši pustila svinje?« — »Da bi bili potem čez zimo brez mesa? Fani moj, z takehim očesom laže živis kakor s praznim želodcem. Pa ne, da bi se hotel potuhnuti?« — »Ne,« je oklevaje rekel Jody. — »Potem reci materi, naj čim prej pripravi večerjo!« Jody je krenil v hišo.

131.

Ora Baxterjeva je udobno sedel v senci pri vratih na svojem gugalniku in šivala. Jody ji je sporočil, da bi rada z očetom večerjala, ker pojdetta svinje iskat. »Saj je tudi že zadnji čas,« je menila mati. »Najbrž bova imela spet kaj s Foresterji, če so oni potuhli naše svinje,« je dejal Jody. Mati pa je odvrnila: »Čisto prav je tako. Le pošteni jim dajta, kjem tolvojam in krokarjem črnim.« Jody je bil ves presenečen nad materino bojevitostjo. Kakor bi trenil, je bila večerja skuhana. Prišel je oče z njive in hitro so pojedli. Nato je Penny poklical psa in vzel puško.

132.

Odpravila sta se proti zahodu. Sonce je stalo še nad krošnjami dreves. Na severu so se zbirali deževni oblaki, z juga pa se je plazila svinčena sivna. »Pošten dež ne bi prav nič škodoval,« je pripomnil Penny. Na izsušenih tleh je bilo težko razbiti sledove. Tu so Pennyjeve ostre oči bolje služile kot pa Julijin smrček. Svinje so bile krenile proti priprili, kjer so lahko rile za koreninami lilij in se valjale po hladnih mlakah. Kadar je bilo dovolj hrane, živali niso hodile tako daleč. Ko sta imela kakšne tri milje za seboj, se je Penny sklonil k sledi.

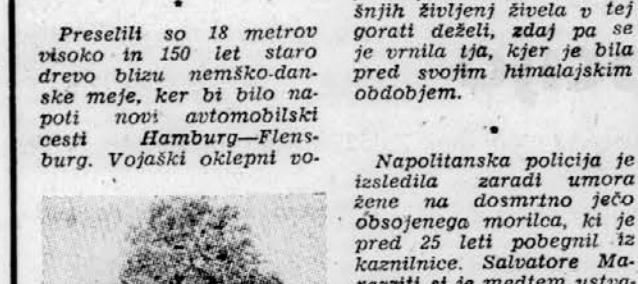

Lajne in orgle pred Opero

Malce otožno vdušje ob starinskih glasbihi: tu in tam je kdo vrtel ulično lajno, drugi so igrali na cirkuška glasbila, česa je bilo tudi nekaj orkestralnih in koncertnih orgel. Na trgu pred opernim gledališčem v Hannoveru se je zbrala izredno množica ljudi. V tako imenovanem misijem procesu zaradi ne-nenih kršitev zakona o živilih je bil 70-letni hotelir in gastronom iz Mönchengladbacha obsojen v Hannoveru na 15 mesecev zapora, na dodatno prepoved dela v obrti in na kazen 3.000 mark. Pred leti je imel v ZRN več hotelov in drugih gostiš. Hkrati s njim sta bila obsojena na denarne kazni tudi dva izmed njegovih namestencev. Zaradi misijem tretkov v hrani, živih in mrtvih miši, škarkov v pecivih, pokvarjenih jedeh ter umazanije v kuhinjah in shrambah so zdravstveni nadzorniki vedno znova pisali opominne in izrekli denarne kazni. Čeprav je obtoženec trdil, da je porabil za čiščenje in zatiranje mrčesa 15.000 mark, je sodišče ugotovilo, da je pred leti 40-letni vladar vza zdaj se ne mistiva na ločitev. Oba otroka iz njegune zakona hočita v neuyorško šolo. Hope, ki se je v Sikimu imenovala Gjalmo, se je tam sprva poutila kot doma, ker je verjela, da je eno prjšnjih življenj živeča v tej kakozni deželi, zdaj pa se je vrnila tja, kjer je bila pred svojim himalajskim obdobjem.

»Ob devatih dopoldne je v piazni pristia iz prvega naostroja, kmalu za njo je prišel tudi on, v sukcniji sicer, vendar brez krate. Ona je v piazni pripravila zajrke: jajca s slanino, kavo, pečeno in pomarančni sok. On si je postregel dvakrat, nato pa je zavihal ovratnik, si povezil klobuk na celo in sel. On je bil angleški princ Charles, ona pa Jane Wellesley, potomka vojvode Wellingtona, ki je Napoleonu premagal pri Waterlooju. Opis prizora je neki ameriški režiser prodala za 250 dolarjev Betty Winters, ki trikrat tedensko pospravlja v hiši lady Jane. Pierre Costain, ki tam priložnostno kuha, pripoveduje, da je princa Charlesa videl dvakrat zvečer v hiši Jane, o kateri ustrajno govori, da do noga britanska kraljica. »Najprej je popil dva kozarca jancevega španja z malo vode, nato pa je lady Jane pomagal pri-žgati sveče. Enkrat so bile za večerjo postvri, drugič pa vampi. Bila sta zelo zgovorna, princ se je kar naprej smehtjala.«

Preselili so 18 metrov široko in 150 let staro drevo blizu nemško-danske meje, ker bi bilo napoli novi avtomobilski cestni Hamburg-Flensburg. Vojaški oklepni vo-

Orjak se seli

Napolitanska policija je isledila zaradi umora žene na dosmrtno ječo obsojenega morilca, ki je pred 25 leti pobegnil iz kaznišnice. Salvatore Marraziti si je medtem ustvaril novo družino, ki jo je združeval kot mizar. Pri ljudeh v kraju Agropoli južno od Napolija je veljal 61-letni Marraziti za marijivnega mojstra. Prejšnji teden ga je policija opobabila kot pričo avtomobilske nesreče. S seboj ni imel dokumentov, rekel je, da bo od doma prinesel osebno izkaznico, potem pa ga ni bilo več na spregled. Zbežal je v hrbe. Policija ga je priletla in ugotovila, da koga pravzaprav gre.

Vabilo v znaku

Prostovoljno sterilizirani Britanci se zbirajo v klubih, omislili pa so si tudi že znamenja svojega položaja

LONDON — Črka »V« z bodalom, lesnika z oznako IOFB (kratica za angleški streljam samo v prazno), dve kroglici na črti: to so nekateri izmed znakov, ki si jih vazektomiranci, s kirurškim posegom sterilizirani Angleži, pripenjajo na kravate ali si jih dajo tetovirati na vidne dele telesa, tako da vsakdo takoj ve, da ne morejo več imeti otrok.

Pestrost znakov priča o različnih okusih sterilizirancev glede na poklic, ki ga opravljajo, in na bivaliče. Londonski policisti, borzni agenti in odvetniki na primer imajo najrajši »V« s kroglicama, »V« z bodalom je najbolj všeč vojakom — na eno izmed postaj za vazektomijo je prišla celotna posadka podmornice — lesniko s kratkimi pa najraje nosijo delavci na severu. Psihologi so takoj postregli z razlogi za ta pojav: »Prvim možkim, ki so se odločili za vazektomijo, so se mnogi posmehovali. Na njihov račun je bilo na tisoče dovtipov, zato so se zbrali v društvih, v katerih so si dajali poguma in pridobivali nove člane.«

»V« IN BODALO — Londonski gasilec Paul Ainsworth si je dal na nadlaket tetovirati znamenje, da so mu na operacijski mizi prerezali semenovode.

VODORAVNO: 1. sijaj, lesk, 6. holeran zaradi pomanjkanja vitamina C v prehrani, 13. največji nemški pesnik 20. stoletja (Rainer Maria), 14. voljašnica, 15. prispevek družabnika, 16. visoka gora v Švicli, 17. nemška reka, najpomembnejši priток Rena, 18. glavno mesto Gvineje, 21. geometrijski pojem, 22. avtomobilska oznaka Špila, 24. domača plemenska žival, 25. krilo rimske legije, 27. predlog, 28. zemeljska ožina na Malajskem polotoku, 30. opera slovenskega skladatelja Viktorja Parme, 33. ogledniški izumec, 35. zacetnični pisatelja »Oveja v jeseni, 36. herb pri Beogradu s spomenikom neznanega junaka 39. kribna kovina sinje bele barve, ki se uporablja v tiskarstvu, 41. staroperziški kralj in vojskovođa, 42. silka, osvetljena tako, da vzbuja vtis plastičnosti, 43. tropiska palma.

NAVPIČNO: 1. mesto južno od Torina, 2. kratka za vlesno industrijsko podjetje, 3. mestice pod Fruško goro, 4. rezervna substancia rastlin, 5. pripadnik srbskih kvislinskih oddelkov med drugo svetovno vojno, 6. labkocletska disciplina, 7. temno zjava telefončina za izolacijo lesa, 8. središče vrtanja, 9. kraj ob Donavi v Srbiji s starim gradom, 10. lovski pes, 11. ljubljanska pivovarna, 12. egiptovski meso v delti Nila, 13. očilna resnica, ki je ni treha dokazovati, 20. Homerjeva pesnitev ob obleganju Troje, 22. fond, 23. mesto v italijanski pokrajini Bari, 26. mešana srbska solata, 29. najbolj pogosto cestno vozilo, 31. ognjenik na Siciliji, 32. švicarska reka, priток Rena, 34. melodija, naprej, pesem, 37. zdravilo, 38. vzdevek Goethejeve matere, 40. avtomobilska oznaka Makarske.

RESTEV PREJŠNJE KRIZANKE
VODORAVNO: 1. Mars, 5. Jastog, 11. elcaat, 13. smernik, 15. ra-gada, 17. O'Neill, 18. Ibaa, 19. klin, 21. ja, 22. Dal, 23. Isnik, 24. tor, 25. 15, 26. Sina, 27. Tati, 28. ataman, 30. karmiz, 32. nevolja, 34. Stane, 35. radian, 36. Arat.
NAVPIČNO: 5. J(osp) S(tritar)

KAR PO VRSTI

LONDON — Precej ško-de je napravil londonskim časopisnim hišam pijan voznik, ki je z dostavnikom najprej tresil v vrtljiva vrata »Daily Telegrapha«, nato v izložbo »Daily Expressa« in po petsto metrih vožnje v okno »Evening Standarda«, nazadnje pa je razbil še steklena vrata »Daily Mirrorja«. Na begu pred policijo je pokškodoval ograjo Buckinghamske palače. Prijel so ga na dvorišču.

DEDIČ PO SMRTI

EXETER — Mrtev angleški maček je bil dedič 2,5 milijona dinarjev. Zivnozdravnica Jean Frost je pred osmimi leti napravila oporoko, v kateri je vse zapustila takrat še živemu mačku Billyju. Leto dni kasneje je muce poginil, Frostova ni spre-menila oporoke. Nedavno je umrla, zdaj je njena gosposinja edina dedinja.

HUD DAN

MÜNCHEN — »Bil je najhujši dan z najtežjo vlogo v mojem življenju,« je rekla 40-letna Kai Pischer. Popoldne je bila pri 85-letni materi, ki je umrla za rakom na jetrih, zvečer pa je morala na varietetskem odru prepri-vati vsebe pesmi.

PRAVCATO BOJIŠČE

LONDON — Okoli tisoč mladoletnikov je moralo zaradi poškodb v bolnišnico, takšen vrvež je bil na stadionu, kjer je pred 30.000 gledalci nastopil David Cassidy. Petnajst-letno dekle je dobilo srčni napad. Policija je po prireditelji opisala stadion kot »krvavo bojišče«.

DOBIČEK ZA STROŠKE

ZURICH — Švicarski cariniki so prijeli 23-letno mamico, ki se je z otrokom vračala iz porodnišnice. V kovčku so našli 20 kilogramov hašiša. Dejalo je, da je hotela z dobičkom pri tihotapski kupčiji poravnati stroške za porod.

STORI, KAR MORE

53. nadaljevanje

Njegov kolega je bil mlajši: clovek bi mu prisdil kvečjemu osemindvajset let. Bil je prav tako zamenjar in slabo obločen, imel je dolge črne lasi, ki so mu silili čez uhle. Bil je velik in potegnen. Njegov obraz je bil mehak, okrogel in voščen, oči so mu begale sem ter tja, imel je mekušna usta. Na splošno je dajal vtis brezdelneža, kakšni pohajkujejo med stojnicami po West Endu.

Corridon si je rekel, da ne eden ne drugi nista kaj prida, in ni mu bilo jasno, kaj sploh počneta v Homerjevi pisarni. Pa je kmalu zvedel. Homer je rekel: »Sklenili smo, da opravimo z Ritchiejem. Ste še zmerom pripravljani, da prevzamete nalogo?« Corridon je prikimal. »Torej naj povem, da se bo zgodilo čez deset dni, se pravi 20. maja. Pogoji so že znani. Velja?« Corridon je spet prikimal. »Kaj pa način?« je vprašal Diesti. »Domnevam, da ste vsaj nekoliko že razmislili o tem.« »Da,« je odgovoril Corridon. »Način je nadvse preprost. Teško in nevarno pa ga bo izpeljati.« »Tle trije bodo pod vašim poveljstvom,« je rekel Homer ter pokazal na Karo in tista dva moška: »Tale je Charles MacAdams,« je nadaljeval in moški z naočniki se je zganil. »Drugemu je ime Chico.«

Homer je vprašujoče pogledal Corridona, potem pa nadaljeval: »Oba sta odlična strelca. Boljših sodelavcev ne bi mogli dobiti. Kara bo seveda imela na skrbi avtomobil.« Corridon je pokimal Charlesu in Chico, ki sta ga brezizrazno gledala. Charles se je celo zganil, medtem ko se Chico sploh ni zmenil zanj. »Preden se odločim zanje,« je nadvse mirno rekel Corridon, »se moram prepričati, ali so res tako učinkoviti, kot pravijo. Zaveda se prevrsena in preveč pomembna, da bi se clovek šli. Če bodo uspešno prestali preizkušnjo, jih vzamem, sicer pa zahtevam druge Velja?« »Da,« je odgovoril Ames. »Odgovornost za delo je vaša. Lahko izberete, kogar hočete. Vendar smo prepričani, da so ti trije najboljši med vsimi našimi ljudmi.« Corridon je pokimal. »Popoldne jih preizkusim.« »Zanima me vaš načrt,« se je oglašil Diesti. »Kako nameravate delati?« »Dokler se ne odločim za tele tri,

Ronald Kirkbride Japonska ljubezen

15. nadaljevanje

»Prosim,« je moledevala. »Ne smete priti v trgovino, kjer delam. Prišla bom na železnisko postajo Šimabai ob pol enli.«

»Prav, dogovorjeno,« je rekel Joe. Ko je prispe, je že čakala nanj pri vhodu na peron. Bila je obidevna in trdi, gladst plašil in obuta v nizke čevlje, gladst vo pa ji je ovijala modra ruta. Podzval je šla ob njem po blatni ulici proti najbližji japonski restavraciji in ko ji je ponudil roko, da bi se nanj oprla, je močlo od-klonila. Izbral je mizo nekje v ozadju in ji hotel pomagati sileči plašč. Izmaknila se je, mu s sklonjeno glavjo snela plašč z ramen in ga obesila na kljuko v steni. Potem je še sama odložila plašč. S poveseni očmi mu je sedla nasproti. Bila je živa silka suženjske vdanosti in portosti.

»Veselite, Hanako-san. Toie naj bi bil vendar srečen dogodek. Kaj boste naredili? Šašimi, tempura in sukijato, to so jedi, ki so videti dobro in okusno pripravljene. Bova steklenico sakeja?« »Suši in čaj, prosim,« je rekla. Vzduhnil je in naročil isto tudi zase. Nenadoma je začutil razočaranje in nejevoljo. Njun sestane bo najbrž prav tako kratek in neprilivčen kot jed, ki jo je naročila.

Prinesli so rižve kroglice in čaj. Obo je bilo videti mrzlo in pčilo, zato je skoraj obupano rekel: »Mogoče pa nisva dobro izbrala. Ali bi hoteli iti kam drugam? V ameriški klub ali hotel Dalčić?« »Tukaj je zelo pripravno.« »Hočete reči prijetno.« »Zelo mi je žal. Hanako zelo slabo govori angleško. Zakaj ste hoteli z njo v restavracijo, si ne zna predstavljati.« »Ker ste mi všeč. Ker bi se z vami rad bolj spoznal. Ali tega ne morete razumeti?«

»Ne.« Potem ko sta pet minut molčala, je spet poskusil. »Kaj bi radi počeli popoldne? Ali bi šla v kino?« »Šla bom domov in čistila hišo. V soboto popoldne vedno čistim hišo.« »Ali tokrat ne bi mogli narediti izjeme?« »Ni vzroka za izjemo.« »Zdi se mi, da je.« »Kakšen vzrok?« Razkačeno je rekel: »Kadar nekdo povabi dekle na sobotno kosilo, je običaj, da dekle ne zbeži takoj, ko poje.« »Zelo neumen občaj.«

Močle se je poigravala s svojimi palčičami. Potem si je odrtina kroglic in rekla ne da bi ga pogledala: »Pojdite z menoj, prosim. Pokazala vam bom, zakaj so Japonci užaljeni, zakaj so jezni na policijo, ker ne pozapre prostitutk...« »Toda vi vendar niste prostitutka!« »Japonci so prepričani, da je prostitutka vsako dekle, ki gre s tujcem. Za tako obnašanje ni opravičilo nihč revščina, lakota in samota. Zdjaj pa pojdiva, prosim,« je ponovila. »Si tramvajem se bova peljala v Fukagavo, kjer sem švela z očetom in materjo... tja, kjer sem se rodila.«

Krizanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					14						
15					16						
	17	18	19		20	21					
22	23	24	25	26	27						
28	29	30	31		32						
33		34	35		36						
37					38						
39					40						
41					42						
43											

Gledališka Koncerti Kino Obvestila

Gledališka

DRAMA SNG

Petek, 31. maja, ob 15. uri: Ostrovska: VOLKOV IN OVCE (komedija). Za ljubljansko banko.

OPERA IN BALET SNG

Sobota, 1. junija, ob 20. uri: Baletni večer. Gostovanje v Oslješki ulici. Poljanska 22. a. Gledalci: RAZUJZDANCEVA USO. Da, lecaš Janček. TARAS BUIRA. Medvedstev se ob. NOC NA GOLEM BERDU.

MESTNO GLEDALIŠE LJUBLJANA

Petek, 31. maja, ob 20. uri: Uj vno hvala PRIROVNIKI. DUNAJŠKEGA GOZDA. Abonma RED V.

DRAMA SNG

Nedelja, 2. junija, ob 18. uri: Shakespeare-Aleksis: HAMILLET. U PODRUMU. Izven abonmaja. Gostuje Ateleja 212a iz Beograda.

Kino

DRAMA SNG

Petek, 31. maja, ob 15. uri: Ostrovska: VOLKOV IN OVCE (komedija). Za ljubljansko banko.

OPERA IN BALET SNG

Sobota, 1. junija, ob 20. uri: Baletni večer. Gostovanje v Oslješki ulici. Poljanska 22. a. Gledalci: RAZUJZDANCEVA USO. Da, lecaš Janček. TARAS BUIRA. Medvedstev se ob. NOC NA GOLEM BERDU.

MESTNO GLEDALIŠE LJUBLJANA

Petek, 31. maja, ob 20. uri: Uj vno hvala PRIROVNIKI. DUNAJŠKEGA GOZDA. Abonma RED V.

DRAMA SNG

Nedelja, 2. junija, ob 18. uri: Shakespeare-Aleksis: HAMILLET. U PODRUMU. Izven abonmaja. Gostuje Ateleja 212a iz Beograda.

Koncerti

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠE NOVA GORICA

Petek, 31. maja, ob 20.15: P. Kosak: AFERA. V dvorani PDG za združene abonmaje. Gostuje Drama SNG Maribor.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠE MARIBOR

Petek, 31. maja, ob 20. uri: Wolf - Ferrar: ZDRAHE NA TRGU - premiera za predpremieri. Ob 20.15: P. Kosak: AFERA - gostovanje. Nova Gorica.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠE CELJE

Petek, 31. maja, ob 18.00: Arnold Wesker: KORENIJE. Gledališka skupina Prosvetnega društva Horjul.

PRESERNOVO GLEDALIŠE KRANJ

Sobota, 1. junija, ob 15. uri: Pavle Lušcar: MITKA SE PREDSTA. VI IN JANEZ, KRANJSKI JANEZ - Gostovanje Lutkovnega gledališča v Slovenskem ljudskem gledališču Celju v okviru Republiške revije gledaliških skupin Slovenije.

LUTKOVNO GLEDALIŠE LJUBLJANA

Petek, 31. maja, ob 10.15: in 15.15: TIGER ČEK PETER - gostovanje v Celju.

ROČNE LUTKE, Resljeva 36

Petek, 31. maja, ob 10.15, 15.15 in 18.15: TIGER ČEK PETER - gostovanje v Celju.

Lutkovno gledališče Ljubljana

Ob 20.15 bo koncert za druzbo 4. cikla Slovenske harmonije s sodobno-romantičnim skladateljem Filipom: Brahms - Akademski uvertura, Rokoletno varstvo, Rokoletno varstvo, Rokoletno varstvo, Rokoletno varstvo.

Magistrat

Ljubljanski turistični zavod LJUBLJANA

Mestni trg 4-II razpisuje 4 delovna mesta VAJENCEV za živilsko stroko. Mesečna nagrada 600.- din ali plačilo internata.

dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Obalnega zdravstvenega doma Ljubljana:

radio Maribor

4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana

8.00 POROČILA: 8.05 Obvestila, zabavna glasba in reklama. 8.25 Prijatelji, glasbeni orkester Hans Carste; 13.15 NOVICE: 13.20 Turistični napovedi; 13.30 Dnevnik; 17.15 Obvestila; 17.20 v svetu; 17.25 Glasbeni mediji; 18.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Magistrat

Ljubljanski turistični zavod LJUBLJANA

Mestni trg 4-II razpisuje 4 delovna mesta VAJENCEV za živilsko stroko. Mesečna nagrada 600.- din ali plačilo internata.

dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Obalnega zdravstvenega doma Ljubljana:

radio Maribor

4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana

8.00 POROČILA: 8.05 Obvestila, zabavna glasba in reklama. 8.25 Prijatelji, glasbeni orkester Hans Carste; 13.15 NOVICE: 13.20 Turistični napovedi; 13.30 Dnevnik; 17.15 Obvestila; 17.20 v svetu; 17.25 Glasbeni mediji; 18.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Magistrat

Ljubljanski turistični zavod LJUBLJANA

Mestni trg 4-II razpisuje 4 delovna mesta VAJENCEV za živilsko stroko. Mesečna nagrada 600.- din ali plačilo internata.

dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Obalnega zdravstvenega doma Ljubljana:

radio Maribor

4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana

8.00 POROČILA: 8.05 Obvestila, zabavna glasba in reklama. 8.25 Prijatelji, glasbeni orkester Hans Carste; 13.15 NOVICE: 13.20 Turistični napovedi; 13.30 Dnevnik; 17.15 Obvestila; 17.20 v svetu; 17.25 Glasbeni mediji; 18.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Magistrat

Ljubljanski turistični zavod LJUBLJANA

Mestni trg 4-II razpisuje 4 delovna mesta VAJENCEV za živilsko stroko. Mesečna nagrada 600.- din ali plačilo internata.

dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Obalnega zdravstvenega doma Ljubljana:

radio Maribor

4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana

8.00 POROČILA: 8.05 Obvestila, zabavna glasba in reklama. 8.25 Prijatelji, glasbeni orkester Hans Carste; 13.15 NOVICE: 13.20 Turistični napovedi; 13.30 Dnevnik; 17.15 Obvestila; 17.20 v svetu; 17.25 Glasbeni mediji; 18.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Magistrat

Ljubljanski turistični zavod LJUBLJANA

Mestni trg 4-II razpisuje 4 delovna mesta VAJENCEV za živilsko stroko. Mesečna nagrada 600.- din ali plačilo internata.

dežurni zdravnik

LJUBLJANA

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Obalnega zdravstvenega doma Ljubljana:

radio Maribor

4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana

8.00 POROČILA: 8.05 Obvestila, zabavna glasba in reklama. 8.25 Prijatelji, glasbeni orkester Hans Carste; 13.15 NOVICE: 13.20 Turistični napovedi; 13.30 Dnevnik; 17.15 Obvestila; 17.20 v svetu; 17.25 Glasbeni mediji; 18.15 Prenos sporeda RTV Ljubljana.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije v tem času po tel.: 317-468. Opozorjamo obiskovalce, da lahko postanejo člani ZLATEGA KLUBA s čim bolj imeti številne ugodnosti: za 100 dni mesečno imajo 5-krat brezplačno vstop, popust pri najdaljših obiskih (tri cikelto masaže (33, do 50 odstotkov) ter brezplačno vodenje osebne evidencije. Počitnice in postitve za svoje telo, da bo vitko, gibko, živino in zagorelo dočakalo sezono kopanja. ZLATI KLUB odsej od sredah zaprta, ob torkih pa bo odprta le od 14. do 20. ure.

Obvestila

zavod ing. Stanka Bloudka Ljubljana Celovška cesta 25 - telefon 315-322.

HALAL

ELEKTRICNI AVTODROM IN OTROKSI VRTILJAK na plačadi pred hoto Trivoli sta odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Voznja in slabem vremenu. Voznja s avtomobilom za dve osebi na 4 dni, z vrtiljakom za dve osebi na 3 dni.

zlati klub

Je danes od 8. do 20. ure namenjen ženskam jutri od 12. do 18. ur. mešano ženskam in moškim. Pojavnost in rezervacije

Jugoslovenska potovalna agencija
v Ljubljani, v NAMI (telefon 21-333)

POTUJTE IN LETUJTE NA 6-MESEČNI KREDIT

POČITNICE

PALMA DE MALLORCA

7 in 14 dni z letalom
odhod vsak ponedeljek od 20. 5. dalje
cena 1.575

COSTA DEL SOL

najsončnejša obala Evrope
7 in 14 dni z letalom
odhod od 3. 6. vsak ponedeljek
cena 1.490 din

LETOVANJA NA JADRANU

od Poreča do Učinja
8 in 15-dnevni paketni aranžmaji
z letalom in avtobusom,

Vključeno: letalski prevoz, polni penzioni, transferi.

Solaris	od 815 din	Srebrno	od 995 "
Kastel Stari	od 1040 "	Mini	od 1140 "
Kastel Star	od 1145 "	Korčula	od 1145 "
filij	od 940 "	Vela luka	od 945 "
Supetar	od 395 "	Prizba	od 995 "
Postira	od 845 "	Orebič	od 1145 "
Sutivan	od 845 "	Cavtat	od 1845 "
Split	od 1240 "	Tivat	od 1145 "
Makarska	od 1045 "	Ucinj	od 995 "
Dubrovnik	od 995 "		

Poreč (z avtobusom) od 553

Zahtevajte posebno brošuro za avtomobiliste.

KRIŽARJENJE

m/b Dalmacija
Grčija—Turčija
Itea—Pirej—Istanbul—Katakolon
odhod 2. 6.

Cena 2.590 din

LONDON

21. in 24. 6. — 4 dni, cena 1.795 dni;
27. 6. — 5 dni, cena 1.990 din

V Britanijo 1. 7. — 10 dni, cena 4.500 din

ATLAS CLUB
INTERNATIONAL

organizira za svoje člane letovanje na Costa del Sol —
odhod 3. 10 in 17. junija, cena 1.590 din

Palma de Mallorca — odhod 3. junija, cena 1.490 din

KRIŽARJENJE

m/b Dalmacija
Grčija—Turčija
8 dni
Dubrovnik—Itea—Pirej—Istanbul—Katakolon—
Dubrovnik
odhod vsako nedeljo od 26. 5. dalje
Cena 2.990 din

V Atlasovih prodajnih mestih vas čaka poseben
bilten z vsemi informacijami.

Razen v Ljubljani tudi v Kočevju,
Velenju in Škofji Loki

Ne odlašajte več! Kam na počitnice? Začetek sezone je JUNI!

11 in 13-dnevne počitnice V SOCIJU OB KRIMSKI
OBALI ČRNEGA MORJA, največjem letovišču in
mineralnih toplicah Sovjetske zveze — združene
z izletom na Jalto — Biser Krima — in ogledom
Moskve, je poseben užitek in doživetje ter vam bo
ostalo v nepozabnem spominu — za odhod z letalom
6. in 11. junija še nekaj prostih mest — posebnost
na ugodnost plačilo na obroke

TUDI S PRIJAVAMI ZA LETOVANJE NA NASEM
JADRANU POHITITE — posebni popusti v objektih
Alpe-Adria: Novigradu, Selcuh in na Rabu v pred-
sezoni — juniju, zahtevajte programe!

Prijave in informacije
v turistični poslovalnici
Masarykova 14 / 315-092

alpe
adria

kam kdaj kako

DALJNA IN SONČNA KORČULA

Zanimanje za Korčulo je
razmeroma veliko. Izkusnje
istih, ki so bili že tam, so
enotne: stalno vreme, dovolj
vročine, lepi kraji, dobre pla-
že, dokaj dobre zveze, močno
vino in živa folklor.

Pri agencijah je najti še
kar ponudb za Korčulo. Po-
glejmo kaj in kako:

Kompas ima rezervirane
dvo in triposteljne zasebne
sobe v mestu Korčuli (hrana
v restavraciji »Liburnia«).

Penzion v juniju in septembru po
630 din za sedem dni, v juliju
in avgustu pa po 660 din. Za-
sebnost sobe ima Kompas na
voljo tudi v Veli Luki na
drugem koncu otoka po 70
din (penzion na dan) v ju-
niju in septembru ter po 88
din v juliju in avgustu. V Ve-
li Luki ima Kompas tudi
sobe v hotelih po 76 do 105
din na dan v juniju in sep-
tembru, ter po 106 do 135
din v prvem tednu julija in
zadnjem tednu avgusta. Ra-
zpon tega ima Kompas tudi so-
be v hotelu v Lumbardu in
sicer po 690 do 920 din na
teden v juniju in septembru,
ter po 875 do 980 din v ju-
niju in avgustu. Cena v Lum-
bardi je odvisna od kakovosti
sobe oziroma razgleda.

Generalturist posreduje ho-
telške sobe v hotelu Korčula
v mestu Korčuli (na rivi), kjer
ima C kategorijo. V juliju in
avgustu je penzion po 97 din
na dan, v juniju in septembru
pa po 77 din.

Atlas posreduje sedemdnevne
počitnice zlasti v Veli Lu-
ki. V hotelu Posejdon stano-
je sedemdnevne počitnice z
letalskim in avtobusnim pre-
vozom od 1145 do 1695 din
(odvisno od sezone). V ho-
telu Jadran v istem kraju je
sedemdnevni aranžma po 1045
do 1495 din. V hotelu Korky-
ra pa od 945 do 1495 din. At-
las posreduje tudi počitnice
v hotelu Alfir v mali Prižbi.

Sedemdnevni aranžma z letal-
skim in avtobusnim prevozom
stane od 1045 do 1595 din, od
visno od sezone.

V Veli Luki posreduje po-
čitnice tudi Dalmacijaturist,
katero v Ljubljani zastopata
Transturist in Inex turist. Se-
demdnevne počitnice stanejo
v Korkyri od 497 do 968 din
(odvisno od kakovosti sobe
in od sezone), v hotelu Ja-
diran prav tako v Veli Luki,
stanejo take počitnice od 533
do 904 din in pri zasebnikih
(hrana v restavraciji) od 497
do 683 din.

Kateri kraj je najprimer-
nejši za počitnikovanje? Pravi-
len odgovor: vsil!

Mesto Korčula je precej ob-
ljudeno, nima povsod naj-
boljših plaž, a je živahna,
slikovita in polna dopustni-
škega vrveža. Lumbarda je
pet kilometrov od Korčule

na južnem bregu otoka. Ima
zelo čislane plaže (prava mi-
ka!) in je priporočljiva za
otroke in neplavalce. Prijete-
krat, slikovit in sloveč po do-
brem in močnem vinu. Redne
avtobusne zveze s Korčulo.

Vela Luka je na drugem
koncu otoka in je od mesta
Korčule oddaljena pičlih 50
kilometrov. Vela Luka ima
nekaj dobrih plaž, manj je
peščenih (razen pred hotelom
Posejdon). »Nudistične« pla-
že so na bližnjih otokih, do
katerih je organiziran reden
prevoz. Vela Luka je živahna
velika vas, kjer je obilo do-
brega vina. Redne avtobusne
zveze s Korčulo in celo z

KORČULA

Dubrovnikom. Prizba pa je
majhna vas na južnem bregu
Korčule, oddaljena je od glav-
ne ceste le 5 kilometrov, od
Vele Luke pa 13. Skrit in mi-
ren kraj, pravi zdraviliški
mirni eldorado.

KAKO NA KORČULO? La-
dja »brze« proga vse prista-
jajo v Korčuli (glej na tej
strani informacijo o ladijs-
kem voznom redu). Redno
ladijsko zvezo s Splitom (vsako
popoldne) ima tudi Vela
Luka.

Trajekt plovejo med Ore-
bičem in Korčulo dobesedno
ves dan. Avtomobilisti pride-
lahko do Ploča (ob obali ali
čez Bosno), potem pa s tra-
jektom do Trpnja in naprej
po asfaltu v Orebič. Trajekt

vozi tudi iz Drvenika v Pri-
gradico na severozahodnem
delu otoka. Tudi nekatere la-
dije na »brzi« progji so trajekti
(Liburnija in Ilirija), tako
da lahko avto naložite ob tor-
kih in sobotah zvečer na Re-
ki ali v sredo ali nedeljo zju-
traj v Splitu, kar je ugodnej-
še, ker je ta trajektna sple-
ljavaj precej draga.

Ce potujete z vlakom je bo-
lje potovati z njim do Spli-
ta kakor pa do Ploča, ker je
potem preveč prestopanja
(vlak — trajekt — avtobus —
trajekt in verjetno spet avto-
bus). Če potujete z letalom
je bolje leteti v Dubrovnik
ker so od tam boljše avto-
busne in ladijske zveze s
Korčulo.

Obiščite nas v poslovalni-
cah in zahtevajte pro-
grame za letni odhidi.
UMAG, POREC, MURTER,
CRVENA LUKA, OTOK
UGLIAN, LUKA NA DU-
GEM OTOKU, OTOK IZ.

Po ugodnih cenah vam
nudimo brezskrbno leto-
vanje!

JUNIJA NA AZURNI
OBALI

Inexove mini počitnice na
Azurni obali so skoraj že
razprodane; na voljo je le
še nekaj mest v posebnem
letalu, ki bo vzletelo z Br-
nika 13. junija in se vrnilo
domov 17. junija. Cena teh
počitnic je samo 1380 dinarjev
(plačljivo v treh obrokih).

• SVETOVNO PRVENSTVO
V NOGOMETU SE PIBILJUJE

Organiziramo potovanje na ogled tekem:

JUGOSLAVIJA — BRAZILIJA — 13. 6. 1974
ODHOD 12. 6. 1974

JUGOSLAVIJA — ZAIRE — 18. 6. 1974
ODHOD 17. 6. 1974

JUGOSLAVIJA — ŠKOTSKA — 21. 6. 1974
ODHOD 20. 6. 1974

Izredno zanimanje, zato pohitite s prijavitelji.
Zahtevajte podrobne programe!

• DUNAJ — ogled cvetlične razstave
2 dni z avtobusom, odhod 22. 6.

• DANSKA IN ČUDOVITI KOBENHAVN
7 dni z letalom, odhod 23. junija

• ŠVIČA — JUNGERAUJOCH
6 dni, z avtobusom, odhod 23. junija

• PO DOLINI LOIRE
10 dni, z avtobusom, odhod 23. junija

• BUDIMPESTA
3 dni, z avtobusom, odhod 21. junija

• LONDON
5 dni, z letalom, odhod 28. junija

• PROVANSA IN AZURNA OBALA
8 dni, z avtobusom, odhod 29. junija

• BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE
8 dni, z avtobusom, odhod 29. junija

• PO MAKEDONIJI
8 dni, vlak — avtobus, odhod 29. junija

• LENINGRAD — MOSKVA
6 dni, z letalom, odhod 30. junija

• BISERI NORVEŠKE IN KOBENHAVN
10 dni, letalo do Osla, nato 7-dnevno potovanje
z avtobusom po Norveški, odhod 30. junija

• POLJSKA
8 dni, z letalom in avtobusom, odhod 2. julija

• PARIZ
7 dni z vlakom, odhod 16. julija

• FINSKA (Helsinki)—Tampere—Kuopio—Koli
8 dni, letalo — avtobus, odhod 17. 8.

• FINSKA — NORDKAP (Tampere—Rovaniemi—
Ivalo—Nordkap—Helsinki)
letalo — avtobus, 8 dni, odhod 24. 8.

• ŠPANIJA
letalo — avtobus, odhod 28. 10. in 8. 11.

• STROKOVNA POTOVANJA
SVETOVNO PRVENSTVO FRIZERJEV NA DU-
NAVU OD 15. DO 17. 9.

• FOTOKINA 1974 V KOLNU
3-dnevno potovanje na ogled razstave z letalom.
Odhod 29. 9. do 1. 10. 1974. Omejeno število, zato
pohitite s prijavitelji.

• PODOBNE PROGRAME VSEH NASIH POTOVANJ
DOBITE V VSEH POSLOVALNICAH KOMPASA!

• RENT
• A
• Hertz

KOMPAS CAR

Ugodna prilika za po-
tovanje

v KAIRO — LUXOR
15. 6., 6 dni z letalom, cena
3.480.—

Vabimo vas na strokovne
ekskurzije:

PARIZ-Interclima, Inter-
chimie, EUROPLASTIQUE
7. 6., 3 dni z letalom,
cena 2.400.—

BRUXELLES-Didacta,
razstava učil
10. 6., 3 dni z letalom,
cena 2.250.—

DUNAJ-cvetlična razstava
WIG
20. 6., 3 dni z avtobusom,
cena 720.—

MÜNCHEN-Interforst,
razstava gozdarstva in
lesne tehnike
20. 6., 3 dni z avtobusom,
cena 930.—

Prodajamo vstopnice za
SLOVENSKO POPEVKO
v poslovalnicah na Titovi
19 in Titovi 36 a.

Obiščite nas v poslovalni-
cah in zahtevajte pro-
grame za letni odhidi.
UMAG, POREC, MURTER,
CRVENA LUKA, OTOK
UGLIAN, LUKA NA DU-
GEM OTOKU, OTOK IZ.

Po ugodnih cenah vam
nudimo brezskrbno leto-
vanje!

JUNIJA NA AZURNI
OBALI

Inexove mini počitnice na
Azurni obali so skoraj že
razprodane; na voljo je le
še nekaj mest v posebnem
letalu, ki bo vzletelo z Br-
nika 13. junija in se vrnilo
domov 17. junija. Cena teh
počitnic je samo 1380 dinarjev
(plačljivo v treh obrokih).

• SVETOVNO PRVENSTVO
V NOGOMETU SE PIBILJUJE

Organiziramo potovanje na ogled tekem:

JUGOSLAVIJA — BRAZILIJA — 13. 6. 1974
ODHOD 12. 6. 1974

JUGOSLAVIJA — ZAIRE — 18. 6. 1974
ODHOD 17. 6. 1974

JUGOSLAVIJA — ŠKOTSKA — 21. 6. 1974
ODHOD 20. 6. 1974

Izredno zanimanje, zato pohitite s prijavitelji.
Zahtevajte podrobne programe!

• DUNAJ — ogled cvetlične razstave
2 dni z avtobusom, odhod 22. 6.

• DANSKA IN ČUDOVITI KOBENHAVN
7 dni z letalom, odhod 23. junija

• ŠVIČA — JUNGERAUJOCH
6 dni, z avtobusom, odhod 23. junija

• PO DOLINI LOIRE
10 dni, z avtobusom, odhod 23. junija

• BUDIMPESTA
3 dni, z avtobusom, odhod 21. junija

• LONDON
5 dni, z letalom, odhod 28. junija

• PROVANSA IN AZURNA OBALA
8 dni, z avtobusom, odhod 29. junija

• BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE
8 dni, z avtobusom, odhod 29. junija

• PO MAKEDONIJI
8 dni, vlak — avtobus, odhod 29. junija

• LENINGRAD — MOSKVA
6 dni, z letalom, odhod 30. junija

• BISERI NORVEŠKE IN KOBENHAVN
10 dni, letalo do Osla, nato 7-dnevno potovanje
z avtobusom po Norveški, odhod 30. junija

• POLJSKA
8 dni, z letalom in avtobusom, odhod 2. julija

• PARIZ
7 dni z vlakom, odhod 16. julija

• FINSKA (Helsinki)—Tampere—Kuopio—Koli
8 dni, letalo — avtobus, odhod 17. 8.

• FINSKA — NORDKAP (Tampere—Rovaniemi—
Ivalo—Nordkap—Helsinki)
letalo — avtobus, 8 dni, odhod 24. 8.

• ŠPANIJA
letalo — avtobus, odhod 28. 10. in 8. 11.

• STROKOVNA POTOVANJA
SVETOVNO PRVENSTVO FRIZERJEV NA DU-
NAVU OD 15. DO 17. 9.

• FOTOKINA 1974 V KOLNU
3-dnevno potovanje na ogled razstave z letalom.
Odhod 29. 9. do 1. 10. 1974. Omejeno število, zato
pohitite s prijavitelji.

• PODOBNE PROGRAME VSEH NASIH POTOVANJ
DOBITE V VSEH POSLOVALNICAH KOMPASA!

• RENT
• A
• Hertz

KOMPAS CAR

VSAK TEDEN V SOVJETSKO ZVEZO

Vsak četrtek od maja do oktobra se lahko ude-
ležite naših osemdnevni potovanj v Sovjetsko
zvezo, kjer vam predstavljamo: MOSKVO, LE-
NINGRAD, VOLGOGRAD, TALLIN, RIGO, SA-
MARKAND, BUHARO, TASKENT, TBILISI,
EREVAN, SOCI IN JALTO.

Posebej vabimo na odhode v juniju in juliju

SVET DOMIŠLJIJE, LEPOTE IN MIRU:

potovanja na Island in Grönland
(ter København)
Sestindnevni letalski izlet za 7.400,00 din
Odhod iz Ljubljane: 4. julija

POČITNICE NA MORJU

Vabimo vas v Dubrovnik in v Istro
7 ali 14-dnevne počitnice v Platu (letalski prevoz!)
in v Umagu (za avtomobiliste)

Odhodi od 15. junija vsako soboto
Sedemdnevne počitnice že za 775,00 din

12-MESEČNA POSOJILA ZA VSA POTOVANJA TER ZA POČITNICE

Prijave YUGOTOURS LJUBLJANA, Titova 36/9 nad,
tel. 322-458 in 321-794

in pooblaščenim agencijam po vsej Sloveniji

Prosimo pošljite mi podrobnejše informacije
oziroma programe vaših potovanj v
letošnjem letu

ime in priimek:

naslov:

VABIMO NA ZANIMIVA POTOVANJA:

— 2 dni DUBROVNIK (letalo), odhod 8. 6.
— 4 dni AZURNA OBALA — NICE (letalo), odhod
13. 6., reklamna cena samo din 1.380.—

— 8 dni GRČIJA (vlak — avtobus) Atene—Sounion
—Korint—Epidavros—Mikene—Delfi—Solun, odhod
27. 6. POSEBNI ARANŽMANI ZA DIJAKE
IN STUDENTE PO UGODNIH CENAH, odhodi
od 1. 7. dalje.

— ŠPANIJA, različne variante potovanj in dopustov,
odhodi od 10. 6. dalje

— ŠPANIJA — ANDALUZIJA — (letalo — avtobus)
Madrid—Toledo—Córdoba—Sevilla—Costa del Sol
—Malaga—Granada—Valencia—Barcelona. Odhod
15. julija

— AMERIKA — HAVAJI — različne variante, odhodi
od 29. 6. dalje

— V prodaji imamo tradicionalne — verjetno naj-
popolnejše in najcenejše 8 oz. 15-dnevne POČIT-
NISCHE PAKETE v Kastelah pri Splitu z name-
stitvijo v privatnih sobah ali v hotelu »Resmika«.
Odhod letala vsak petek od 28. 6. dalje.

Gospodarske organizacije, ustanove in druge inte-
resente obveščamo, da prodajamo in po želji tudi
posiljamo letalske vozovnice za vse proge INEX-
ADRIE in da po izredno ugodnih cenah organiziramo
za kolektivne charterske izlete z reaktivnimi le-
tali DC-9.

MIRNA POSTIRA NA BRAČU

Otok Brač ima vedno več
obiskovalcev, domala vse va-
si, ki leže ob morju ali bli-
zu njega so že turistični kra-
ji; to velja še posebej za
Supetar na severni in za Bol
na južni obali otoka. Med
vsemi kraji je še razmero-
ma malo znana Postira, ki
je od Supetra oddaljena le
6 in pol kilometra. Okrog
Postire, ki je bolj miren
kraj, so povsod lepe plaže
in dovolj zelenja. Morje je
čisto in kraj je slikovit in
zanimiv.

NAPACNO BI BILO, CE BI KUPILI AVTO RADIO ZA VAS AVTOMOBIL, NE DA BI SE POPREJ POZANIMALI GLEDE NAKUPA IN CEN V VELETRGOVINAH FIRME

UNIVERSALTECNICA

TRST

Corso U. Saba 18
Piazza Goldoni 1
Via Machiavelli 3
Via Zudecche 1

Razen tega imamo v prodaji vse najboljše znamke radioaparatorov od 16.900 lir dalje

V CENAH NI VKLJUČENA CARINA ZA EKSPORTNE POŠILJKE

ČUDOVITO POTOVANJE PO ZAHODNEM SREDOZEMLJU

16 dni s ladjo SPANIJA — TUNIS — KORSIKA — SARDINIJA — FRANCIJA in SICILIJA
Odhod iz Ljubljane s avtobusom do Reke 27. 10. 1974
ZAHTEVAJTE PODROBNI PROGRAM PRI VSEH NASIH POSLOVALNICAH.

BRUXELLES — ANTWERPEN — ROTTERDAM — AMSTERDAM — KOLN — STUTTGART
peditivno turistično potovanje z letalom do Bruxellesa, dalje z avtobusom.

IZREDNA PRILOŽNOST, NIZKA CENAI

Odhod 11. junija ob 20.15 z Brnkov.

Občinska konferenca ZMS Ljubljana-Šiška

razpisuje prosto delovno mesto **TAJNICE njenih izvršilnih organov**

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
dveletna administrativna šola ali štiri letna upravno administrativna šola, srednja komercialna šola, srednja ekonomska šola. Kandidati morajo biti družbeno politično razgledani, aktivni in neoporečni.

Osební dohodek od 2000 do 2500 dinarjev.
Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na: OK ZMS Lj-Šiška, Trg prekomorskih brigad 1, Ljubljana. 4909

V spomin

Dne 31. maja 1974 bo minilo leto polno moje globoke žalosti, ko me je za vedno zapustila moja draga mama

Marija Perko

roj. CELHAR
dipl. habičica v pokoju v Postojni

Vsem, ki se spominjajo moje drage mame se zahvaljuje
sin Jože-Stanko Perko

Pri osmrtnici za

Pipo Arko

roj. TAVČAR

objavljeni dne 27. maja je izostalo pomotoma ime njene svakinje Dalme Tavčar

Zapustil nas je dragi brat, stric in svak

Peter Železnik

ZAGORJAN

Pogreb bo v petek, 31. maja 1974, ob 15.45 na Zalah iz Kristofove vežice

Zalujoči:

sestra Vera, nečaki in nečakinje in drugo sorodstvo
Ljubljana, Sentvid, Zagorje, Trbovlje, 29. maja 1974

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je v 79. letu starosti umrla naša draga mama, sestra, tašča, stara mama in teta

MARIJA TRPIN

rojena PISLJAR

Od pokojnice se bomo poslovili v soboto, 1. junija 1974 ob 16. uri izpred hiše žalosti v Hotedršici št. 19 na vaško pokopališče

Za njo žalujejo:

sinovi Milan z družino, pater Ivan, Zvone z družino, brat Jakob z družino in drugo sorodstvo

Hotedršica, Chicago, Ziberše, Ljubljana, Logatec, 29. maja 1974

Umrla je naša dobra, skrbna mama, stara mama in omica

MARIJA KOLŠEK

Pogreb naše drage mame bo v petek, dne 31. maja 1974, ob 16. uri na pokopališče v Vojniku

Zalujoči:

sinovi Danilo z družino, Friderik, Hubert z družino, hčerka Mara in drugo sorodstvo

Vojnik, Celje, Ljubljana, Dobrna, dne 29. maja 1974

Jugoslovanska loterija

NEURADNA ZREBNA LISTA 22. kola srečk Zrebanje je bilo 30. 5. 1974

Srednja kombinacija so značilni dim

30	30
400	600
15949	600
79250	800
107210	10.000
382260	5.000
586180	5.000
01	30
26651	600
78081	800
98151	600
048821	10.000
487981	5.000
491121	5.000
72	40
5132	300
11742	600
18252	600
48022	600
73622	800
201572	5.040
247222	10.000
580942	10.000
49082	800
63	30
83	30
073	60
5993	100
49933	1000
037009	5.000
4	10
76164	610
80364	1010
89664	610
97004	610
113704	160.010
134714	10.010
45	40
85	20
33925	1.070
89445	640
066	160
606	80
676	80
15116	800
43306	1.000
74096	1.000
79356	800
87186	800
87	30
87	30
402517	5.000
1908	200
06938	800
73258	1000
87118	1000
9	10
27489	810
51959	1010
89899	510
17319	5010

Premija 10.000 din na št. 134714 je v Ljubljani.
Dobitki po 1.000 din v Celju in Ljubljani.

Loto

LOTO I
1. Končno poročilo za 21. kolo loto. Zrebanje je bilo 21. 5. 1974.
VREDNOST DOBITKOV:
Peterka 115.872,00 din
Četverka 425,25 din
Trojka 15,35 din
2. Začasno poročilo za 22. kolo loto. Zrebanje je bilo 28. 5. 1974. Izrebanje so bile številke: 2, 7, 17, 18, 34 — 21.
VREDNOST DOBITKOV:
Peterka 38.400,00 din
Četverka 430,20 din
Trojka 17,75 din
VEČI DOBITKI V SLOVENIJI:
Peterka Izola — 48 — 705141-4
č e t v e r k e:
Ljubljana 1-71132-4
(1 x 4, 3 x 3)
Celje 32-429427-4
Jesenice 49-74272-4
Kranj 59-S-553891
(2 x 4, 4 x 3)
LOTO II.
3. Končno poročilo za 21. kolo loto. Zrebanje je bilo 21. 5. 1974.
VREDNOST DOBITKOV:
S 4 + 1 zadetki: 14.019,50 din
Četverka 297,25 din
Trojka 14,50 din
4. Začasno poročilo za 22. kolo loto. Zrebanje je bilo 28. 5. 1974. Izrebanje so bile številke: 8, 9, 19, 39, 38 — 33.
VREDNOST DOBITKOV:
Peterka 83.130,00 din
Četverka 491,90 din
Trojka 19,40 din
VEČI DOBITKI V SLOVENIJI:
č e t v e r k e:
Ljubljana 1-702128-4
(1 x 4, 3 x 3)
S-557978
(4 x 4, 24 x 3)
5-718028-4
Celje 32-429424-4
Maribor 72-793452-4
76-438281-4
(2 x 4)
Nova Gorica 91-715632-4

ŠOLSTVO

SVET VIŠJE SOLE ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE, LJUBLJANA,
Poljanska cesta 26 a
objavlja na osnovi 136. člena statuta šole

razpis za vpis v I. letnik Višje šole za zdravstvene delavce v Ljubljani v šolskem letu 1974/75.

Sola bo vpisovala:
ODDELEK ZA MEDICINSKE SESTRE
ODDELEK ZA FIZIOTERAPEVTE
ODDELEK ZA DELOVNE TERAPEVTE
ODDELEK ZA SANITARNE TEHNIKE

Študij v oddelku za medicinske sestri traja 3 leta, v drugih oddelkih pa dve leti in obsega teoretični in praktični pouk.

Kandidati se lahko prijavijo za redni ali izredni študij. Vpisni pogoji so za redni in izredni študij enaki.

V šolo se lahko vpiše:
1. kdor je uspešno končal 4 letno srednjo šolo z zaključnim izpitom
2. kdor je končal srednjo šolo, ki traja manj kot 4 leta — s preizkusnim izpitom
3. kdor je končal osemletko in ima najmanj 4 leta ustreznih delovnih izkušenj — s preizkusnim izpitom.

Preizkusni izpit bo:
a) za oddelke za medicinske sestri:
iz kemije, biologije, družbene ureditve SFRJ in narodnega jezika

b) za oddelke za fizioterapevte
za oddelke za delovne terapevte
za oddelke za sanitarne tehnike

iz fizike, biologije, družbene ureditve SFRJ in narodnega jezika

Kot izreden študent se lahko vpiše, kdor izpolni vse pogoje za vpis, pa zaradi delovnega razmerja ali iz drugih upravičenih razlogov ne more obiskovati pouka kot redni študent.

Kandidati, ki se nameravajo vpisati v šolo, morajo izpolniti prijavo, kolkovano s kolkom za 2 din.

PRJAVI JE TREBA PRILOŽITI:
— za kandidate pod točko 1. spričevalo o zaključnem izpitu in spričevalo 4. razreda srednje šole (original)
— za kandidate pod točko 2. in 3. spričevalo 8. razreda osnovne šole in spričevalo šole, ki jo je končal nazadnje obiskoval

— zdravniško spričevalo (za vpis rednih študentov)
— potrdilo o trajanju zaposlitve, če je bil kandidat po končani šoli zaposlen
— frankirano ovojnico z naslovom za odgovor.

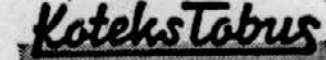
Kandidati za izredni študij priložijo še:
— potrdilo delovne organizacije, da so v stalnem delovnem razmerju
— soglasje organizacije k študiju
— izjavo kandidata ali delovne organizacije o plačevanju stroškov študija.

PRIJAVNI ROK:
— do 31. julija za kandidate pod točko 1.
— do 15. junija za kandidate pod točko 2. in 3. (zaradi priprave seminarja za preizkusne izpite).

PREIZKUSNI IZPITI bodo 9. in 10. septembra 1974. Prijave, obrazci za zdravniški pregled in programi za preizkus znanja so na voljo v šoli.

Svet Višje šole za zdravstvene delavce v Ljubljani 4924-S

Razpisne komisije podjetja

import-export
LJUBLJANA, Miklošičeva 5
in temeljnih organizacij

objavljajo razpis naslednjih delovnih mest:

I. V podjetju KOTEKS TOBUS, Ljubljana:

1. GENERALNEGA DIREKTORJA
2. POMOČNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA za komercialno področje
3. POMOČNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA za proizvodno področje
4. POMOČNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA za finančno poslovanje
5. POMOČNIKA GENERALNEGA DIREKTORJA za organizacijsko razvojno področje

II. TOZD TRGOVINA: DIREKTORJA TOZD Trgovina

III. TOZD PROIZVODNJA: DIREKTORJA TOZD Proizvodnja

IV. TOZD INDE Vransko: DIREKTORJA TOZD INDE Vransko

POGOJI ZA ZASEDBO:

pod I./1.: ekonomska, pravna ali druga visoka šola, 12 let prakse, od tega najmanj 3 leta uspešnega dela na vodilnih delovnih mestih v podjetju oz. najmanj 3 leta uspešnega dela na zelo zahtevnih delovnih mestih v zvezi ali republiški upravi, obvladanje enega svetovnega jezika, družbeno-politična aktivnost in moralno-politična neoporečnost;

pod I./2., 3., 4. in 5.: ustreza visoka šola in 12 let strokovne prakse, obvladanje dveh svetovnih jezikov, zunanjetrgovinska registracija, moralno-politična neoporečnost;

pod II.: visoka šola ekonomske, pravne ali ustrezne smeri in 10 let prakse v stroki, od tega 3 leta na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu, obvladanje dveh svetovnih jezikov, zunanjetrgovinska registracija, uspešno delo na dosedanjih delovnih mestih, moralno-politična neoporečnost;

pod III.: ustreza visoka šola ekonomske, pravne ali veterinarske smeri in 10 let prakse v stroki, od tega 3 leta na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu, obvladanje najmanj enega svetovnega jezika, zaželen zunanjetrgovinska registracija, uspešno delo na dosedanjih delovnih mestih, moralno-politična neoporečnost;

pod IV.: srednješolska izobrazba in 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih ali visoko kvalificirani delavec in 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu, moralno-politična neoporečnost.

Ponudbe pod I., II. in III. sprejema kadrovska služba podjetja KOTEKS TOBUS, Ljubljana, Miklošičeva 5, ponudbe pod IV. pa kadrovska služba TOZD INDE Vransko, do vključno 20. 6. 1974.

Ponudbi priložite dokazila o izpolnjevanju pogojev, opis dosedanjih zaposlitev in kratek življenjepis. 4920

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA LJUBLJANA, Parmova 39

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

odgovornega urednika revije

Pogoji: diploma druge stopnje pravne fakultete, 5 let izkušenj v novinarstvu ali v založniški dejavnosti

in objavlja naslednji prosti delovni mesti:

administratorke v razmnoževalnici

Pogoji: končana srednja ekonomska šola in 3 leta prakse ali končana dveletna administrativna šola in 6 let prakse. Poskusno delo — 2 meseca.

snadžilke

Pogoj: poskusno delo 1 mesec.

Vloge sprejema Dopsna delavska univerza, splošni sektor, Ljubljana, Parmova 39, in sicer 8 dni od dneva objave. 4910

Za vedno nas je zapustil naš nadvse ljubljani mož, oče in brat

Ivan Pakiž

DRAKSLER
Zamostec 38, Sodražica

Pogreb bo v soboto, 1. junija 1974 v Sodražici

Neutolažljiva žena Frančiška, sinova Janez in Jože z družino, hčerke Marica, Vida z družino, Anica, sestri Angelca in Anica

Zamostec, Ribnica, Ljubljana, Avstrija, USA

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša dolgoletna sodelavka

MARIJA LAMBERŠEK

upokojenka

Pogreb drage pokojnice bo v petek, dne 31. maja 1974, ob 17. uri z Zal v Domžalah na pokopališče v Domžalah.

Delovni kolektiv in družbenopolitične organizacije tovarne farmacevtskih in kemičnih izdelkov LEK LJUBLJANA

Sporočamo žalostno vest, da nas je po hudem trpljenju zapustila naša dolgoletna sodelavka, tovarišica

JUSTINA KRISTL

perica

Od drage pokojnice se bomo poslovili v ponedeljek, 3. junija 1974 ob 16. uri na pokopališču Zale. Do pogreba leži v Frančiškovi mrliški vežici

Titovi zavodi Litostroj Ljubljana

Po krajši bolezni je preminil naš ljubljani mož, ata, brat, stari ata in svak

FRANJO SERUČAR

učitelj v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 31. maja 1974 ob 16.30 na mestnem pokopališču v Celju

Zalujoči:
žena Lizika, hčerke Stanka z družino, Savica in Ruža, brat Zdravko z ženo in drugo sorodstvo

Celje, Ljubljana, Zagreb, Sentjur, 30. maja 1974

PREMINIL JE NAŠ DOLGOLETNI ČLAN

PETER ŽELEZNIK

SLIKAR — RESTAVRATOR

POGREB BO 31. MAJA 1974 OB 15.45 IZ KRISTOFOVE VEŽICE NA ZALAH

DRUŠTVO LIKOVNIKOV—OBLIKOVALCEV SLOVENIJE, LJUBLJANA

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, atja, sina, brata, zeta, strica in svaka

ZDRAVKA PAVLINA

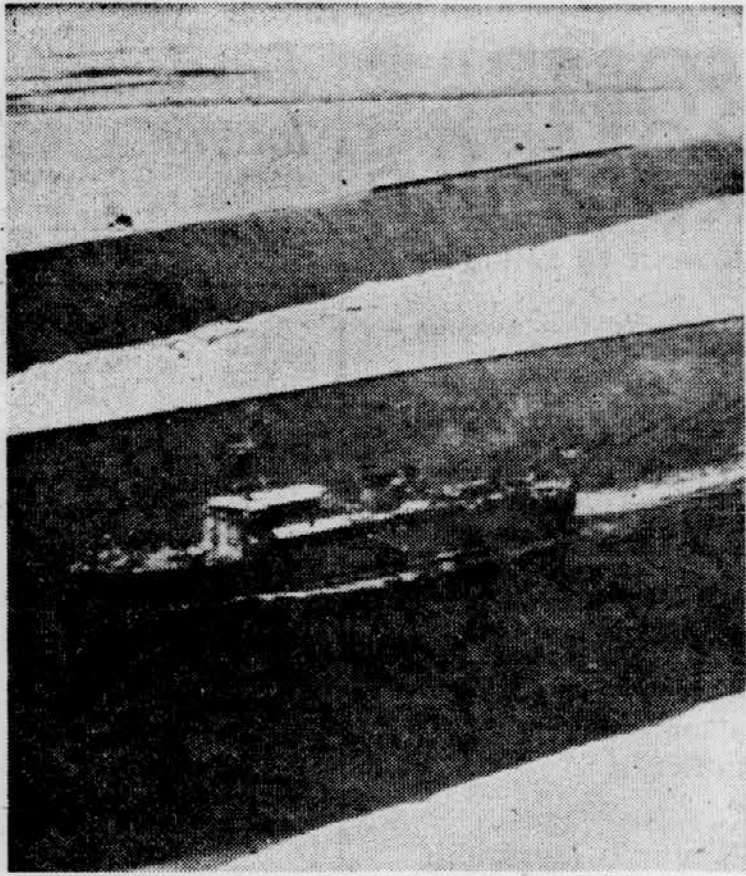
se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v tem težkem trenutku stali ob strani, izrazili sožalje in sočustvovali z nami. Posebna zahvala delovnemu kolektivu Podjetja za popraviljanje voz in strojev Nova Gorica, godbi na pihala iz Prvačine, pevskemu zboru Vozila Gorica za zapete žalostinke in govornikom za ganljive poslovinske besede. Iskrena hvala prav vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in zasuli njegov mnogo prerani grob s številnimi vencii in cvetjem.

Zalujoči:
žena Malči, hčerki Karmen in Tamara, mama Marija, brata Boris in Alfred, sestri Mirka in Milenka z družinami ter drugo sorodstvo

Nova Gorica, 31. maja 1974

PO DOGODKU V BRESCII — Množica, ki se je zbrala okrog ograjenega mesta, kjer je v terek fašistična bomba ubila šest antifašističnih demonstrantov, tiho sledi polaganju cvetja, s katerim so predstavniki zbrane množice počastili spomin na žrtve fašističnega nasilja. Podobne demonstracije so bile večere po vseh večjih mestih Italije. Poročajo tudi o spopadih demonstrantov s policijo. Telefoto: UPI

PRVA LADJA SPET ZAPLULA SKOZI SUESKI PREKOP — Britanska ladja, o kateri smo poročali včeraj, je prva, ki je zaplula skozi Sueški prekop, iz Port Saída do Ismailije, odkar so to vodno pot zaprli po junijski vojni leta 1967. Telefoto: UPI

URA, KI BI NAJ NAPOVEDALA »CAS ODPOKLICA« — V ZDA je prišla na trg posebna ura z nenavadno številnico, ki naj bi napovedala »trenutek impeachmenta« za Nixona.

SPOPAD Z DEMONSTRANTI V FRANKFURTU — Na tisoče ljudi v Frankfurtu že več dni demonstrirajo proti zvišanju cen v mestnem prometu na ta način, da skuša blokirati in ovirati promet v mestu. V spopadih s policijo je bilo doslej več ranjenih, precej pa so jih tudi zaprli.

Titova zahvala za čestitke

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito, ker ne morem vsem odgovoriti osebno, se tako najtopleje zahvaljuje vsem občanom, delovnim ljudem, mladincem, pionirjem in pripadnikom JLA, ki so mu poslali čestitke ob rojstnem dnevu.

Urejena gneča v zraku

Letališče Brnik se pripravljajo na gostejši promet od 24. junija naprej
BRNIK, 30. maja — Priprave na povečan promet zaradi preusmeritve letal z zagrebškega na ljubljansko letališče v poletni sezoni gredo po načrtu. Opravilo so že večino gradbenih in drugih del tako da bodo dobro pripravljeno na gnečo v zraku in na letališču, ki se bo začela 24. junija.

Te dni polagajo zgoraj asfalta na razširjeni del ploščadi za letala, večji pa je sedaj tudi priključek nanjo. Precej so povečali skladišča za gorivo in za silo uredili dodatno parkirišče. Vrsta novosti je v opremlenosti, imajo nov, natančnejši radar, dodatne telefonske in teleprinterske zveze, radio-center za zveze z letali in avtobusi, nove bodo meteorološke naprave in drugo. Prav tako bodo nekoliko preuredili prostore v letalskem postlopu, tako da bo sposobno na dan sprejeti okoli 8000 potnikov.

Na današnji novinarski konferenci so tudi povedali, da so rešili zadrževanje v zraku tako, da so poti letal pri vzletanju speljali nekoliko drugam. Pri tem jim je priskočila na pomoč avstrijska uprava za zračno plostvo.

LADO STRUŽNIK

Kulturna akcija med delavci naj se začne s knjigami Pršernove družbe
V vsako delovno organizacijo Pršernova družba

Uranu prednost

Gradnja samskega doma in stanovanj za potrebe bodočega rudnika urana bo veljala blizu 90 milijonov dinarjev
POLJANE NAD SKOFJO LOKO, 30. maja. Odbor za urejanje vprašani posebnega družbenega pomena na področju elektro gospodarstva Slovenije je danes izjemoma zasedal v Poljanski dolini, da so si njegovi člani lahko ogledali kraj, kjer naj bi se izvedla gradnja za potrebe bodočega rudnika urana Zirovski vrh.

Mračnjaški vek

Čilska vojaška hunta sprejela »antiteroristični zakon« - Dosmrtna ječa in smrtna kazen postali vsakdanji kazni

Buenos Aires, 30. maja (Tanjug). Čilska vojaška hunta je sprejela nov »antiteroristični zakon«, s katerim uvaja najbolj drastične nasilne ukrepe. Najhujša kazen, ki jo ta zakon določa, je pet let zapora. Za večino dejanj, ki spadajo pod ta zakon je določena dosmrtna ječa ali smrtna kazen. »Zakonodajalci« sami so te ukrepe ocenili kot »drastične, sodobne in inovatorske«.

Zakon prvič razglasa za kaznivo dejanje množično zasledbo ulic, trgov, univerz in tovarn. Doslej so te »prekrške« kaznovali s denarno kaznijo, po novem pa z večletnim zaporom.

Hunta je posebno zvišala kazni za atentate ali podobna dejanja zoper funkcionarje vojaške hunte ali zoper člane njihovih družin. Vsak poskus atentata se bo odsele kaznoval s petnajstletnim zaporom. Če pa bi bil pri atentatu kdo ranjen ali ubit, krivca avtomatično zadene smrtna kazen z ustrelitvijo.

Član hunte admiral Merino, je ob tej priložnosti izjavil, da v Čilu vlada mir, vendar da obstaja nevarnost, ki se izižva iz nemire. Šef hunte general Pinochet pa je dejal, da notranje vojne ne bo končal toliko časa, dokler mu njegova obveščevalna služba ne bo zatrdila, da ni v državi nobenega odpora več.

Tanjugov dopisnik iz Buenos Aires poroča, da je hunta začela izganjati tudi katoliške duhovnike. Pravkar so namreč uradno sporočili, da so petim duhovnikom ukazali, naj zapustijo čilsko državno ozemlje. Predstavnik hunte jih je obtožil, da »sukvervirajo s subverzivno dejavnostjo.« Poglavar čilske cerkve kardinal Raul Silva Henriquez pa je v včerajšnji poslanici vernikom izjavil, da »z nasiljem ni mogoče graditi poštenega družbe.«

Vrhovni poglavar anglikanske cerkve canterburyjski nadškof dr. Michael Ramsey namerava še letos obiskati Čile, da bi se, kot je izjavil na tiskovni konferenci, sam prepričal o stanju zadev v tej deželi. Nadškof Ramsey je svoj čas po svojem obisku v Južni Afriki ostro obsodil razsizen tamkajšnjih oblastnikov.

Napetost zaradi nafte

Seja grške vlade zaradi turške raziskovalne ladje v Egejskem morju

Atene, 30. maja (AFP). — Včeraj se je grška vlada sešla na seji, da bi razprljala, kaj naj ukrene zoper turške ladje, ki so pripile v Egejsko morje zaradi sodiranja morskega dna, pod katerim se domnevno nahajajo velike zaloge nafte. Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da so v grški vojski ukinili vse dopuste, enote na turški meji pa so okrepili z oklepnimi silami.

Turški zunanji minister Günes je potrdil, da so eno raziskovalno ladjo poslali v Egejsko morje, dodal pa je, da kljub temu, da so pred tem tja prispele vojne ladje, ta akcija ni naperjena zoper ozemljsko celovitost Grčije.

Gnev na fašiste

Dvajset milijonov italijanskih delavcev po vsej državi protestiralo proti neofašizmu - Oborožen spopad s fašisti

Rim, 30. maja. Jutro po dnevu, ko je dvajset milijonov italijanskih delavcev po vsej državi protestiralo proti neofašizmu, se je začelo z eksplozijo tritola v Tevegliu, drugi rimski dan po pokolu v Bresciji pa se je nadaljeval s streljanjem med policijo in člani polvojaške fašistične organizacije, ki je imela svoje taborišče v gorah blizu mesta Rieti, na višini 1200 metrov.

Policija se je spopadla s fašisti. Ubil je bil en terorist, dva so aretirali. Našli so velike količine orožja in streliva ter razstrelivo. Še nekaj opremljenih in policijski psi sedaj iščejo tiste, ki so se iz taborišča zatekli na področje Rascina. Fašisti pripadajo organizaciji »evropska civilizacijska«, ki je blizu fašističnemu gibanju »Ordine nuovo«.

Od Piemonta do Sicilije, od Venete do Sardinije na zborovanih delavci odgovarjali na pokol v Bresciji. Delavstvo noče živeti skupaj s fašisti, ki jih ima za mrtvo, odžagano vejo z državnega debela. Bologna je zahtevala, da naj država prepove vsa fašistična gibanja, na zborovanju v Rimu, katerega se je veleželo 300.000 delavcev, so oblastem sindikata sporočili, da ta delavska organizacija ne bo dovoljevala črnih ekspozicij neofašizma. V številnih italijanskih mestih so večerjali goreli sedeži Almirantejeve neofašistične stranke MSI. Do napadov na sedeže stranke »MSI« in fašistične sindikate »CISNALA« ter na sedeže organizacij »FUA« je prišlo v Neaplju, Firencah, v Viareggiu, Cosanzu, Bariju, Cagliariu in Nuoru. V Lombardiji so večerjali mevali na sedeže neofašistične stranke »MSI« bombe mototov.

Napetost, v kateri se je rodilo današnje rimsko jutro, je italijanski politični vrh prisilila k intenzivnim posvetom. Predsednik vlade leveda centra Mariano Rumor se je sestel z voditelji vseh strank parlamenta. Glavna tema pogovorov je bil črn teror, ki je ubijal na trgu Loggia sive, če niso odkrili. Preiskave se niso omejile samo na Brescijo, ampak se nadaljujejo tudi v Milanu, Torinu in drugih mestih italijanskega severa. Očitno nezadovoljni s popuščanjem neofašistom so demonstranti v Torinu delili letake z imeni znanih voditeljev neofašistične stranke MSI ter fašističnih organizacij »Avanguardia nazionale« in »Ordine nuovo«. Šok, ki ga doživlja Italija, je hujši iz ure v uro. Politiški se sprašujejo, ali bo vladi uspelo prebroditi vroči maj, ki je dal zmagalo letnih strank na referendumu o razporoki in protiofenzivno fašizmu. Govorci se o snovanju vlade »narodne rešitve«, v kateri naj bi bile vse stranke, od komunistov do liberalcev.

Gnev Italijanov se je danes vsul na neofašistično stranko MSI. Pokol v Bresciji, nanadaj na sedeže demokratičnih strank, na vlake in itali-

Prekinili zadnje stike

Prekinili zadnje stike

SAIGON, PHNOM PENH, 30. maja (Reuter, AP). — Sporočilo saigonskega poveljstva pravi, da so prekinili tudi zadnja pogajanja med časno revolucionarno vlado in saigonskim režimom, za katerega so dali pobudo ob lanskem mirovnem sporazumu o Vietnamu.

Predstavniki južnovietnamskih sil in Demokratične republike Vietnam so zapustili pogovore v Saigonu, v znak protesta, ker so predstavniki časne vlade preprečili določeno možnost gibanja in stikov z novinarji.

Po prekinitvi pogovorov v Parizu, da so dobro utrjene osvojitvene sile ta poskus preprečiti in režimskim silam prizadejale težke izgube. Bojci osvobodilnih sil so tudi danes izstrelili tri rakete na južno predmestje Phnom Penha, kar pričča, da so njihovi položaji zelo blizu prestolnice.

Okoli tisoč pripadnikov režimskih sil je ob podpori oklepnih vozil stopilo v akcijo z namenom, da zlomijo odpor obkoljenega poveljstva v Rabah Angkanu, deset kilometrov jugovzhodno od Phnom Penha. Poveljstvo pa priznava, da so dobro utrjene osvojitvene sile ta poskus preprečiti in režimskim silam prizadejale težke izgube. Bojci osvobodilnih sil so tudi danes izstrelili tri rakete na južno predmestje Phnom Penha, kar pričča, da so njihovi položaji zelo blizu prestolnice.

Prekinili zadnje stike

Prekinili zadnje stike

SAIGON, PHNOM PENH, 30. maja (Reuter, AP). — Sporočilo saigonskega poveljstva pravi, da so prekinili tudi zadnja pogajanja med časno revolucionarno vlado in saigonskim režimom, za katerega so dali pobudo ob lanskem mirovnem sporazumu o Vietnamu.

Predstavniki južnovietnamskih sil in Demokratične republike Vietnam so zapustili pogovore v Saigonu, v znak protesta, ker so predstavniki časne vlade preprečili določeno možnost gibanja in stikov z novinarji.

Po prekinitvi pogovorov v Parizu, da so dobro utrjene osvojitvene sile ta poskus preprečiti in režimskim silam prizadejale težke izgube. Bojci osvobodilnih sil so tudi danes izstrelili tri rakete na južno predmestje Phnom Penha, kar pričča, da so njihovi položaji zelo blizu prestolnice.

Telegrami

Sovjetska parlamentarna delegacija doma

NEW YORK — Delegacija vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze, ki je na povabilo ameriškega kongresa obiskala ZDA, je iz New Yorka odpotovala v domovino. Delegacijo je vodil kandidat za člana politbiroja CK in sekretar CK KPSZ Boris Ponomarev.

Neurje v Missouriju

SANT LOUIS — Med neurjem v Sant Louisu (zvezna država Missouri) je udarila strela, ki je ubila štiri deklice. Deklice so se pred nevihto zatekle pod neko drevo in so jih po nevihti tam našli s hudimi opeklinami. Vse štiri so bile stare okoli petnajst let.

Sporazum o novih posojilih

WASHINGTON — Funkcionarji svetovne banke so izjavili, da je banka z državami — proizvajalkami nafte na Bliznjem vzhodu sklenila sporazum o dodelitvi novih velikih posojil državam tretjega sveta; s podobnimi vprašanji pa se bodo ukvarjali tudi še nekaj prihodnjih tednov. Posojila bodo porabili v okviru načrtov svetovne banke v državah v razvoju, ki so vse bolj usmerjeni k razvoju kmetijstva malih posestev.

Ukrepi v italijanskih zaporih

RIM — Italijansko pravosodno ministristvo je vsem zaporom določilo stanje pripravljenosti in prepovedalo vsakršno odsotnost čuvajev in drugih uslužbencev v zaporih. Te ukrepe so uvedli potem, ko so odkrili načrt »peklenška pomarančar«, ki predvideva organizirane in povezane upore v vseh zaporih. Policija meni da je nedavno upor v zaporu v Alessandriji, ko sta življenje izgubila dva zapornika, poleg tega pa tudi štirje talci, prav tako del načrta »peklenška pomarančar«.

Našli so trupla rudarjev

SEUL — Reševalne ekipe so našle trupla vseh 18 zasutih rudarjev v rudniku Kovan, 110 milij vzhodno od Seula. Nesreča se je zgodila v terek ko je voda vdrila v jašek in porušila stene tega rudnika.

Kolera v Indoneziji

DŽAKARTA — Džakartski dnevnik »Kompas« se sklicuje na sporočilo lokalnih zdravstvenih organov in poroča da je v zadnjih nekaj tednih v pokrajini Kediri v vzhodnem delu Java zaradi kolere umrlo enaindevetset ljudi.

Nova članica poštne zveze

ŽENEVA — Sinoči so s 17. kongresa svetovne poštne zveze, ki je v Laussani, sporočili, da so v to mednarodno organizacijo sprejeli Demokratično ljudsko republiko Korejo.

Ustavljena pomoč Čilu

HAVANA — Kubanska časopisna agencija PRANA Latina poroča, da so Švedska, Italija, Belgija, Nizozemska, Finska in Velika Britanija ustavile vsakršno gospodarsko pomoč čilski vojaški hunti. Skoraj vse socialistične države so prekinile diplomatske stike s Čilom takoj po vojaškem udaru, s katerim so odstranili vlado predsednika Allendeja.

Spremembe v poljski vladi

VARSAVA — Poljski sejm je sinoči sprejel sklep, da za enega izmed podpredsednikov poljske vlade izvoli člana politbiroja CK Purpa Franciszka Szlachetkicza, ki so ga ob enem razrešili dolžnosti člana državnega sveta Poljske. Sejm je sprejel tudi imenovanje Kazimierza Karkola za ministra za verska vprašanja.

Pogovori o Gibraltarju

MADRID — V Madridu so se začela britansko-španska pogajanja o Gibraltarju, ki so jih pretrgali pred skoraj letom dni. Španija v pogajanjih zahteva, da ji Velika Britanija vrne Gibraltar, medtem ko London to zavrta in poudarja, da 25 tisoč prebivalcev sožine temu nasprotuje.

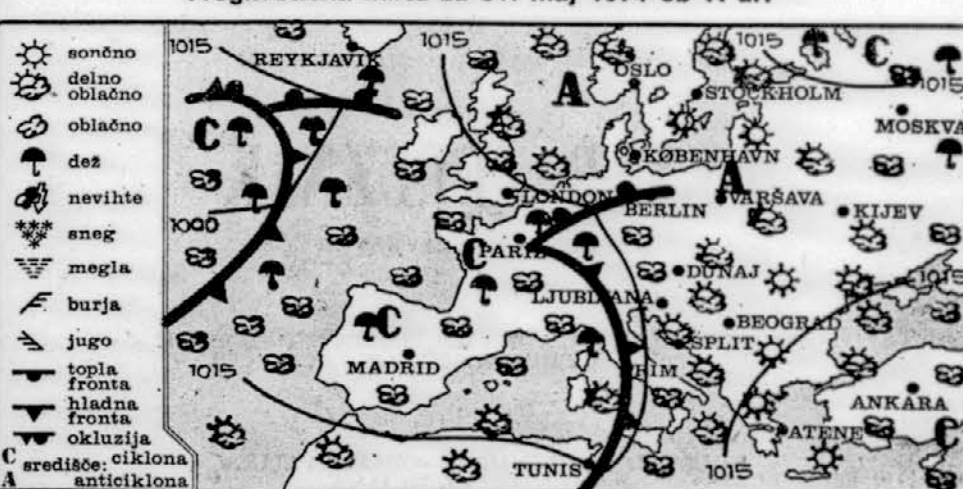
Pa še to:

ZVON PRED TOČO — V drugih republikah nosi delež za obrambo pred točo širša skupnost, saj so spoznali, da toča ne dela škode samo kmetijem, ampak tudi drugim. V Sloveniji pa je ta obramba še vedno na ravnih kmetijstva, ki nima dovolj denarja za ureditev učinkovite obrambne službe pred točo. Tako so morali radarje, namenjene za obrambo na celjskem območju, prodati sosednji republik.

Kaže torej, da smo pri nas boljši strokovnjaki za zvonjenje po toči, kot pa pred njo.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 31. maj 1974 ob 7. uri

Vreme in temperatura 30. maja 1974

kraj	obd. vreme	od 7. ure	od 13. ure
Ljubljana	megla	12	poloblačno 25
Planica	rahlo oblačno	10	poloblačno 23
Brnik	jasno	12	poloblačno 25
Kranjci	jasno	12	poloblačno 23
Murberč	oblačno	14	delno oblačno 37
Št. Gradec	delno oblačno	15	rahlo oblačno 22
Celje	delno oblačno	14	poloblačno 22
Novo mesto	jasno	13	rahlo oblačno 21
Šentjur	jasno	13	rahlo oblačno 24
Reka	jasno	12	delno oblačno 24
Ptuj	jasno	17	rahlo oblačno 24
Hvar	jasno	19	rahlo oblačno 24
Dubrovnik	jasno	26	rahlo oblačno 22
Zagreb	jasno	16	oblačno 24
BEOGRAD	jasno	15	poloblačno 24
Sarajevo	oblačno	11	delno oblačno 21
Tuzgrad	jasno	17	delno oblačno 24
—e	poloblačno	15	delno oblačno 23
Celovec	—	—	—
Študec	—	—	—
Dunaj	jasno	15	delno oblačno 22
Berlino	jasno	16	delno oblačno 22
Praga	oblačno	15	rahlo oblačno 22
Gineva	—	—	oblačno 20
München	jasno	10	rahlo oblačno 19
Zürich	—	—	—
Rim	rahlo oblačno	15	rahlo oblačno 23
Pariz	rahlo oblačno	10	oblačno 16
Berlin	jasno	9	oblačno 16
Stockholm	poloblačno	9	oblačno 10
Vredava	rož	14	oblačno 20

SLOVENIJA:

Bo zmerno, občasno pretežno oblačno, predvsem popoldne v zahodni in osrednji Sloveniji krajevne pihanje ali nevihte. Najnižje nočne temperature bodo od 6 do 10, v Primorju 15, najvišje dneвне od 21 do 24 stopinj C.

IZGLEDI ZA SOBOTO:

Zadrževalo se bo še spreminljivo vreme.

JUGOSLAVIJA:

Drugod po Jugoslaviji bo zmerno oblačno.

VREMENSKA SLIKA:

Območje anticiklona nad vzhodnimi Alpami in Balkanom slabši. Področje nizkega zračnega pritiska se iznad Baskijskega zaliva širi nad zahodne Alpe. Naši kraji bodo prišli pod vpliv jugovzhodnih zračnih tokov, kar pomeni manjše poslabšanje.

JUTRI V SOBOTNI PRILOGI »DELA«

Marjan Sedmak
Razredna vsebina nevrščitenosti 90 tujih delegacij na kongresu ZKJ

Dr. Branišlav Gilgorjevič
Netenje najnižjih strasti
Kako je nastala Orjuna

Joz Puljčević
Svečenik Velike Režije brez naslednika

Jostp Zdešar
Ugibanja o papeževem odstopu

Mit Doberšek
Tese dni za drugi korak Dogajanja na Bliznjem vzhodu

Miran Suštar
Čeri portugalske demokracije
P. M. Molnar
Bled in čudodelna cev

Vojaška delegacija Bangladeša v SFRJ

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug). — Delegacija oboroženih sil LR Bangladeša, ki jo vodi brigadir Kalid Mošaraf, je na prijateljskem obisku pri oboroženih silah SFRJ.

Pritisk na Nixona

WASHINGTON, 30. maja (UPI). — Pravni komite predstavniškega doma ameriškega kongresa je danes sklenil, da obvesti predsednika Nixona, da bi njegova zavrnitev zahteve senatnega odbora, naj izroči nadaljnje posnetke svojih pogovorov, predstavljala pravno podlago za uredbo postopka za njegovo odstavitev.

Karavana bratstva v Srbijo

Tudi letos bo obiskalo Srbijo precej nekdanjih pregnancev

SLOVENSKE KONJICE, 30. maja — Čeprav se je akcija začela že prej, velja današnji dan za začetek priprav na letošnjo Karavano bratstva in prijateljstva. S posebnim vlakom, ki bo 12. oktobra odpeljal iz Maribora, se bo v Kraljevo odpravilo od 550 do 600 udeležencev, ki se bodo udeležili tradicionalnih oktobrskih svečanosti, nato pa obiskali nekaj očin v Sumadiji in zahodni Srbiji.

Tako so se predstavniki organizacij SZDL iz severovzhodne Slovenije, Koroske in Zasavja dogovorili na današnjem sestanku, sklicanem na pobudo mariborske in celjske občinske konference. V karavani bo približno 350 nekdanjih pregnancev in njihovih svojcev, manjše uradne delegacije občin, manjše kulturne skupine in predstavniki nekaterih specializiranih mladinskih organizacij.

Karavana, kot so poudarili, je le ena od oblik, ki krepi bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, zato jo je treba kot tako tudi ohraniti in omogočiti predvsem nekdanjim pregnancem trajne stike s prebivalci srbskih občin, ki so jim med vojno izkazali tolikšno gostoljubje. Sicer pa je posebej za zadnji dve leti značilno vedno tesnejše sodelovanje med krajevnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami, društvi in mladino obeh republik. V naši republici je 21 občin, ki so, ali se bodo, porablate z občinami iz Srbije.

Obstaja tudi želja, da bi karavana razširila na Hrvaško ter Bosno in Hercegovino, kjer je med vojno prav tako našlo hvaljevo zatočišče lepo število slovenskih izseljencev.

Mladi slikarji v Piranu

Razstava del mladinskega likovnega tekmovanja »Ex tempore«

PIRAN, 30. maja — V mestni galeriji so slovesno odprli razstavo del 3. mednarodnega mladinskega likovnega tekmovanja »Ex tempore«. Tekmovanja se je udeležilo več kot 350 mladih slikarjev Slovenije, Hrvaške in Italije. Izmed oddanih 370 del je žirija izbrala okrog 160 del ter podelila 18 diplom in nagrad.

Hkrati je Mestna knjižnica Piran podelila tudi knjižne nagrade učencem in dijakom osnovnih in srednjih šol z območja piranske občine, ki so sodelovali pri razpisu na teme: Moje mesto Piran, Slovenska obala, Kulturne zanimivosti, Morje in pomorstvo pri nas, Sožitje mladih dveh narodnosti in Poletni vrvež na naši obali. Nagrajenih je bilo 15 učencev slovenskih šol in 4 učenci italijanskih šol.

CISCENJE OKOLJA — Kočevski gimnazijci so pred kratkim čistili okolico Rožnega studenca pri Kočevju, kjer je priljubljena izletniška točka prebivalcev mesta. Med akcijo so nabrali vsega: od stekla in polivinila do žimnic, avtomobilskih delov in peči. Akcijo so organizirali v sodelovanju z medobčinsko skupnostjo za varstvo okolja Kočevje-Ribnica. Foto: J. Primc

Toča tolče vsevprek

Maribor: kmetijci se vprašujejo, ali res mora kmetijstvo samo kriti vse stroške za obrambo pred točo, ki dela škodo tudi drugje — Nujna širša skrb

MARIBOR, 30. maja. Kako zbrati sredstva za obrambo pred točo, ki je bila urejena v sedmih sosednjih občinah — Gornja Radgona, Lenart, Ljutomer, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica — že pred tremi leti? To je bila glavna vsebina razgovora, ki ga je danes pripravil upravni odbor sklada za pospeševanje kmetijstva v občini Maribor.

Zastopniki kmetijskih organizacij so se v glavnem strinjali, da se njihovi prispevki zvečajo od lanskih za 50 odstotkov. Skupno bodo letos prispevali okrog 400.000 din. razlika do predračunske vrednosti 339.000 din pa bo krita iz občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva. Sprožili pa so vprašanje, ali toča škoduje le kmetijstvu, da bi moral oči kriti vse stroške obrambe? Nekaj prispevka le iz kmetijstva. SR Srbija pa je sprejela celo ustrezni zakon za obrambo pred točo

Ali toča ne bi naredila škode tudi v mestu na hišah, avtomobilih in drugod, če ne bi imeli organizirane obrambe? Ali škoda, nastala na poljih, ne bi vplivala tudi na blagovni promet in proizvodnjo živilske industrije, na zvišanje cen in torej tudi na preskrbo prebivalstva z živilji? V drugih republikah upoštevajo to in prispevke za obrambo pred točo zbirajo iz drugih virov, ne le iz kmetijstva. SR Srbija pa je sprejela celo ustrezni zakon za obrambo pred točo

in zagotovila iz proračuna 170 milijonov din. Udeleženci razprave so opozorili, da se nekateri občinski in republiški organi v Sloveniji premalo zmenijo za blagovni promet in proizvodnjo živilske industrije, na zvišanje cen in torej tudi na preskrbo prebivalstva z živilji? V drugih republikah upoštevajo to in prispevke za obrambo pred točo zbirajo iz drugih virov, ne le iz kmetijstva. SR Srbija pa je sprejela celo ustrezni zakon za obrambo pred točo

se povezujejo z enakimi organizacijami v drugih republikah in iščejo boljše izdelovalce raket. Menil je, da bi taki nalogi bila tehnično najbolj kos celjska Cinkarna, ki ima ustrezno opremo. O tem pa se bo treba še dogovoriti.

JOZE PETEK

Radlje ob Dravi: večja skrb za kulturo

RADLJE, 30. maja — Kulturna skupnost občine Radlje se je odločila, da bo posvetila še več pozornosti povezovalju in vodenju kulturnih dejavnosti na območju občine. Zaradi tega bodo nastavili posebnega delavca, ki bo skrbel za usklajeno dejavnost vseh kulturnih skupin v občini.

Se letos pa bodo v Radljah pričeli z dograditvijo kulturnega doma, ki bo potem lahko dejansko postal središče vseh kulturnih dogajanj v občini, ki ji je doslej predvsem primanjkovalo primerne prostora. V zadnjih letih so zelo napredovali pevski zbori, ki jih je v občini kar šest in dramske skupine.

K. WALT

Poplačano odrekanje

Nova kranjska tovarna Gorenjskih oblačil je pridobitev, ki odtehta odrekanje zaposlenih pri osebnih dohodkih v minulih letih — Vse službe so skupaj

KRANJ, 30. maja. Če pustimo ob strani kritične pripombe, da industrijski objekt ne sodi v stanovanjsko sosesko, bi za novo tovarno Gorenjskih oblačil lahko zapisali le pohvalne ocene. Te veljajo tako za samo zunanjo obliko in notranjost zgradbe kot tudi za opremo v njej. Vse to pa delovni organizaciji odpira nove možnosti za boljše delo in večji dohodek v prihodnje.

Gorenjska oblačila so se v 25 letih iz skromne obrtne delavnice razvila v sodobno konfekcijsko industrijsko podjetje, ki se je že dobro uveljavilo na tržišču Ker so širjenje proizvodnje ovirali pretni prostori, so v kolektivu že kmalu začeli razmišljati o novih. Fotelj so se odločili, da jih bodo zgradili in da bodo denar zanj zbrali kar sami. Zaradi tega so bili vrsto let bolj skromni pri osebnih dohodkih pa tudi družbeni standard delavcev je bil

precej zapostavljen.

Nova tovarna, v katero so se preselili pred dnevi pa bržkone pomeni tako pridobitev, da ta odtehta odrekanje v minulih letih. Delovne razmere, ki so bile v prostih toplarne pri zdravstvenem domu včasih že obupne zaradi hude vročine, so tu izredno ugodne. Prostorna, svetla dvorana s klimatskimi napravami ter sodobno opremo in visokim transportnim tokom je pravo nasprotje starega. Tudi skladišča, trgovina in drugi prostori so velika prednost. Za razvoj podjetja pa je pomembno tudi, da so naposled uspeli spraviti pod isto streho vse dejavnosti in vse službe, kar so imeli prej kar na šestih krajih.

V novi tovarni, ki ima več kot 5000 kvadratnih metrov površine, bi lahko zaposlili

300 ljudi. Toda znašili so se v zadregi, ker ne dobijo novih industrijskih švilin in kro-

Ustanovili društvo za pomoč duševno prizadetih

NOVO MESTO, 30. maja — Včeraj so ustanovili društvo za pomoč duševno prizadetih oseb v novemški občini, ki ga bo vodila predsednica Vika Avsec. Na ustanovnem sestanku je bila udeležena dobro. Poleg predstavnikov družbenih organizacij, so se sestanka udeležili tudi starši duševno prizadetih otrok. Ob tej priložnosti so sprejeli precej obsežen program dela, na prvem mestu pa je izgradnja posebne šole v Novem mestu.

S. DOKL

jačev, da bi lahko stekla še druga izmena. Zdej si bodo pomagali tako, da bodo sami pručevali nove delavce. Računajo, da bodo vrednost proizvodnje, ki je zdaj 60 milijonov dinarjev, v dveh letih povečali na okoli 100 milijonov. Praviijo, da se za prodajo ne bojijo, saj imajo že naročil domačih trgovskih podjetij več kot lahko izdelajo, možnosti za prodajo pa imajo tudi na tujem tržišču.

L. STRUZNIK

Najboljši mladinci iz Pragerskega

SLOVENSKA BISTRICA, 30. maja — Od oktobra 1973 do aprila 1974 je bilo na območju občine tekmovanje za najboljši aktiv ZM. Najuspešnejši je bil aktiv ZM Pragerskega, ki je zbral skupno 2055 točk, sledita pa aktivna ZM Oplotnice in Črešnjevca.

V. H.

Banka bo dala denar

KB Koper bo za razvoj kmetijstva namenila 34.200.000 din posojila

KOPER, 30. maja — Kreditna banka oper se bo vključila v uresničevanje dolgoročnega razvoja kmetijstva v Sloveniji v skladu z republiškim družbenim dogovorom o razvoju te panoge do leta 1980. Ta banka bo za razvoj kmetijstva namenila 34.200.000 dinarjev investicijskih kreditov, za katere predvideva družbeni dogovor poprečno 5-odstotno obrestno mero. Člani izvršnega odbora banke, ki so sprejeli ta sklep, pa so ob tem opozorili, da družbeni dogovor ne upošteva predloga slovenskih bank, da bi se letna obrestna mera gibala med 6 in 10 odstotki, kar bi bilo odvisno od zmožnosti posameznih naložb, saj so sredstva, iz katerih bi mogoče dajati kredite za razvoj kmetijstva, sorazmerno draga.

JOZE KLANJŠCEK

Nova knjigarna v Tolminu

TOLMIN, 30. maja — Mladinska knjigarna je v novih prostorih na novem tolminskem trgu, kjer je že ureje na trgovina z zelenjavo in tehničnim blagom, kjer so tudi prostori SDK in postaja milice, odprla novo knjigarno, ki je prva te vrste na Tolminskem.

P. P.

Jubilejni zlet

N. mesto: 8. in 9. jun. bo pod pokroviteljstvom S. Dolanca zaključna prireditev XII. zleta »Bratstva in enotnosti«

NOVO MESTO, 30. maja. Pisali smo že, da bo v Novem mestu 8. in 9. junija, zaključna manifestacija XII. zleta »Bratstva in enotnosti«, na kateri bo nastopilo blizu 6.000 udeležencev iz Karlova, Gospiča, Siska, Banjaluke, Bihača, Prijedora in Novoga mesta. Na tej športno-politični manifestaciji, ki se je bodo udeležili mladi iz treh bratskih republik, bodo počastili 30. obletnico prvega takega zleta, ki je bil leta 1944 v vasi Trnovec pri Glini na Hrvaškem. Čeprav so tedaj še po naši deželi divjali boji, se je že v tem vojnem letu zbrala mladina in borci ter na svojstven način manifestirali bratstvo in enotnost.

Pokroviteljstvo nad to drugo največjo športno manifestacijo prireditev pri nas, največja je vsakokrat »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, je prevzel sekretar Izvršnega

Pohod mladih

Komisija za razvijanje revolucionarnih tradicij pri odboru severnoprimorskega okrožja v Idriji je v počastitev 10. kongresa ZKJ organizirala pohod mladih.

Dne 28. maja je odšlo na enodneveni pohod v Kanomeljsko dolmo okoli 800 učencev višjih razredov osnovne šole, šolskega centra in delavske mladine iz Idrije. Obiskali so kraje, kjer je med NOB nemška soldateska zagrešila najhujša zločina. Borci in aktivisti, ki so spremljali mlade, so pripovedovali o narodnoosvobodilni borbi in grozodejstvih, ki jih je počel okupator v teh krajih. J. J.

biroja predsedstva CK ZK Jugoslavije Stane Dolanc.

V soboto, 8. junija, bo na stadionu »Bratstva in enotnosti« v Novem mestu slavnostna akademija, na kateri bodo nastopali z najbolj izbranimi točkami zastopniki vsakega zletnega območja, poleg njih pa še gostje iz Bratslave in vrsta najboljših slovenskih telovadk in telovadcev.

Priprave na jubilejni XII. zlet »Bratstva in enotnosti« so se praktično začele že lani, saj je tedaj bila organizirana vrsta prireditev, med katerimi velja omeniti: Pohod na Triglav, srečanje članov Ljudske tehnike, gasilcev, radionameterjev, letalskih modelarjev, kolesarjev in drugih. Na pobudo zletnega sekretariata je bil jeseni leta 1973 v Novem mestu I. zbor samoupravljavcev z zletnega območja.

Lani, 22. julija, so na vrhu Triglava razvijali tudi zletni prapor, ki v tem času potuje po celotnem zletnem območju. V Novo mesto pa se bo vrnil na zletni dan, 9. junija, ki ga bodo na stadionu

predali pokrovitelju zleta — tovarišu Stanetu Dolancu.

SLAVKO DOKL

Smučišča na Kaninu spet vabijo

BOVEC, 30. maja — Od nedelje, ko so kaninsko žičnico popravili, so smučišča na tem našem edinem visokogorskem središču spet odprla. Na zgornji postaji žičnice je še 180 cm snega, v Velikem Grabnu (Tina dolina) pa ga je še 4 in več metrov, kar omogoča odlično smuko, ki bo trajala najmanj do julija.

Danes so imeli še nekaj prostora v bostvskih hotelih in zasebnih turističnih sobah.

P. P.

nrzragledi

Dolgoročno poslovno tehnično sodelovanje med firmo RENAULT in tovarno IMV se uspešno razvija.

RENAULT in IMV izdelujeta RENAULT 12 TL, avtomobil iz kategorije vozil, ki so na trgu najbolj iskana.

RENAULT 12 TL je varen in zanesljiv pri vseh pogojih vožnje. Naprej pomaknjen motor zavaruje potnike pri trčenjih.

Notranja oprema in instrumenti so prilagojeni anatomiji telesa in udobnosti gibov.

Bolj kot kdajkoli prej, je ravno danes pomembna ekonomičnost vozila RENAULT 12 TL! Zelo elastičen motor ima dve prednosti: štednja goriva in dolga življenjska doba.

Protikorozijska zaščita karoserije s cink-fosfatiranjem, elektroforezo in plastificiranjem podla RENAULT 12 TL se prištevajo k hitrejšim vozilom. 1289 ccm, 54 KM, pri normalnih pogojih poraba le 8,5 l goriva na 100 km.

Zraven modernih pastelnih barv vozil, za doplačilo tudi metalizirani odtenki.

Cena z vsemi davki: DIN 63.140 fco tovarna Novo mesto.

Dobava: takoj po prispelem plačilu.

Poslovalnice IMV vas seznanijo o ugodnih pogojih kreditiranja pri poslovnih bankah.

Odobreni krediti

Ljubljanska banka in njena črnomaljska podružnica bosta priskočili na pomoč gospodarskim organizacijam

ČRNO MELJ, 30. maja. Gospodarstvo in negospodarstvo v obeh belokranjskih občinah ima zdaj na voljo 58 milijonov dinarjev posojil. Večino posojil sta Ljubljanska banka v Ljubljani in njena črnomaljska podružnica odobrili letos, nekaj pa jih je ostalo neizkoriščenih še od lani. Največ pa je banki in republiške-mu skladu skupnih gospodarskih rezerv dolžna TOZD »Beita«.

Črnomaljska podružnica Ljubljanske banke je za letošnje odobri posojila tudi: »Semiški« Iskria — 15.900.000 dinarjev ter »Begradi« — 2 milijona 30.000 din za opremo in šest milijonov dinarjev za gradnjo stanovanj za trg. Delovne organizacije v Beli krajini pa so naslovne na Ljubljansko banko, njeno črnomaljsko podružnico in na Ljoensko banko in hranilnico v Novem mestu še vrsto prošelj za posojila za letos. Tako bodo bančniški reševali še prošnje metliške in črnomaljske kmetijske zadruge, »Petrolas«, ki naj bi gradil bencinsko črpalko na Vinici, metliškega »TGP«, »Kometas«, črnomaljskega obrata »IMV« ter »Beita« iz Metlika.

Pred nedavnim je izvršni odbor črnomaljske podružnice Ljubljanske banke dokončno odločil, da bodo »Beitue« posojili za dokončanje njegove investicije ter za sanacijo 32 milijonov dinarjev. Od sklada skupnih gospodarskih rezerv pri republikih pa je ta kolektiv že dobil posojilo za kritje predlanskih in lanskih izgub ter za del obratnih sredstev. V teh dneh pa čakajo v »Beitue« na rešitev svoje prošnje Ljubljanski banki, ki naj bi jim posojila še 11.500.000 dinarjev, s katerimi bi ta TOZD mariborskega TAM poravnala svoje obveznosti do Ljubljanske »Avtomontaže«, s kateri se je priključil nekdanji Beltov partner »Cosmos«.

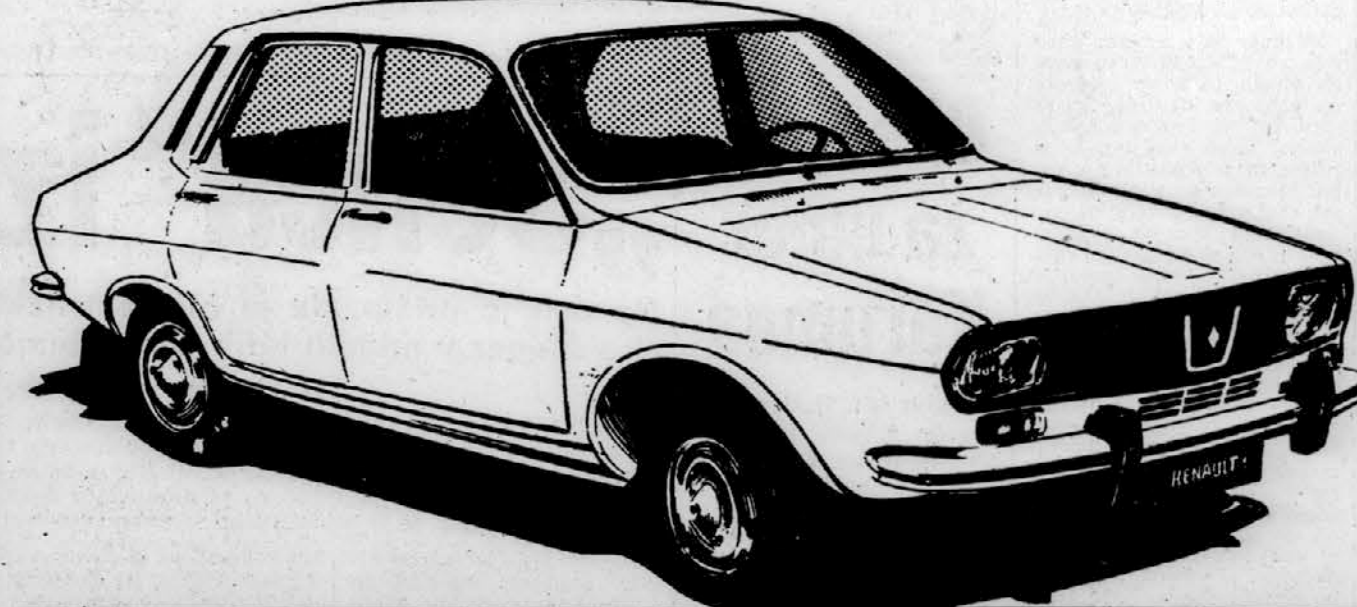
Družba je Beltu torej prišlo na pomoč, zdaj pa bo moral ta črnomaljski kolektiv dokazati, da je pomoč tudi upravičeno dobiti.

B. P.

LEPŠE MESTO — Ob praznovanju 1. junija bodo Trbovlje olepšane. K lepšemu izgledu kraja sodi tudi urejena glavna mestna cesta. Na sliki: Savinjska cesta dobiva novo asfaltno prevleko.

Foto: P. Burkeljc

RENAULT 12

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Za vse podrobnejše informacije — Poslovalnici IMV: Ljubljana, Titova 172 a, tel.: 061 343-485 Novo mesto, Zagrebška 18—20, tel.: 068 21-075

4139

Slovesna seja novega CK ZKJ Izvoljeno je tudi predsedstvo

Predsedstvo — politično izvršni organ centralnega komiteja — šteje 38 članov — Izvoljeni so člani izvršnega komiteja, njegov sekretar in 5 članov v izvršnem komiteju — Za sekretarja izvršnega komiteja je bil izvoljen S. Dolanc

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — V slovesnem vzdušju je bila neposredno po zaključku X. kongresa ZKJ prva seja novega centralnega komiteja ZKJ. Predsedoval ji je predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito.

Na predlog predsednika ZKJ je centralni komitej sprejel sklep o številu in načinu volitev predsedstva centralnega komiteja ZKJ. Po sprejetem sklepu centralni komitej ZKJ izvoli iz lastnega sestava predsedstvo centralnega z 38 člani kot svoj politično izvršni organ. Na podlagi sklepa, ki so ga sprejeli, in po statutu ZKJ je predsednik Tito predlagal za člane predsedstva CK ZKJ naslednje tovariške: Romana Albrehta, Vladimira Bakarića, Imra Balinta, Džemala Bijedića, Jureta Bilica, Stane

ta Dolanca, Stevana Doronjskega, Rata Dugonjića, Kira Gligorova, Aleksandra Gričkova, Fadila Hoxha, Edvarda Kardelja, Lazarja Koliševskega, Tode Kurtovića, Nikola Ljubčića, Krsta Markovskega, Cvjetina Mijatovića, Miloša Minića, Dušana Petrovića, Mirka Popovića, Dušana Ristića, Jožeta Smoleta, Voja Srzentića, Petra Stambolića, Miro Špiljaka, Veljko Vlahovića, Josipa Vrhovca, Jovana Vujađinovića in Vidoja Zarkovića. V skladu s členom 54 in 66 statuta ZKJ so predsedniki centralnih komitejev Zveze komunistov republik, predsedniki pokrajinskih komitejev in sekretar komiteja konfe-

rence organizacije ZK v JLA po funkciji člani predsedstva centralnega komiteja ZKJ. To so: Dušan Alimpić, Mahmud Bakal, Angel Cemerski, Veselin Djuranović, Branko Mikulić, Milka Planinc, France Popit in Džemil Sarac in Timomir Vlaškalić. Predlog predsednika ZKJ tovariša Tita je centralni komitej soglasno sprejel. Po seji centralnega komiteja je bila tudi prva seja predsedstva CK ZKJ. Na tej seji so izvolili člane izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ sekretarja izvršnega komiteja ter 5 sekretarjev v izvršnem komiteju.

Za sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ je bil izvoljen Stane Dolanc, za sekretarje v izvršnem komiteju pa Jure Bilic, ki bo odgovarjal za razvoj ZK, organizacijska vprašanja in kadrovske politike; Todo Kurtović, ki bo odgovarjal za ideološko delo in propagando; Mirko Popović, ki bo odgovarjal za družbenopolitični sistem; Vojo Srzentić, ki bo odgovarjal za družbeno-gospodarske odnose; ter Aleksandar Gričkov, ki bo odgovarjal za mednarodno politiko in mednarodne ekonomske odnose.

Člani izvršnega komiteja so: se tovariši Ivan Kukuč, Munir Meshović, Dušan Popović, Dragoljub Stavrev, Ali Sinukrija in Dobrivoje Vidić. Rodil se je leta 1923 v Hrašniku v Sloveniji. Po narodnosti je Slovenec. Končal je pravno fakulteto. Od leta 1941 je aktivno deloval v Osvobodilni fronti Slovenije, zaradi česar ga je istega leta aretiral gestapo. Od leta 1944 je sodeloval v narodnoosvobodilni vojni, istega leta je bil sprejet v KPJ. Po vojni, do leta 1960, je opravljal vojaško-politične dolžnosti v JLA. Nato je imel odgovorne funkcije v ZK Slovenije. Bil je direktor visoke šole za politične vede, sekretar univerzitetnega komiteja ZK, član predsedstva in izvršnega komiteja CK ZK Slovenije. Leta 1969 je bil izvoljen za člana izvršnega biroja, februarja 1972 pa za sekretarja izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

STANE DOLANC

JURE BILIĆ

Rodil se je leta 1923 v Makarski. Po narodnosti je Hrvat, iz SR Hrvaške. Član KPJ je postal leta 1941. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo Djuro Džaković. Dostoj je bil član izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

je Hrvat, iz SR Hrvaške. Član KPJ je postal leta 1941. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo Djuro Džaković. Dostoj je bil član izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

TODO KURTOVIĆ

Rodil se je leta 1919 v Trebinju. Po narodnosti je Srb, iz SR BiH. Leta 1941 je postal član KPJ. Udeležil se je narodnoosvobodilne vojne in je nosilec partizanske spomenice 1941. Končal je višjo partijsko šolo Djuro Džaković. Dostoj je bil član izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

MIRKO POPOVIĆ

Rodil se je leta 1923 v Borikah. Po narodnosti je Srb, iz SR Srbije. Leta 1941 je bil sprejet v KPJ. Sodeloval je v NOB, je nosilec »partizanske spomenice 1941«. Končal je ekonomsko fakulteto. Sodeloval je v NOB od leta 1941. Med drugim je bil tudi podpredsednik ZKS. Zdaj je glavni urednik revije »Socializem«, teoretičnega glasila ZKJ.

VOJO SRZENTIĆ

Rodil se je leta 1934 v Sotomih. Po narodnosti je Crnogorec, iz SR Crne Gore. Član ZKJ je od leta 1952. Končal je ekonomsko fakulteto. Do 6. kongresa ZK Crne Gore je bil sekretar sekretariata CK ZK Crne Gore.

ALEKSANDAR GRLIČKOV

Rodil se je leta 1923 v Stipu. Po narodnosti je Makedonec, iz SR Makedonije. V KPJ je bil sprejet leta 1943. Končal je ekonomsko fakulteto. Sodeloval je v NOB od leta 1941. Med drugim je bil tudi podpredsednik ZKS. Zdaj je glavni urednik revije »Socializem«, teoretičnega glasila ZKJ.

Izraz enotne želje vseh komunistov

Takoj po izvolitvi tovariša Tita za predsednika ZKJ z neomejenim mandatom, s čimer so delegati X. kongresa ZKJ najljubše izrazili željo in zahteve svojega članstva ZKJ, smo v avli srečali nekaj delegatov in jim zastavili samo eno vprašanje: »Kaj vam pomeni izvolitev tovariša Tita za predsednika ZKJ?«

Osemindesetletni profesor ekonomske šole v Zagrebu Stjepan Blažeković je dejal: »Mar je kaj lepšega in naravnjšega kot to, da smo za predsednika ZKJ izvolili človeka, s čigar imenom so povezani vsi naši uspehi, s čigar imenom je povezano ustvarjanje nove, socialistične Jugoslavije?«

Osemnajstletna Subotičanka Beata Varga je rekla, še zmeraj opazno razburjena: »Ne najdem besed, s katerimi bi lahko izrazil svoja čustva in srečo, da sem udeleženka tega zgodovinskega dejanja. Srečna sem, da sem se lahko tukaj pridružila želji vseh jugoslovanskih komunistov, da bi tovariš Tita ostal na čelu zveze komunistov.«

Dubravko Čota, 23-letni Dubrovčan, sekretar občinske konference zveze mladine Dubrovnika, je dejal: »Izvolitev tovariša Tita za predsednika ZKJ pomeni, da mi vsi, jugoslovanski komunisti, enotno podpiramo pot, po kateri nas je vodil in nas vodi tovariš Tita.«

Dvainsredesletni Predrag Jovanović, predsednik izvršnega odbora občinske skupščine v Tuzli, je dejal: »Izvolitev tovariša Tita za predsednika ZKJ je izraz enotne želje vseh jugoslovanskih komunistov. Ne najdem besed, s katerimi bi v tem trenutku izrazil svoja čustva, svoje navdušenje in zadovoljstvo...«

Med razigrano množico delegatov je našo posebno pozornost pritegnil neki prijetno vznemirjen in vesel plavalas mladenič: »Pišem se Mladen Pejnović, se nam je le posrečilo razbrati njegove besede v veselošpelnem vrvežu. »Srečen in ponosen sem, da mi je bilo v imenu mladine Zagreba omogočeno to zadovoljstvo — sodelovati na kongresu, na katerem je bil naš ljubljeni tovariš Tita izvoljen za predsednika z neomejenim mandatom. Zadnje besede smo na pol uganili, ker se je po dvorani razleglo burno plaskanje, vsi so se prtili za roke ter zaplesali vedro, veselo, razigrano kolo.«

Okrog nas so komunisti različnih let in z različno dolgim stažem v ZKJ, ljudje raznih poklicev, iz vseh krajev naše države — toda kamorkoli pogledaš, povsod enako prijetno vznemirjenje in veselje, da so imeli izjemo čast v imenu vseh jugoslovanskih komunistov uresničiti enotno željo, enotno zahtevo: da naj bo tovariš Tita na čelu avantgarde našega delavskega razreda, na čelu ZKJ brez omejitve mandata.

Delegati sprejeli 18 kongresnih resolucij

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju X. kongresa ZKJ so bila na vrsti poročila o delu komisij, nato pa so delegati soglasno sprejeli vse resolucije

BEOGRAD, 30. maja. Zadnji dan X. kongresa ZKJ so na dopoldanski plenarni seji delegati in gostje najprej poslušali poročila o delu petih kongresnih komisij. Sejo je začel predsednik CK ZK Slovenije France Popit.

V dvodnevni razpravi se sodelovalo okrog 500 delegatov in gostov, od teh 320 z ustnimi in 120 s pisnimi predlogi, iz katerih se je izoblikovalo več kot 150 amandmajev k 18 kongresnim resolucijam, ki so jih nato ob navčenem pisanju soglasno sprejeli. Isto večje tudi za predložena poročila o delu organov ZKJ med dvema kongresoma, ter za sprejemanje in dopolnjevanje statut ZKJ.

Na naslov X. kongresa ZKJ tudi danes nenehoma prihajajo pozdravne brožavke in pisma, tako da se jih je dole nabralo že več kot 4000. V pozdravnih brožavkah in pismih komunisti in delovni ljudje odločno podpirajo stališča, izražena na X. kongresu, zlasti v referatu predsednika Tita in v resolucijah.

Veliko pozdravnih pism je bilo naslovljenih osebno na predsednika Tita. Komunisti iz vse Jugoslavije izražajo pripravljenost, da odločno nadaljujejo z usmeritvijo, ki jo je predsednik ZKJ začrtal v svojem uvodnem referatu. Poudarjajo tudi velik pomen udeležbe številnih predstavnikov komunističnih partij in socialističnih strank ter osvobodilnih gibanj, kar je nedvomno izraz naše solidarnosti s cilji njihovega boja.

Ko je Vojo Srzentić poročal od delu komisije za razvoj političnega sistema, meancionalnih in medrepubličkih odnosov so delegati in gostje, ki je dejal Ali Sinukrija, podprli, da pomeni nova ustava revolucionarni korak v osvobodjanju dela in podružljanju funkcij političnega odločanja, zato je razumljivo, da je dosledno uresničevanje ustavnih določil najpomembnejša naloga zveze komunistov in vseh drugih organiziranih socialističnih sil.

V poročilu o delu komisije za razvoj političnega sistema, kadrovske in aktivsko usposabljanje ter statutarna vprašanja je Dragoljub Stavrev navedel, da si bve zveze komunistov vodilo vlogo zagotovila le, če bo nenehno, organizirano in odločno izvajala družbene akcije, jih spodbujala in vodila. To pomeni, da se morajo člani zveze komunistov dosledno boriti za samoupravne socialistične odnose na vseh področjih družbenega življenja. Zelo bo treba v prihodnjem obdobju zlasti veliko pozornost posvetiti usposabljanju osnovnih organizacij ZK.

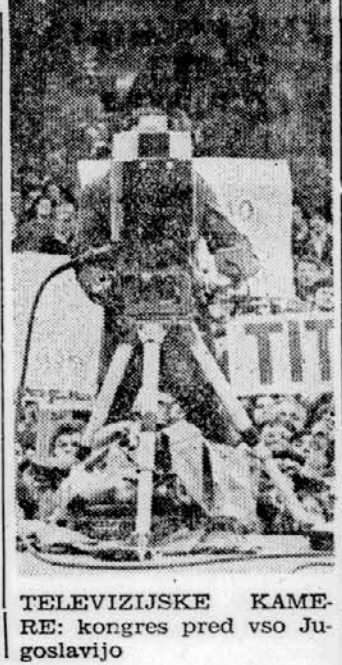
Delegati, ki so sodelovali v delu komisije za mednarodne stike in zunanjo politiko, so po besedah Bogdana Osolinika največ časa odmerili politiki nevrstnosti in njenemu vplivu na mednarodno dogajanje. Podprli so ocene predsednika Tita, graditelja in stratega te politike, pri čemer so poudarili, da privrženost nevrstnosti izvira iz neodvisnega položaja Jugoslavije in njene samoupravne socialistične uvredite, hkrati pa nevrstnost predstavlja tudi zgodovinski interes vsega človeštva. Veliko pozornosti so posvetili tudi sodelovanju Jugoslavije s sosednjimi državami in pri tem poudarili, da je to sodelovanje možno samo na načelih enakopravnosti, nezaslednosti in spoštovanja suverenosti ter ozemeljske neokrnjivosti. Razvijanje teh stikov je v obojestranskem interesu, kakor tudi v interesu miru in varnosti v Evropi.

Statutarna komisija CK ZKJ

Člani komisije za statutarna vprašanja ZKJ: Čazim Krdžalić, Gojko Škrbić, Uroš Anđelić, Ramadan Djombalić, Mičo Zorić, Veljko Milonjić, Stanko Bajić, Rade Zrinjanin, Jelica Radojević, Cvetan Avramovski, dr. Gore Pečarić, Kata Lantova, Angelca Vidić, Jože Vidić, Vladimir Zupančić, Danica Milosavljević, Konstantin Popović, Predrag-Dragan Gligorić, Milija Kovačević, Musa Balaci, Silvester Feješ, Arsa Kovačević, Ljubomir Ignjatović in Mladen Marin.

Nadzorna komisija CK ZKJ

Člani nadzorne komisije ZKJ: Milan Keča, Mehmed Nurkanović, Vladimir Sekulić, Damjan Sečković, Radolka Katić, Stjepan Jureković, Angele Božinovski, Nikola Popovski, Franc Bukovinski, Lojzka Stropnik, Djordje Katić, Srećko Nedeljković, Desa Djordjević, Maniša Vojvodić, Zivko Jovanovski.

TELEVIZIJSKE KAMERE: kongres pred vso Jugoslavijo

Novi CK Zveze komunistov Jugoslavije

- Novi člani centralnega komiteja ZKJ iz Bosne in Hercegovine so: Ljubo Babić, Hamid Begovac, Džemal Bijedić, Miodrag Bogičević, Rato Dugonjić, Franjo Herljević, Esad Horozlić, Marko Jozić, Hatidža Karabeg, Kemal Karačić, Rudi Kolak, Sead Kreso, Todo Kurtović, Evica Let, Munir Meshović, Cvjetin Mijatović, Hakija Pozderac, Boško Siljegović, Stanko Tomić, Branko Mikulić.
- Novi člani CK ZKJ iz Crne Gore so: Dobroslav Čulatić, Hamdija Fetahović, Stanka Glomazić-Leković, Dragiša Jakovljević, Slobodan Kalezić, Radoje Kontić, Vuksin Mrvačević, dr. Branko Pavičević, Krsto Popovića, Eiserka Prija-Kecojević, Vojo Raičević, Vojislav Srzentić, Radoje Šekić, Veljko Vlahović, Bogić Vučinić, Jovan Vujađinović, Ljubomir Vučković, Semstudin Zejnilagić, Vidoje Zarković, Veselin Djuranović.
- Novi člani CK ZKJ iz Hrvaške so: Tomislav Badovinac, dr. Vladimir Bakarić, Milutin Balčić, Jure Bilic, Karlo Bilic, Franjo Cordašić, Djoko Jovanic, Ante-Baja Jurjević, Nenad Krekić, Ljubomir Krišković, dr. Mirjana Poček-Matić, Mavro Popijać, Milan Rakas, Melita Singer, Slavko Sajber, Mika Špiljak, Franjo Varga, Josip Vrhovec, Dušan Vukotić, Milka Planinc.
- Novi člani CK ZKJ iz Makedonije so: Mustafa Amitov, Dimče Belovski, Stevan Dimeski, Vaska Duganova, Kiro Gligorov, dr. Aleksandar Gričkov, Kiro Hadži-Vasilev, Trpe Jakovlevski, Predrag Jakonovski, Fana Kočovska-Cvetković, Lazar Koliševski, Krste Markovski, Panče Martinovski, Slobodan Milevski, Lazar Mojsov, Hisen Ramadani, Sadik Sadiku, Ivan Siljanovski, Dragoljub Stavrev, Angel Cemerski.
- Novi člani CK ZKJ iz Slovenije so: Romar Bulc, Stane Dolanc, Zvezde Dragan, Ljiljak Jakomin, Silva Jereb, Danica Jurković, Edvard Kardelj, Ludvik Kejžar, Stanko Lepel, Vladimir Logar, Miha Ravnik, Jože Smole, Janez Sterniša, Vera Skofič, Vida Tomšič, Ivanka Vrhovčak, Iztok Vinčler, Boris Zihert, France Popit.
- Novi člani CK ZKJ iz Srbije so: Nedeljko Bošković, Miroslav Cangalović, dr. Slavka Dimitrijević, Dragoljub Dragošan, Zivorad Ivanović, Božin Jovanović, dr. Mladen Korac, Hristivoje Kostić, Dragutin Marković, Moma Marković, Nikola Miličević, Milutin Milošević, Miloš Minić, Dušan-Sane Petrović, Mirko Popović, Sava Savatić, Petar Stambolić, Milanka Stanković, Dobrivoje Vidić in Timomir Vlaškalić.
- Novi člani CK ZKJ s Kosova so: Rablje Bajrami, Vojislav Božović, Veli Deva, Ramdžija Djurović, Zejmulah Gruda, Fadil Hoxha, Daut Joshanica, Medzit Kasumi, Filip Mihalović, Dušan Ristić, Sinan Sahiti, Ali Shukrija, Borivoje Zivgarević, Redžep Zogaj in Mahmut Bakalil.
- Novi člani CK ZKJ iz Vojvodine so: Imre Balint, Stevan Doronjski, Todor Nohan, Kosta Nadj, Karolj Pehov, Kalman Petković, Stanko Ponočko, Dušan Popović, Djordje Radosavljević, Milenko Stanić, Jan Turan, Jovan Veselinov, Mirko Vidaković, Marija Zvekić-Mišković in Dušan Alimpić.
- Novi člani CK ZKJ iz organizacije ZK v JLA so: Milan Ačić, Josip Gregorić, Mirko Jovanović, Ivan Kukuč, Vujo Lukec, Nikola Ljubčić, Ismail Maljić, Milevoje Oreb, Ilja Perišić, Dane Petrovski, Stane Potočar, Ivo Purišić, Franc Tavčar, Radovan Vojvodić, Džemal Sarac.

TESNI SODELAVCI — Predsednik ZKJ Josip Broz Tito se je danes v centru »Pionira« fotografiral s člani izvršnega biroja v dosedanjem sestavu. Z leve: Budislav Soškić, Krsta Avramović, Kiro Gligorov, Stane Dolanc, Todo Kurtović, predsednik Tito, Fadil Hoxha, Jure Bilic in Stevan Doronjski.

Karavana bratstva v Srbijo

Tudi letos bo obiskalo Srbijo precej nekdanjih pregnancev

SLOVENSKE KONJICE, 30. maja — Čeprav se je akcija začela že prej, vendar današnji dan za začetek priprav na letošnje Karavano bratstva in prijateljstva. S posebnim vlakom, ki bo 12. oktobra odpeljal iz Maribora, se bo v Kraljevo odpeljalo od 550 do 600 udeležencev, ki se bodo udeležili tradicionalnih oktobriških svečanosti, nato pa obiskali nekaj očin v Sumadiji in zahodni Srbiji.

Tako so se predstavniki organov ZSDL iz severozahodne Slovenije, Koroske in Zasavje dogovorili na današnjem sestanku, sklicanem na pobudo mariborske in celjske občinske konference. V karavano bo približno 350 nekdanjih pregnancev in njihovih soprocev, manjše uradne delegacije očin, manjše kulturne skupine in predstavniki nekaterih specializiranih mladinskih organizacij.

Karavana, kot so poudarili, je le ena od oblik, ki krepi bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, zato jo je treba kot tako tudi ohraniti in omogočiti predvsem nekdanjim pregnancem trajne stike s prebivalci srbskih očin, ki so jim med vojno izkazali tolikšno gostoljubje. Sicer pa je posebej za zadnji dve leti značilno vedno tesnejše sodelovanje med krajevnimi skupnostmi, delavnimi organizacijami, društvi in mladimi obeh republik. V naši republici je 21 očin, ki so, ali se bodo, pobratile z očinami iz Srbije.

Obstaja tudi želja, da bi karavana razširili na Hrvaško ter Bosno in Hercegovino, kjer je med vojno prav tako našlo hvalježno zatočišče lepo število slovenskih izseljencev.

Toča tolče vsevprek

Maribor: kmetijci se vprašujejo, ali res mora kmetijstvo samo kriti vse stroške za obrambo pred točo, ki dela škodo tudi drugje — Nujna širša skrb

MARIBOR, 30. maja. Kako zbrati sredstva za obrambo pred točo, ki je bila urejena v sedmih sosednjih občinah — Gornja Radgona, Lenart, Ljutomer, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica — že pred tremi leti? To je bila glavna vsebina razgovora, ki ga je danes pripravil upravni odbor sklada za pospeševanje kmetijstva v občini Maribor.

Zastopniki kmetijskih organizacij so se v glavnem strinjali, da se njihovi prispevki zvečajo od laniških za 50 odstotkov. Skupno bodo letos prispevali okrog 400.000 din, razlika do predračunske vrednosti 838.000 din pa bo krita iz občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva. Sprožili pa so vprašanje, ali toča škoduje le kmetijstvu, da bi moralo onk kriti vse stroške obrambe? Nekaj prispevata le še gozdarstvo in lovsko družine, druge delovne organizacije pa ne.

Ali toča ne bi naredila škode tudi v mestu na hišah, avtomobilih in drugod, če ne bi imeli organizirane obrambe? Ali škoda, nastala na poljih, ne bi vplivala tudi na blagovni promet in proizvodnjo živilske industrije, na zbiranje ovin in torej tudi na preskrbo prebivalstva z živilji? V drugih republikah upoštevajo to in prispevke za obrambo pred točo zbirajo tudi iz drugih virov, ne le iz kmetijstva. SR Srbija pa je sprejela celo ustrezni zakon za obrambo pred točo

in zagotovila iz proračuna 170 milijonov din.

Udeleženci razprave so opozorili, da se nekateri občinski in republiški organi v Sloveniji premalo zmenijo za obrambo pred točo, čeprav je že bila o tem razpravljano na gospodarski zbornici in so bile sprejete nekatere obveznosti. Radarje, ki so bili namenjeni za razširitev obrambe pred točo na celjsko območje, so po doletem karavanju morali prodati v sosednjo republiko, kjer obrambo širijo. Za delovanje naše obrambe na mariborskem območju kažejo več zanimanja razni organi iz sosednje republike kot iz Ljubljane.

V zvezi s točo, ki je 22. maja povzročila na nekaterih, sicer ozkih območjih veliko škodo, so opozorili na neustrezne rakete. Njihov domet naj bi bil po zatrtjevanju proizvajalcev 4000 metrov, v resnici pa je še krajši. Potrebovali pa bi rakete z dometom 6000 metrov, katerih ne izdeluje nihče. V Tivatu, ki edini izdeluje rakete proti toči, pravijo, naj jih ne kupijo, če jim take, kot so, ne ustrežajo.

Zastopnik štaba za obrambo pred točo je povedal, da se povezujejo z enakimi organizacijami v drugih republikah in iščejo boljšega izdelovalca raket. Menil je, da bi taki nalogi bila tehnično najbolj kos celjska Cinkarna, ki ima ustrezno opremo. O tem

dohodki, kot jih bo potrebovala za uresničitev minimalnega programa. Tako obstaja med drugim bojazen, da bodo morali skriti na tujem tujem tujem postavko o nakupu kmetijskih zemljišč. S tem bi nedvomno zbledelo poslanstvo in samoupravne interesne skupnosti, saj je ponudba neobdelane ali slabo obdelane zemlje zelo velika.

Dokaj neraziščeno je ostalo tudi vprašanje prenosa nalog in sredstev bivšega občinskega kmetijskega sklada na kmetijsko zemljiško skupnost. Udeleženci so menili, da ne kaže valiti na to skupnost programa tega sklada, ki mu je tudi občinska skupščina odpovedala za to leto svoj delež iz proračuna. BORO BOROVIC

Smučičša na Kaninu spet vabijo

BOVEC, 30. maja — Od nedelje, ko so kaninsko žičnico popravili, so smučičša na tem našem srednjem visokogorskem središču spet odzvala. Na zgornji postaji žičnice je še 180 cm snega, v Velikem Grabnu (Tihla dolina) pa ga je še 4 in več metrov, kar omogoča odlično smuko, ki bo trajala najmanj do julija.

Danes so imeli še nekaj prostora v bovski hotelski in zasebnih turističnih sobah. P. P.

ELEKTRIFIKACIJA PROGE — Od torke do četrtka je bil zaprt del Ptujске ceste v bližini železniškega križišča, ker so preurejali železniško progo, ki jo bodo v kratkem elektrificirali. Foto: B. Cerin

Preveč mejašev

Razdrobljeno kmetijstvo v Ljutomerski občini hromi delo kmetijske zemljiške skupnosti - Pred hudimi težavami

LJUTOMER, 30. maja. Razdrobljeno kmetijstvo v Ljutomerski občini, kjer tri organizacije za zamudo iščejo skupno pot, predstavlja resno oviro tudi za kmetijsko zemljiško skupnost, ki se zaradi neusklajenih načrtov in različnih interesov že skrajša srečuje s hudimi težavami.

Izvršni odbor te samoupravne skupnosti, ki so ji zaupali uresničevanje prostorskega načrtovanja, proizvodno sodelovanje med kmeti in kmetijskimi organizacijami ter urejanje prometa s kmetijskimi zemljišči, si sicer precej obeta od sedanjih naporov za konsolidacijo te gospodarske panoge. Trenutno stanje pa je, žal, takšno, da se je zemljiška skupnost znašla pred hudimi težavami. Zato so ponovno podprli pobudo za čimprejšnjo združenje obeh kmetijskih združenj in enoten razvojni koncept, ki združuje predvsem tesno povezanost primarne kmetijske in industrijske proizvodnje.

Za pomembno nalogo so označili tudi skupno obliko-

vanje načrta o melioracijah, ki ga morajo pripraviti čim prej, ker sicer lahko zamuti jo natečaj o zelo ugodnih pogojih kreditiranja tega obsežnega projekta. Ker gre v Ljutomerski občini za možnost obsežnih melioracij, s katerimi bi uredili okrog 2600 hektarov zemlje v Ščavnici dolini, so zadožili vse tri kmetijske organizacije in strokovne službe v občini, naj brez odlašanja pripravijo ustrezne predloge in pritegnejo k sodelovanju interesne skupnosti kmetov.

Resno oviro za uspešno delo kmetijske zemljiške skupnosti in njenih treh komisij predstavlja tudi neturejno financiranje. Zemljiški skupnosti se namreč obetajo kar za okrog 40 odstotkov manjši

Priznanja v Slov. Bistrici

SLOVENSKA BISTRICA, 30. maja — Na svečani seji občinske konference zveze mladine so izročili plakete mladosti mentorjem Luki Dabanoviču, Franju Smolarju, Anki Cvahetu, Juliju Lončarču in Zvonetu Počniku. Ob tej priložnosti so izročili tudi priznanja mladim družbenopolitičnim delavcem Petru Senegračniku, Marjanu Vidmarju, Francu Hajšku, Gustlu Drogenku, Branku Ačku, Marjanu Štreharju in Ivanu Kračiču. Priznanja za neosebno delo so prejeli tudi predstavniki mladinskega odseka planinskega društva Poljanec in Impola S. Bistrice, recitacijsko-literarne skupine S. Bistrice in taborniškega odreda Makole. M. K.

Priznanja v Slov. Bistrici

Podelili so jih na seji občinske konference ZM v Sl. Bistrici

SLOVENSKA BISTRICA, 30. maja — Na svečani seji občinske konference zveze mladine so izročili plakete mladosti mentorjem Luki Dabanoviču, Franju Smolarju, Anki Cvahetu, Juliju Lončarču in Zvonetu Počniku. Ob tej priložnosti so izročili tudi priznanja mladim družbenopolitičnim delavcem Petru Senegračniku, Marjanu Vidmarju, Francu Hajšku, Gustlu Drogenku, Branku Ačku, Marjanu Štreharju in Ivanu Kračiču. Priznanja za neosebno delo so prejeli tudi predstavniki mladinskega odseka planinskega društva Poljanec in Impola S. Bistrice, recitacijsko-literarne skupine S. Bistrice in taborniškega odreda Makole. M. K.

Jubilejni zlet

N. mesto: 8. in 9. jun. bo pod pokroviteljstvom S. Dolanca zaključna prireditev XII. zleta »Bratstva in enotnosti«

NOVO MESTO, 30. maja. Pisali smo že, da bo v Novem mestu 8. in 9. junija, zaključna manifestacija XII. zleta »Bratstva in enotnosti«, na kateri bo nastopilo blizu 6.000 udeležencev iz Karlovca, Gospiča, Siska, Banjaluke, Bihača, Prijedora in Novoga mesta. Na tej sportno-politični manifestaciji, ki se je bodo udeležili mladi iz treh bratskih republik, bodo počastili 30. obletnico prvega takega zleta, ki je bil leta 1944 v vasi Trnovec pri Glini na Hrvaškem. Čeprav so tedaj še po naši deželi divjali boji, se je že v tem vojnem letu zbrala mladina in bori ter na svojstven način manifestirala bratstvo in enotnost.

Pokroviteljstvo nad to drugo največjo sportno manifestacijo prireditev pri nas, največja je vsakokrat »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, je prevzel sekretar Izvršnega biroja predsedstva CK ZK Jugoslavije Stane Dolanec.

V soboto, 8. junija, bo na stadionu »Bratstva in enotnosti« v Novem mestu slavnostna akademija, na kateri bodo nastopali z najboljšimi branili točkami zastopniki vsakega zletnega območja, poleg njih pa še gostje iz Bratislave in vrsta najboljših slovenskih telovadk in telovadcev.

Priprave na jubilejni XII. zlet »Bratstva in enotnosti« so se praktično začele že lani, saj je tedaj bila organizirana vrsta prireditev, med katerimi velja omeniti: Pohod na Triglav, srečanje članov Ljudske tehnike, gasilcev, radioamaterjev, letalskih modelarjev, koleksarjev in drugih. Na pobudo zletnega sekretariata je bil jeseni leta 1973 v Novem mestu I. zbor samoupravilcev z zletnega območja.

Lani, 22. julija, so na vrhu Triglava razvili tudi zletni prapor, ki v tem času potuje po celotnem zletnem območju, v Novo mesto pa se bo vrnil na zletni dan, 9. junija, ki ga bodo na stadionu

predali pokrovitelju zleta — tovarišu Stanetu Dolancu. SLAVKO DOKL

Končno dobili vodovod

Lastniki hiš v Ješencu pri Framu so prispevali po 5000 din

FRAM, 30. maja — Prebivalci Ješenca, ta kraj spada pod krajevo skupnost Fram, so se odločili za gradnjo vodovoda. Za pomoč so zaprosili krajevo skupnost. Ta je organizirala izkop glavnega voda, dolga 1,7 kilometra. Polaganje in zakopavanje in zakopavanje glavnih cevi so prebivalci opravili sami. Kljub prostovoljnemu delu je morala vseh 28 bodočih uporabnikov vode prispevati vsak po 5000 din v obliki samoprispkeva. Prav tako si morajo narediti priključke od glavnega voda do hiš sami. I. SENVETER

Stalna skrb

Pomurje je dobilo stalni štab za varovanje okolice pred onesnaženjem

MURSKA SOBOTA, 30. maja. Tu so danes na pobudo pomurske skupnosti za varstvo okolja in občinskih odborov Rdečega križa ustanovili stalni štab za varovanje človekovega okolja, saj organizatorji menijo, da te naloge ne gre časovno omejevati.

Do tega spoznanja so prišli v Pomurju po zelo dobrih izkusnjah v letošnjem mesecu množično, ko so s številnimi močnimi akcijami, v katerih so sodelovale domala vse osnovne in srednje šole, turistična društva, lovsko organizacije in predvsem tudi Rdeči križ, dosegli zavidljive uspehe. Podobna pomurska mesta in vasi naj bi se prav po zaslugi širokega angažiranja teh in drugih dejavnikov bistveno spremenila.

Skupnost za varstvo okolja je skupaj s pomursko turistično zvezo razpisala tudi na-

tečaj za šolske spise o problematiki onesnaževanja okolja. Petindevetdeset piscev najboljših spisov v pomurskih šolah so pred dnevi nagradili z enodnevним strokovnim izletom v Velenje.

Štab, ki ga vodi podpredsednik pomurske turistične zveze inž. Ladislav Pojbič iz Murske Sobotice, je pohvalil tudi sredstva javnega obveščanja, zlasti še pokrajinski tednik »Vestnik«, ki se je najbolj učinkovito vključil v to akcijo.

BORO BOROVIC

Zamudni ovinki

Turistična zveza Pomurja opozarja na precej pomanjkljive in prepočasne priprave na letošnje turistično sezono

MURSKA SOBOTA, 30. maja. S pripravami na turistično sezono, ki se je dejansko že začela, so v Pomurju v hudem zaostanku, so ugotovili danes na seji upravnega odbora pomurske turistične zveze.

Ta ugotovitve vlija zlasti za prepočasno urejanje turističnih objektov, za propagandno in nekatere druge vzporedne dejavnosti. Tako bo vse do sredine junija zaprti tudi termalno kopalnice Radenske v Banovcih, kjer so v hudi zamudi z deli pri urejanju novega kopalniškega bazena.

Prav tako je upravičena bojazen, da tudi zdravilne Radenske ne bo došlo letns nove terapije, ker vse doslej niso uspeli zagotoviti denarja za ta prepotrebni kopalniški objekt, ki predstavlja najhujšo vrzel v turistični ponudbi te pokrajine.

S precejšnjo zamudo hitijo z urejanjem raznih turističnih in drugih objektov tudi v Moravskih Toplicah, čeprav za to ni vzroka, saj je bila

letošnja zima zelo blaga in kot nalašč za gradbeno delo. Te možnosti niso izkoristili tudi na Negovskem jezeru, ki je še zdaj zaprt zaradi preurejanja, medtem ko na Ljutomerskem letnem kopalnišču pri Treh ribnikih sploh še niso začeli z obsežnejšimi deli! BORO BOROVIC

Sporazum in dogovor

MARIBOR, 30. maja — Po sklepu izvršnega odbora bo Kreditna banka Maribor podpisala samoupravni sporazum o združevanju sredstev za pospeševanje gospodarskega sodelovanja z deželami v razvoju. Strinjali so se tudi z družbenim dogovorom o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva v SRS v obdobju 1974-1980.

Banke v Sloveniji, poslovno združenje zveze hranilno kreditnih služb SRS in kmetijska razvojna skupnost Slovenije bodo 4. junija podpisali družbeni dogovor o uresničevanju dolgoročnega programa razvoja kmetijstva. V tem sporazumu se bodo podpisniki sporazumeli, da bodo znašale naložbe v kmetijstvo okoli 1100 milijonov dinarjev v letošnjem letu.

Izvršni odbor je razpravljal tudi o poslovanju banke v letošnjih prvih štirih mesecih in ga na podlagi razpoložljivih podatkov ugodno ocenil. MARJAN KOS

Kje varčevati?

Marsikje kmetje zaradi nepoučenosti ne vlagajo prihranjenega denarja pri hranilno kreditni službi zadrug

Za kmetijske investicije se zbirajo sredstva iz dohodkov kmetov, posojil hranilno kreditne službe pri kmetijskih in gozdno gospodarskih organizacijah in bank ter nekaj republiških sredstev, določenih za tak namen. Vsi viri so odvisni od razmer v gospodarstvu. Kmetje pa lahko sorazmerno najbolj vplivajo na hranilno kreditno službo pri svoji organizaciji, ki jo tudi upravljajo.

Posojila hranilno kreditne službe so odvisna od hranilnih virov. Odbori lahko razdelijo le toliko denarja, kolikor ga zberejo od vlagateljev. Vlagatelji pa naj bi bili predvsem člani kmetijskih organizacij, oziroma kmetje kooperanti. Znano je, da vsak kmet, ki se pripravlja na večje investicije, mora najprej varčevati nekaj denarja, kajti iz tekočih dohodkov ne bo mogel zbrati potrebnega denarja.

Kje hranijo kmetje prihranjeni denar? Za značilen primer lahko navedemo mariborsko občino. Hranilno kreditne službe pri kmetijskih organizacijah so imele po podatkih, zbranih pred kratkim, 1100 vlagateljev. Od teh jih je imela KZ Ruše kar 700, sosednja KZ Selnica pa 180. Veliko večja zadruga od ruške, KZ Maribor jih je imela le 63, a tri druge zadrug — v mariborski občini

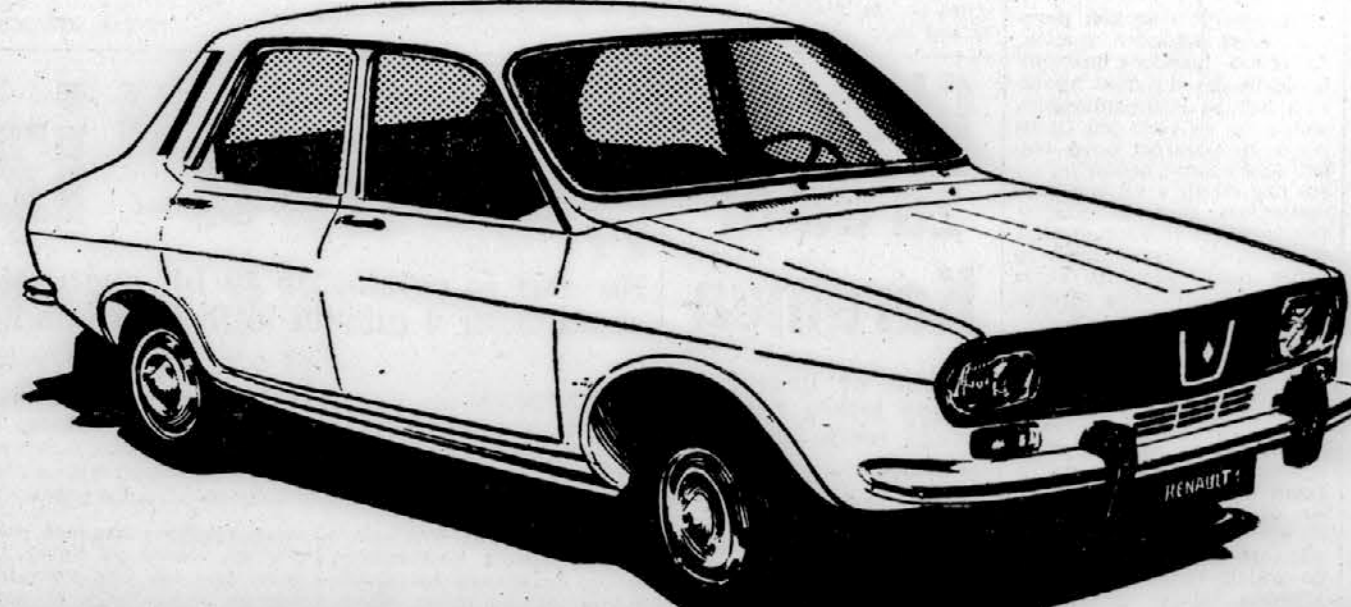
je kmetijstvo še vedno močno razdrobljeno — pa le od 20 do 38 vlagateljev, čeprav na njihovih območjih ni manj kmetov kot na ruškem.

Sicer je res, da imajo pohorski kmetje na območju KZ Ruše velike gozdove in pri hranilno kreditni službi hranijo tudi denar, ki so ga dobili za prodan les. Ne more pa biti res, da bi na Dravskem polju in v Slovenskih goricah imeli kmetje tako majhne dohodke, da bi od 1000 posestnikov lahko prihranilo nekaj denarja za leto ali dve le 20 ali 30 gospodarjev. Tisti kmetje raje hranijo svoj denar v banki ali pri pošti hranilnici, če jim ne leži doma.

Zakaj ne hranijo svojih prihrankov pri hranilno kreditni službi svoje zadruge? Predvsem zaradi navade. Ob reorganizacijah kmetijskih zadrug je bila hranilno kre-

ditna služba zanemarjena. Kmetje so menili, da je njihov denar bolj varen v banki ali pri pošti hranilnici. Mnogi so se odločili za hranilnico, ker so jim pošte bližje. Te navade ne bodo opustili, dokler jih hranilno kreditna služba pri njihovi organizaciji ne bo prepričala, da so njihove hranilne vloge pri njej bolj koristne za kmetijstvo.

V nekaterih krajih je praksa že pokazala, da tudi ravninski kmetje znajo privarčevati nekaj denarja in ga nalagajo pri svoji hranilno kreditni službi. Čeprav nima gozdov, da bi prodajali les se nabere precej njihovega denarja, ki je skoraj ves namenjen za kreditirane investicije na kmetijah. Hranilne vloge posameznih kmetov so sicer manjše, toda tudi veliko malih vlog lahko da precejšen kup. JOZE PETEK

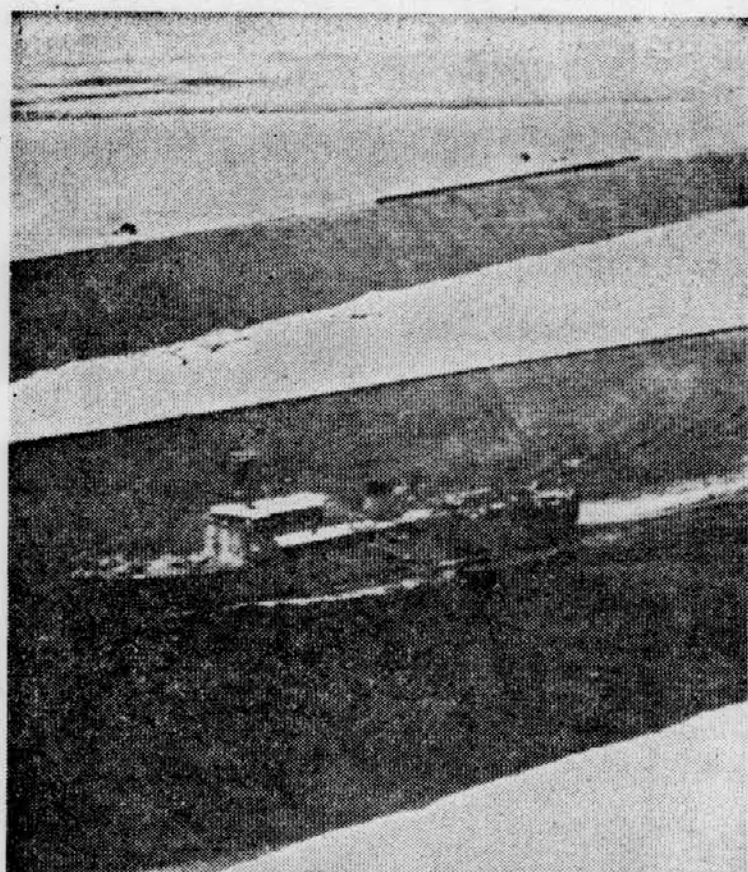

Advertisement for Renault 12 featuring the IMV logo, the text 'RENAULT 12 INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO', and contact information for IMV in Ljubljana and Novo mesto.

PO DOGODKU V BRESCII — Množica, ki se je zbrala okrog ograjenega mesta, kjer je v terek fašistična bomba ubila šest antifašističnih demonstrantov, tiho sledi polaganju cvetja, s katerim so predstavniki zbrane množice počastili spomin na žrtve fašističnega nasilja. Podobne demonstracije so bile večeraj po vseh večjih mestih Italije. Poročajo tudi o spopadih demonstrantov s policijo. Telefoto: UPI

PRVA LADJA SPET ZAPLULA SKOZI SUEŠKI PREKOP — Britanska ladja, o kateri smo poročali včeraj, je prva, ki je zaplula skozi Sueški prekop, iz Port Saïda do Ismailije, odkar so to vodno pot zaprli po junjski vojni leta 1967. Telefoto: UPI

»NIXONOVA« ZADNJA URA — V ZDA je prišla na trg posebna ura s številčnico, ki naj bi napovedala »trenutek impeachmenta« sedanjega predsednika Nixona. Telefoto: UPI

SPOPAD Z DEMONSTRANTI V FRANKFURTU — Na tisoče ljudi v Frankfurtu že več dni demonstrira proti zvišanju cen v mestnem prometu na ta način, da skuša blokirati in ovirati promet v mestu. V spopadih s policijo je bilo doslej več ranjenih, precej pa so jih tudi zaprli.

Titova zahvala za čestitke

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito, ker ne morem vsem odgovoriti osebno, se tako najlepše zahvaljuje vsem občanom, delovnim ljudem, mladincem, pionirjem in pripadnikom JLA, ki so mu poslali čestitke ob rojstnem dnevu.

Urejena gneča v zraku

Letališče Brnik se pripravljajo na gostejši promet od 24. junija naprej
BRNIK, 30. maja — Priprave na povečan promet zaradi preusmeritve letal z zagrebškega na ljubljansko letališče v polletni sezoni gre do načrta. Opravili so že večino gradbenih in drugih del tako da bodo dobro pripravljeno na gnečo v zraku in na letališču, ki se bo začela 24. junija.

Te dni polagajo zgornjo plast asfalta na razširjeni del ploščadi za letala, večji pa je sedaj tudi priložnostna skladišča za gorivo in za silo uredili dodatno parkirišče. Vrsta novosti je v opremljenosti imajo nov, natančnejši radar, dodatne telefonske in teleprinterke zveze, radio-center za zveze z letali in avtobusi, nove bodo meteorološke naprave in drugo. Prav tako bodo nekoliko preuredili postavo v letališkem postopu, tako da bo sposobno na dan sprejeti okoli 8000 potnikov.

Na današnji novinarski konferenci so tudi povedali, da so rešili zadrego v zraku tako, da so pot letal pri vzetanju speljali nekoliko drugje. Pri tem jim je prisločila na pomoč avstrijska uprava za zračno plostvo.

LADO STRUŽNIK

Skrivnosti starega Korinta

ATENE, 30. maja (AP) — Olovske like, v naravni velikosti izklesane iz kamna, izdelane realistično, natančno in s številnimi okraski, so našli tam, kjer je bil nekdanji Korint. To je zadnje, najnovejšje nahajališče, ki so ga člani ameriške arheološke šole odkrili na tem območju, označili pa so ga kot ustvarjalnost, ki je bila do zdaj v korintski civilizaciji neznan. Gre za marmornat steber, ki je visok 170, širok pa 70 cm in izvira iz rimskega časa, vanj pa so vklesane podobe bratadeva moški in dveh žensk, od katerih ena v roki drži baklo, druga pa ima v obeh rokah cvetje. Med izkopavanju, s katerimi so začeli aprila, so našli bližnjo starega trga tudi dva groba iz časa med 6. in 4. stoletjem pr. n. št., okostja v njih pa so bila nepoškodovana. Našli so tudi štiristo petdeset bronastih kovancev s podobami rimskih in bizantinskih cesarjev, med njimi pa je najpomembnejši korintski srebrnik iz 5. stoletja pr. n. št. s Pegazovo podobo.

Mračnjaški vek

Čilska vojaška hunta sprejela »antiteroristični zakon« - Domsrtina ječa in smrtna kazen postali vsakdanji kazni

Buenos Aires, 30. maja (Tanjug). Čilska vojaška hunta je sprejela nov »antiteroristični zakon«, s katerim uvaja najbolj drastične nasilne ukrepe. Najhujša kazen, ki jo ta zakon določa, je pet let zapora. Za večino dejanj, ki spadajo pod ta zakon je določena domsrtna ječa ali smrtna kazen. »Zakonodajalci« sami so te ukrepe ocenili kot »drastične, sodobne in novatorske«.

Zakon prvič razglasa za kaznivno dejanje množično zasledbo ulic, trgov, univerz in tovarnih. Doslej se te अपेकške kaznovale s denarno kaznijo, po novem pa s večletnim zaporom.

Hunta je posebno zvišala kazni za atentate ali podobna dejanja zoper funkcionarje vojaške hunte ali zoper člane njihovih družin. Vsak poskus atentata se bo odsejal kaznovati s petnajstletnim zaporom. Če pa bi bil pri atentatu kdo ranjen ali ubit, krivca avtomatično zadene smrtna kazen z ustrelitvijo.

Član hunte admiral Merino, je ob tej priložnosti izjavil, da v Čilu vlada mir, vendar da obstajajo nevarnosti, ki se izjavljajo nemire. Šef hunte general Pinochet pa je dejal, da notranje vojne ne bo končal toliko časa, dokler niti njegova obveščevalna služba ne bo sardila, da ni v državi nobenega odpora več.

Naši meteorologi na ravniku

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — Iz Beograda so odpotovali jugoslovanski hidro-meteorološki strokovnjaki, ki bodo kot člani svetovne hidro-meteorološke ekspedicijske na območju ravnika proučevali tropске spremembe v atmosferi in njihov vpliv na klimo. V ekspedicijski, ki bo delala od začetka junija do septembra na območju Srednje Afrike, Amerike, Atlantika in severnega dela Južne Amerike, bo 4000 znanstvenikov iz 13 držav. Na voljo jim bo 40 ladij, 13 reaktivnih letal in pet satelitov. Jugoslovanska ekipa bo delala na sovjetski ladi »Profesor Zubov«.

Vojaška delegacija Bangladeša v SFRJ

BEOGRAD, 30. maja (Tanjug) — Delegacija oboroženih sil LR Bangladeša, ki jo vodi brigadir Kaid Mošaraf, je na prijateljskem obisku pri oboroženih silah SFRJ. Med bivanjem v Jugoslaviji bo delegacija obiskala nekatero enoto in ustanove JLA ter delovne organizacije.

Uranu prednost

Gradnja samskega doma in stanovanj za potrebe bodočega rudnika urana bo veljala blizu 90 milijonov dinarjev

POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO, 30. maja. Odbor za urejanje vprašan posebnega družbenega pomena na področju elektroindustrije Slovenije je danes izjemoma zasedal v Poljanski dolini, da so si njegovi člani lahko ogledali kraj, kjer naj bi se zgradili stanovanj za potrebe bodočega rudnika urana Zirovski vrh.

Po ogledu zemljišča so ugotovili, da je zahtevk družbeno utemeljen in sklenili, naj se investitorju za gradnjo rudnika zagotovijo tudi sredstva za stanovanja. Gre za samski dom za 150 delavcev in za stanovanja 250 drugih zaposlenih s družinami. Vse to naj bi zgradili do leta 1978, stalo pa bo — skupaj s stroški za komunalne naprave in sanacijo zemljišča — blizu 90 milijonov dinarjev (po cenah leta 1975).

Predsednik občinske skupščine Škofja Loka je ob tem opozoril, da utegne priselitve toliko ljudi od drugod povzročiti določene probleme in spremembe. Sicer pa je poudaril, da je za rudnik izrednega pomena tudi cesta Zirovski vrh—Škofja Loka, ker sedanja seveda ne bo primerna za povečani promet s težkimi tovornjaki. Odbor je zato sklenil obvestiti republiko in interesno skupnost za

Soares spet v Londonu

Sporazum med PAIGC in portugalsko vlado pričakujejo še ta teden
LIZBONA, 30. maja (Reuters) — Portugalski zunanji minister dr. Mario Soares se je danes vrnil v London na pogajanja s predstavniki gibanja za osvoboditev Gvineje-Bissau in Kapverdskih otokov. Soares je o pogajanjih obvestil predsednika Spinolo, pred odhodom v London pa je izjavil, da je glede izida pogajanj še vedno optimist.

Minister dr. Antonio Almeida Santos, ki je v odsotnosti dr. Soaresa vodil pogajanja s portugalske strani, ter predstavnik delegacije PAIGC Gil Fernandez pa sta izjavila, da bo sporazum po vsej verjetnosti dosežen še ta teden.

Preiskava zaradi bombe

Rimska policija prejela desničarskega skrajneža Walterja Morettija
RIM, 30. maja (UPI) — Po torškem pokolu v središču Brescice je policija prejela dve osebi in izvršila preiskavo v kakih sto hišah v Brescici in v drugih mestih. Italijanska agencija Ansa poroča, da so prijeli znanega desničarskega ekstremista Walterja Morettija, ki je vzdrževal zveze s fašističnim terorizmom Francom Reddom, sedaj zaprtim zaradi bombnega napada na milansko banko decembra 1969.

V več kot 40 italijanskih mestih so bile protestne demonstracije zaradi dogodka v Brescici. V Rimu, Torinu, Bologni, Neaplju in drugih mestih so se demonstranti spopadli s policijo.

Napetost zaradi nafte

Seja grške vlade zaradi turške raziskovalne ladje v Egejskem morju

ATENE, 30. maja (AFP) — Včeraj se je grška vlada sešla na seji, da bi razprljala, kaj naj ukrene zoper turške ladje, ki so pripile v Egejsko morje zaradi sondiranja morskega dna, pod katerim se domnevno nahajajo velike zaloge nafte. Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da so v grški vojski ukinili vse dopuste, enote na turški meji pa so okrepili z oklepni silami.

Turški zunanji minister Gines je potrdil, da so eno raziskovalno ladjo poslali v Egejsko morje, dodal pa je, da kljub temu, da so pred tem tja prispele vojne ladje, ta akcija ni naperjena zoper ozemeljsko celovitost Grčije.

Pritisk na Nixona

WASHINGTON, 30. maja (UPI) — Pravni komite predstavnškega doma ameriškega kongresa je danes sklenil, da obvesti predsednika Nixona, da bi njegova zavrnitev zahtev senatnega odbora, naj izroči nadaljnje posnetke svojih pogovorov, predstavljala pravno podlago za uredbo postopka za njegovo odstavitev.

Sodelovanje SFRJ — Bolgarija

SOPLJA, 30. maja (Tanjug) — Tu se je končala zasedanja mešane jugoslovansko-bolgarske skupine za sodelovanje v lahki industriji. V skupnem sporočilu so ugodno ocenili rezultate dosedanjega sodelovanja. Med drugim bodo nadaljevali dela pri proučevanju možnosti za sodelovanje pri graditvi nekaterih tovarnih lahke industrije v obeh državah.

JUTRI V SOBOTNI PRILOGI «DELA»

- Marjan Sedmak
- Razredna vsebina nevručnosti 90 tujih delegacij na kongresu ZKJ
- Dr. Brantislav Gilgorjevič
- Netenje najnižjih strasti
- Kako je nastala Orjuna
- Jozo Puljizevič
- Svečanik Velike Režije brez naslednika
- Josip Zdešar
- Ugibanja o papeževem odstopu
- Tit Doberšek
- Mesec dni za drugi korak Dogajanja na Bliznjem vzhodu
- Miran Suštar
- Čeri portugalske demokracije
- P. M. Molnar
- Bled in čudodelna cev

Prekinili zadnje stike

Predstavniki osvobodilnih sil in DR Vietnam zapustili komisijo

SAIGON, PHNOM PENH, 30. maja (Reuters, AP) — Sporočilo saigonskega poveljstva pravi, da so prekinili tudi zadnja pogajanja med časno revolucionarno vlado in saigonskim režimom, za katera so dali pobudo ob lanskem mirovnem sporazumu o Vietnamu.

Predstavniki južnovietnamskih sil in Demokratične republike Vietnam so zapustili pogovore v četverni vojaški komisiji v Saigonu, v znak protesta, ker so predstavniki časne vlade prepredili določene možnosti gibanja in siktov z novinarji.

Po prekinitvi pogovorov v Parizu in v okviru skupne vojaške komisije v Saigonu je imela pogovore samo še ta četverna komisija, v kateri so sodelovali poleg omenjenih treh strani tudi predstavniki ZDA.

Nolovo poveljstvo je sporočilo, da potekajo hudi boji na ozemlju jugovzhodno od Phnom Penha. Poveljstvo pa priznava, da so dobro utrjene osvobodilne sile ta poskus preprečiti in režimskim silam prizadejale težke izgube.

Borci osvobodilnih sil so tudi danes izstrelili tri rakete na južno predmestje Phnom Penha, kar priča, da so njihovi položaji zelo blizu prestolnice.

Telegrami

Sovjetska parlamentarna delegacija doma

NEW YORK — Delegacija vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze, ki je na povabilo ameriškega kongresa obiskala ZDA, je iz New Yorka odpotovala v domovino. Delegacija je vodil kandidat za člana politbiroja CK in sekretar CK KPSS Boris Ponomarev.

Neurjeje v Missouriju

SANT LOUIS — Med neurjemje v Sant Louisu (zvezna država Missouri) je udarila strela, ki je ubila štiri deklice. Deklice so se pred nevihtjo zatekle pod neko drevo in so jih po nevihti tam našli s hudimi opeklinami. Vse štiri so bile stare okoli petnajst let.

Sporazum o novih posojilih

WASHINGTON — Funkcionarji svetovne banke so izjavili, da je banka z državami — proizvajalkami nafte na Bliznjem vzhodu sklenila sporazum o dodelitvi novih velikih posojil državam tretjega sveta; s podobnimi vprašanji pa se bodo ukvarjali tudi še nekaj prihodnjih tednov. Posojila bodo porabili v okviru načrtov svetovne banke v državah v razvoju, ki so vse bolj usmerjeni k razvoju kmetijstva malih posestev.

Ukrepi v italijanskih zaporih

RIM — Italijansko pravosodno ministrstvo je vsem zaporom določilo stanje pripravljeno in preprečevalo vsakršno odstopno čuvajev in drugih uslužbenecv v zaporih. Te ukrepe so uvedli potem, ko so odkrili načrt »spekulske pomaranče«, ki predvideva organizirane in povezane upore v več zaporih. Policija meni da je nedavni upor v zaporu v Alessandriji, ko sta življenje izgubila dva zapornika, poleg tega pa tudi štirje talci, prav tako del načrta spekulske pomaranče.

Našli so trupla rudarjev

SEUL — Reševalne ekipe so našle trupla vseh 18 zasutih rudarjev v rudniku Kovan, 110 miljov vzhodno od Seula. Nesreča se je zgodila v terek, ko je voda vdrla v jašek in porušila stene tega rudnika.

Kolera v Indoneziji

DZAKARTA — Džakartski dnevnik »Kompas« se sklicuje na sporočilo lokalnih zdravstvenih organov in poroča da je v zadnjih nekaj tednih v pokrajini Kediri v vzhodnem delu Jave zaradi kolere umrlo enaindevetset ljudi.

Nova članica poštne zveze

ZENEVA — Sinoči so s 17. kongresa svetovne poštne zveze, ki je v Lausanni, sporočili, da so v to mednarodno organizacijo sprejeli Demokratično ljudsko republiko Korejo.

Ustavljena pomoč Čilu

HAVANA — Kubanska časopisna agencija Prensa Latina poroča, da so Švedska, Italija, Belgija, Nizozemska, Finska in Velika Britanija ustavile vsakršno gospodarsko pomoč čilski vojaški hunti. Skoraj vse socialistične države so prekinile diplomatske stike s Čilom takoj po vojaškem udaru, s katerim so odstranili vlado predsednika Allendeja.

Spremembe v poljski vladi

VARSAVA — Poljski sejm je sinoči sprejel sklep, da za enega izmed podpredsednikov poljske vlade izvoli člana politbiroja CK Purpa Franciszka Szlachetca, ki so ga obremenili razrešili dolžnosti člana državnega sveta Poljske. Sejm je sprejel tudi imenovanje Kazimierza Karkola za ministra za verska vprašanja.

Pogovori o Gibraltarju

MADRID — V Madridu so se začela britansko-španska pogajanja o Gibraltarju, ki so jih pretrgali pred skoraj letom dni. Španija v pogajanjih zahteva, da ji Velika Britanija vrne Gibraltar, medtem ko London to zavrača in poudarja, da 25 tisoč prebivalcev živi na tem nasprotnju.

Pa še to...

ZVON PRED TOČO — V drugih republikah nosi delež za obrambo pred točo širša skupnost, saj so spoznali, da toča ne dela škode samo kmetijem, ampak tudi drugim. V Sloveniji pa je ta obramba še vedno na ravnih kmetijstva, ki nima dovolj denarja za ureditev učinkovite obrambne službe pred točo. Tako so morali rudarje, namenjene za obrambo na ožjskem območju, prodati sosednji republiki.

Kaže torej, da smo pri nas boljši strokovnjaki za zvonjenje po toči, kot pa pred njo.

VREMENSKO POROČILO
Prognostična karta za 31. maj 1974 ob 7. uri

Vreme in temperatura 30. maja 1974

Kraj	ob 8 ur	12 ur	16 ur	20 ur
Ljubljana	megla	12	polioblačno	25
Planica	megla	10	polioblačno	22
Brnik	jasno	12	polioblačno	23
Kranjci	jasno	2	polioblačno	3
Murber	polioblačno	14	delno oblačno	23
St. Gradec	oblačno	13	rahlo oblačno	22
Celje	delno oblačno	14	polioblačno	23
Novo mesto	jasno	13	rahlo oblačno	21
Portorod	jasno	12	rahlo oblačno	24
Roka	jasno	12	oblačno	22
Ptuj	jasno	17	rahlo oblačno	24
Hvar	jasno	19	rahlo oblačno	21
Dubrovnik	jasno	18	rahlo oblačno	22
Zagreb	jasno	16	oblačno	24
Beograd	polioblačno	15	polioblačno	24
Stavrovo	oblačno	11	delno oblačno	21
Tilgograd	jasno	17	delno oblačno	23
Colovce	polioblačno	15	delno oblačno	24
Gradec	—	—	—	—
Dunaj	jasno	15	delno oblačno	22
Beneške	jasno	16	delno oblačno	23
Liano	oblačno	15	rahlo oblačno	22
Genova	—	—	—	—
München	jasno	10	rahlo oblačno	19
Zürich	—	—	—	—
Rim	rahlo oblačno	15	rahlo oblačno	23
Pariz	rahlo oblačno	10	oblačno	16
Berlin	jasno	9	oblačno	10
Stockholm	polioblačno	9	oblačno	10
Varšava	rosi	14	oblačno	20

SLOVENIJA:
Bo zmerno, občasno pretežno oblačno, predvsem popoldne v zahodni in osrednji Sloveniji krajevne plohe ali nevihte. Najnižje nočne temperature bodo od 6 do 10, v Primorju 15, najvišje dneвне od 21 do 24 stopinj C.

IZGLEDI ZA SOBOTO:
Zadrževalo se bo še spreminljivo vreme.

JUGOSLAVIJA:
Drugod po Jugoslaviji bo zmerno oblačno.

VREMENSKA SLIKA:
Območje anticyklona nad vzhodnimi Alpami in Balkanom slabi. Področje nizkega zračnega pritiska se iznad Biskajskega zaliva širi nad zahodne Alpe. Naši kraji bodo prišli pod vpliv jugozahodnih zračnih tokov, kar pomeni manjše poslabšanje.

Zamudniki podpisali

Na obali so še zadnji podpisali samoupravne sporazume o splošni porabi

KOPER, 30. maja. Samoupravne sporazume o splošni in skupni porabi v letošnjem letu so na obalni območju te dni podpisali že tudi skoraj vsi zamudniki.

Po podatkih obalnega sindikalnega sveta namreč sporazumov ni podpisalo le še nekaj manjših enot podjetij, ki imajo sedeže v drugih republikah in zaposlujejo na obali vsega okrog 500 delavcev od 27.000 vseh zaposlenih na obalnem območju. Podpis samoupravnih sporazumov o splošni in skupni porabi v teh enotah se je zavlekel, saj so morali razprave o sporazumih prenesti na sedeže podjetij, ki so prostorsko oddaljeni, kar je povzročilo dokaj težave.

Večina delovnih organizacij, še zlasti pa tiste, ki imajo sedež v obalnih občinah, pa so samoupravne sporazume o splošni in skupni porabi podpisale že konec prejšnjega meseca.

MILIJON KILOMETROV — Ta Slavnikov avtobus mercedes-benz 0-302, (na sliki), je v šestih letih prevozil več kot milijon kilometrov brez popravila motorja. Pred njim stojijo (z leve proti desni) šoferji Slavnika: Kagal Maglica, Fausto Smilović, Alojz Stihovič in Jože Cetin, ki so skupaj z Dušanom Rihterjem vozili avtobus do rekordnega kilometra. Karel Maglica in Fausto Smilović, ki sta za volanom avtobusa prevozila največ kilometrov, sta prejela zlati znački in praktične nagrade podjetja Autocommerce, katero ima servis za to vrsto avtobusov.

Foto: Jože Klanjšček

Financiranje škriplje

Finančni načrt TIS in otroškega varstva obalnih občin pod streho — Od 1. junija bodo v vrtcih diferencirane oskrbine — Tudi brezplačno varstvo

KOPER, 30. maja. V šolah in vrtcih so nastale nemajhne težave, ker se je prehod na spremenjeni način financiranja teh zavodov zavlekel. Tako so ugotavljali na sinočnji seji skupščine temeljne izobraževalne skupnosti obalnih občin.

Delovne skupnosti nimajo denarja za nekatero izdatke, pa tudi nadurnega dela in svobodne dejavnosti ni bilo mogoče po programu financiranja denarno vrednotiti že od januarja naprej. Vsi zavodi dobivajo le 90 odstotkov mesečne kvote denarja. Na seji so menili, da tudi finančni načrt ne zagotavlja porasta sredstev sklada s povzvišanjem življenjskih in materialnih stroškov.

Navzlic takim in podobnim pripombam je skupščina sprejela finančni načrt, hkrati pa sklenila, da bo vse tri občinske skupščine in vse družbene dejavnike s posebnim pismom opozorila na zaključujoče razmere in na področje vzgoje in izobraževanja. To je potrebno še posebej zato, ker na nekaterih šolah (kot v Hrvatinih) predi, da jeseni ne bodo mogli v rednem obsegu začeti pouka, kajti prosvetni delavci odhajajo drugam, novih pa ni mogoče dobiti, ker zanje ni stanovanj. Podobno je tudi na nekaterih drugih šolah.

Skupščina bo predlagala vsem trem občinskim skupščinam, naj na eni prvih seji

kompleksno pretrasa področje vzgoje in izobraževanja in naj vključijo v razpravljanje in ukrepanje tudi vse dejavnike v občinah, vključno delovne organizacije. Da je potrebna širša družbena akcija, dokazuje tudi podatek, da je vse navedeno začetek dela oddelka Pedagoške akademije v Kopru, ki naj bi postopoma izpolnil kadrovske vrzeli v šolstvu. Predhodno pa se je na vsem obalnem območju za akademijo prijavilo vsega le šest kandidatov. Oddelke akademije pa bi lahko začel s šolanjem, če bi imel vsaj 25 rednih slušateljev.

Skupščina TIS je sinoči sprejela tudi dogovor o diferenciranih oskrbinah v vrtcih. Po tem dogovoru bodo od 1. junija naprej imeli brezplačno oskrbo v vrtcih otroci staršev, ki imajo manj kot 400 din mesečnega dohodka na družniški član. Drugi pa bodo plačevali

Pohod mladih

Komisija za razvijanje revolucionarnih tradicij pri odboru severnoprimorskega okrožja v Idriji je v počastitev 10. kongresa ZKJ organizirala pohod mladih.

Dne 28. maja je odšlo na enodnevnih pohod v Kamneljsko dolino okoli 800 učencev višjih razredov osnovne šole, šolskega centra in delavska mladina iz Idrije. Obiskali so kraje, kjer je med NOB nemška soldateska zagrešila najhujše zločine.

Borci in aktivisti, ki so spremljali mlade, so pripovedovali o narodnoosvobodilni borbi in grozodejstvih, ki jih je počel okupator v teh krajih. J. J.

GUSTAV GUZEJ

OZD še preveč medle

V novogoriški občini se še niso aktivno vključile v tržne razmere

NOVA GORICA, 30. maja — Ko so se člani izvršnega sveta občinske skupščine včeraj goščali za analizo službe družbenega knjigovodstva o gospodarskih gibanjih v minulih letih in v prvih mesecih letošnjega leta, so se zadrževali predvsem pri tistih podatkih, ki pričajo, da se organizacije združenega dela niso dovolj aktivno vključile v spremenjene tržne razmere.

Osnovna ugotovitev službe družbenega knjigovodstva je, da finančni uspeh gospodarstva ne rastejo vzporedno z rastjo družbenega proizvoda. Stopnja akumulativnosti se je v zadnjih dveh letih zmanjšala za dobre 3 odstotke. Reprodukcijska sposobnost gospodarstva pa je samo lani padla za 1,6 odstotka. Značilno pa je, da je gospodarstvo skrbelo za večanje obratnih sredstev ter se tako izognilo težavam z likvidnostjo, ki je pestila zadnji čas marksistično organizacijo dela družbod. Konec lanskega leta, je denimo, imelo kar 27 odstotkov več obratnih sredstev kot leto prej.

Značilno je tudi, da se gospodarstvo novogoriške občine v primerjavi s Slovenijo pri naložbah veliko bolj zanaša na lastne kreditne sposobnosti. Zlasti v manjših organizacijah pa pri tem niso dovolj prožni, da bi z orožnjenimi in drugimi ukrepi oplajali razpoložljivi denar, marveč ga puščajo na žiro računih.

Izvršni svet skupščine je včeraj sprejel več poročev za kredite (er odobril zaključne račune nekaterih skladov za minulo leto.

LOJZE KANTE

Preveč razbiti

Tolmin: komite ZKS grajal razmere v domačem gradbeništvu — Za stanovanja več denarja kot jih bodo zgradili

TOLMIN, 30. maja. Na sinočnji seji komiteja občinske konference ZKS Tolmin so razpravljali o stanovanjski graditvi v občini in poudarili, da bi kazalo po ustanovitvi občinskih stanovanjskih skupnosti v Sloveniji ustanoviti zvezo, ki bi povezovala te samoupravne interesne skupnosti stanovanjskega gospodarstva.

Vodja koordinacijskega odbora za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti in pospeševanje graditve stanovanj v občini Marjan Podgornik je dejal, da je bila doslej sicer organizirana graditev stanovanj v Bovcu, Kobaridu in Tolminu in da je še razkorak med potrebami in možnostmi graditve stanovanj precejšen, kljub temu, da delujejo v občini štiri gradbene organizacije.

SGP Gorica predvideva, da bo do konca prihodnjega leta zgradilo 66 novih stanovanj, tolminsko gradbeno podjetje pa 73. Skupaj torej 139 družbenih stanovanj. Kaže pa, da se bodo napovedi

Toča tolče vsevprek

Maribor: kmetijci se vprašujejo, ali res mora kmetijstvo samo kriti vse stroške za obrambo pred točo, ki dela škodo tudi drugje — Nujna širša skrb

MARIBOR, 30. maja. Kako zbrati sredstva za obrambo pred točo, ki je bila urejena v sedmih sosednjih občinah — Gornja Radgona, Lenart, Ljutomer, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica — že pred tremi leti? To je bila glavna vsebina razgovora, ki ga je danes pripravil upravni odbor sklada za pospeševanje kmetijstva v občini Maribor.

Zastopniki kmetijskih organizacij so se v glavnem strinjali, da se njihovi prispevki zvečajo od lanskih za 50 odstotkov. Skupno bodo letos prispevali okrog 400.000 din. Ali škoda, nastala na poljih, ne bi vplivala tudi na blagovni promet in proizvodnjo živilske industrije, na zvišanje cen in torej tudi na preskrbo prebivalstva z živilji? V drugih republikah upoštevajo to in prispevke za obrambo pred točo zbirajo

žine, druge delovne organizacije pa ne.

Banka bo dala denar

KB Koper bo za razvoj kmetijstva namenila 34.200.000 din posojila

KOPER, 30. maja — Kreditna banka oper se bo vključila v uresničevanje dolgoročnega razvoja kmetijstva v Sloveniji v skladu z republiškim družbenim dogovorom o razvoju te panoge do leta 1980. Ta banka bo za razvoj kmetijstva namenila 34.200.000 dinarjev investicijskih kreditov, za katere predvideva družbeni dogovor povprečno 6-odstotno obrestno mero. Člani izvršnega odbora banke, ki so sprejeli ta sklep, pa so ob tem opozorili, da družbeni dogovor ne upošteva predloga slovenskih bank, da bi se letna obrestna mera gibala med 6 in 10 odstotki, kar bi bilo odvisno od cimosnosti posameznih naložb, saj so sredstva, iz katerih bi mogoče dajati kredite za razvoj kmetijstva, sorazmerno draga.

JOŽE KLANJŠČEK

Jim take, kot so, ne ustreza.

Zastopnik štaba za obrambo pred točo je povedal, da se povezujejo z enakimi organizacijami v drugih republikah in iščejo boljše izdelovalce raket. Menil je, da bi taki nalogi bila tehnično najboljši kos celjska Cinkarna, ki ima ustrezno opremo. O tem pa se bo treba še dogovoriti.

JOŽE PETEK

Udeleženci razprave so opozarjali, da se nekateri občinski in republiški organi v Sloveniji premalo zmenijo za obrambo pred točo, čeprav je že bila o tem razprava na gospodarski zbornici in so bile sprejete nekatere obveznosti. Radarje, ki so bili namenjeni za razširitev obrambe pred točo na celjsko območje, so po dvoletnem čakalju morali prodati v sosednjo republiko, kjer obrambo širijo. Za delovanje naše obrambe na mariborskem območju kažejo več zanimanja razni organi iz sosednje republike kot iz Ljubljane.

V zvezi s točo, ki je 22. maja povzročila na nekaterih, sicer ozkih območjih veliko škodo, so opozarjali na ustrezne raket. Njihov domet naj bi bil po zadrževanju proizvajalcev 4000 metrov, v resnici pa je še krajši. Potrebni pa bi raketke z doometom 6000 metrov, katerih ne izdeluje nihče. V Titvatu, ki edini izdeluje raketke proti toči, pravijo, naj jih ne kupijo, če

Razstava slikarja — samouka

KOPER, 30. maja — V avli ekonomsko administrativnega šolskega centra v Kopru so sinoči odprli razstavo likovnih del slikarja samouka iz Divače Stojana Zafreda.

Stojan Zafred, ki zaradi invalidnosti slika tako, da drži čopič z zobmi, razstavlja v Kopru 18 slik v olju, med katerimi so najbolj značilni kraški motivi. S temi slikami se je slikar že predstavil v Ljubljani in Postojni, uspešno pa je sodeloval tudi na lanskem tradicionalnem Ex tempore v Piranu.

Razstavo, ki si jo je ogledalo že večje število obiskovalcev, zlasti mladine iz srednjih in osnovnih šol v Kopru, je organiziral mladinski aktiv 4. letnikov ekonomsko administrativnega šolskega centra.

J. K.

Finančna načrta sprejeta

N. Gorica: Za osnovno porabo v šolstvu bo letos skoraj 42 milijonov

NOVA GORICA, 30. maja — Skupščina TIS je danes sprejela finančna načrta temeljne izobraževalne skupnosti in posebnega računa za dnevno varstvo otrok. Razen tega je razpravljala o postopnem prenosu investicij v šolstvo in otroško varstvo v občinske skupščine na temeljno samoupravno skupnost.

Po finančnem načrtu do letos na razpolago od 4,74 odstotka od bruto osebnih dohodkov in iz nekaterih drugih virov za osnovno porabo v šolstvu skoraj 42 milijonov dinarjev. S temi sredstvi bo mogoče izvesti delitve dohodkov v šolstvu po merilih iz konca minulega leta. Če pa bodo hoteli zvišati osebnih dohodkov prosvetnih delavcev skladno z naraščajočimi življenjskih stroškov, bodo morali zagotoviti dodatna sredstva.

Za dnevno varstvo otrok pa bo na posebnem računu na razpolago okoli 6.970.500 dinarjev. Deloma jih bodo porabili za dokonanje nekaterih naložb v otroške vrtce, deloma pa za regresiranje oskrbin socialno šibkim otrokom, za njihovo letovanje ter za podaljšanje bivanja otrok v šolah.

LOJZE KANTE

Jubilejni zlet

N. mesto: 8. in 9. jun. bo podpokroviteljstvom S. Dolanca zaključna prireditev XII. zleta »Bratstva in enotnosti«

NOVO MESTO, 30. maja. Pisali smo že, da bo v Novem mestu 8. in 9. junija, zaključna manifestacija XII. zleta »Bratstva in enotnosti«, na kateri bo nastopile blizu 6.000 udeležencev iz Karlova, Gospiča, Siska, Banjaluke, Bihača, Prijedora in Novega mesta. Na tej športno-politični manifestaciji, ki se je bodo udeležili mladi iz treh bratskih republik, bodo počastili 30. obletnico prvega takega zleta, ki je bil leta 1944 v vasi Trnovci pri Glini na Hrvaškem. Čeprav so tedaj še po naši deželi divjali boji, se je že v tem vojnem letu zbrala mladina in borci ter na svojstven način manifestirali bratstvo in enotnost.

Pokroviteljstvo nad to drugo največjo športno manifestacijo prireditev pri nas, največja je vsekar »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, je prevzel sekretar Izvršnega biroja predsedstva CK ZK Jugoslavije Stane Dolanc.

V soboto, 8. junija, bo na stadionu »Bratstva in enotnosti« v Novem mestu slavna manifestacija, na kateri bodo nastopili z najboljšimi izbranimi tekmami zastopniki vsakega zletnega območja, poleg njih pa še gostje iz Bratislave in vrsta najboljših slovenskih telovadk in telovadcev.

Priprave na jubilejni XII. zlet »Bratstva in enotnosti« so se praktično začele že lani, saj je tedaj bila organizirana

zirnata vrsta prireditev, med katerimi velja omeniti: Pohod na Triglav, srečanje članov Ljudske tehnike, gasilcev, radioamaterjev, letalskih modelarjev, kolesarjev in drugih. Na pobudo zletnega sekretariata je bil jeseni leta 1973 v Novem mestu I. zbor samoupravljalcev z zletnega območja.

Lani, 22. julija, so na vrhu Triglava razvili tudi zletni prapor, ki v tem času potuje po celotnem zletnem območju, v Novo mesto pa se bo vrnil na zletni dan, 9. junija, ki ga bodo na stadionu predali pokrovitelji zleta — tovarišu Stanetu Dolancu.

SLAVKO DOKL

Smučišča na Kaninu spet vabijo

BOVEC, 30. maja — Od nedelje, ko so kaninsko žičnico popravili, so smučišča na tem našem edinem visokogorskem središču spet odprla. Na zgoraj postajajo žičnice je še 180 cm snega, v Velikem Grabnu (Tiba dolina) pa ga je še 4 in več metrov, kar omogoča odlično smuko, ki bo trajala najmanj do julija.

Danes so imeli še nekaj prostora v bovških hotelih in zasebnih turističnih sobah.

P. P.

Nova knjigarna v Tolminu

TOLMIN, 30. maja — Mladinska knjiga je v novih prostorih na novem tolimskem trgu, kjer je že urejena trgovina z zelenjavo in tehničnim blagom, kjer so tudi prostori SDK in postaja mlada, odprla novo knjigarno, ki je prva te vrste na Tolminskem. Nova knjigarna ima tudi revijski oddelke. Ob otvoritvi so odprli tudi razstavo grašev slikarja Marija Preglja.

P. P.

Dolgoročno poslovno tehnično sodelovanje med firmo RENAULT in tovarno IMV se uspešno razvija.

RENAULT in IMV izdelujeta RENAULT 12 TL, avtomobil iz kategorije vozil, ki so na trgu najbolj iskana.

RENAULT 12 TL je varen in zanesljiv pri vseh pogojih vožnje. Naprej pomaknjen motor zavaruje potnike pri trčenjih.

Notranja oprema in instrumenti so prilagojeni anatomiji telesa in udobnosti gibov.

Bolj kot kdajkoli prej, je ravno danes pomembna ekonomičnost vozila RENAULT 12 TL! Zelo elastičen motor ima dve prednosti: štednja goriva in dolga življenjska doba.

Protikorzijska zaščita karoserije s cink-fosfatiranjem, elektroforezo in plastificiranjem podaljša življenjsko dobo vozila RENAULT 12 TL se pršteva k hitrejšim vozilom, 1289 ccm, 54 KM, pri normalnih pogojih poraba le 8,5 l goriva na 100 km.

Zraven modernih pastelnih barv vozil, za doplačilo tudi metalizirani odtinki.

Cena z vsemi davki: DIN 63.140 fco tovarna Novo mesto.

Dobava: takoj po prispelem plačilu.

Poslovalnice IMV vas seznanijo o ugodnih pogojih kreditiranja pri poslovnih bankah.

RENAULT 12

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Za vse podrobnejše informacije — Poslovalnici IMV: Ljubljana, Titova 172 a, tel.: 061 343-485 Novo mesto, Zagrebška 18—20, tel.: 068 21-075

4139